

ကတ်တော်ကြီး ဆယ်ဘုံ



The Ten Jatakas

အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ

BURMESE
CLASSIC
.COM



ဇာတ်တော်ကြီး ဆယ်ဘွဲ့.

(အကျဉ်း)

ပြတ်မင်းလှိုင် မြူးဗီး
မင်းတော်မင်း၊ စိုးပြန်
ဓာတ်ပြန်သည်

The Ten Jatakas

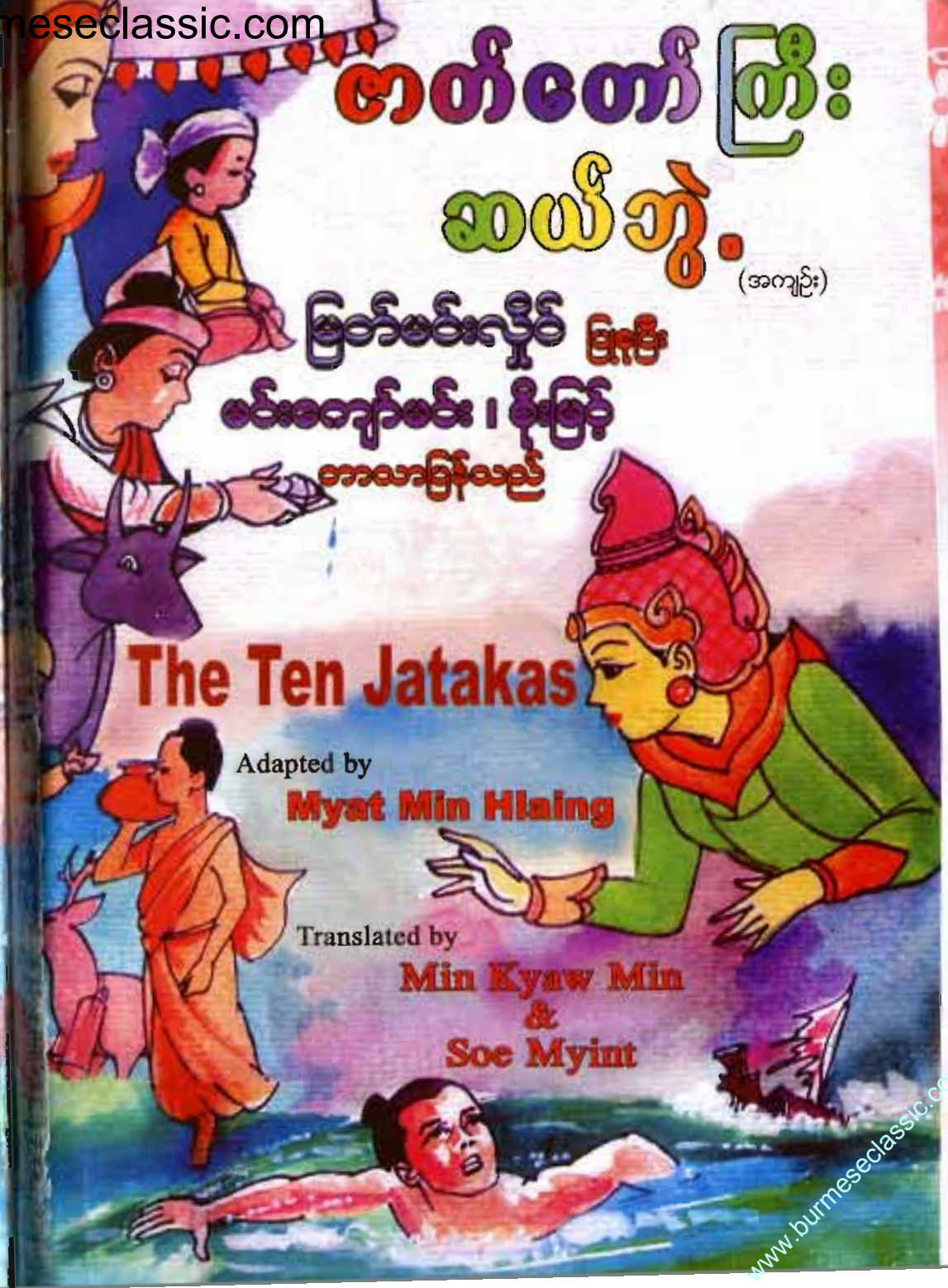
Adapted by

Myat Min Hlaing

Translated by

**Min Kyaw Min
&
Soe Myint**

BURMESE
CLASSIC
.COM



စာစဉ် (၅)



BURMESE
CLASSIC
.com



📞 ၀၉-၅၀၈၃၆၇၀
၀၉-၇၃၂၄၅၆၄၄

သတင်းနှင့် စာနယ်ဇင်းလုပ်ငန်း
ဝန်ထမ်းသက်သာချောင်ချိရေး ကော်မတီအတွက်
နယူးလိုက်အော့ဖ်မြန်မာ သတင်းစာတိုက်
စာတည်းမှူးချုပ် ဦးအောင်မောင်အေး (ထုတ်ဝေခွင့် ၄၃၇)
က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်

- ပထမအကြိမ် - အုပ်စု ၁၅၀၀
- ဒုတိယအကြိမ် - အုပ်စု ၅၀၀
- တတိယအကြိမ် - အုပ်စု ၅၀၀
- စတုတ္ထအကြိမ် - အုပ်စု ၅၀၀

မျက်နှာဖုံးနှင့်
အတွင်းသရုပ်ဖော် - STARS Colour Separation

First Printing - September 2001

Second Printing - July 2002

Third Printing - July 2006

Fourth Printing - February 2012

Circulation - 500 copies

Cover Design - STARS Colour Separation

Illustration - Tin Aung Ni/ Star

by Editor-in-Chief -
U Maung Maung Aye

The New Light of Myanmar
under Exemption 437.



နိဒါန်း

မြန်မာတို့တွင် နမူနာပေးရာရန်မှာတစ်ကျိပ် ဟူသော ဆိုရိုးစကားရှိ
ပေသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခဲ့သော ဖြစ်စဉ်ဘဝ
ပေါင်း ၅၄၇ ဘဝရှိသော်လည်း မှတ်ရလွယ်ကူစေရန်အတွက် ၅၅၀ ဟုအမှတ်
အသားပြုကြသည်။ ထို ၅၄၇ ဘဝတွင် နှစ်စဉ်ဘဝပေါင်း ၅၃၇ ဘဝနှင့် ပါရမီ
ရင့်သောကာလ ဆယ်ဘဝပါဝင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နမူနာပေးရာရန်မှာတစ်ကျိပ်
ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ဇာတ်တော်ကြီးဆယ်ဘွဲ့သည် ပါရမီရင့်သောကာလ
ဇာတ်တော်များဖြစ်၍ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နှင့် မြန်မာစာပေရေးရာ၌
မဖြစ်မနေလေ့လာသိရှိ မှတ်သားထားသင့်ပေသည်။

ဇာတ်တော်ကြီးဆယ်ဘွဲ့တွင် ဂါထာပေါင်း ၃၂၃၂ ပုဒ်ပါရှိပေသည်။
တေမိယဇာတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း ၁၀၃၊ မဟာဇနကဇာတ်တော်တွင်
ဂါထာပေါင်း ၁၇၇၊ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း ၁၂၄၊ နေမိ
ဇာတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း ၁၂၀၊ မဟောသဇာတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း
၁၀၀၊ ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း ၂၉၈၊ စန္ဒကုမာရဇာတ်တော်တွင်
ဂါထာပေါင်း ၉၀၊ နာရဒဇာတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း ၁၉၀၊ ဝိဓူရဇာတ်တော်
တွင် ဂါထာပေါင်း ၁၃၀ နှင့် ဝေဿန္တရာဇာတ်တော်တွင် ဂါထာပေါင်း ၁၀၀၀
တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

ပါဠိဘာသာဖြင့် တည်ရှိသောဇာတ်တော်ကြီး ဆယ်ဘွဲ့ကိုမင်းဘူးမြို့
လေသာဆရာတော်၏ တပည့်ဦးဩဘာသ၊ လေသာဆရာတော်၏ တပည့်
သျှင်နန္ဒမေဓာနှင့် ပုဂံစစ်ကျောင်းဆရာတော် သျှင်ပညာတိက္ခတို့သည် ၁၁၄၄
ခုနှစ်မှ ၁၁၈၈ ခုနှစ်အတွင်း စကားပြေပြန်ဆိုခဲ့ကြပါသည်။ ဦးဩဘာသသည်
စန္ဒကုမာရဇာတ်တော်၊ နာရဒဇာတ်တော်၊ ဝိဓူရဇာတ်တော်၊ ဝေဿန္တရာဇာတ်
တော်၊ မဟောသဇာတ်တော်၊ မဟာဇနကဇာတ်တော်၊ နေမိဇာတ်တော်၊
တေမိယဇာတ်တော်တို့ကို စကားပြေပြန်ဆိုခဲ့သည်။ သျှင်နန္ဒမေဓာသည် ဘူရိ
ဒတ်ဇာတ်တော်ကို ပြန်ဆိုခဲ့ပြီး သျှင်ပညာတိက္ခသည် သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်တော်
ကို ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုသို့ပြန်ဆိုထားသည့် ဇာတ်တော်ကြီး ဆယ်ဘွဲ့သည် ပုံနှိပ်
စာမျက်နှာ ၁၄၀၀ ကျော်ရှိပြီး ပထမတွဲ ဒုတိယတွဲ ဟု ခွဲ၍ ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ဒုလ္လဘရဟန်းဝတ်သည့် ဆယ်ရက်တာကာလအတွင်း
ဆရာတော်များ ပြန်ဆိုထားသည့် ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ကို ဖတ်ရှုခဲ့ရာ လက်မှ

မချနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ဇာတ်ကြီးဆယ်ဘွဲ့ကို အကျဉ်းအားဖြင့် ရေးသားထုတ်ဝေရန် ကျွန်တော်စိတ်ဝယ်ဆန္ဒပြင်းပြခဲ့သည့် အလျောက် နယူးလိုက်အော့ဖ်မြန်မာသတင်းစာတိုက် စာတည်းမူချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်ရယူကာ အပတ်စဉ်အင်္ဂါနေ့ထုတ် ဂျူနီယာလီဒါဂျာနယ်တွင် အကျဉ်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။ စာတည်းမှူးချုပ်ဦးစိုးမြင့် (ယခုပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန အကြံပေးအရာရှိ) ကိုယ်တိုင်ဇာတ်တော်ကိုးဘွဲ့ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆို ရေးသားပြီး ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အကြံပေးအရာရှိ ဦးကျော်မင်း (မင်းကျော် မင်း)က မဟောသဓဇာတ်တော်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ပါသည်။ ဇာတ်တော်များကို မြန်မာဘာသာနှင့်သာမက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် လေ့လာ လိုသူများအတွက် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

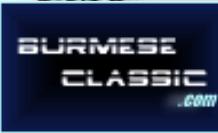
အပတ်စဉ်ထုတ် ဂျူနီယာလီဒါဂျာနယ်ကို ဝယ်ယူအားပေးဖတ်ရှုနေကြ သည့် စာဖတ်ပရိတ်သတ်များက ဤဇာတ်တော်များကို တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း စာအုပ်အဖြစ်ထုတ်ဝေနိုင်လျှင် ပိုမိုသင့်မြတ်ပေမည်ဟု အကြံပြုလွှာများပေးပို့ လာကြပါသည်။

သို့ပါ၍ ဂျူနီယာလီဒါဂျာနယ်တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ဇာတ်တော်ကြီး လေးခုဖြစ်သည့် တေမိယ၊ မဟာဇနကာ၊ သုဝဏ္ဏသာမ၊ နေမိဇာတ်တော် လေးဘွဲ့ကို ပထမဦးစွာ စုစည်းထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ မဟောသဓဇာတ်တော်ကို သီးခြားတစ်အုပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ယခုဇာတ်တော်ကြီးဆယ်ဘွဲ့စလုံးကို စုစည်း၍ ထုတ်ဝေလိုက်ပါသည်။

ဤစာအုပ်သည် မူရင်းဆရာတော်ကြီး ဦးဩဘာသ၊ ဆရာတော် သျှင်နန္ဒမေဓာနှင့် ဆရာတော်သျှင်ပညာတိက္ခတို့ ရေးသားမှုများကို မှီငြမ်းထား သော်လည်း ဖွဲ့နွဲ့ တင်ပြမှုများ မပြည့်မစုံဖြစ်ခဲ့ပါလျှင် ကျွန်တော်၏တာဝန်သာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ သို့သော်လည်း ဇာတ်တော်အလိုက်မူရင်းအရသာမပျက် ကြီးပမ်းတင်ပြထားပါကြောင်းနှင့် စာရွှေသူတို့၏ဆန္ဒကို ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်ခွင့်ရရှိ၍ အားရကျေနပ်မိပါသည်။

ဤစာအုပ်ဖြင့် အနန္တော အနန္တ ဝါးပီးတို့နှင့်တကွ သင်ဆရာ၊ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာအပေါင်းတို့အား ရိုသေမြတ်နိုးလက်စုံမိုး၍ ဦးညွတ်ပါသည်။ ကျေးဇူး တင်ထိုက်သူမှန်သမျှကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

မြတ်မင်းလှိုင်



Preamble

In Myanmar literature, it is said there were 550 jatakas. Actually there are 547 — 537 stories of embryo-Buddha, and ten of highest importance.

The ten jatakas have 3232 gahtas — 103 in Taymiya, 177 in Maha Zanecca, 124 in Thuwunna Thama, 120 in Naymi, 1000 in Mahothada, 290 in Buridat, 90 in Sanda Kumara, 190 in Narada, 130 in Widhura and 1000 in Wethantaya.

It was translated into Myanmar by Minbu's Letha Sayadaw's disciple U Awbartha, Letha's disciple Nanda Meda and Bagan Sitkyaung Sayadaw Shin Pyinnya Teikkha from 1144 to 1188.

U Awbartha translated Sanda Kumara, Narada, Widura, Wethantaya, Mahothada, Maha Zanecca, Naymi and Temiya; Shin Nanda Meda translated Buridat, and Shin Pyinnya Teikkha translated Thuwunna Thama. All came to over 1400 pages, compiled in two volumes.

I came to read these stories while temporarily a monk. I had a great urge to write of them and eventually I was permitted by the Editor-in-Chief of **The New Light of Myanmar** to write summaries thereof in the **Junior Leader** weekly.

Of the ten jatakas, nine were translated into English by Editor-in-Chief U Soe Myint and Mahothada was translated into English by Adviser U Kyaw Min (Min Kyaw Min).

Readers suggested publication of the jatakas in book form. Thence the first book on Taymiya, Maha Zanecca, Thuwunna

Thama and Naymi and the second book on Mahothada. Now a complete book on the ten jatakas.

If the summarized versions were not quite adequate it will be my sole responsibility, much as I had tried hard to convey the essence of the stories. At least I feel satisfied I had done the ten jatakas while my mentors have done the translations.

With this I thank parents, teachers, mentors and all those to whom thanks are due.

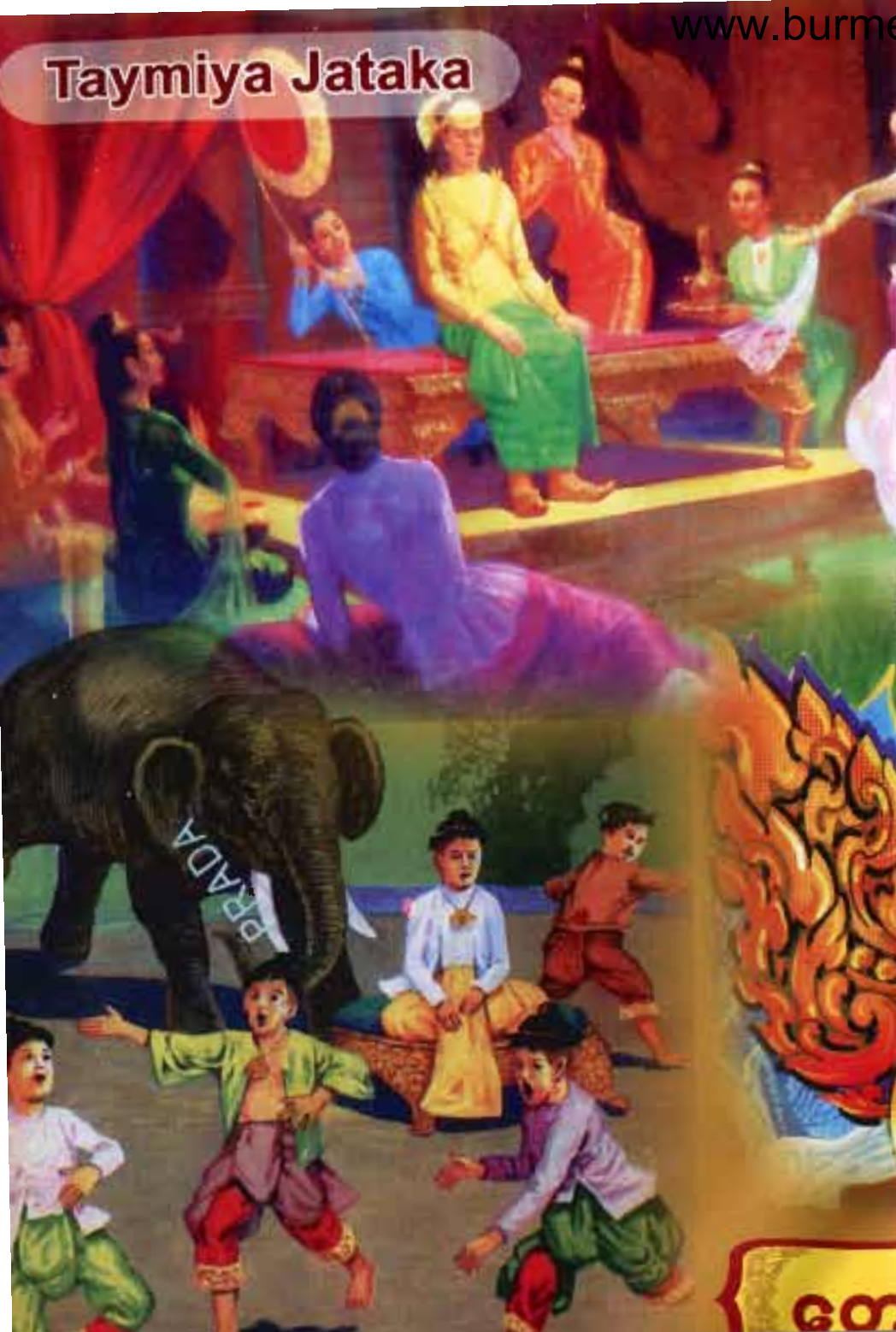
Myat Min Hlaing



မာတိကာ Content

အမှတ်စဉ် Sr. No.	အကြောင်းအရာ Subjects	စာမျက်နှာ Page
၁	တေမိယ ဇာတ်တော်	၁
1	Tamiya Jataka	5
၂	မဟာဇနက ဇာတ်တော်	၉
2	Maha Zanekka Jataka	16
၃	သုဝဏ္ဏသာမ ဇာတ်တော်	၂၃
3	Thuwunna Thama Jataka	31
၄	နေမိ ဇာတ်တော်	၃၉
4	Naymi Jataka	48
၅	မဟောသဓ ဇာတ်တော်	၅၇
5	Mahothada Jataka	83
၆	ဘူရိဒတ် ဇာတ်တော်	၁၀၉
6	Buridat Jataka	123
၇	ဝန္တကုမာရ ဇာတ်တော်	၁၃၇
7	Sanda Kumara Jataka	145
၈	နာရဒ ဇာတ်တော်	၁၅၃
8	Narada Jataka	162
၉	ဝိဗူရ ဇာတ်တော်	၁၇၁
9	Widhura Jataka	181
၁၀	ဝေသာန္တရာ ဇာတ်တော်	၁၉၃
10	Wethantaya Jataka	207

Taymiya Jataka



တေယျ အတ်တေ

တေမိယဇာတ်တော်

ဗာရာဏသီပြည်တွင် ကာသိကရာဇ် မင်းကြီးသည် စန္ဒာဒေဝီမိဖုရားကြီးနှင့် အတူစိုးစံတော်မူ၏။ မိဖုရားကြီး စန္ဒာဒေဝီသည် သီလစောင့်၍ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်ပြုရာ ဘုရားလောင်း နတ်သားသည် မိဖုရားကြီး၏ဝမ်း၌ သန္ဓေယူလေသည်။

စန္ဒာဒေဝီ မိဖုရားကြီးသည် သားတော်ကို ဖွားမြင်ခဲ့ရာ မင်းကြီးနှင့်အတူ ပြည်သူအပေါင်းတို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြသည်ကြောင့် မင်းသားလေးအား “တေမိယ” ဟု အမည်ပေးလေသည်။

တေမိယမင်းသားလေး တစ်လအရွယ်တွင် မင်းကြီးသည် သားတော်ရှေ့မှောက်တွင် ဦးသားလေးဦးတို့အား အပြစ်ဒဏ်စီရင်လေသည်။ မင်းသားလေးသည် မင်းဖြစ်ခြင်းကြောင့် မလွဲမရှောင်သာဘဲ အကုသိုလ်များ ပြုလုပ်ရကြောင်း စဉ်းစားမိ၍ သံဝေဂရရှိတော်မူလေသည်။ မင်းသားသည် ရှေးဘဝများက မင်းပြုခဲ့ရသည့်ကြောင့် ငရဲသို့ကျခံခဲ့ရပုံများကိုလည်း ဉာဏ်ဖြင့် တွေးတောမိသည်ဖြစ်၍ နောင်အခါမင်းအဖြစ် ဆက်ခံရမည်ကို စိုးရိမ်လျက်ရှိနေလေသည်။

မင်းသား၏ စိတ်သောကရောက်ရှိနေမှုကို ရှေးဘဝက မိခင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ထီးဖြူတော်စောင့် နတ်သမီးသိရှိလျှင် မိခင်သဖွယ် ဖန်ဆင်း၍ မင်းသားထံသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထီးဖြူစောင့်နတ်သမီးက မင်းအဖြစ်မခံယူလိုလျှင် ဆွံ့ အ နားမကြားဟန်ဆောင်နေရန် မှာကြားလေသည်။ တေမိယမင်းသားလေး ဆွံ့ အ နားမကြား ဖြစ်နေသည်ကို ကာသိကရာဇ်မင်းကြီးသိလျှင် ပရောဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို မေးမြန်းလေသည်။ ပရောဟိတ်တို့ကလည်း မင်းသားလေး ၏ ဆွံ့ အ နားမကြား အကြောင်းအရာကို မသိနိုင်ကြ၍ နည်းအမျိုးအစုံဖြင့် မင်းသား၏ အလိုကို စမ်းရန် အကြံပြုကြလေသည်။

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် အထိန်းတော်များအား မင်းသားလေး တစ်နှစ်အရွယ်ရောက်သည်အထိ တစ်နေ့လုံး နို့တိုက်ကျွေးခြင်း မပြုရန် မှာကြားလေ

သည်။ သို့သော် မင်းသားလေးသည် မငိုဘဲသည်းခံနေလေသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ထိုသို့ပြုသော်လည်း မင်းသားငယ်သည် သည်းခံတော်မူနိုင်သဖြင့် နှစ်နှစ်သားအရွယ်တွင် မင်းအမတ်တို့သည် စားချင်စဖွယ် မုန့်ခဲဖွယ်တို့ကို ခင်းကျင်းပေးခဲ့သည်။ အခြားဖွားဖက်တော်တို့က ဆောင်ယူကြသော်လည်း မင်းသားငယ် ဘုရားလောင်းမှာ စားသုံးခြင်းမပြုချေ။ သက်တော်နှစ်နှစ်ကျော် သုံးနှစ်သို့ ရောက်ရှိလာသည့်အချိန်တွင် မင်းကြီးနှင့် မှူးမတ်တို့သည် ရာသီသီးနှံများဖြင့် စမ်းသပ်ကြပြန်သည်။ ဘုရားအလောင်း မင်းသားငယ်သည် မတုန်မလှုပ် နေမြဲနေလေသည်။ သုံးနှစ်အရွယ် လွန်ချိန်တွင် မှူးမတ်အပေါင်းတို့က ဆင်ရုပ်၊ မြင်းရုပ်၊ နွားရုပ် စသည့်ကစားစရာ အရုပ်များဖြင့် ချောမြူကြလေသည်။ မင်းသားသည် တစ်နှစ်ပတ်လုံးနေမြဲအတိုင်း ချုပ်တီး၍ နေလေသည်။ လေးနှစ်အရွယ်လွန်၍ ငါးနှစ်သားအရွယ်ရောက်လာချိန်တွင် စားချင်စဖွယ် အစားအစာများကို ချက်ပြုတ်ပေးဆက်ပြန်လျှင် အခြားဖွားဖက်တော်များက အလုအယက် စားသောက်ကြသော်လည်း မင်းသားငယ်ကမူ ရယူကိုင်တွယ်ခြင်းပင် မပြုချေ။ ခြောက်နှစ်အရွယ်ရောက်ချိန်တွင် ကစားရန် တဲ၏ ထန်းရွက်ခြောက်များကို မီးရှို့စေခဲ့ရာ အခြားဖွားဖက်တော်များ အလန့်တကြား ထွက်ပြေးကြသော်လည်း မင်းသားငယ်သည် ထွက်ပြေးခြင်းမပြုဘဲ ငြိမ်သက်စွာ နေ၏။ အထိန်းတော်တို့ မြင်လျှင် သိမ်းပိုက်ချီယူကြရလေသည်။

ထိုသို့မီးဖြင့် စမ်းသပ်မှုကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး အကြိမ်ကြိမ်ပြုသော်လည်း ထူးခြားမှုမရှိခဲ့သည်ကြောင့် ခြောက်နှစ်ကျော် ခုနစ်နှစ်တွင် မင်းသားငယ်နှင့် အဖော်များ ကစားနေသည့်နေရာသို့ ဆင်လိမ္မာတစ်ကောင်ကို စေလွှတ်လိုက်သည်။ ဆင်ကြီးသည် အော်ဟစ်ပြေးဝင်လာပြီး မြေကိုနှာမောင်းဖြင့် ရိုက်ခတ်သည်ကို တွေ့ရှိလျှင် ကစားဖော်များ ကြောက်လန့်ငိုယို ပြေးကြသည်။ ဘုရားလောင်းမင်းသားငယ်ကား မလှုပ်မယှက်ရပ်နေ၏။ ထိုနည်းကိုလည်း ဘစ်နှစ်ပတ်လုံး မကြာခဏ စမ်းသပ်သော်လည်း အောင်မြင်မှုမရှိချေ။ ရှစ်နှစ်

အရွယ်ရောက်လာချိန်တွင် မြွေများကို မင်းသားငယ်တို့ကစားရာ ကွင်းပြင်သို့ လွှတ်၍ စမ်းသပ်သော်လည်း ထူးခြားမှု မရှိခဲ့ပြန်ပေ။ ကိုးနှစ်အရွယ်သို့ရောက်သည့်အခါ ပျော်ရွှင်စရာ ကခုန်မှုတို့ဖြင့် စမ်းသပ်သည့်အခါတွင်လည်း မင်းသားငယ်သည် ပွဲသဘင်ကိုမကြည့်ဘဲ ငြိမ်သက်စွာ နေလေသည်။ ဆယ်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်သည့်အခါ အရုပ်ဆိုးလှသော လူကြမ်းကြီးတစ်ဦးကို သန်လျက်ကိုင်စေလျက် ကြောက်လန့်အောင် လှန်သော်လည်း မင်းသားငယ် ကြောက်လန့်မှုလုံးဝမရှိ၍ လက်လျှော့ရပြန်သည်။

ဘုရားအလောင်းမင်းသားငယ် တေမိယ တစ်ဆယ့်တစ်နှစ် အရွယ် ရောက်လာချိန်တွင် မင်းသားငယ်၏ အိပ်ခန်းကိုအလုပ်ပိတ်ပြီး ခရုသင်းမှုတ်စေသည်။ မင်းသားငယ်သည် မလှုပ်မယှက်ပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်အရွယ်တွင် စည်ကြီးဖြင့် ခရုသင်းနည်းတူ စမ်းသော်လည်း မည်သို့မျှ လှုပ်ရှားခြင်း မရှိပေ။ တစ်ဆယ့်သုံးနှစ် အရွယ်တွင် ဘုရားလောင်းမင်းသားငယ်၏ အိပ်ခန်းတွင် မီးထွန်းဘဲထားလေသည်။ အလင်းရောင်မရှိ၍ အခြားသူများအိပ်နေစဉ် ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားလိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်စမ်းသတ်ခဲ့သော်လည်း မင်းသားငယ်ကား မလှုပ်မရှားပင်။ တစ်ဆယ့်လေးနှစ်အရွယ် ရောက်သည့်အခါ မှူးမတ်တို့က မင်းသားငယ်၏ တစ်ကိုယ်လုံးကို တင်လဲဖြင့်သုတ်လိမ်းကာ ခြင်ယင်ပေါများရာနေရာ၌ နေစေသည်။ ခြင်ယင်တို့သည် မင်းသား၏သွေးကို စုပ်ယူထိုးကိုက်ကြသည်။ တေမိယမင်းသားသည် ငရဲဘေးလောက်ဆင်းရဲခြင်းမရှိဟု စိတ်နှလုံးသွင်းကာ တရားနှင့်နေလေသည်။

အသက် တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်အရွယ်ရောက်လာချိန်၌ ညစ်ပတ်နံ့စော်နေသည့် အခန်းတစ်ခုအတွင်း၌ထားပြီး ရေချိုးခြင်း၊ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်စွန့်ခြင်း မပြုနိုင်အောင် စီစဉ်ထားသည်။ ဘုရားလောင်းသည် သည်းခံကာ ငြိမ်သက်နေဆဲပင်ဖြစ်သည်။ တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်ရောက်ချိန်တွင် မင်းသားငယ်၏ သလွန်အောက်၌ မီးဖိုထား၍ မီးငွေ့တို့ဖြင့် ကျပ်ကင်သကဲ့သို့ထား၏။

မင်းသား၏ တကိုယ်လုံး အပူပူများပေါက်ကာ ပူလောင်သော်လည်း မင်းသားငယ်သည် ပြောင်းလဲမှုမရှိချေ။ တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်ရောက်သည့်အခါတွင် အငြိမ့်မင်းသမီးဖြင့် လှည့်ဖျားရန် စီစဉ်ကြပြန်သည်။ မင်းသားနှင့် မိန်းမပျို တစ်စုကို အတူထားပြီး ချောမြို့စေသည်။ အငြိမ့်မင်းသမီးတို့သည် နည်းမျိုးစုံဖြင့် အစွမ်းရှိသမျှ ချောမြို့ကြသည်။ ဘုရားလောင်းမင်းသားကား ကာမဂုဏ်ကို နှစ်သက်တော်မူခြင်း မရှိသဖြင့် ထွက်သက်ဝင်သက်ဖြင့် စိတ်ကိုချုပ်တည်းနေလေသည်။

မင်းသမီးတို့သည်လည်း မင်းသားဘာမျှထူးခြားခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဘီလူးသာဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကြောက်လန့်ထွက်ပြေးကြသည်။ ဤသို့ မင်းသားကို တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အလိုစမ်း၍ မရဖြစ်နေသည်ကြောင့် အားလုံး စိတ်ပျက်အားလျော့ကြရတော့သည်။

တေမိယမင်းသားအားဖွားပြီး တစ်လသားအရွယ်မှ တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်အရွယ်တိုင် ဤသို့ တစ်နှစ်လျှင် တစ်မျိုးစမ်းသပ်ကြသော်လည်း မည်သို့မျှ ထူးခြားခြင်း မရှိ၍ မင်းကြီးသည် လွန်စွာစိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ရတော့သည်။

မင်းကြီးသည် မွေးဖွားစဉ်က လက္ခဏာဖတ်သော ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတို့အား မေးမြန်းရာ မင်းသားအား နန်းတွင်း၌ ဆက်လက်စံစားစေလျှင် ခိုးသူတို့ ဆူပူထကြွလာနိုင်သဖြင့် မင်းသားအားမြေမြုပ်သတ်ရန် လျှောက်ထားကြရာ မင်းကြီးလည်း သဘောတူညီလိုက်သည်။

မင်းကြီး ကာသိကရာဇ်သည် တေမိယမင်းသားအား မြေမြုပ်ရန် လက်ခံတော်မူသည်ကို မယ်တော်စန္ဒာဒေဝီမိဖုရား ကြားသိသည့်အခါ မင်းကြီးထံမိမိပြန်အပ်ခဲ့သော ဆုများအနက်မှ သားတော်အား အိမ်ရှေ့မင်းသားအရာ ချီးမြှောက်ပေးရန် ဆုတစ်ဆုကိုခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထား တောင်းပန်လေသည်။ မင်းကြီးက ဆွံ့အနားမကြားသူနှင့် ထီးနန်းမထိုက်ဟူ၍ ငြင်းပယ်သည်။

ထိုအခါ မိဖုရားကြီးက ခုနစ်နှစ်ကာလမျှ ထီးနန်းလွှဲပေးရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်လေသည်။ မင်းကြီးကလက်မခံသဖြင့်၊ ခြောက်နှစ်၊ ငါးနှစ်၊

လေးနှစ်၊ သုံးနှစ်၊ နှစ်နှစ်၊ တစ်နှစ် စသည်ဖြင့်ခွင့်ပြုရန် တောင်းပန်လေသည်။ မင်းကြီးက တစ်နှစ်မျှခွင့်မပြုကြောင်း ငြင်းပယ်သည်ကြောင့် မိဖုရားက ခြောက်လ၊ ငါးလ၊ လေးလ၊ သုံးလ၊ နှစ်လ၊ တစ်လ အစရှိသည်ဖြင့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြကာ တင်ပြလျှောက်ထားသည့်တိုင် မင်းကြီးက လက်ခံတော်မူခြင်း မရှိပေ။ ထိုသို့လအပိုင်းအခြားဖြင့် ခွင့်ပြုရန်ငြင်းပယ်သည်ကြောင့် မိဖုရားကြီးက ရက်ပိုင်းအခြားခွင့်ပြုရန် တင်ပြလျှောက်ထားတောင်းပန်လေရာ မင်းကြီးက (၇)ရက်မျှ ထီးနန်းကို လွှဲအပ်ပေးရန် သဘောတူခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။

မင်းကြီးနှင့် မိဖုရားစန္ဒာဒေဝီတို့သည် တေမိယမင်းသားအား မင်းမြှောက်တန်ဆာငါးပါးဖြင့် ရာဇပလ္လင်ထက် တင်ကာ မင်းမြှောက်လေသည်။ ထိုသို့ ထီးနန်းအပ်ပြီးသည်နှင့် မယ်တော်မိဖုရားက သည်သားတော် တေမိယမင်းသားအား စကားပြောရန် ခြောက်ညပတ်လုံး အမျိုးမျိုး တောင်းပန်လေသည်။ တေမိယမင်းသားသည် မူလကပင် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်မင်းလုပ်ရမည်ကို ကြောက်ရွံ့ကာ ဆွံ့အ နားမကြား ဟန်ဆောင်နေသည်ဖြစ်၍ နေမြဲသာနေလေသည်။

ထီးနန်းအပ်ပြီး ခြောက်ရက်ကြာသည့်တိုင် တေမိယမင်းသားသည် ထူးခြားမှုမရှိသည်ကို မင်းကြီးသိလျှင် ရထားမှူး သုနန္ဒာအားခေါ်၍ တေမိယမင်းသားအား မြေမြုပ်သတ်ရန် အမိန့်ထုတ်လေသည်။ ဘုရားလောင်း တေမိယသည် ထီးနန်းမှလွတ်မြောက်ရသည်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်လျက် ရှိလေသည်။

သုနန္ဒာ ရထားမှူးသည် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် မိဖုရားကြီးအား တောင်းပန်ပြီး မင်းသားကို မြေမြုပ်သတ်ရန် ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ မြို့ပြင်သင်္ချိုင်းသို့ရောက်လျှင် သုနန္ဒာသည် မင်းသား၏အဝတ်တန်ဆာများကို ချွတ်စေပြီး၊ မြေမြုပ်ရန်တွင်းကို တူးလေသည်။ တေမိယမင်းသားသည် ဝိသုကြိုနတ်သား ဖန်ဆင်းပေးသော အဝတ်တန်ဆာများကို ဝတ်ဆင်ပြီး ရထားမှူးတွင်းတူးနေသည့် အကြောင်းကိုမေး၏။ ရထားမှူးက ဆွံ့အ နားမကြားသော တေမိယမင်းသားကို မြေမြုပ်သတ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း လှည့်မကြည့်ဘဲ ဖြေကြား

Taymiya Jataka

လိုက်၏။ ထိုအခါ တေမိယမင်းသားကရထားမှူးအား “မိတ္တူဇာတရား ၁၀ ပါး” ကို ဟောကြားတော်မူလေသည်။ ရထားမှူးသည် မိမိအားတရားဟောကြားနေသူမှာ မင်းသားဖြစ်ကြောင်း သိရလေလျှင် မင်းသားအားကြည်ညိုလျက် နေပြည်တော်သို့ ပြန်ရန် တောင်းပန်လေသည်။ တေမိယမင်းသားက ထီးနန်းကို စက်ဆုပ်သည်ကြောင့် နန်းတော်သို့ မပြန်လိုကြောင်း ရှင်းလင်းပြောကြားလေသည်။ ထိုအခါ ရထားမှူးက ခမည်းတော်နှင့် မယ်တော်တို့အား ပင့်ဆောင်လာခွင့်ပြုရန် တောင်းပန်ပြန်သည်ကို တေမိယမင်းသားက ခွင့်ပြုလေသည်။

ရထားမှူးလည်း အားရဝမ်းသာဖြင့် နန်းတော်သို့ပြန်ကာ မင်းကြီးနှင့် မိဖုရားတို့အား အလုံးစုံကို လျှောက်တင်လေသည်။ ဘုရားလောင်း တေမိယသည် ရထားမှူးထွက်သွားသည်နှင့် ရဟန်းပြုကာ တရားအားထုတ်ရာ သမာပတ်အဘိညာဏ်အမြင်ထူးကို ရရှိလေသည်။

မင်းကြီးနှင့် မိဖုရားတို့လည်း အားရဝမ်းသာဖြင့် သားတော်ရှိနေရာသို့ လိုက်ပါရောက်ရှိကြလျှင် သားတော်တေမိယအား ရသေ့အသွင်ဖြင့် တွေ့မြင်ကြသည်ကြောင့် မင်းသား၏ ခြိုးခြံကျင့်မှုကို အံ့ဩခိုးမွမ်းကြလေသည်။ မင်းကြီးက တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်ရန် သားတော်အား တောင်းပန်သည်ကို တေမိယက တရားဟောသဖြင့် မင်းကြီး၊ မိဖုရားနှင့် အခြွေအရံတို့အားလုံး ရဟန်းပြုရန် ကြံစည်လေသည်။ ဗာရာဏသီပြည်သားတို့ကလည်း စည်းစိမ်ဥစ္စာတို့ကိုစွန့်၍ မင်းကြီးနှင့်အတူ ရဟန်းပြုကြသည်။ ဗာရာဏသီကို သိမ်းရန် ချီတက်လာသည့် သမန္တရာဇ် မင်းကြီးသည်လည်း စွန့်ပြစ်ထားသော ဥစ္စာတို့ကို တွေ့မြင် တရားရကာ ဘုရားလောင်း တေမိယထံတွင် ရဟန်းပြုပြန်သည်။ ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းအပေါင်းတို့သည်လည်း ထိုနည်းတူ ရဟန်းပြုပြန်သည်။ ကွယ်လွန်ကြသည့်အခါ တာဝတိံသာ အစရှိသော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်တို့တွင် ကံအာနုဘော်အကြီးအငယ်အားလျော်စွာ ထိုက်ရာဘုံတို့၌ အသီးသီး နတ်သား နတ်သမီး ဖြစ်ကြလေကုန်၏။

It was during the reign of King Kathikarit in the land of Baranathi. Queen Sandar Dewi was of high morality. She made a solemn wish on the strength of her good conduct, and embryo-Buddha celestial being took the human embryo form in her womb.

When the queen gave birth to a son, the king and the people were joyous. The prince was named Taymiya.

When he was about a month old, the King had occasion to mete out punishment to four thieves. The child prince felt a sense of repentance as he realised that a king had had to commit sin on account of his being king. He had supernatural recollection of how, in previous existences, kings had to commit sins, and felt apprehensive of having to become a king one day.

Seeing that the child prince was so in distress, the guardian goddess of the royal white umbrella took the shape of the mother and counselled him to feign deafness and dumbness if he did not want to become a king. Seeing him as such, the king consulted astrologers and seers. The latter, knowing the child was only feigning advised the king to put him to all sorts of tests.

When the little prince was about a year old, the king ordered the attendants to keep him unfed with milk the whole day. The child bore with it without a cry. It went for the whole year round but the child bore with it. So when he became

two years old, the king had all sorts of cakes made and served up to him. Other children took them with relish but the embryo-Buddha prince did not. When he was three years old, he was enticed with all sorts of fruits and in the fourth year with toys, but the child refrained from indulging in them the whole year round. When he was five years old, the choicest food was prepared and served up to him but he refrained from having any. When he was six years old, the king had the play shed of the prince and the other young boys set on fire. While the pothers ran in fear, the little prince remained unperturbed. Attendants had to carry him away.

The test with fire like that was kept up the whole year but to no avail. In the seventh year, a tame elephant was let loose to where the young prince and friends were playing. The elephant ran in there trumpeting and beating the ground with his trunk. The playmates ran off crying in terror but the young prince remained unmoved. That too was tried the whole year round but to no avail. Again, when the prince was eight, snakes were let loose in the prince's playground but still it was no different. In the ninth year, the prince was tested with festive dances but he just remained still, without paying attention to them. In the tenth year it was arranged for a terrible looking giant of a man wielding a thanlyet to frighten the prince but he had to give up because the prince remained unperturbed.

In the eleventh year, he was confined alone in a room and the conch shell was sounded. The prince remained immobile. In the twelfth year, he was similarly tested with the sounding of the great drum with the same result. In the 13th year, the prince was left in a room without any light. It was hoped that the prince would move about when not visible in the dark but the prince remained immobile. In the 14th year, the prince was smeared all over his body with molasses and left in a place swarming with flies and mosquitoes. The insects were all over his

body and yet he kept his posture with mindfulness of the fact that the misery he was in could not be as bad as the hellfires.

In the 15th year he was confined in a bare room so he could not bathe or answer the calls of nature. The prince bore with all that with equanimity. In the 16th year he was placed on a couch with heat underneath. Boils erupted on the skin of the prince but there was no change in the behaviour of the prince. In the 17th year he was tried out with young damsels who tried to entice him. The prince, not being interested in sensual pleasures, kept his restraint and remained in meditation in inhalation and exhalation of his own breath.

The princesses, discerning no change in the prince, thought he must be an ogre and ran away in fear. As he could not be provoked in any way, all gave in, feeling dejected.

The king himself too felt much distressed that there was no change in the prince despite that fact that he had been tested in numerous ways from the time he was just a month old to the time he was 17 years.

When he consulted the astrologers and seers who read the prince's horoscope when he was born, they supplicated that if he was kept on in the palace, there would be insurgence of thieves, robbers and dacoits in the country and that he should therefore be done away with by means of burial alive in the ground, and the king consented.

When the Queen heard of it, she begged the King to grant her one of the many wishes the king had granted but she had declined - that one wish being to give the regency to her son Taymiya, but the king refused, saying a deaf and dumb one was not fit for the throne.

Thereupon the queen begged him again to grant regency to his son only for seven years. The king refused. Then she begged for it for six, five, four, three, two and one year. The king refused to grant even for a year. So the queen begged for it for six, five, four, three, two and one month. Again the king refused. The queen again begged for regency for a matter of days. So finally the king agreed to grant it him the throne for seven days.

So Prince Taymiya was crowned king on the throne with all the royal regalia to rule for seven days. Then the queen implored his son for six whole nights to speak. The prince, who was from the very outset feigning deafness and dumbness because he did not want to be the ruling monarch, remained as he had before.

Seeing that the prince had not changed even in six days after the coronation, the king ordered him taken out of the city by coach master Thunanda and executed with burial in the ground. The prince felt satisfied that he would finally get away from the palace.

The next day, begging pardon from the queen, coach master Thunanda took the prince in the coach to have him executed. When they got to the cemetery outside the town, Thunanda asked the prince to take off his princely attire and started digging to bury him. The prince got new attire created by celestial being Withugyon and asked the coach master why he was digging. Without turning, the coach master answered that he was digging to bury the deaf and dumb prince. Thereupon, Prince Taymiya delivered the sermon on the Ten Principles of Meitta Puza to the coach master. When he found out it was the prince that was giving him a sermon, he came to have a great respect for the prince and begged him to return to the palace. The Prince explained that he did not wish to do that because he detested kingship. Then the coach master begged him to permit him to fetch the King and the Queen, to which he consented.

Joyously the coach master returned to the palace and reported all to the King and the Queen. Immediately after the coach master left, the prince became a rahan, and going into religious meditation and contemplation, gained insight into the Dhamma.

When the king and the queen, with entourage, came to him, they found him as a hermit. He delivered a sermon, and they all decided to join as rahans. Meanwhile, King Thamantarit and his army who marched on Baranathi saw the city and all property deserted. They too came to Prince Taymiya and joined him as rahans. So did the kings of seven kingdoms. When they all passed away they became celestial beings on respectively deserving planes.

Maha ZanekkaJataka



မဟာ ဇနက ဇာတ်တော်

မဟာဇနကဇာတ်တော်

ဝိဒေဟရာဇ်တိုင်း မိတ္ထီလာပြည်၌ မဟာဇနကမင်း စိုးစံတော်မူလေသည်။ ထိုမင်းကြီးသည် သားတော်ကြီး အရိဋ္ဌဇနကမင်းသားအား အိမ်ရှေ့အရာချီးမြှင့်ထားပြီး သားတော်ငယ် ပေါလဇနကအား စစ်သေနာပတိအဖြစ် ခန့်ထားသည်။

မဟာဇနကမင်းကြီး နတ်ရွာစံသောအခါ သားတော်ကြီး အရိဋ္ဌဇနကသည် ထီးနန်းကို ဆက်ခံကာ ညီတော်ပေါလဇနကအား အိမ်ရှေ့အရာပေးသနားတော်မူ၏။ အိမ်ရှေ့မင်းပေါလဇနက၏ ကျွန်ယုံတစ်ဦးသည် ၎င်း၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း ဖြစ်မလာသည်ကို မိမိအရှင်အပေါ် အငြိုးဖြင့် မင်းအရိဋ္ဌဇနကထံပါးဝင်ရောက်၍ ညီတော်ပေါလဇနကသည် ထီးနန်းကို လုယူ၍ မင်းကြီးအသက်နှင့် စည်းစိမ်ကို အန္တရာယ်ပြုရန်ကြံဆောင်နေကြောင်း ကုန်းချောလေသည်။ မင်းကြီးက မယုံကြည်သော်လည်း အကြိမ်ကြိမ် အကြောင်းသင့်တိုင်း ထိုစကားကို လျှောက်ထားလေသည်။ ဤသို့ ကြိမ်ဖန်များစွာ လျှောက်ထားသည့်အခါ မင်းအရိဋ္ဌဇနကသည် ဆင်ခြင်စူးစမ်းမေးမြန်း စစ်ဆေးခြင်းမရှိဘဲ တစ်ဖက်၏စကားနှင့်သာ ပေါလဇနကကို ဖမ်းဆီးပြီး ခြေကျင်းအနှောင်အဖွဲ့ အစောင့်အရှောက် လုံခြုံစွာဖြင့် အချုပ် ထောင်တွင်း၌ ထားစေသည်။

ထိုအခါညီတော် ပေါလဇနကသည် ငါသည် နောင်တော်၏ ရန်သူ စင်စစ်မှန်လျှင် ဤအိမ်တံခါးအနှောင်အဖွဲ့ သံခြေကျင်းတို့သည် မပွင့်မလွတ်စေကုန်သတည်း၊ နောင်တော်၏ ရန်သူစင်စစ်မဟုတ်လျှင် ဤအိမ်တံခါးအနှောင်အဖွဲ့သံခြေကျင်းတို့သည် ယခုဧကချင်း ပွင့်စေလွတ်ကုန်စေသတည်း ဟု သစ္စာဆိုလေသည်။ ပေါလဇနက၏ သစ္စာတော်အာနုဘော်ဖြင့် အနှောင်အဖွဲ့ လွတ်သွားသည်။ ပေါလဇနကမင်းသားသည် အနှောင်အဖွဲ့မှ

လွတ်သောအခါ ဆင်ပြောင်မုန်ယစ်သကဲ့သို့အပြင် မင်းဖြစ်ထိုက်သည် တစ်ကြောင်းဖြစ်၍ အစောင့်အရှောက် တစ်စုံတစ်ယောက်မျှ မမမ်းဆီးဝံ့ချေ။ မင်းသားသည် ရပ်စုံရွာငယ်ဖြစ်သော ပစ္စန္ဒရစ်ရွာ၌ ခိုလှုံနေလေသည်။ ရွာသူ ရွာသားတို့လည်း အိမ်ရှေ့မင်းသားမှန်းသိလျှင် ခစား ကျိုးနွံကြလေသည်။ အခြွေအရံ ပေါများလာသည်အလျောက် ရှေးကရန်ပြုရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိ သော်လည်း မနေသာတော့သည့်အတွက် လူသူစု၍ မိတ္ထီလာ ပြည်ကိုသိမ်းရန် ချီတက်လေတော့သည်။

မြို့တော်အနီးသို့ရောက်လျှင် ညီတော်ပေါလဇနကသည် နောင်တော် ထံသို့ ထီးနန်းအပ်မည်လော သို့မဟုတ် စစ်ဖက်ပြိုင်မည်လောဟု စေလွှတ် မေးမြန်းစေသည်။ နောင်တော်အရိဋ္ဌဇနက မင်းသည် စစ်ပြိုင်ရန် ပြန်ကြားပြီး စစ်ပြင်လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် မိဖုရားကြီးဝမ်းတွင်း၌ ဘုရားလောင်း ပဋိသန္ဓေ ယူ၍ ကိုယ်ဝန်အရင့်အမာရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် မိဖုရားအား သတိမူစောင့်ရှောက်ရန် မှာကြားပြီး စစ်ထွက်လေသည်။ စစ်ပွဲတွင် အရိဋ္ဌဇနက မင်း ကျဆုံး၍ ပေါလဇနက မင်းသားက အနိုင်ရရှိကာ ထီးနန်းကို သိမ်းယူ လေသည်။

မင်းကြီးကျဆုံးကြောင်းသိလျှင် မိဖုရားကြီးသည် ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြားတို့ကို တောင်း၍ထည့်ကာ အဝတ်ဟောင်းဖုံးအုပ်၍ သူဆင်းရဲမအသွင်ဟန်ဆောင်ပြီး မြို့မှထွက်လေသည်။ မိဖုရားသည် စမ္မာနဂိုရ်ပြည်သို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ရန် အတွက် ဇရပ်တစ်ခု၌ ဝင်နားလေသည်။

ထိုအခါ သိကြားမင်း၏ ပဏ္ဍိတမ္မလာ ကျောက်ဖျာတင်းသဖြင့် ဆင်ခြင် ကြည့်လေရာ အကြောင်းစုံသိလျှင် လူအိုသဏ္ဍာန်ဖန်ဆင်းပြီး ရထားကို မိဖုရားကြီးရှေ့မှောက်သို့ မောင်းလာသည်။ သိကြားမင်းသည် မိဖုရားကြီးအား စမ္မာနဂိုရ်ပြည်တောင်တန်းသို့ အရောက်ပို့ခဲ့ပြီးလျှင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ပြန်တက်ခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဒိသာပါမောက္ခဆရာကြီး ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားကြီးသည် တပည့် များနှင့် ရေချိုးထွက်လာရာ မိဖုရားကြီးကိုမြင်လျှင် မေးမြန်းလေသည်။ ပုဏ္ဏား ကြီးသည် နတ်ရွာစံပြီးသော အရိဋ္ဌဇနကမင်းကြီး၏ မိဖုရားဖြစ်ကြောင်းသိလျှင် နှမရင်းသဖွယ် ကျေးမွေးစောင့်ရှောက်ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလျက် နေအိမ်သို့ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။

ပုဏ္ဏားကြီး၏ ဇနီးသည်လည်း မိဖုရားကြီးအား ပြုစုစောင့်ရှောက်လေ သည်။ မိဖုရားကြီးသည် ဘုရားလောင်းသားငယ်ကို ဖွားမြင်ရာ ဘိုးတော်၏ အမည်အတိုင်း “မဟာဇနက” ဟု အမည်ပေးလေသည်။

မင်းသားငယ်သည် အရွယ်ရောက်၍ ကစားဖော်များနှင့် စိတ်ဆိုးသည့် အခါ မုဆိုးမသားဟုခေါ်ကြသည်ကို မင်းသားငယ်က မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကာ မိခင် အား ပြန်မေးလေသည်။ မိဖုရားကြီးက စိတ်အားမငယ်စေလိုသဖြင့် ပုဏ္ဏားကြီး မှာ သားငယ်၏ ဖခင်ဖြစ်ကြောင်းပြောပြသည်။ ကစားဖော်များက ပုတ်ခတ် ပြောဆိုကြမြဲဖြစ်၍ မိခင်အား မရအရ ထပ်မံမေးသည်။ ထိုအခါ မိခင်က သားငယ်၏ ခမည်းတော်သည် မိတ္ထီလာပြည်၌ ရှင် အရိဋ္ဌဇနကဖြစ်ပြီး စစ်ပွဲ၌ ကျဆုံးခဲ့ကြောင်း ပြောပြရလေသည်။

မင်းသားငယ် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ် ရောက်ရှိလာသောအခါ ကုန်သွယ်ရောင်းဝယ်ခြင်းမှ ရရှိလာသော ဥစ္စာတို့ဖြင့် ခမည်းတော်၏ မိတ္ထီလာ ပြည်ကို ပြန်လည်သိမ်းယူမည်ဟု မိဖုရားကြီးအား လျှောက်ထားသည်။ မိဖုရားကြီးက မိမိထံတွင်ပါရှိလာသော ကျောက်မျက်ဥစ္စာပစ္စည်းများမှာ မိတ္ထီလာပြည်သာမက များစွာသောတိုင်းပြည်များကိုပင် ရရှိနိုင်သဖြင့် ရှိဥစ္စာဖြင့် ပင် မိတ္ထီလာပြည်ကို သိမ်းပိုက်ရန်၊ သမုဒ္ဒရာအတွင်း ကုန်သွယ်ခြင်းမပြုလုပ်ရန် တားမြစ်လေသည်။ သားတော်သည် လိုက်ပါမည့် သင်္ဘောပင်စီစဉ်ပြီးဖြစ်၍ မတားမြစ်ရန် တောင်းပန်ရှိခိုးပြီး ခုနှစ်ရာသော သင်္ဘောသားများနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားလေသည်။

ဘုရားလောင်းမဟာဇနက လိုက်ပါလာသည့် သင်္ဘောသည် ခုနစ်ရက် ခန့်အကြာတွင် လေအဟုန်ပြင်းခြင်းကြောင့် သင်္ဘောပျဉ်စပ်တို့ ကွဲပေါက်၍ နစ်လေသည်။

မဟာဇနကမင်းသားသည် ယောက်ျားတို့၏အစွမ်းသာလျှင် ဘေးလွတ်ကြောင်းဖြစ်၏ဟု နှလုံးစွဲတော်မူ၍ ရွက်တိုင်ဖျားသို့တက်ကာ မိတ္ထီလာပြည် ဘက်သို့ ခုန်လိုက်သည်။ ခွန်အားကြီးတော်မူခြင်းကြောင့် ငါးလိပ် မိကျောင်းတို့ ပေါများရာကို ကျော်လွန်၍ အတောင် ၁၄၀ ခန့်ကွာဝေးသော ရေပြင်သို့ ကျရောက်လေသည်။ မင်းသားလည်း မလျှော့သောဇွဲဖြင့် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ကူးခတ်ရင်း ဥပုသ်ဆောက်တည်လေသည်။

စတုလောကပါလ နတ်မင်းကြီးလေးပါးသည် မိဘကိုရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးသူ၊ သူတစ်ပါးအားချင်ခင်သနားသူ၊ အလှူပေးသူ၊ သီလဆောက်တည်သူတို့အား မဟာသမုဒ္ဒရာ၌ နစ်၍သေဆုံးခြင်းမရှိစေရန် မဏိမေခလာ နတ်သမီးအား စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ပေးထားလေသည်။ မဏိမေခလာနတ်သမီးသည် သမုဒ္ဒရာသို့ ကြည့်ရာ သမုဒ္ဒရာအတွင်း မလျှော့သောဇွဲဖြင့် ကူးခတ်နေသော မဟာဇနကကို တွေ့မြင်ရလေသည်။ မဏိမေခလာနတ်သမီးသည် ဘုရားလောင်းအနီးသို့ ချည်းကပ်မေးမြန်း၍ အကြောင်းစုံကိုသိရသည့်အခါတွင် မင်းသား၏ဆန္ဒအတိုင်း မိတ္ထီလာပြည်သို့ ကောင်းကင်ခရီးမှ ပို့ဆောင်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ခုနစ်ရက်ကြာ ဆားငန်ရေတွင်ကူးခတ်ရသဖြင့် လွန်စွာပင်ပန်းတော်မူသည့်အပြင် နတ်သမီး၏ သိမ်မွေ့နူးညံ့မှုတို့ကြောင့် အိပ်ပျော်ရင်းလိုက်ပါသွားလေသည်။ မဏိမေခလာနတ်သမီးသည် မိတ္ထီလာပြည် မင်းအဆက်ဆက်တို့ ထွက်စံရာ သရက်ဥယျာဉ်တော်ရှိ ကျောက်ဖျာပြင်ပေါ်တွင် သိပ်ထားပြီး ရုက္ခစိုးနတ်တို့အား စောင့်ရှောက်စေလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် နာမကျန်းဖြစ်နေသော မိတ္ထီလာပြည်မင်း ပေါလဇနကသည် နတ်ရွာစံလွန်တော်မူခဲ့သည်မှာ ခုနစ်ရက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ မင်းကြီး၌ သမီးတော် သီလဝီဒေဝီတစ်ပါးသာ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ပေါလဇနကမင်းကြီး နတ်ရွာစံခါနီးတွင် ဗိုလ်ခြေတစ်ထောင်တင်ရသော လေးကို တစ်ယောက်တည်း တင်နိုင်သူ၊ ပလ္လင်တော်၏ ခေါင်းရင်းကို သိနိုင်စွမ်းရှိပြီး တစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးသော ရွှေအိုးများကို ဖော်ထုတ်နိုင်သည့် ယောက်ျားကောင်းကို သမီးတော်နှင့် ထိမ်းမြားပြီး နန်းအပ်ရန် မျှူးမတ်တို့အား မိန့်ကြားထားခဲ့သည်။

ပေါလဇနကမင်းနတ်ရွာစံပြီး ခုနစ်ရက်ကြာသောအခါ မျှူးမတ်တို့သည် လွှတ်တော်အစည်းအဝေးကျင်းပကာ မင်းကြီး၏မိန့်မှာထားသည့်အတိုင်း အရည်အချင်းပြည့်ဝသည့် သူကို ထီးနန်းအပ်ရန် တိုင်ပင်ကြ၏။ ၎င်းနောက် နန်းတွင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များကို စစ်ဆေးရာ မင်းကြီး မှာတော်မူခဲ့သည့်အတိုင်း ပလ္လင်ဦးခေါင်းရင်းကို သိသူ၊ ရွှေအိုးတစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးကို ဖော်နိုင်သူ၊ လေးကို တင်နိုင်သူ ချနိုင်သူမရှိသည့်အပြင် မင်းသမီး၏နှစ်သက်မှုကိုပင် မရရှိကြချေ။

မျှူးမတ်အပေါင်းတို့သည် စည်းဝေးတိုင်ပင်ကြပြီး ဖုဿရထားလွှတ်၍ ဘုန်းရှင်ကံရှင် ရှာရန်ဆုံးဖြတ်ကြကာ ဖုဿရထားကို အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် စေလွှတ်လေသည်။ ရထားသည် မြို့ကို လက်ယာရစ်လှည့်ပြီး ဘုရားလောင်းမဟာဇနကမင်းသားရှိရာ ဥယျာဉ်တော်သို့သွား၍ စက်တော်ခေါ်ရာ ကျောက်ဖျာကို လက်ယာရစ်လှည့်လျက် ရပ်တန့်နေသည်။ ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားလည်း ဘုရားလောင်းကိုတွေ့သည့်အခါ တူရိယာတီးမှုတ်စေ၏။ အလွန်ဆူညံလှသော်လည်း ဘုရားလောင်းသည် ထိတ်လန့်ခြင်းမရှိဘဲ တစ်ဖက်သို့ပြောင်း၍ ဆက်လက် စက်တော်ခေါ်နေ၏။ မျှူးမတ်ဗိုလ်ပါတို့က မင်းကြီးထတော်မူလော့ဟု ပင့်ခေါ်ကြသည့်အခါတွင်မှ အကြောင်းစုံကိုသိရှိကာ လျောင်းတော်ဦး၌ စံမြန်းလေသည်။ မင်းသမီး၏ နန်းဆောင်တော်သို့ ကြွချီရာ မင်းသမီးက ခရီးဦးကြိုပြုလျက် ရာဇပလ္လင်တော်၌ အတူစံမြန်းလေသည်။

မင်းကြီးပေါလုနက နတ်ရွာမစံမီက မှာကြားချက်များကို မှူးမတ်တို့က လျှောက်ထားကြသည်ကို ဇနကမင်းသားက မကြားဟန်ဆောင်ပြီး ရွှေဦးသျှောင် ကျင်အား ချွတ်၍ မင်းသမီးအား လှမ်းပေးလိုက်၏။ မင်းသမီးသည် ဦးလျှောင် ကျင်ကို ပလ္လင်၏ခေါင်းရင်း ဘက်၌ ချထားလေသည်။ ထိုတွင်မှ မင်းသားက မှူးမတ်တို့၏ လျှောက်ထားချက်ကို ထပ်မံမေးပြီး ဦးသျှောင်ကျင် ထားရာ အရပ်သည် ပလ္လင်ခေါင်းရင်းဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်းညွှန်ပြလေသည်။

ဗိုလ်ချေတစ်ထောင် တင်ရ ချရသည့်လေးကို သက်သာစွာပင် တင်ပြ လေသည်။ တစ်ဖန် ရွှေအိုးကြီး တစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးကို နောက်တစ်နေ့ နံနက် အထိ ဆိုင်းဝံ့စေပြီးလျှင် နံနက်လင်း၍ မှူးမတ်တို့ ရောက်ရှိလာသောအခါ ရွှေအိုးတစ်ဆယ့်ခြောက်လုံးကို ညွှန်ပြဖော်ယူစေလေသည်။

- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား မင်းကြီးခရီးဦးကြိုပြုသည့် နေရာတွင်တစ်လုံး၊
- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ပြန်ကြွသည့်အခါ မင်းကြီးလိုက်ပို့သည့်နေရာတွင် တစ်လုံး၊
- နန်းတော်အရှေ့တံခါး ခုံအတွင်းတွင်တစ်လုံး၊ တံခါးအပြင်နားတွင် တစ်လုံး၊ တံခါးခုံအောက်တွင် တစ်လုံး၊
- မင်းကြီးဆင်တော်စီးသောအခါ ဆင်တက်လှေကားထားသည့် နေရာ တွင်တစ်လုံး၊ ဆင်ပေါ်မှဆင်းသက်တော်မူသည့် နေရာတွင်တစ်လုံး၊
- မင်းကြီးလျောင်းစက်စံပယ်သည့် ညောင်စောင်းတော်၏ ခြေလေး ချောင်းအောက်၌ တစ်လုံးစီ၊
- မင်းကြီး၏ စက်တော်မူရာ ကျက်သရေတိုက်မှ ရထားထမ်းပိုး တစ်ပြန် ခြားရာ ရှစ်မျက်နှာ၌တစ်လုံးစီ (ရွှေအိုးရှစ်လုံးဖြစ်သော်လည်း တစ်ဌာန သာဖြစ်သည်)
- ဆင်တော်အစွယ်နှစ်ချောင်းအောက်၌ တစ်လုံးစီ (ဌာနတစ်ခုသာ)။

- ဆင်တော်အမြီးနေရာအောက်၌ တစ်လုံး၊
- မင်္ဂလာကန်တော်အလယ်၌ တစ်လုံး၊
- ဥယျာဉ်တော်တွင်း မင်္ဂလာပြုရာ အင်ကြင်းပင်ကြီး ဝန်းကျင်အရပ် ရှစ်မျက်နှာ အရိပ်ဖျားကျရာ၌ ရွှေအိုးကြီးရှစ်လုံး (တစ်ဌာနတည်း)၊ (မှတ်ချက်။ ရွှေအိုးကြီး ၁၆ လုံး ဆိုသော်လည်း နေရာဌာန တစ်ဆယ့်ခြောက် ဌာနကို ဆိုလိုပြီး၊ အိုးရေအားဖြင့် သုံးဆယ့်တစ်လုံးဖြစ်သည်။)

ဘုရားလောင်း ဇနကမင်းသားအား မှူးမတ်တို့က ချီးမြှောက်ပူဇော် သဘင်ကို ခြံခြံသံကျင်ပလေသည်။ ဝိဒေဟရာဇ်တိုင်းပြည်အတွင်းရှိ ကျေးရွာမကျန် လာရောက်ပူဇော်ကြသည်။ မင်းကြီးသည် သီလဝိဒေဝီမင်းသမီးအား မိဖုရားကြီး အရာချီးမြှောက်လိုက်လေသည်။ ကာလစမှာနဂိုရ်ပြည်မှ မယ်တော်၊ ပါမောက္ခ ပုဏ္ဏားကြီးနှင့် ပုဏ္ဏားမမိသားစုတို့ကို မိတ္ထီလာပြည်သို့ ခေါ်ယူချီးမြှောက်လေ သည်။ ထို့အပြင် မြို့လေးမျက်နှာနှင့် မြို့လယ်တို့၌ အလှူဇရပ်ငါးဆောင် ဆောက်လုပ်ပြီး နေ့တိုင်းအလှူပေးကာ မွေ့လျော်နေလေသည်။

ကာလအတန်ကြာသော် သီဝလီမိဖုရားသည် “ဒီယာဝု” မည်သော သားတော်တစ်ပါးဖွားမြင်လေသည်။ အသက် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်သို့ ရောက်လျှင် အိမ်ရှေ့အရာအပ်နှင်းလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်တော်သို့ အခြွေအရံများနှင့် အတူ ထွက်တော်မူလေသည်။ မင်းကြီးသည် သရက်ပင်ကို တွေ့တော်မူရာတွင် အသီးသီးသောအပင်မှာ ဖျက်ဆီးသူနှင့် ဆက်ဆံရသဖြင့် ပျက်စီးရပြီး အသီး မသီးသောအပင်သည် နှစ်သက်ဖွယ် ပကတိအတိုင်းရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိကာ သံဝေဂရရှိလေသည်။ ပြည်စည်းစိမ်ခံမင်းသည် ရန်သူနှင့်ဆက်ဆံရပြီး ရသေ့ ရဟန်းသည် ရန်သူကင်း၍ ကြောင့်ကြမှု ဘေးရန်မရှိသဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်ယူရန် စိတ်နှလုံးသွင်း၍ နန်းတော်သို့ ဝင်လေသည်။

မင်းကြီးသည် ပြဿနာတို့ဆင့်အထက်သို့တက်၍ ရဟန်းတရားပွားများလေသည်။ စောင့်ရှောက်ရန်တာဝန်ပေးထားသည့် အစေအပါး ယောက်ျားများမှတစ်ပါး မိဖုရားကြီးအပါအဝင် မည်သူ့ကိုမှ ဝင်ခွင့်မပြုချေ။ လေးလမျှ ကြာအောင် တရားကျင့်ကြံ ပွားများနေလေသည်။

မင်းကြီးသည် ရဟန်းပြုလိုစိတ် ထက်သန်ပြင်းပြလှသည်ဖြစ်၍ စားတော်ကဲအား သင်္ကန်းသုံးထည်၊ မြေသပိတ်တို့ကို စီစဉ်စေပြီး ဆတ္တာသည်အား ဆံမုတ်ဆိတ်တို့ကို ပယ်စေသည်။ ထို့နောက် ရဟန်းဝတ်ကိုဆင်မြန်းကာ နေအရက်တက်ချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိလေသည်။

မိဖုရားကြီးက မိဖုရားငယ်တို့အား လှပစွာဝတ်ဆင်စေပြီး မင်းကြီးသီတင်းသုံးရာ အထက်ဘုံအဆင့်သို့ တက်လေသည်။ ထိုအခိုက် တောထွက်ရန် ဆင်းလာသော မင်းကြီးအား တစ်ဦးမျှမမှတ်မိကြပေ။ မင်းကြီးထံကြွလာသည့် ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဟု ထင်မှတ်ကာ သင့်ရာနေရာသို့ ဖယ်ရှားကြလေသည်။ မင်းကြီးလည်း ရဟန်းအသွင်ဖြင့် ငြိမ်သက်စွာ တောထွက်တော်မူလေသည်။

မဟာဇနကမင်းသည် သမုဒ္ဒရာ၌ ရေနစ်အံ့ဆဲဆဲတွင် လုံ့လကြောင့် ထီးနန်းကိုရရှိခဲ့သည့်အပြင် မိခင်နှင့်ပြန်လည်တွေ့ဆုံခဲ့ရသည်။ ထိုသို့အကျိုးကျေးဇူးကိုရရှိခဲ့ခြင်းမှာ “လူတို့သည်မြတ်သော လုံ့လကို အစဉ်အားထုတ်အပ်သည်။ လုံ့လအစွမ်းဖြင့် အလိုရှိရာတောင့်တမှုကို ပြည့်စုံစေနိုင်သည်။ လူတို့၏ ဆန္ဒသည် ကြံလျက်လည်း ပျက်တတ်၏။ မကြံဘဲလည်း ဖြစ်တတ်၏။ လုံ့လကိုသာ မလျှော့ဘဲအားထုတ်သင့်သည်” ဟူသောထုံး နှလုံးမူ၍ ကြီးပမ်းခဲ့ခြင်း၏ ရလဒ်ဖြစ်ပေသည်။

Maha Zanekka Jataka

It was in the reign of King Maha Zanekka in the land of Meiktila. The king gave the regency to elder son Aritha Zanekka and the command of the army to younger son Paula Zanekka.

When he died, the elder son ascended the throne and gave the regency to Paula Zanekka. One of the latter's trusted servants on some account bore a grudge against his master and reported to the king falsely that the regent was plotting to take the throne and kill him. The king did not believe him at first but after hearing his repeated lies got swayed by his lies and without further investigation placed the regent in irons and under guard in prison.

The regent made a solemn-vow that if it be true he had never turned against the king he be freed of all shackles. Thus he became free and walked away, no-one daring to challenge him as he was like a raging elephant and also as he had personal aura of monarchal power. He holed up in a village called Pyitsandarit on the outskirts of the kingdom. The local people recognised him as the regent and paid allegiance to him. He gained many followers. Though he

did not at first intend to turn against his brother the king, he was later compelled to march on Meiktila with his forces.

At the gates of the city, he laid siege and sent an ultimatum to his elder brother to accede the throne or fight. The elder brother the king chose to fight. At that time the queen was pregnant with embryo-Buddha in her womb. Ordering all attendants to take good care of her, the king went out to battle. The king fell in the fighting. Paula Zanekka won victory and took the throne.

When the queen heard of the king's fate, she collected all her gold and jewellery in a small basket, covered it with old clothes and left the city in the guise of a poor woman. On her way to the city state of Sampanago she rested at a zayat for a while.

Seeing her plight, the king of celestials came down to earth in the guise of an old man, riding a coach, conveyed her to Sampanago, and went up back to his abode of Tavatimsa.

At that time the state's sage ponna Udiccha and his disciples, out on a bathing trip, saw the queen and made enquiries. Hearing her story, he invited her to his home, pledging to look after her like a sister. His wife too did so.

Eventually the queen gave birth to her child. She named him Maha Zanekka after the grandfather.

When the prince came of age, he was taunted by his friends calling him a widow's son. When he asked his mother, she told him the sage ponna was his father, so as to placate him. But when his friends still taunted him as before, he persisted in his questions to her mother and finally she had to reveal that he was the son of the king who fell in battle.

When he was sixteen, the young prince told his mother that he would try to retake his rightful kingdom of Meiktila, with the use of some fortune amassed through mercantile trade. The queen handed him her possessions of gold and jewellery for him to use in his mission, asking not to pursue mercantile activities, sea-faring across the oceans. The prince, who had already made arrangements for a last voyage, begged his mother to let him do the trip and set sail with 700 crewmen.

After seven days out at sea, the ship ran into a violent storm and fell apart in a shipwreck.

Prince Maha Zanekka, convinced that only human ability is the means to get away from danger, climbed to the top of the mast, turned towards the direction of Meiktila, and dived into the sea. It was a powerful dive that sent him some 140 cubits away from the ship, beyond the waters infested by such dangerous sea creatures as sting rays and crocodiles. With unrelenting tenacity, the prince swam on while keeping to the vows of good moral conduct. Seven days passed.

Now, there were four celestial entities guarding the world and they had entrusted Goddess Mani Maykhala to save at sea those who looked after parents, those who had kindness for others, those who gave charity and those who kept to the rules of good moral conduct. Keeping watch on the broad expanse of waters, the goddess saw the prince swimming on with unrelenting tenacity. She enquired with him to know the circumstances of his plight, then picked him up from the waters and conveyed him on an aerial journey to his destination, Meiktila. There, she placed him on a slab of rock in the royal mango park, a traditional resort of kings of the land, entrusting him into the care of the guardians of trees and plants.

It was the time when seven days had passed since the demise of Paula Zanecca, the King of Meiktila, due to ill health, leaving his only child, Princess Silawi Dewi. Before he passed away the king had willed that one who could string the bow that could be managed only by a thousand warriors, who could know the head of the throne, and who could discover the 16 hidden pots of gold be given the hand of the princess and crowned king.

A week after his demise, the ministers convened the Hluttaw and consulted among themselves to find one who could be new king. They put the prominent court personalities to test, but found none who knew the head of the throne, who could discover the gold pots and who could string the bow, and none who won the affection of the princess.

The Ministers consulted among themselves and decided to send out the enchanted animated carriage to find one who could be king. Sent out with a vow, the carriage went round the city and

made for the park where Maha Zanecca lay on a rock slab. It circled the slab and stopped. Seeing the prince, the prophet ponna had musical instruments played loudly near him. It was a crescendo, but the prince, instead of waking up in alarm, rolled to the other side and slept on. Only when the ministers supplicated for him to rise did he get up and enquired about all that. He went along with them to the palace. He was welcomed by the princess and led to the royal throne, where the two sat together.

When the ministers supplicated to him about the will of the old king, he pretended not to have heard them, and casually he handed the golden royal headwear to the princess, who placed it at the head of the throne. Then he asked the ministers to repeat their question. Then he told them that where the headwear had been placed was the head of the throne.

Then Prince Maha Zanecca performed the task of stringing the bow, a feat that could be managed only by a thousand warriors. He did it with ease. As to their question about the location of the 16 gold pots, he ordered them to wait till the next morning. When the time came, he pointed to the places where they were buried.

The gold pots were at the following locations:

- one at the place the king welcomed the picokka buddha;
- one at the place the king saw off the picokka buddha;
- one in the eastern steps to the palace, one near that outside, one beneath the steps;
- one at the place of the steps the king used to mount the royal elephant, one at the place he got down from there;
- one each under the four legs of the royal couch;
- one each at places a hundred measures away in the eight directions from the royal bed-chamber;
- one each below the two tusks of the royal elephant;

- one below the tail of the royal elephant;
- one in the middle of the royal lake;
- one each at places marked by the top edges of the shadows in the eight directions of the auspicious Ingyin tree in the royal garden.

(As can be seen, the king had meant not 16 gold pots but gold pots at 16 sites.)

A grand celebration was held to honour King Zanecca. People from all over the kingdom, not leaving out remote villages, came to the celebration. The king made the Princess his queen. He brought his mother, the professor ponna and family from Sampanago to his kingdom and accorded accolades to them. He had five zayats built at the centre of the city and in the four cardinal directions and gave charity every day, taking immense joy in that.

After some time, a son was born to the king and the queen. He was named Digawu. When he attained the age of 16 he was made regent.

One day the king with his entourage went for an outing in the royal garden. At one point he noticed that a mango tree that bore fruit suffered damage caused by those who wanted the fruit whereas the tree that did not bear fruit was left alone. He drew a lesson from that. One who wore the crown had to face enemies whereas a monk was free of any enemy and so had no anxiety. He made up his mind to become a monk and came back to the palace.

He stayed high up in his multi-tiered palace alone and went into religious contemplation, not letting anyone in, except assigned attendants and not even his queen. He remained so for four months.

The urge to be a monk became so great in him, He ordered his chef to get him three robes and an earthen alms bowl and got his hair-dresser to have his head and chin

shaven. Then he donned the monk's robe and waited for the coming of dawn.

The queen, accompanied by court maidens attired in beautiful costumes, went up to the top of the tiered palace where the king was. At that time the king in monk's robes came down, unrecognised by anyone. He was given way, being taken as a picceka Buddha paying a visit to the king and leaving. Sedately, the king made his way down, and then proceeded into the woods, renouncing the worldly ways.

It had been due to his tenacity and diligence that he was saved from drowning at sea to see his mother again. It was the result of endeavour with the conviction that "Man should always make noble endeavour incessantly. By virtue of tenacity and diligence one could have what one wanted. One could have one's wishes fulfilled or dashed unexpectedly. One should only keep up unrelenting tenacity and diligence."

Thuwunnathama Jataka

www.burmeseclassic.com



www.burmeseclassic.com

သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်တော်

ရှေးအခါက ဘရာဏသီပြည်နှင့် မနီးမဝေးအရပ်၌ မြစ်တစ်စင်းရှိ၏။ ထိုမြစ်၏ကမ်းတစ်ဖက်စီ၌ တံငါရွာတစ်ရွာစီရှိသည်။ ထိုရွာနှစ်ရွာမှ တံငါအကြီးအကဲနှစ်ဦးတို့သည် မိမိတို့၌ သားနှင့်သမီး အသီးသီး ဖွားမြင်ပါက အချင်းချင်းထိမ်းမြားပေးရန် ကတိပြုထားကြလေသည်။ ထို့နောက် တစ်ဖက်ရွာအကြီးအကဲ တံငါသည်သည် ဒုက္ကလအမည်ရှိသော သားတစ်ယောက်ကို ဖွားမြင်သည်။ ကျန်တံငါသည် ရွာအကြီးအကဲသည် ပါရိကအမည်ရှိသော သမီးတစ်ယောက်ကို ဖွားမြင်သည်။

ဒုက္ကလနှင့် ပါရိကတို့သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်မှလာသူဖြစ်ကြသည့်အလျောက် တံငါမျိုးတွင် မွေးဖွားခဲ့သော်လည်း သူ့အသက်ကို သတ်ခြင်း စသည့် အကုသိုလ်အလုပ်များကို ပြုလုပ်လေ့မရှိကြပေ။ ထို့အပြင် အိမ်ထောင်မှုကို စက်ဆုပ်ကြလေသည်။ သို့သော် မိဘများ ကတိပြုထားကြသည့်အတိုင်း အသီးသီးအရွယ် ရောက်လာချိန်တွင် ထိမ်းမြားလက်ထပ် ပေးလိုက်သည်။ ၎င်းတို့၏ အလိုဆန္ဒ မရှိဘဲ မိဘများ၏ဆန္ဒဖြင့် ထိမ်းမြားပေးခြင်းခံကြရပေသည်။ ဒုက္ကလနှင့် ပါရိကတို့သည် ကိလေသာအမှုကို မလိုလားကြသဖြင့် သန့်ရှင်းစွာပင် အတူတကွ နေထိုင်ကြပေသည်။

ထိုသို့ထိမ်းမြားလက်ထပ်ပြီးသော်လည်း ဒုက္ကလသည် အကုသိုလ်အလုပ်များဖြစ်သည့် သားငါးသတ်ခြင်း၊ အမဲရောင်းခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်သဖြင့် မိဘတို့က အပြစ်တင်ခြင်းကို ခံရလေသည်။ ဒုက္ကလနှင့် ပါရိက တို့သည် မိမိတို့မှာ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲမှ လွတ်ကင်းအောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်နိုင်ရေးအတွက် ရဟန်းအဖြစ်ကိုသာ အလိုရှိကြောင်း မိဘများထံ ခွင့်ပန်ကြသည်။ မိဘများကလည်း ခွင့်ပြုခဲ့ကြရပေသည်။

ဒုက္ခလနှင့် ပါရိက တို့သည် မိဘများ၏ ခွင့်ပြုချက်ရသည်နှင့် ဝမ်းမြောက်စွာပင် တံငါရွာမှထွက်လာကြ၏။ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ဖီးဝင်သော မိဂသမ္ပတာ မြစ်အနီး ဟိမဝန္တာတောသို့ ဝင်၍ မြစ်အတိုင်း ဆန်တက်သွားကြလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်ရှိ သိကြားမင်း၏ ပဏ္ဍုကမ္မလာ မြကျောက်ဖျာသည် ပူပြင်းမာကျောလာသည်။ သိကြားမင်းသည် အကြောင်း စုံကို ဆင်ခြင်ကြည့်လေလျှင် ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကတို့ တောထွက်လာသည်ကို သိမြင်ရလေသည်။ ထိုအခါ ဝိသကြိုနတ်သားအားစေလွှတ်၍ ရဟန်းနှစ်ပါး အတွက် ကျောင်းသစ်ခင်းနှင့် ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ကို ဖန်ဆင်းစေသည်။ ဝိသကြို နတ်သားသည် အဆောင်ဆောင်သော ကျောင်းသစ်ခင်းနှင့်အတူ ကြာမိုးငါးပါး နှင့် ပြည့်စုံသော ရေကန်၊ သစ်သီးသစ်ပင်များ ရဟန်းပရိက္ခရာနှင့် အိုးခွက် စသည်တို့ပါမကျန် ဖန်ဆင်းပေး၍ ရဟန်းပြုလိုသူတို့ အလိုရှိသမျှသုံးဆောင်နိုင် ကြောင်း ကမ္မည်းထိုးခဲ့လေသည်။

ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကတို့သည် ကျောင်းသစ်ခင်းနှင့် ရဟန်းပရိက္ခရာတို့ကို တွေ့လျှင် ဒုက္ခလသည် ခါးဝတ်ပုဆိုးကိုစွန့်ပစ်ပြီး လျှော်တေသင်္ကန်းကိုဝတ်ရုံ ကာ ဆံကျစ်ကိုထုံးလျက် ရသေ့အဖြစ်ခံယူလေသည်။ ပါရိကအားလည်း အလားတူ ရသေ့အဖြစ် ခံယူစေသည်။ ရသေ့နှစ်ပါးတို့သည် ဗြဟ္မစိုရ်ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို ပွားများကြလေသည်။ ပါရိကသည် ဒုက္ခလ၏ တရားရှာဖွေမှု အေးချမ်းစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် တံမြက်လှည်းကျင်း၊ သောက်ရေ သုံးရေ သယ်ဆောင် ခြင်း၊ သစ်သီးသစ်မြစ် ရှာဖွေခြင်းတို့ဖြင့် ပါရမီဖြည့် ဆောင်ရွက်လေသည်။

ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့ သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းသစ်ခင်းသို့ သိကြားမင်း သည် လာရောက်ခစားရင်း ရသေ့နှစ်ပါး၏ အနာဂတ်ကို ကြည့်လိုက်ရာ ရသေ့ နှစ်ပါးတို့သည် နောင်အခါ မျက်စိအလင်းကွယ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်သိမြင် မိပေသည်။ ထိုအခါ ရသေ့နှစ်ပါးအတွက် အလုပ်အကျွေးပြုမည့် သားသမီး

လိုအပ်နေသည်ကို ဆင်ခြင်မိလေသည်။ သိကြားမင်းက ဒုက္ခလအား ပါရိကာ၏ ချက်ကို လက်ဖြင့် သုံးသပ်ပါရန် တောင်းပန်သဖြင့် ဒုက္ခလလည်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုအခါ ရသေ့မ ပါရိကာသည် သန္ဓေရှိပြီး သုဝဏ္ဏသာမအား ဖွားမြင်လေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ မိခင်နှင့် ဖခင်တို့ သစ်သီးရှာဖွေသွားစဉ် မိုးကြီးရွာသွန်းလေသည်။ ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့သည် လမ်းခရီးရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်ရင်းအောက် တောင်ပို့ပေါ်တွင် မိုးခိုကြလေသည်။ ရသေ့နှစ်ပါးတို့၏ ကိုယ်မှ ချွေးများနှင့် မိုးရေစက်တို့သည် တောင်ပို့ခေါင်းတွင်းသို့ စီးဝင်လေသည်။ တောင်ပို့ခေါင်းတွင်းရှိ မြွေဟောက်သည် ဒေါသမာန်ထွက်သောကြောင့် မှုတ်ထုတ်လိုက်ရာ ရသေ့နှစ်ပါးတို့သည် အငွေ့သင့်၍ မျက်စိအလင်းကွယ်ကြရရှာသည်။

သုဝဏ္ဏသာမလည်း မိခင်နှင့် ဖခင်တို့ အချိန်တန်လျက် ပြန်မရောက်သဖြင့် မိမိသတိပြုမှတ်သားထားသည့် ခရီးအတိုင်းလိုက်လာခဲ့သည်။ တောင်ပို့သို့ရောက်ရှိသည့်အခါ မိဘနှစ်ပါးမျက်စိကွယ်လျက် တွေ့ရှိရလေလျှင် စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် အပြေးသွားလေသည်။ ရသေ့နှစ်ပါးသည် သား၏အသံကို ကြားလျှင် အနီးသို့မလာရန် တားမြစ်ပြီး နွယ်ကြိုးကိုသာပေးစေသည်။ ထို့ကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမ သည် မိဘနှစ်ဦး၏ စကားအတိုင်း နွယ်ကြိုးကို ကမ်းပေးလေရာ မိဘနှစ်ပါးသည် နွယ်ကြိုးကိုကိုင်၍ သားထံသို့ချဉ်းကပ်လာကြသည်။ မိဘနှစ်ပါးတို့ မျက်စိကွယ်ရသည့်အကြောင်းရင်းကို သိရှိရလျှင် သုဝဏ္ဏသာမသည် ငိုလည်း ငိုသည်။ ရယ်လည်း ရယ်မောလေသည်။ သုဝဏ္ဏသာမ ငိုခြင်းသည် မိဘနှစ်ပါးတို့ မျက်စိကွယ်ခြင်းကို ဝမ်းနည်းငိုကြွေး ခြင်းဖြစ်ပြီး ရယ်မောခြင်းမှာ မိဘနှစ်ပါးတို့အား မိမိက တစ်လှည့်ပြုစုလုပ်ကျွေးခွင့် ရရှိတော့မည်ကို ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးစိတ်ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ရယ်မောခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သုဝဏ္ဏသာမသည် မိခင်နှင့် ဖခင်တို့အား တောင်ပို့မှ ကျောင်းသစ်မ်းသို့ ပြန်လည်ပင့်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှစပြီး ရသေ့နှစ်ပါး၏ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ် မှန်သမျှတို့ကို မညည်းမညှုလုပ်ကိုင်ပြုစုလေသည်။ စားသောက်ရန် သစ်သီးများကို နေ့စဉ်ရှာဖွေသည်။ ထိုသို့ သစ်သီးကို ရှာဖွေသွားသည့်အခါတွင် သမင်များခြံရံလျက် မိဂသမ္မတာမြစ်သို့သွားကာ သောက်ရေကိုလည်း ခပ်လှေ့ရှိပေသည်။ ကိန္နရာ ကိန္နရီ တို့သည် ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမကို ခြံရံလျက် သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို ခူးယူကာ ဘုရားလောင်းအား ပေးလှေ့ရှိသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ရရှိလာသော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို အမိအဖတို့အား ကျွေးမွေးသည်။ မိဘနှစ်ပါး စားသောက်ပြီးသောအခါ၌သာ ကျန်ရှိသော သစ်သီးတို့ကို စားသောက်လှေ့ရှိပေသည်။

ထိုအချိန်အခါ၌ ပီဠိယက္ခမင်းသည် ဘရာဏသီပြည်၌ မင်းပြုနေချိန် ဖြစ်ပေသည်။ ထို ပီဠိယက္ခမင်းသည် သမင်သားကို လွန်စွာတပ်မက်သည့် မင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပီဠိယက္ခမင်းသည် မယ်တော်အား တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းခဲ့ပြီး လက်နက်ငါးပါးကိုစွဲကိုင်လျက် ဟိမဝန္တာတောသို့ ဝင်ရောက်ကာ သမင်များကို ပစ်ခတ်စားသောက်နေလေသည်။ စားသောက်ပြီးတိုင်းလည်း မိဂသမ္မတာမြစ်သို့ ဆင်း၍ ရေသောက်လှေ့ရှိသည်။ ထိုနေ့တွင် မင်းကြီးသည် သမင်ခြေရာနောက်ကို လိုက်ရင်း သုဝဏ္ဏသာမ ရေခပ်ဆင်းရာ မိဂသမ္မတာမြစ်သို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ ပီဠိယက္ခမင်းသည် လေးတင်လျက် အဆိပ်လူးသောမြားကို ကိုင်၍ သစ်ခက်အုံမှ ချောင်းမြောင်း စောင့်ဆိုင်းနေလေသည်။

ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမသည် မိခင်ဖခင်တို့အတွက် သစ်သီးများကို ကျောင်းသစ်မ်း၌ ထားခဲ့ပြီး မိခင်ဖခင်တို့ ရေချိုးနိုင်ရန်အတွက် သောက်ရေအိုးကို ယူ၍ သမင်အပေါင်းခြံရံလျက် သမင်နှစ်စီးတို့၏ ကျောကုန်းပေါ်၌ သောက်ရေအိုးတင်၍ မြစ်ဆိပ်သို့ ဆင်းလေသည်။

ထိုသို့ ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမသည် သမင်များ ခြံရံလျက် ရေခပ် ဆင်းလာသည်ကို ပီဠိယက္ခမင်းမြင်လျှင် လွန်စွာအံ့ဩနေသည်။ လူလော၊ နတ်လော၊ နဂါးလော ဟူ၍ ဝေခွဲမရ သိရှိလိုစိတ် ပြင်းပြလျက်ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားလောင်းအား မြားဖြင့်ပစ်၍ အားနည်းအောင်ပြုလုပ်ပြီး မေးရန် ကြံစည်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ရေချိုးပြီး၍ လျှော်တေသင်္ကန်း တစ်ထည်ကိုဝတ်ပြီး၊ တစ်ထည်ကို လက်ကတော့ စံပယ်တင်ဝတ်ရုံ၍ သောက်ရေအိုးကို လက်ဝဲပုခုံးထက်၌ တင်ကာ ရေဆိပ်မှတက်လာသည်။ ပီဠိယက္ခမင်းသည် အဆိပ်လူးသောမြားဖြင့် ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမ၏ လက်ယာနံပါးကို ပစ်လေ၏။ မြားသည် လက်ယာနံပါးမှ ဝင်ပြီးလျှင် လက်ဝဲ နံပါးမှ ထွက်သွားလေသည်။ သမင်အပေါင်းတို့သည် ကြောက်လန့်၍ ထွက်ပြေး ကြလေသည်။

ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမသည် မြားထိမှန်သော်လည်း ရေအိုးကို လွှတ်မချဘဲ သဲများကို အသာအယာယက်၍ ရေအိုးကိုထားလေသည်။ ထိုသို့ ရေအိုးကို ချထားပြီးသောအခါ အရပ်မျက်နှာကိုမှတ်ပြီး မယ်တော်ခမည်းတော် တို့ရှိရာအရပ်ကို ဦးခေါင်းပြုလျှက် လှဲချလိုက်ပြီး မြားဒဏ်ရာကို ပြင်းထန်စွာ ခံစားရလေသည်။

ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမသည် ခံတွင်းမှသွေးများကို ထွေးထုတ်ပြီး လျှင် “ဤဟိမဝန္တာအရပ်၌ ငါ၏ရန်သူလည်းမရှိ၊ မိခင်ဖခင်တို့၏ ရန်သူလည်း မရှိ၊ ငါ၏အသားသည် စားကောင်းခြင်းမရှိ၊ အရေတို့သည်လည်း အကျိုးမရှိ ပါဘဲလျက် အဘယ်ကြောင့် မြားဖြင့် ပစ်ခတ်သည်” ဟု မြည်တမ်းလေသည်။

ပီဠိယက္ခမင်းကြီးသည် သုဝဏ္ဏသာမ၏ မြည်တမ်းသံကိုကြားလျှင် “ဤသူယောက်ျားသည်ကား အဆိပ်လူးမြားဖြင့် ပစ်သော်လည်း ငါ့ကို ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်းမပြု၊ ငါ၏နှလုံးကိုဆုပ်နယ်ဘိသကဲ့သို့ ချစ်ဖွယ်

သောစကားကိုသာဆို၏။ ထိုယောက်ျားထံသွားအံ့” ဟု ကြံလျက် ဘုရား လောင်းအနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍ စကားဆိုလေသည်။

မိမိသည် ကာသိရာဇ်ပြည်သူတို့၏ နှလုံးပွားစေတတ်သော ပီဠိယက္ခ မင်းဖြစ်ကြောင်း၊ သမင်သားကို စားလိုစိတ်ပြင်း၍ တိုင်းပြည်ကိုစွန့်ကာ သမင် ရှာထွက်လာခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ လေးအတတ်တွင် ကျွမ်းကျင်သောမင်းအဖြစ် လည်း ကျော်စောထင်ရှားလျက်ရှိကြောင်း၊ မိမိ၏မြားကျရာအရပ်သို့ လာသည့် ဆင်ပြောင်သည်ပင် မလွတ်နိုင်ကြောင်း စသည်ဖြင့် မိမိ၏အစွမ်းကို ပြောပြပြီး နောက် သုဝဏ္ဏသာမအား မည်သူမည်ဝါဖြစ်သည်ကို မေးမြန်းလေသည်။

သုဝဏ္ဏသာမလည်း မိမိသည် တံငါသည်သားဖြစ်ပြီး သုဝဏ္ဏသာမဟု အမိအဘတို့က ခေါ်ကြကြောင်း၊ မိမိ၏အသားအရည်တို့မှာ အသုံးမဝင်ဘဲ လျက် ဝေဒနာကြီးစွာရရှိအောင် အဘယ်ကြောင့်မြားဖြင့် ပစ်သနည်းဟု မေး လေသည်။ ပီဠိယက္ခမင်းကြီးသည် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာကို ပြောကြားခြင်းမရှိဘဲ မိမိပစ်ရန် ကြံရွယ်သည့်သမင်သည် သုဝဏ္ဏသာမအား မြင်၍ထွက်ပြေးသည် ကို တွေ့ရ၍ အမျက်ထွက်ကာ ပစ်လိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လိမ်လည်ပြောကြား လေသည်။ သုဝဏ္ဏသာမကမူ ဤဟိမဝန္တာ တောအရပ်၌ မိမိကိုမြင်၍ထွက် ပြေးသော သားသမင်ဟူ၍မရှိ၊ အလွန်ကြောက်တတ်သော ကိန္နရာတို့သည်ပင် ဝမ်းမြောက်စွာအတူတကွ လိုက်ပါသွားလာနေသည်ဖြစ်၍ သမင်တို့သည် ကြောက်လန့်ရန်မရှိကြောင်း ပြန်ကြားပြောဆိုလေသည်။ မင်းကြီးလည်း လိမ်၍ ပြောရန်မသင့်တော့သည်ကို တွေးမိပြီး အမျက်ဒေါသထွက်၍ ပြစ်မိကြောင်း၊ သုဝဏ္ဏသာမသည် မည်သည့်အရပ်၌နေပြီး မည်သူကစေခိုင်း၍ ရေခပ်ရသည် ကို မေးမြန်းလေသည်။

သုဝဏ္ဏသာမသည် ပြင်းစွာသောဝေဒနာခံစားရင်း ကျယ်ဝန်းလှသော ဟိမဝန္တာတော၌ မွေးကျွေးခဲ့သော မျက်မမြင်မိဘနှစ်ပါးနှင့်အတူနေပြီး မိဘ

သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်တော် ၂၉

နှစ်ပါးအတွက် ရေလာခပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိမရှိတော့လျှင် မျက်မမြင်မိဘ နှစ်ပါးတို့သည် ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးစွာ တွေ့ကြုံရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် မိဘနှစ်ပါးတို့အား မမြင်ရတော့မည့် ဆင်းရဲဒုက္ခသည် မြားမှန်သည့် ဆင်းရဲခြင်း ထက် ပို၍ခံစားနေရကြောင်း၊ မိဘနှစ်ပါးမှာ အားကိုးရာမဲ့ပြီး တောထဲ၌လှည့် လည်၍ သွားလာနေကြရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ငိုကြွေးမြည်တမ်းရှာလေ သည်။

ပီဠိယကွမင်းကြီးသည် သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် သူတော်ကောင်းစိတ်ထား မြင့်မြတ်သည်ကို သိရှိရလျှင် ကြီးစွာနောင်တရ၍ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် မိဘနှစ်ပါး အား သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် ကိုယ်စားလုပ်ကျွေးလျှင် မိမိအပြစ်လွတ်တော့ပေမည်။ သုဝဏ္ဏသာမ သေသော်လည်း မသေသကဲ့သို့ရှိတော့မည်ဟုကြံ၍ သုဝဏ္ဏ သာမဇာတ် မိဘနှစ်ပါးရှိရာအရပ်ကို မေးမြန်းလေသည်။ သုဝဏ္ဏသာမလည်း မင်းကြီး၏ စိတ်ထားကို အသိအမှတ်ပြု သာဓုခေါ်ကာ မိဘနှစ်ပါးရှိရာအရပ်ကို ညွှန်ပြောဆိုပြီး မိမိလက်အုပ်ချီမိုး ရှိခိုးလိုက်ကြောင်းကိုလည်း ပြောကြား ပေးပါဟု မင်းကြီးအား မှာကြားလိုက်လေသည်။

ထိုအခါ ပီဠိယကွမင်းသည် ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမ မှာကြား လိုက်သည့်အတိုင်း မိခင်ဖခင်တို့အား ပြန်ပြောမည်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံလေလျှင် သုဝဏ္ဏသာမသည် အမိအဖတို့အား ရည်မှန်းရှိခိုးကာ မိန်းမောနေလေသည်။

ဤသို့ သုဝဏ္ဏသာမသည် အမိအဖတို့အား ရှိခိုးလိုက်ကြောင်း မှာ ကြားပြီးမိန်းမောသွားသည်ကို မင်းကြီးမြင်လျှင် ထွက်သက်ဝင်သက်တို့ ချုပ်ခဲ့ ပြီဟု မှတ်ယူလိုက်လေသည်။ မင်းကြီးသည် သုဝဏ္ဏသာမအား လွန်စွာသနား လှသည်ဖြစ်၍ လက်နှစ်ဖက်ကိုမြှောက်လျက် ထိပ်ပေါ်တင်ထားပြီးလျှင် တော ရပ်တစ်ခုလုံး ပဲ့တင်ထပ်အောင် သည်းထန်စွာ ငိုကြွေးလေသည်။

ပီဠိယကွမင်းသည် မအိုမသေဟုမှတ်ယူထားခဲ့သော်လည်း သုဝဏ္ဏ သာမဇာတ် အဖြစ်ကိုမြင်ရသောအခါတွင်မှ သေခြင်းတရားကို သိရှိရကြောင်း၊

သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်တော် ၃၀

သုဝဏ္ဏသာမအား အဆိပ်လူးမြားဖြင့် ပစ်မိသဖြင့် အလွန်ကြမ်းကြုတ်သော ငရဲ၌ ခံရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ သုဝဏ္ဏသာမအား မြားဖြင့်ပစ်မိသော မကောင်း မှုကြောင့် လူသူအပေါင်းတို့က ကြမ်းကြုတ်သောအမှုကို ပြုတတ်သောမင်းအဖြစ် ကဲ့ရဲ့ကြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း မိမိကိုယ်ကိုအပြစ်တင်လျက် ငိုကြွေးမြည်တမ်း လေ၏။

ထိုသို့ ပီဠိယကွမင်းသည် အကြောင်းများစွာပြု၍ ငိုကြွေးနေသည်ကို ဂန္ဓမာဒနတောင်၌ နေသော လှပတင့်တယ်၍ စိတ်ကောင်းရှိသော နတ်သမီး ဗဟုသုန္ဒရီသည် ကြည့်ရှုဆင်ခြင်မိလေသည်။ ထိုနတ်သမီးသည် သုဝဏ္ဏသာမ ၏ ခုနှစ်ကြိမ်မြောက် အမိဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်ကြောင့် သုဝဏ္ဏသာမအား အမြဲမပြတ် ကြည့်ရှုစောင့်မ၏။ ထိုမြားမှန်သောနေ့၌ ဗဟုသုန္ဒရီနတ်သမီးသည် နတ်သဘင် အစည်းအဝေးသို့ သွားနေချိန်ဖြစ်၍ သုဝဏ္ဏသာမအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက် ရန် လစ်ဟင်းခဲ့သဖြင့် ဤသို့အဖြစ်ဆိုးနှင့် ကြုံရခြင်းဖြစ်၏။

သုဝဏ္ဏသာမ မြားမှန်သော အကြောင်းကိုမြင်လျှင် နတ်သမီးသည် မိမိသွားဘဲနေလျှင် သုဝဏ္ဏသာမသည် မိဂသမ္မတာမြစ်နား၌ပင် သေခြင်းသို့ ရောက်တော့မည်၊ ပီဠိယကွမင်းသည်လည်း နောင်တရ၍ နှလုံးကွဲတော့မည်၊ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် မိဘနှစ်ပါးမှာလည်း အစာမစားရ ရေမသောက်ကြရသည် ကြောင့် သေခြင်းသို့ရောက်ကြတော့မည်၊ မိမိသွားရောက်ခဲ့လျှင် ပီဠိယကွမင်း သည် သောက်ရေအိုးကိုယူ၍ သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် အမိအဘတို့ထံသို့ သွားရောက် ပေးလိမ့်မည်၊ ဒုက္ကလနှင့် ပါရိကာတို့သည် အကြောင်းစုံကိုသိရှိ၍ လိုက်ပါလာ ပါက မိမိနှင့်သစ္စာဆိုခွင့်ရမည်ဖြစ်ပြီး သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် မြားဆိပ်သည် ပျောက် ကင်းလိမ့်မည်၊ ထို့အပြင် ဒုက္ကလနှင့် ပါရိကာတို့လည်း မျက်စိအလင်း ပြန်ရ မည်။ ပီဠိယကွမင်းကြီးသည်လည်း သုဝဏ္ဏသာမဇာတ် တရားစကားကိုနာကြား၍ ဗာရာဏသီပြည်သို့ပြန်ပြီး ကြီးစွာသော အလှူကိုပေးသဖြင့် နတ်ပြည်သို့လားရ

F 6 A

ပေလိမ့်မည် စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်မိသဖြင့် မိဂသမ္မတာဖြစ်နား၌ မထင်မရှားသော ကိုယ်ဖြင့် ကောင်းကင်တွင်ရပ်၍ ပီဠိယက္ခမင်းကြီးနှင့် စကားဆိုလေသည်။

နတ်သမီးက “မြတ်သောမင်းကြီး မကောင်းသောအမှုကို ပြုလိုက်လေသည်။ မြားတစ်စင်းတည်းဖြင့် အပြစ်မဲ့သောအမိ၊ အဘနှင့် သားတို့ကို သတ်ရာရောက်နေလေပြီ။ ထို့ကြောင့် မျက်မမြင် အမိအဘ တို့ကို ဟိမဝန္တာတောကြီး၌ တရားသဖြင့် အလုပ်အကျွေးပြုချေ။ ထိုသို့ပြုလျှင် မင်းကြီးသည်လည်း ကောင်းရာသုဂတိသို့ လားရပေမည်” ဟု ဆိုလေသည်။

မင်းကြီးသည် နတ်သမီး၏ စကားကိုကြားလျှင် သုဝဏ္ဏသာမအား သေပြီအမှတ်ဖြင့် အထူးထူးသော အဆင်းအနံ့ရှိသော ပန်းမျိုးစုံတို့ဖြင့် သုဝဏ္ဏသာမ၏ ကိုယ်ကိုပူဇော်၍ ရေသွန်းလောင်းပြီးလျှင် အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို လက်ယာရစ်သုံးကြိမ် လှည့်လည်လျက် ရှိခိုးပူဇော်လေသည်။ ထို့နောက် ရေအပြည့်ရှိသော သုဝဏ္ဏသာမ၏ သောက်ရေအိုးကိုယူ၍ နှလုံးမသာမယာဖြင့် ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့ရှိရာအရပ်သို့ ရှေးရှုလာခဲ့သည်။

ပီဠိယက္ခမင်းကြီးသည် ခွန်အားကြီးသောကြောင့် ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ ဝင်ရာတွင် ခြေသံပြင်းလှသည်။ ထို့ကြောင့် ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့သည် ခြေသံကိုကြားသည်နှင့် မိမိတို့၏သား သုဝဏ္ဏသာမ မဟုတ်ကြောင်း ချက်ချင်းသိရှိရ၍ မည်သူဖြစ်သနည်းဟု မေးလေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် မိမိသည်မည်သူဖြစ်ကြောင်း ဦးစွာမပြောဘဲ သုဝဏ္ဏသာမအား မြားဖြင့်ပြစ်မိသည့်အကြောင်း ပြောပါက မိဘနှစ်ပါးတို့အား များစွာအမျက်ထွက်စေ၍ ညှဉ်းပန်းရာရောက်တော့မည်။ ထိုသို့ ညှဉ်းဆဲမိပါက မကောင်းမှုထပ်မံပွားတော့မည်ကို ဖိုးရိမ်သဖြင့် ရေအိုးကို ရေအိုးစင်၌ ချထား၏။ ထို့နောက် ကျောင်းသင်္ခမ်း တံခါး၌ရပ်လျက် မိမိသည် လေးအတတ်ကျမ်းကျင်ပြီး သမင်သားကို လွန်စွာနှစ်သက်၍ အလွန်အကျွံစားသည့် ပီဠိယက္ခမင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေသည်။

ထိုအခါ ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့သည် သစ်သီးတို့ချိုမြိန်အရသာရှိပြီး၊ မိဂသမ္မတာမြစ်ရေ၏ အလွန်ချမ်းအေးခြင်းတို့ကို ဖွံ့နွံ့ပြောဆိုကာ မင်းကြီးအား ဧည့်ခံလေသည်။ မင်းကြီးလည်း သုဝဏ္ဏသာမ အား မြားဖြင့်ပြစ်ခဲ့မိသည်ကို ပြောဆိုရန် နှုတ်လေးနေသဖြင့် သစ်သီးတို့ကိုမည်သို့ရယူခဲ့သည်ကို မေးလေသည်။ ဒုက္ခလက သား သုဝဏ္ဏသာမ ဆောင်ယူပေးကြောင်း မကြာမီပြန်လာတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။ ထိုစကားကြားရသောအခါ မင်းကြီးလည်း မိမိသည် သုဝဏ္ဏသာမအား အဆိပ်လူးမြားဖြင့် ပစ်ခဲ့မိ၍ သုဝဏ္ဏသာမသည် သွေးအလိမ်းလိမ်းဖြင့် မိဂသမ္မတာမြစ်အနီး၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်ဟု ပြောလေသည်။ ပါရိကာသည် ထိုစကားကိုကြားလျှင် အမျက်ထွက်လေသည်။ ထိုအခါ ဒုက္ခလသုခမိန်က မင်းကြီးသည် သမင်၌ဖြစ်သော အမျက်ဒေါသကြောင့် ပြစ်မိခြင်းဖြစ်၍ အမျက်မထွက်ရန်၊ အမျက်ထွက်က မကောင်းမှုသို့လားရာ၏ဟု ဖျောင်းဖျဆုံးမလေသည်။

မင်းကြီးက မိမိသည် သုဝဏ္ဏသာမကိုယ်စား အမိအဖတို့အား အလုပ်အကျွေးပြုသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း နှစ်သိမ့်အားပေးစကား ပြောဆိုလေသည်။ ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့က အရှင်မင်းမြတ်သည် မိမိတို့၏ သခင်ဖြစ်သောကြောင့် မိမိတို့အား အလုပ်အကျွေးပြုရန် မသင့်ဟု မင်းကြီး၏ဂုဏ်ကိုခိုးကျူး စကားကို ဆိုလေပြီးလျှင် သုဝဏ္ဏသာမရှိရာ အရပ်သို့ ပို့ဆောင်ပေးရန် တောင်းပန်ကြလေသည်။ မင်းကြီးက တောကြီးသည် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းလှသောကြောင့် ကျောင်းသင်္ခမ်း၌သာ နေရန်တောင်းပန်ပြောဆိုရာ မရသဖြင့် ညတွင်းချင်းပင် အမိအဖနှစ်ဦးတို့၏ လက်ကိုဆွဲ၍ ပို့ဆောင်ပေးရလေသည်။

ဒုက္ခလနှင့် ပါရိကာတို့အား မိဂသမ္မတာမြစ်နားတွင် မိန်းမောလဲနေသည့် သုဝဏ္ဏသာမအနီးသို့ အရောက်ပို့ဆောင်ပေးလေသည်။ ထိုအခါ အဖခမည်းတော် ဒုက္ခလသည် ဦးကိုချီမ၍ မယ်တော် ပါရိကာသည် ခြေကိုမချီ၍ ပေါင်ပေါ်တင်ထားပြီးလျှင် ပြင်းထန်စွာ ငိုကြွေးကြလေသည်။

၃၂

ထိုသို့ ငိုကြွေးမြည်တမ်းပြီးလျှင် သုဝဏ္ဏသာမ၏ ရင်ကို စမ်းသပ်သည့် အခါ သုဝဏ္ဏသာမသည် အသက်မသေသေးဘဲ မိန်းမောနေခြင်းဖြစ်သည်ကို သိရှိလျှင် အဆိပ်ပြယ်စေရန်အတွက် သစ္စာဆိုကြလေသည်။ ဦးစွာ အမိ ပါရိကာက -

- (က) ငါ့သား သုဝဏ္ဏသာမသည် ရှေးကဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားကို ကျင့်ခဲ့၏။ ထိုသစ္စာစကားကြောင့် မြားစိတ်ပျောက်စေ သတည်း။
- (ခ) ငါ့သား သုဝဏ္ဏသာမသည် ရှေးက မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မြားဆိပ်ပျောက်စေသတည်း။
- (ဂ) ငါ့သား သုဝဏ္ဏသာမသည် ရှေးကဟုတ်မှန်သော သစ္စာစကားကို ဆိုတတ်၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မြားဆိပ်ပျောက်စေ သတည်း။
- (ဃ) ငါ့သား သုဝဏ္ဏသာမသည် မိဘတို့ကိုလုပ်ကျွေးသည်။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မြားဆိပ်ပျောက်စေသတည်း။
- (င) ငါ့သား သုဝဏ္ဏသာမသည် အသက်ကြီးသူများနှင့် မိဘကိုရိုသေ၏။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မြားဆိပ်ပျောက်စေသတည်း။
- (စ) ငါ့သား သုဝဏ္ဏသာမအား ငါ၏ အသက်ထက်ချစ်မြတ်နိုး၏။ ဤ မှန်သောသစ္စာစကားကြောင့် မြားဆိပ်ပျောက်စေသတည်း။
- (ဆ) ငါသည်လည်းကောင်း၊ သုဝဏ္ဏသာမ အဘသည်လည်းကောင်း အမှတ်မထားဘဲ ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုရှိ၏။ ခပ်သိမ်းသော ထိုကောင်းမှု ကြောင့် မြားဆိပ် ပျောက်စေသတည်း။

သုဝဏ္ဏသာမ၏ အမိသည် ဤသို့သစ္စာပြုလိုက်သည့်အခါ သုဝဏ္ဏ သာမသည် တစ်ဖက်သို့စောင်း၍ ပြန်အိပ်၏။ ထိုအခါ ဖခင် ဒုက္ခလသည်

ငါ့သားအသက်ရှိသေး၏။ ငါသည်လည်း သစ္စာပြုအံ့ဟု ပါရိကာသစ္စာပြုခဲ့ သည့် (၇)ချက်ကို ထပ်မံ သစ္စာပြုလေသည်။ ထိုအခါ သုဝဏ္ဏသာမသည် အခြား တစ်ဖက်သို့ လှည့်ပြောင်း၍ အိပ်ပြန်၏။ ထိုသို့အိပ်သောအခါ မိခင်ဟောင်း ဖြစ်သော ဗဟုသုန္ဒရီနတ်သမီးသည် သစ္စာပြုလေသည်။ ထိုဗဟုသုန္ဒရီနတ်သမီး ပြုသော သစ္စာသုံးချက်မှာ -

- (က) ငါသည်ဂန္ဓမာဒနအမည်ရှိသော တောင်၌အမြဲနေပြီး သုဝဏ္ဏသာမ မှ တစ်ပါးချစ်မြတ်နိုးသူ ဟူ၍မရှိ။ ဤမှန်သောသစ္စာစကားကြောင့် မြား အဆိပ်ပျောက်စေသတည်း။
- (ခ-ဂ) ဂန္ဓမာဒနအမည်ရှိသော တောင်၌ တောတို့သည် နံ့သာအတိရှိကြ၏။ နံ့သာမဟုတ်သော သစ်ပင်ဟူ၍မရှိ။ ဤမှန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မြားဆိပ်ပျောက်စေသတည်း။

ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

ထိုသို့ ဗဟုသုန္ဒရီနတ်သမီး သစ္စာပြုပြီးသည်နှင့် ဘုရားလောင်း သုဝဏ္ဏသာမသည် လျင်စွာထ၍ ပဒုမ္မာကြာဖက်မှ ရေလျှောသကဲ့သို့ မြားအဆိပ် သည် ပြယ်လေ၏။ မြားမှန်သောအနာသည်လည်း အရာမထင်တော့ပေ။ မယ်တော် ခမည်းတော်တို့သည်လည်း မျက်စိအလင်းပြန်ရကြပြီး နတ်တို့၏ တန်ခိုးဖြင့် နေအရုဏ်တက်ချိန်တွင် သုဝဏ္ဏသာမ၊ ဒုက္ခလ၊ ပါရိကာနှင့် မင်းကြီး ဝိဠိယကွတို့သည် ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ အလိုလိုပြန်ရောက်နေကြလေသည်။

သုဝဏ္ဏသာမသည် မင်းကြီး ဝိဠိယကွအား ငါးပါးသီလပေးကာ မင်းကျင့်တရားဆယ်ပါးနှင့်အညီ ကျင့်ကြံရန် တရားဟောကြားသည်။ အသက်ဆုံးသည့်အခါ ဗြဟ္မပြည်သို့ လားကြရသည်။

Thuwunnathama Jataka

Long ago, near Baranathi, there was a river. On each bank, there was a village. The two heads of fishing communities agreed to have their offspring married if one had a son and the other a daughter. In reality too one came to have a son named Dukula and the other a daughter named Parika.

The two were from the plane of Byamas in their previous existence and so abhorred sin and refrained from taking life, though they were born in fishing communities. They also abhorred sensual relations but parents got them married as promised. Not wanting sensual pleasure, they stayed in purity.

Dukula was blamed by parents as he would not commit such sinful acts as killing to get fish or meat. The two sought permission of parents to become 'rahan' to take up religious practice for deliverance from the misery of Samsara. The parents consented.

The two left the fishing community, went into Himalayan jungle near Migasamata River, a tributary of the Ganga, and went up-river.

It caused the warming and hardening of the seat of the King of Celestials in the plane of Tavatimsa. Sensing the cause, he sent Withagyon Nattha down to earth to create 'rahan' shelter and requisites for them. The Nattha created a pleasant and beautiful abode and requisites with a sign that it was for anyone who wanted to be 'rahan'.

Dukula and Parika found it and became 'rahan' and 'rahe' and went into contemplation and meditation on noble life, with Parika doing chores of fetching water, gathering fruits and edible roots, keeping the place tidy and so on, to help Dukula get on in peace with his religious practice.

The king of celestials came down to their hermitage. He foresaw that they were going to lose their eyesight and that they would so need a son to look after them. He urged Dukula to touch Parika's navel with his hand. Dukula complied. Thus was conceived a son.

One day the two were caught in heavy rains while out for food. They took shelter near a mound under a tree. Their scent offended a cobra there and it blew out poisonous breath that blinded them.

The son, named Thuwunnathama, came out after them as they were late and he found them there, blind. The parents, hearing him, warned him not to come near but to throw them a twine by which they made it away from the

place. Hearing their story, the son cried with grief for their misfortune and then felt joy as he would have the chance to look after them.

He brought his parents back to the hermitage. From that day on, he did all the chores for his parents, never grumbling. He gathered fruits for them daily. He fetched water, going down to Migathamata River, all along the way accompanied by a flock of deer. He was also helped by Kinnaris and Kinnayas on his rounds. Day in and day out he looked after them well. He had no thought for himself. He took his daily food only after his parents had theirs.

At that time King Piliyekkha was reigning at Baranathi. He liked venison very much. Leaving the kingdom in the care of Queen Mother, he entered Himalayan jungles and spent his time hunting deer. Every time he had venison, he went down to Migathamata River to drink water. One day he lay in wait there, bow and arrow at the ready.

When Thuwunnathama and accompanying herd of deer came, he was surprised. He wanted to ascertain if Thuwunnathama was man or deity or dragon in assumed form. So, as Thuwunnathama came up from the river carrying a water pot on his shoulder, the king let loose a

poisoned arrow that pierced Thuwunnathama from the right side through to the left. The deer fled in fright.

In acute pain, Thuwunnathama placed the water pot on the sand and lay dying with his head pointing in the direction of his parents' hermitage.

Spitting out blood, he moaned. "In these Himalayan jungles I have no adversary, nor have my parents. My flesh is not good for meat or my skin for any use. Why should anyone shoot me with an arrow?"

Hearing that the King thought "Oh, it is a man. Yet he does not curse one who has shot him but says only words that endears him. I shall go over to him". Thus he approached Thuwunnathama and spoke to him.

He introduced himself and explained that he was out hunting for deer as he very much wanted to savour venison and that he was famed as a king skilled with his bow and arrows and even a mammoth could not get away from his arrows. Then he asked who Thuwunnathama was.

The latter explained who he was and asked why he was shot although his meat was of no use. The king, instead of telling the truth, lied that he shot him because he got angry as the deer he was aiming at fled upon seeing Thuwunnathama. The latter replied that in the Himalayan jungles there was no deer afraid of him and even very timid Keinnaras (half-bird half-humans) were happily roaming about with him. Seeing he should no longer lie the king admitted

the truth and asked Thuwunnathama where he lived and who sent him to fetch water.

As he suffered great pain, Thuwunnathama explained that he was looking after blind parents in the wide Himalayan jungles and was on a trip to fetch water for them. He lamented that his parents would be in great trouble without him and the thought of not being able to look after them any more was more painful than the wound from the arrow and he dreaded the fate of his parents having to go roaming about in the jungles without anyone to depend upon.

Seeing Thuwunnathama was of noble heart, the king thought he would escape from the dire consequences of his sin only if he could pass as Thuwunnathama and look after his parents and asked where they were. Thuwunnathama blessed the king's attitude, gave directions to where they were, and begged him to tell them he paid his last obeisance to them.

The king promised he would. Thuwunnathama fell into a state of semi-consciousness with thoughts of obeisance for his parents.

The King thought Thuwunnathama was dead. He wept remorsefully.

He also noticed the inevitability of death for all mortals. He feared he would suffer in hell for having killed Thuwunnathama and wept blaming himself for the prospect of being condemned as a vile king.

His wailing was noticed by beautiful and good-natured goddess Bahuthondari who had been a mother to Thuwunnathama in a previous existence and was always

guarding him. She was away to a meeting of celestials when he got shot.

Now, if she did not go to him, she knew, he would die. So would the king of remorse and so would the parents from hunger and thirst. If she did, she could cause the king to go to the parents, whereupon they would come to the son and she and they would have a chance to say oaths that would save Thuwunnathama. Moreover the parents would regain eyesight and the reformed king would live on as a great charity-giver and become a celestial being in his next life.

So she stood in the sky as an apparition near the river and spoke to the king. She told him he would not suffer in hell if he gave his service to the blind parents of Thuwunnathama.

Hearing the goddess' words, the king thought Thuwunnathama was dead. He put fragrant flowers and poured water on him and paid obeisance. Then, carrying the water pot with a heavy heart, he made his way to where the parents were.

As the king had heavy steps, the parents knew it was not their son and asked who it was. The king did not tell what happened right away but put the pot down and introduced himself, as the king who relished venison and an adept at archery.

The parents extended their hospitality extolling the rich tastes of fruits and coolness of the water river. The king asked who fetched them for the couple who replied it was done by their son who was due back soon. Only then did the king admit he had shot Thuwunnathama with a poisoned arrow and the latter was left smeared in blood near the river. Thereupon Parika was furious. Sage Dukula asked her to contain anger as the king had shot their son because of his intent upon the deer and one would sin if one gave vent to anger.

The king offered to remain in their service in place of their son. The couple declined saying the king was the master and so should not serve them. Praising the king for that anyway, they asked him to take them to where their son lay. The king tried to dissuade them from travel in the dangerous jungle but could not. So he took them to where their son lay unconscious near the river.

Father Dukula and mother Parika lifted the son's body onto their lap and wept in great grief.

When they felt for his heartbeat, they found he was not yet dead but just unconsciousness. So they took oaths, saying the Truths, to save his life.

First Mother Parika said.

- (a) her son had pursued ten-fold meritorious practice
- (b) her son had pursued noble practice.
- (c) her son had always spoken the truth.
- (d) her son looked after parents.
- (e) her son respected elders and parents.
- (f) she loved him more than her life.

- (g) she and his father had done meritorious deeds and because of all that 'may the effect of poison fade'

Thereupon, Thuwunnathama turned on one side and lay still. Again, Father Dukula took oaths saying the Truths. At that Thuwunnathama, turned on the other side. His mother of the past Goddess Bahuthondari took the oaths. She said.

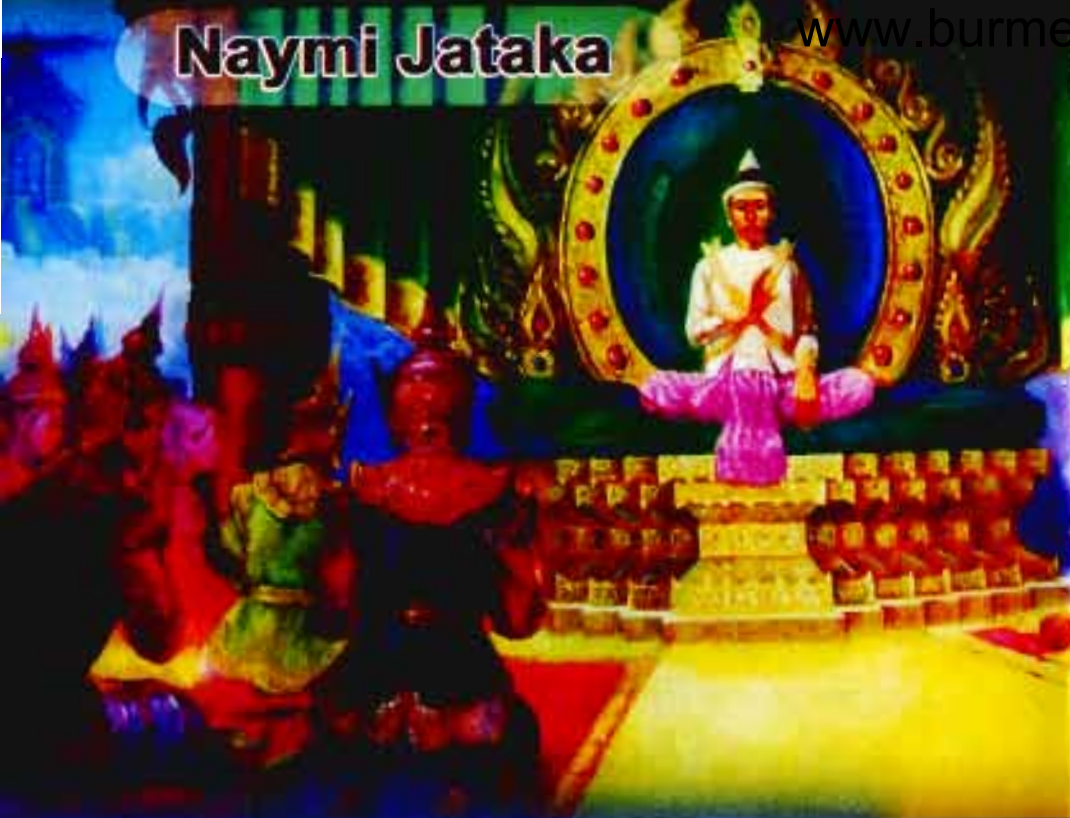
- (a) she lived on Gandamadana Mountain and had no one other than Thuwunnathama to love and cherish.
- (b) the jungles on Gandamadama Mountain are filled with fragrance, with no tree without sweet scent and because of all that "may the effect of poison fade".

At this Thuwunnathama regained consciousness and sat up, with the effect of poison going away — like water sliding off the leaf of Padomma Lotus — leaving no trace of any wound. Parents too regained their eyesight and by the powers of higher beings, they all found themselves somehow transported back to the hermitage.

Thuwunnathama gave a sermon to King Piliyekkha to rule in accord with the right principles.

When they died they were all reborn in the high celestial plane of the Brahmas.

Naymi Jataka



နေမိမင်း အတ်တော်



နေမိဇာတ်တော်

ရှေးအခါက ဝိဒေဟရာဇ်တိုင်း မိတ္ထီလာပြည်၌ မဏ္ဍဒေဝအမည်ရှိသော မင်းသည် မင်းပြု၏။ ထိုမင်းသည် မုဒ္ဒါဘိသေက မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဖြစ်၍ မင်းသား ငယ်ဘဝအနှစ်ရှစ်သောင်းလေးထောင်၊ အိမ်ရှေ့မင်းဘဝ အနှစ်ရှစ်သောင်း လေးထောင် စံစားပြီးမှ ခမည်းတော်ဘုရားက နန်းရိပ်လွှဲအပ်သဖြင့် ထီးနန်းကို အနှစ်ရှစ်သောင်းလေးထောင်တိုင်တိုင် စိုးစံ၏။

ထိုမဏ္ဍဒေဝမင်းသည် နိက္ခပါရမီကို တောင့်တခြင်းအာသယရှိသော မင်းဖြစ်သည်။ တစ်နေ့တွင် မင်းကြီး၏ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ဆတ္တာသည်အား ပြင်ဆင်စေရာ ဦးခေါင်း၌ ဆံဖြူတစ်ချောင်းကိုမြင်၍ မင်းကြီးအားလျှောက်ကြား လေသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုဆံဖြူကို ရွှေမွှေးညှပ်ဖြင့် နှုတ်စေ၍ လက်ဝါးပြင်၌ တင်ထားပြီးဆံဖြူကိုကြည့်လျက် ငါတို့ သေမင်း၏စာရင်းဝင် လူဖြစ်ပြီဟု မှတ်ချက်တံဆိပ်သည် နဖူး၌ထိုးနှိပ်စက်လာပြီဖြစ်၍ ငါကား ရဟန်းပြုချိန်အရွယ် ရောက်ပြီဟု ကြံပြီးလျှင် ဆတ္တာသည်အား ကျေးစားရွာတစ်ရွာဆုပေးပြီး သားကြီး အိမ်ရှေ့မင်းအား ပြည်စည်းစိမ်ကိုအပ်နှင်းကာ သရက်ဥယျာဉ်၌ ရဟန်းပြုလေသည်။ မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ၊ ဥပက္ခာ တည်းဟူသော ဗြဟ္မဝိဟာရ ဘာဝနာတရားဖြင့် သမာပတ်နှင့်ပြည့်စုံစွာ ဈာန်ကိုပြု၍ ပျံလွန်တော်မူသည့်အခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ပြောင်းလဲစံပယ်တော်မူလေသည်။ သားတော်အစဉ် မြေးတော်အဆက်ဆက် မြစ်တော်အညွန့်တို့သည်လည်း ထိုနည်းတူစွာ ရဟန်းပြုကြ၍ ဈာန်အစွမ်းဖြင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ချမ်းရောက်ရှိကြကုန် လေသည်။

ဤသို့ရဟန်းပြုကြကုန်သော မဏ္ဍဒေဝမင်း၏ သားတော်အစဉ်မြေးတော် အဆက်ဆက် မင်းအပေါင်းတို့သည် မဏ္ဍဒေဝမင်းမှရေတွက်လျှင် ရှစ်သောင်းသုံး

ထောင်ကိုးရာကိုးကျိပ်ကိုး (၈၃၉၉၉)ယောက်တိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်နေသော ထိုမင်းမလ္လဒေဝသည် လူ့ပြည်ရှိမိလက်ရှိ အမျိုးအနွယ်သည် ရဟန်းပြုကျင့်ခြင်း အကျင့်မပျက်ဆက်ခံမည့် မင်းဟုတ်မဟုတ်ကို ကြည့်ရှုဆင်ခြင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မိမိ၏အနွယ်ဆက်သည် တောထွက်သောအမျိုးအစဉ်ပျက်တော့မည်ကို မြင်ရလေလျှင် ဈာန်၏အာနုဘော်တော်အားဖြင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်၌ ဆုတေရာ မိတ္ထီလာပြည် မင်းကြီး၏ မိဖုရားဝမ်းတွင် ပဋိသန္ဓေစွဲယူတော်မူ၏။

မိဖုရားကြီးသည် ပဋိသန္ဓေဝန်ကို ရွက်ဆောင်၍ အချိန်စေ့လျှင် ဘုန်းပညာလက္ခဏာကြီးငယ်နှင့် ပြည့်စုံပြီး ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိသောဘုရားလောင်း သတို့သားကိုဖွားမြင်တော်မူလေသည်။ ဘုရားလောင်းမင်းသားအား အမည်မှည့်ရန် ပုဏ္ဏားတို့အား စည်းဝေးစေပြီးလျှင် နိမိတ်လက္ခဏာဖတ်စေသည်။ မင်းသား၏ ဘုန်းအာနုဘော်သည် ခမည်းတော်ဘိုးတော် ဘေးတော် ဘီးတော်အဆက်ဆက်သော ရှေးမင်းတို့ထက် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးပြီး ဤမင်းသားနောက်တွင် အနွယ်ဆက်ခံမည့်သူ မရှိတော့ဟုဖတ်ကြား လျှောက်ထားကြကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် မင်းသားအား နေမိကုမာရ ဟူသောအမည်ကို ပေးတော်မူ၏။

ထိုဘုရားလောင်းနေမိကုမာရ မင်းသားသည် ငယ်စဉ်ကမှစပြီး အလှူပေးခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း ဥပုသ်သီတင်းသုံးခြင်းတို့၌ အလွန်မွေ့လျော်တော်မူ၏။ ခမည်းတော် မင်းကြီးသည် ရှေးမင်းများကဲ့သို့ ဦးခေါင်း၌ဆံဖြူကို မြင်သောအခါ သားတော် နေမိကုမာရမင်းသားအား တိုင်းပြည်ထီးနန်းကို အပ်နှင်းအဆုံးအမပေးပြီးလျှင် သရက်ဥယျာဉ်တော်၌ ရဟန်းပြုတော်မူကာ ဗြဟ္မဝိဟာရကို ပွားစေလျက် အသက်အဆုံး၌ မပျက်သောဈာန်အာနုဘော်ဖြင့် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်တော်မူ၏။

ဘုရားလောင်းနေမိမင်းသည် ခမည်းတော်၏ အရိုက်အရာကိုယူ၍

မင်းဖြစ်ပြီးနောက် မြို့တံခါးလေးမျက်နှာ မြို့လယ်စသည့် ငါးဌာနတို့၌ အလှူ ဇရပ်ကြီး တစ်ဆောင်စီဆောက်စေပြီး ရသေ့ရဟန်းရှင်လူအပေါင်းတို့အား အလိုရှိတိုင်း သုံးဆောင်ဖွယ်တို့ကို ပေးလှူစွန့်ကြဲစေ၏။ မိမိကိုယ်တိုင် ငါးပါး သီလကို နေ့စဉ်မပြတ် ဆောက်တည်ကျင့်တော်မူသည့်အပြင် ပြည်သူများကို လည်း တရားပြသ ဆုံးမတော်မူ၏။

နေမိမင်းသည် ဤသို့အလှူပေးခြင်း သီလဆောက်တည်ခြင်းအစရှိ သော ကုသိုလ်စရိုက်တရားကို မပြတ်အားထုတ်တော်မူ၏။ အတ္တဟိတ ပရဟိတတရားတို့ကို ဆောင်ရွက်တော်မူသော နေမိမင်းကြီးသည် ဒါနနှင့် သီလ နှစ်ပါး၌ မည်သည့်တရားသည်သာ၍ အကျိုးကြီး၏ဟု ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်း မရှိဖြစ်နေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်း၏ သီလအာနုဘော်တော်ကြောင့် သိကြားမင်း ၏ ပဏ္ဍာကမ္မလာကျောက်ဖျာသည် ပူပြင်းတင်းမာလာသဖြင့် သိကြားမင်းလည်း လှူပြည်ကိုမျှော်ကြည့်လေသည်။ ထိုအခါ နေမိမင်းကြီး၏ ဒါနနှင့်သီလ ယုံမှား ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ကိုသိရှိလျှင် နေမိမင်းရှိရာသို့ လာရောက်ခဲ့သည်။ သိကြားမင်းသည် နေမိမင်း၏ ကျက်သရေတိုက်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်၌ ရပ်နေပြီး အလိုရှိအပ်သော ပြဿနာကို မေးရန်ပြောဆိုလေ၏။

နေမိမင်း၏ အမေးပြဿနာကို ကြားလျှင် သိကြားမင်းက အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော ဒါန၏အကျိုးသည် အယုတ်ဆုံးဖြစ်သော ဥပုသ်သီလ၏အကျိုးကို မမိနိုင်ချေ၊ ဥပုသ်အင်္ဂါတစ်ခုတည်းမျှ ပြည့်စုံသည်ဖြစ်လျှင် ပဒေသရာဇ်မင်း၊ ဇကရာဇ်မင်း စသော မင်းတို့၏ စည်းစိမ်ကိုပေးတတ်၏။ အလတ်ဖြစ်သော ဥပုသ်သီတင်းသည် လူမင်းစည်းစိမ်တို့ထက် အဆအရာမက မြတ်လှသော နတ်မင်းစည်းစိမ်ကို ပေးတတ်၏။ အမြတ်ဆုံးသော ဥပုသ်သီတင်းသည် လူမင်း နတ်မင်းတို့၏ အဆထောင်သောင်းမက လွန်မြတ်သောကိလေသာ စင်သည့်

ဗြဟ္မာမင်းအဖြစ်သို့ ရောက်တတ်၏ဟု ရှင်းလင်းဖြေဆိုသည်။ ထို့အပြင် သိကြားမင်းသည် ဒါနထက် သီလအကျိုးကြီးကြောင်းကို သက်သေသာဓက များ ထုတ်နုတ်ဟောပြောလေသည်။ ထိုသက်သေဖြစ်ရပ်များမှာ ဒုဒိပအမည် ရှိသောမင်း၊ သာဂရမင်း၊ သေလမင်း၊ မုလိန္ဒမင်း၊ ဥသိန္ဒရမင်း၊ ကဿပမင်း တို့သည် အလုံးစုံသောကောင်းမြတ်သည့် အလှူဝတ္ထုတို့ဖြင့် ပေးလှူခြင်း ပူဇော်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မဟာဒါနကိုသာ ပြုဖူးကြသည်ကြောင့် ကာမာဝစရ နတ်ပြည်သို့သာ လားခဲ့ရသည်။ အိမ်ရာမထောင်ဘဲ ခြီးခြံစွာသော အကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်သော ယာမဟနုရှင်ရသေ့၊ သောမယာဂရှင်ရသေ့၊ မနောဇ ရှင်ရသေ့၊ သမုဒ္ဒရှင်ရသေ့၊ မာယရှင်ရသေ့၊ ဘရဟရှင်ရသေ့၊ ကဿပရှင်ရသေ့၊ ကိသဝစ္ဆရှင်ရသေ့၊ အကတ္တိရှင်ရသေ့ လေးပါးတို့သည် အိမ်ရာမထောင်ဘဲ သီလဖြင့် ခြီးခြံကျင့်ကြံ ကြသည်ကြောင့် ကာမာဝစရ နတ်ပြည်ကို ကျော် လွန်လျက် အလွန်သန့် စင်ကြယ်စွာသော ဗြဟ္မာမင်း၏အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိကြ လေသည်။ ထို့ကြောင့် အလှူဒါန၏ အကျိုးထက် ဗြဟ္မစရိယသီလ၏ အကျိုးသည် အဆထောင် သောင်းသိန်းမက မြတ်သည်ကို မှတ်တော်မူလော့ဟု ဟောကြားလေ၏။ ထို့အပြင် သိကြားမင်းသည် ကိုယ်တိုင်တွေ့မြင်ဖူးသော သီဒါမြစ်ကမ်း၌ သီတင်းသုံးသောဈာန်ရ ရသေ့တစ်ပါးအကြောင်းကိုလည်း သက်သေထုတ်၍ ဟောပြောလေသည်။

ဟိမဝန္တာရှိ ရွှေတောင်နှစ်လုံးတို့အကြား၌ နေရောင်မသမ်းသဖြင့် ချမ်းမြေ့အေးကြည်လျက်ရှိသော သီဒါမြစ်ရှိ၏။ ထိုသီဒါမြစ်ကမ်း၌ နှလုံးမွေ့လျော် ဖွယ်ရှိသော မြေအရပ်၌ ရှင်ရသေ့တစ်သောင်းမျှ သီတင်းသုံးတော်မူကြလျက် ရှိသည်။ ရှင်ရသေ့အပေါင်းတို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ခန္ဓာ၏ မျှတခြင်းသာလျှင် အဟာရဓိဝဲကြပြီး ဈာန်ချမ်းသာဖြင့်သာလျှင် နေကြကုန်၏။

ထိုရှင်ရသေ့တို့အနက် ရှင်ရသေ့တစ်ပါးသည် ငြိမ်သက်သောဣန္ဒြေဖြင့် ဗာရာဏသီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်လေသည်။ မင်းကြီး၏ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်

၅
၁
၂

ကြည်ညိုသဖြင့် အိမ်အတွင်းသို့ပင့်ဆောင်၍ ဆွမ်းဆက်ကပ်လေသည်။ ရှင်ရသေ့အား အကျွမ်းဝင်သည့်အချိန်တွင် ဟိမဝန္တာ၌ အဘိညာဉ်ငါးရပ်၊ သမာပတ်ရှစ်ဦး အထူးထူးနှင့်ပြည့်စုံကြသည့် ရှင်ရသေ့တစ်သောင်းတို့နှင့် အတူ သီတင်းသုံးတော်မူနေကြသည်ကို သိရှိရလျှင် ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် အဘိညာဉ်တန်ခိုးကို လိုလားတပ်မက်လေသည်။ ထို့ကြောင့် ရှင်ရသေ့ကဲ့သို့ ရဟန်းပြုလိုကြောင်း လျှောက်ထားသည့်အခါ ပုရောဟိတ်သည် ဘုရင်၏ အနွယ်ဖွားဖြစ်၍ မင်းကြီးခွင့်ပြုမှ ရဟန်းပြုနိုင်ကြောင်း ဖြေကြားကာ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် သီဒါနဒီမြစ်သို့ ပြန်ကြွသွားလေ၏။

ပုဏ္ဏားသည် မင်းကြီးထံခွင့်ပန်ရာ မင်းကြီးလည်း ရသေ့ပြုပြီးက ရသေ့ အသွင်ဖြင့်မြင်လို၍ ကြွရောက်ရန် မှာကြားပြီးခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် ဈာန်ရ ရသေ့ထံလိုက်ပါ၍ ရသေ့ပြု၏။ ပုဏ္ဏားသည် ဈာန်ရသရာရသေ့ ပေးသည့်နည်းအတိုင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းတရားကို အားထုတ်သဖြင့် အဘိညာဉ် သမာပတ်တရားတို့ကိုရ၍ မိမိအလိုရှိတိုင်း ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ဆွမ်းခံနိုင် လေ၏။

ထိုပုရောဟိတ်ရသေ့သည် မိမိ၏ ဝန်ခံကတိအတိုင်း မင်းကြီးထံ ကြွလာ ၏။ မင်းကြီးလည်း ရသေ့ကိုမြင်လျှင် မိမိ၏ ပုရောဟိတ်မှန်းသိသဖြင့် နန်းတွင်း သို့ပင့်၍ ပူဇော်သက္ကာရပြုလေသည်။ မင်းကြီးသည် ကြည်ညို သဒ္ဓါပွားလွန်း သဖြင့် ပုရောဟိတ်ရသေ့နှင့်အတူ ဟိမဝန္တာ၌ သီတင်းသုံးတော်မူကြလျက်ရှိ သော ရသေ့ တစ်သောင်းတို့အား နေ့စဉ်မပြတ် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရန် အခြွေအရံ များနှင့်တကွ လိုက်ပါလေသည်။ မင်းကြီးသည် ရသေ့တစ်သောင်းတို့အား နေ့စဉ်မပြတ် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးသည်မှာ အနှစ်တစ်သောင်းမျှပင် ကြာရှည်လေ သည်။ မင်းကြီးသည် ဤသို့ နှစ်လရှည်ကြာမြင့်စွာ ရှိခိုးဖူးမြော်ခြင်း၊ ပူဇော်ခြင်း ကြီးကျယ်လှသော မဟာဒါနကြီးကို နေ့စဉ်မပြတ်ပြုခဲ့သည့် ဒါနကုသိုလ်တို့

ကြောင့် သိကြားမင်းဖြစ်လာသည်။ ရသေ့တစ်သောင်းတို့သည် ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်ကြကုန်၏။

သိကြားမင်းသည် နေမိမင်းအား ဒါနကုသိုလ်၊ သီလကုသိုလ်နှစ်ပါး လုံးကို မမေ့မလျော့ပြည့်စုံအောင် ကျင့်ကြံလေရန် မှာကြားဆုံးမပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ပြန်လေသည်။ ထိုနေ့သည် လပြည့်နေ့ဖြစ်၍ တာဝတိံသာ သုဓမ္မာသဘင်၌ နတ်တို့အစည်းအဝေးပြုလုပ်ချိန်နှင့် ကြိုကြိုက်နေသည်။ သိကြားမင်းသည် သုဓမ္မာသဘင် နတ်တို့အလယ်၌ ခင်းထားသော သိကြား နေရာ၌ ထိုင်လျက် ကိုယ်ရောင်ပြလေ၏။ နတ်များက အရှင်မင်းကြီး အဘယ် အရပ်သို့ကြွနေတော်မူသနည်းဟု မေးလျှောက်ကြကုန်၏။ သိကြားမင်းက လူ့ပြည်၌ ဂုဏ်သတင်းကြီးသော နေမိမင်းကြီးသည် ဒါနအကျိုးနှင့် သီလအကျိုး ဝေခွဲမရဖြစ်နေသည်ကို မိမိဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့ကြောင်း ရှင်းပြလေသည်။

ထိုအခါ နတ်အပေါင်းတို့က ဂုဏ်သတင်းကြီးသော နေမိမင်းကြီးကို ဖူးမြင်လို၍ ပင့်ခေါ်ပေးပါရန် လျှောက်ထားကြ၏။ သိကြားမင်းသည် ဝေဇယန္တာ ရထားမျှဖြစ်သော မာတလိနတ်သားကို ခေါ်တော်မူစေရာ မာတလိနတ်သား သည် ရထားကို အလုံးစုံပြင်ဆင်၍ သိန္နောမြင်းတစ်ထောင်ကပြီးလျှင် နတ်ပြည် အရှေ့မျက်နှာ မင်္ဂလာတံခါးမှဆင်းသက်လေသည်။ မိတ္ထီလာပြည်သို့ရောက် လျှင် နေမိမင်းကြီးအား သိကြားမင်းက ပင့်ဆောင်ရန်စေလွှတ်ကြောင်း ပြောပြ လေသည်။ နေမိမင်းကြီးလည်း ပြည်သူအများကို တရားမမေ့ရန် မှာကြား၍ ဝေဇယန္တာရထားထက်သို့ တက်၍လိုက်လေသည်။ လူအပေါင်းတို့သည် ငါတို့ အရှင်၏ ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်သည် လူ့ပြည်သာမက နတ်ပြည်သို့တိုင်အောင် ကျော်စောပေသည်ဟု အလွန်အံ့ဩ ချီးမွမ်းပြောဆို ရွှင်လန်းကြ၏။

နေမိမင်းကြီး ရထားထက်သို့ ရောက်သောအခါ မာတလိနတ်သားက ယခုသွားရမည့်ခရီးသည် မကောင်းမှုကိုပြုကျင့်သောသူတို့၏ လားရာ ဝေပြည်

သို့သွားသော ခရီးလည်းရှိ၏။ ကောင်းမှုကိုပြုကျင့်သော သူတို့၏စံရာ နတ်ပြည် တိုဗိမာန်သို့သွားသော ခရီးသည်လည်းရှိသည်။ မည်သည့်ခရီးလမ်းကြောင်း ဖြင့် သွားလိုကြောင်းမေးရာ မင်းကြီးက ငရဲပြည် နတ်ပြည် နှစ်ပြည်လုံးကိုပင် မြင်လိုသည်ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ မာတလိက အောက်၊ အထက်ခရီးကို တစ် ပေါင်းတည်းသွားရန် မဖြစ်နိုင်၍ မည်သည့်ခရီး ရှေးဦးစွာ ကြွမြင်တော်မူလို သနည်းဟု မေးမြန်းရာ မင်းကြီးက ငရဲပြည်ကိုကြည့်ပြီးမှ နတ်ပြည်သို့တက်မည် ဟု ဖြေကြားလေသည်။

ထိုအခါ မာတလိနတ်သားသည် သဠိုးငရဲကြီး၏ အရန်ဖြစ်သော ဥဿဒငရဲပြည်သို့ မြင်းပျံတစ်ထောင်ဆောင်သော ဝေဇယန္တာနတ်ရထားဖြင့် ခရီးစတင်လေသည်။

ဝေဇယန္တာရထားမှူး မာတလိနတ်သားသည် သဠိုးငရဲကြီး၏ အရန် ဖြစ်သော ဝေတရဏီကြိမ် ပိုက်ချောင်း ဥဿဒရက်ငရဲသို့ရောက်သောအခါ မိမိတန်ခိုးဖြင့် ငရဲခံရကုန်သော သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား နေမိမင်းကြီးအား မြင်တော်မူစေ၏။ သံရည်ပုံးထဲ၌ အလှူတောက်သော သံကြာရွက်များပြည့်၍ ရေတပြင်လုံး၌ သင်ဓုန်းဓားများစိုက်ထားသည့်အပြင် သံဆူးကြိမ်နွယ်တို့လည်း များလှ၏။ ငရဲခံရသူတို့သည် ငရဲထိန်းများ၏ နှိပ်စက်မှုကို မခံနိုင်၍ ကြိမ်ပိုက် ချောင်းထဲသို့ကျကာ စူးရှပေါက်ပြဲကုန်၏။ လူ့ဘဝက အားနည်းသော သူတို့ကို မိမိ၏ အာဏာ၊ စည်းစိမ်၊ လက်ရုံးအား စသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ညှဉ်းဆဲ သူများ ဖြစ်ကြပေသည်။

ထို့နောက် ခွေးကျားကြီး ငရဲသို့ ရောက်ပြန်သည်။ ထိုငရဲခွေးတို့သည် ဆင်လောက်ကြီးမားသည်။ ကျီး၊ လင်းတတို့သည်လည်း လှည်းဘီးခန့်ကြီးမား ၏။ သွားနှုတ်သီးတို့သည် သံဖြစ်၏။ ငရဲခံရသူတို့အား ငရဲခွေးနှင့် ကျီး၊ လင်းတ တို့သည် ကိုက်ဖြတ်ထိုးဖောက်ကြသည်။ ထိုငရဲခံရသူတို့မှာ လူဖြစ်စဉ်က စဉ်းလဲ ဝန်တိုဆဲဆိုနှုတ်ကြမ်းသူများ ဖြစ်ကြသည်။

ထိုမှတစ်ဖန် သဇောတိငရဲသို့ရောက်ပြန်သည်။ ထိုငရဲ၌ လူ့ဘဝက ကုသိုလ်ပြုသည်ကို မနာလိုခြင်း၊ သူတော်ကောင်းတို့အား ညှဉ်းဆဲခြင်း စောင်းမြောင်းခြင်း ပြုခဲ့သူတို့ခံရသည့် ငရဲဖြစ်သည်။ ကိုးယူဇနာခန့် အလှူ ပြောင်ပြောင်တောက်နေသော မြေ၌ ငရဲခံရသူတို့သည် နင်းသွား၍ ငရဲထိန်းတို့ က ထန်းလုံးခန့် တောက်လောင်နေသော လှဲတံဖြင့် ရိုက်ပုတ်နှိပ်စက်ခြင်းကို ခံရသည့် သဇောတိငရဲဖြစ်သည်။

လူဖြစ်စဉ်က လိမ်လည် အလှူခံ၍ ကိုယ်ကျိုးစားသုံးသူများ ငရဲခံရ သည့် မီးကျီတွင်းငရဲသို့ရောက်ရှိခဲ့ပြန်သည်။ ငရဲထိန်းတို့သည် အလှူပြောင် ပြောင်တောက်လောင်သော သန်လျက် လှဲတံဖြင့် ငရဲသားများအား ထိုးခုတ် ရိုက်ပုတ်ကာ မီးကျီတွင်းသို့ ဆင်းစေပြီး သံခြင်းတောင်းဖြင့် မီးကျီခဲကို အပေါ်မှ လောင်းချခြင်း ပြုလေသည်။

မာတလိသည် သံတောင်ကြီးကဲ့သို့သော အိုးထဲ၌သံရည်ပူတို့ထားပြီး ငရဲထိန်းတို့က ငရဲခံရသူတို့အား ထိုအိုးထဲသို့ ဇောက်ထိုးပစ်ချသည့် သံအိုးငရဲ သို့ နှင်ပြန်သည်။ လူ့ဘဝက အကျင့်သီလရှိသူများအား ဆဲရေး သတ်ပုတ်ခဲ့သူ များ ကျခံရသည့်ငရဲခန်း ဖြစ်ကြသည်။

လူ့ဘဝကငှက်ခတ်မုဆိုးများဖြစ်ခဲ့၍ ငရဲ၌ရဲရဲတောက်သော သံကြီးဖြင့် ချည်နှောင်ကာ သံရည်အိုးကင်းထဲသို့ ပြစ်ချခံနေရသည့် ဒုတိယလောဟကုမ္ဘီ ငရဲသို့ ရောက်ကြပြန်သည်။ ထို့နောက် ပူပြင်းသောသံမြေကို နင်း၍ ရေငတ်မွတ် သဖြင့် မြစ်သို့ဆင်းသောက်သည့်အခါ မြစ်သည် ပြာပူအတိဖြစ်၍ နှုတ်ခမ်း၊ အူ၊ အသည်းတို့လောင်မြိုက် ယိုထွက်သည့်ပြာပူမြစ်ငရဲသို့ ရောက်ရှိပြန်သည်။ ထိုငရဲခန်း၌ ကျခံနေရသူများမှာ လူ့ဘဝကစပါးကုန်သည်များဖြစ်ပြီး စပါးကို သဲ၊ မြေ၊ ဆီးစေ့ စသည်တို့ကို ရောပြွန်းရောင်းချခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။

မာတလိနတ်သားသည် ထိုမှတစ်ဖန် လက်နက်ငရဲသို့ နှင်ပြန်လေသည်။ ငရဲထိန်းတို့သည် ငရဲသားတို့အား လက်နက်မျိုးစုံဖြင့် အပိုင်းပိုင်းဖြတ်ခြင်း၊ သီးခြင်း၊

ထိုးဆွခြင်း၊ ရိုက်နှက်ခြင်းတို့ကို ပြုသည့် ငရဲဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝက သက်ရှိသက်မဲ့ ဥစ္စာတို့ကို ခိုးယူခဲ့သူတို့ ကျခံရသည့်ငရဲခန်းဖြစ်သည်။

လူ့ဘဝက တံငါသားထိုးလုပ်ကိုင်ကြ၍ ငရဲထိန်းတို့က ငရဲသူတို့အား ရဲရဲတောက်သော သံကြိုးဖြင့်ချည်၍ လက်နက်တို့ဖြင့် ထိုးခုတ်သဖြင့် ငရဲကျခံ ရသူတို့ မသေမရှင် ခံစားရသည့်အသားစုငရဲသို့ ရောက်ပြန်သည်။ ထို့နောက် ရွံဖွယ်အတိဖြစ်သော အညစ်အကြေး မစင်တို့ကို စားသောက်ခြင်းဖြင့် ငရဲခဲနေ ကြရသော ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တွင်း ငရဲသို့ ရောက်ပြန်သည်။ ထိုသူတို့သည် လူ့ဘဝက အမှုမရှိသူကို အမှုရှာ၊ အမှုရှိသူကို မျက်နှာသာပေး၍ အဂတိ လိုက်စားသူများဖြစ်ကြသည်။ အမိအဖသံယာတို့အား ပြစ်မှားသတ်ဖြတ်၍ သွေးပြည်အရိအရွဲများကို စားသောက်ကြရသည့် သွေးပြည်တွင်း ငရဲသို့ရောက် ခဲ့ပြန်သည်။ ထို့နောက် လူဖြစ်စဉ်က စဉ်းလဲမှုများတွင် အဂတိလိုက်စား၍ ခုံသမက်၊ ရာဖြတ်ပွဲစားပြုခဲ့သူများ ခံနေရသည့် အရေဆုတ်၊ အသားဖြတ်ငရဲ သို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြန်သည်။ အာစောက်လျှာရင်းကို ဖောက်ထွင်းချိတ်ဆွဲကာ ပူပြင်း သော သံမြေပြင်ပေါ်သို့ တင်ပြီး နှိပ်စက်ခံနေကြရသည်။ ထို့နောက် လူ့ဘဝက သယောင်လင်စောင်ထားသော မိန်းမများချည်းအား သံလှိုမ့်လုံးကြီးများဖြင့် လှိုမ့်သည့် သံကြိတ်လုံးငရဲ၊ လူ့ဘဝ၌ သူတစ်ပါး သားမယားကို ပြစ်မှားကျူးလွန် ခဲ့၍ မီးကျီစုပေါ်သို့ ကိုယ်ကို စောက်ထိုးကိုင်ညှစ်ချသည့် ဦးစောက်ချငရဲခန်း၊ လူ့ဘဝ၌ ကံ၊ ကံ၏အကျိုးကို မယုံကြည်ဘဲ မှားသောအယူကို ယူခဲ့ကြသူများ အား သံဖြည့်ဆူးဖြင့်ပြည့်နေသော လက်ပံပင်၌ လင်သည်အောက်မှ အထက် သို့၊ မယားသည် အထက်မှ အောက်သို့ တက်စေဆင်းစေ၍ ဆူးများစူးရှ၍ ပျက်စီးကြရသည့် လက်ပံတောငရဲသို့ ရောက်ရှိခဲ့ပြန်သည်။ နေမိမင်းသည် ထိုထိုသော ငရဲသားများအားမြင်တွေ့ရသဖြင့် ထိတ်လန့်မှုနှင့်အတူ သံဝေဂ ရရှိလေသည်။

ဝေဇယန္တာရထားများ မာတလိနတ်သားသည် နေမိမင်းကြီးအား ငရဲပြည် ကိုပြပြီးနောက် ငရဲပြည်မှပြန်တက်၍ အထက်နတ်နန်းသို့ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် နှင်လာရာ မြင်းမိုရ်သတ္တရဘန် (မြင်းမိုရ်တောင်စဉ် ခုနှစ်ထပ်) သို့ မရောက်မီ ဘုံငါးဆင့်ရှိ အမြင့် ၁၂ ယူဇနာရှိသော ဝိရဏီနတ်သမီး၏ ပတ္တမြားဗိမာန်သို့ ရောက်လေသည်။ ဝိရဏီနတ်သမီးသည် ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်က ပုဏ္ဏား၏ အစေခံဖြစ်ခဲ့သည်။ သခင်ပုဏ္ဏားပြုလိုသည့် သံယာရုံစံပါးအား နေ့စဉ် ဆွမ်းလုပ်ကျွေးရန် စီစဉ်ပေးသည့်အပြင် မိမိရသည့် ဥစ္စာဖြင့်လည်း လှူဒါန်း၍ သီလဆောက်တည်ခဲ့သဖြင့် ဤဗိမာန်ရှင် ဖြစ်လာရသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် မာတလိနတ်သားသည် ရထားကိုဆက်လက်နှင်ခဲ့ရာ သေဏဒိန်ဘုံ၊ ဖလိကဝိမာနဗိမာန်၊ ဝေဠုရိယဝိမာနဗိမာန်၊ ဒုတိယဖလိက ဝိမာနဗိမာန်၊ တတိယဖလိကဝိမာနဗိမာန်၊ ဒုတိယဝေဠုရိယဝိမာနဗိမာန်၊ ကဉ္စန ဝိမာနဗိမာန်၊ အာကာသဌဝိမာနဗိမာန်၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံများသို့ ရောက်ရှိပြီး သည့်နောက် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိလေသည်။

သောဏဒိန်ဘုံ၌ စံစားနေသော နတ်သားသည် ကဿပဘုရား လက်ထက်၌ သူကြွယ်ဖြစ်ပြီး ဥပုသ်သီတင်းနေ့တိုင်း စောင့်တည်ခဲ့၍ ဤစည်းစိမ် ကို ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဖလိကဝိမာန ဗိမာန်သည် နတ်သမီးများစံရာ ဘုံဖြစ်ပြီး အမြင့် ၂၅ ယူဇနာရှိ၍ ရတနာခုနှစ်ပါး ချယ်လှယ်လျက် ဖဲသားအတိ ဘုံနန်း ဖြစ်သည်။ ထိုနတ်သမီးများသည် ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တော်၌ ဗာရာဏသီပြည်မှ သူငယ်ချင်းတစ်စုဖြစ်ပြီး သီလဆောက်တည်ခြင်း၊ ကုသိုလ် ဒါနအတူ စီမံပြုလုပ်ခြင်း၊ ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်း စသည့်ကောင်းမှု ကုသိုလ်များကြောင့် ဤသို့စံစားနေကြရခြင်းဖြစ်သည်။ ဝေဠုရိယဝိမာနဗိမာန်သည် ကျောက်မျက်ရွဲ၊ မြပုလဲမျက်ရွဲတို့ ထွန်းတောက် လျက်ရှိပြီး နတ်သမီးပေါင်းများစွာခြံရံလျက် နတ်သားနတ်သမီးအစုံတို့ စံဖြန်းရာ

ဗိမာန်ဖြစ်သည်။ ထိုနတ်သားနတ်သမီးတို့သည် ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက် တော်က အတူစုပေါင်း၍ ရတနာသုံးပါးကိုဆည်းကပ်ခြင်း၊ သံဃာတော်များ အား ဝတ္ထု ပစ္စည်းဆွမ်းသင်္ကန်း လှူဒါန်းခြင်း၊ ရေကန်၊ ရေတွင်း၊ ဇရပ် ဆောက်လုပ်ခြင်း စသည့် ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို ပြုခဲ့ကြသူများဖြစ်သည်။ ဒုတိယ ဖလိကဝိမာနဗိမာန်သည် ဖဲနန်းဗိမာန်ကြီးဖြစ်ပြီး ရတနာများအတိဖြင့် မွှေးထုံသောပန်းဥယျာဉ်ခြံရံလျက်ရှိသည်။ ထိုဗိမာန်၌ စံမြန်းနေသော နတ်သားသည် ကဿပဘုရားရှင် လက်ထက်တော်က မိတ္ထီလာပြည်မှ သူကြွယ် ဖြစ်ပြီး သီတင်းသီလစောင့်တည်ပြီး ရဟန်းတို့အား ပစ္စည်းပရိက္ခရာနှင့် ကျောင်း ကန်လှူဒါန်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဖဲအတိပြီး၍ ရေကန် ဥယျာဉ်နှင့်တကွ ရတနာ ခုနှစ်ပါးခြယ်လှယ်အပ်သော တတိယဖလိကဝိမာနဗိမာန်ရှင်သည် ကဿပ ဘုရားလက်ထက်က မိတ္ထီလာပြည်မှ သူကြွယ်ဖြစ်သည်။ ရဟန္တာတို့အား ဥယျာဉ်၊ ရေကန်၊ စောင်းတန်း၊ တံခါး စသည်များကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းခဲ့ သည်။ ဝေဠုရိယကျောက်မျက်ရတနာများဖြင့် ရှင်းလင်းတောက်ပသော ဒုတိယ ဝေဠုရိယဝိမာနဗိမာန်ရှင်သည် ကဿပဘုရားလက်ထက် သူကြွယ်ဘဝက ကံ ကံ၏အကျိုးကို ယုံကြည်လျက် သံဃာတော်များအား လှူဒါန်းခဲ့သောအကျိုးကို စံစားနေရသူဖြစ်သည်။ ရွှေစင်အတိပြီးသော ကဗ္ဗနဝိမာနဗိမာန်ရှင်သည် ကဿပဘုရားလက်ထက်တော်က သာဝတ္ထိပြည်မှ သူကြွယ်ဖြစ်ပြီး ကျောင်း၊ ဇရပ်၊ ရေတွင်း၊ ရေကန် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဥပုသ်သီတင်းစောင့်တည်ခြင်းတို့ ပြုခဲ့သူဖြစ်သည်။ အာကာသဌဝိမာနဗိမာန်သည် လျှပ်စစ်ပြက်သကဲ့သို့ ဝင်းလျက် သောပြဿဒိဗိမာန်ကြီးဖြစ်ပြီး စံမြန်းသည့်ဗိမာန်ရှင်သည် ကဿပဘုရားလက် ထက်တော်က ရဟန်းသာမဏေပြု၍ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ကာ သီလ ဘာဝနာဖြည့်ဆည်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ စတုမဟာရာဇ်ပုံသည် ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော

F 9 A

နဂါး၊ ဂဠုန်၊ ကုမ္ဘာန်၊ ရက္ခိသ် တို့၏ သေနှင်းနတ်မင်းကြီး လေးပါး ပျော်စံရာ ဌာနဖြစ်သည်။

မာတလိနတ်သားသည် သုဒဿနမြို့အရှေ့မျက်နှာ စိတ္တကုဋ် တံခါးမှ ဝင်လေသည်။ ထိုတံခါးတန်ဆောင်း၌ထားသော သိကြားရုပ်များကို နေမိမင်းကြီး အား ပြသလေသည်။ ရှေးသောအခါ လူပြည် မဂရာဇ်တိုင်း မလေရွာမှ မာယ လုလင်နှင့် အပေါင်းအဖော် သုံးကျိပ်တို့သည် ကုသိုလ်ကံကြောင့် သိကြားမင်း ဖြစ်လာ၏။ ရှိနှင့်ပြီးသော သိကြားမင်းအဟောင်းနှင့် မြို့ကိုထက်ဝက်စီခွဲ၍ အုပ်ချုပ်ကြသည်။ သိကြားမင်းဟောင်းသည် ကာမဂုဏ်ကျူး၍ ယစ်မူးမေ့လျော့ သဖြင့် နတ်ပရိသတ်နှင့်တကွ မာယသိကြားတို့က တွန်းဖယ်ခဲ့ရာ မြင်းမိုရ်တောင် ခြေ၌ အသုရာပြည်ကို တည်လေသည်။

ထိုမာယသိကြားမင်းသည် လူ့ဘဝက သုဇာတာ၊ သုဓမ္မာ၊ သုနန္ဒာ၊ သုစိတ္တာ ဟူသော ခင်ပွန်းလေးဦးရှိသည်။ အငယ်သုံးယောက်သည် ဥယျာဉ်ဇရပ် တန်ဆောင်း ကောင်းမှုကြောင့် နတ်မင်းနှင့်အတူ မရှေးမနှောင်းပင် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ နတ်မိဖုရားဖြစ်လာကြသည်။ သုဇာတာမိဖုရားကြီးသည် ကောင်းမှု တို့ကိုမေ့လျော့ခဲ့သဖြင့် စုတေလျှင် ဥဗျိုင်းမ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သိကြားမင်း၏ စောင်မမှုကြောင့် ဥဗျိုင်းအဖြစ်မှ လူ့ပြည်တွင် သူ့ဆင်းရဲမ၊ ထိုမှတစ်ဆင့် အသုရာပြည်၌ အသုရာနတ်သမီးဖြစ်လေသည်။ တာဝတိံသာ နတ်ဘုရင် မာယသိကြားမင်းသည် အသုရာပြည်သို့ မထင်မရှားဝင်ရောက်ကာ သုဇာတာ နတ်သမီးကို ဆောင်ယူခဲ့ပြီး မိဖုရားကြီး တင်ထားလေသည်။ အသုရာနတ်သည် ပြည်ကိုစွန့်ရသည့်ပြင် သမီးကိုလည်း စွန့်ရပြန်သည့် ရန်ကြွေးရန်စနစ်ခုကြောင့် နှစ်စဉ် သခွတ်ပွင့်ချိန်တိုင်း သိကြားမင်းအား ရန်ပြုစစ်ခင်းလေ့ရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် အသုရာစစ်သည်တို့ မချဉ်းကပ်ဝံ့စေရန် မာယသိကြားမင်း၏ ရုပ်သွင် တော်များစွာကို ဤစိတ္တကုဋ်တံခါးမုဒ်ပြန်တန်ဆောင်း၌ စီရင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

Naymi Jataka

In ancient times, Meiktila of the land Wideharit was under the reign of King Magadewa.

He was a king aspiring for renunciation of worldly pleasures. One day a strand of grey was found in his hair. Realising he had been marked by death, he decided it was time for him to renounce worldly life. He became a monk and practised Brahma Vihara. Eventually he passed away to be reborn on the plane of Brahmas. Similarly all his descendants went this way.

One day he looked down on earth and foresaw by his powers that his ancestry was going to end. So he took conception in the womb of the queen at Meiktila.

Thus he was reborn as the embryo-Buddha prince. When the astrologers read his horoscope, they saw he would be the last king of the lineage — a king of greater power than his predecessors. He was named Naymi-kumara.

Since young he was in the habit of giving charity, observing the Precepts, keeping sabbath. When his father

ထို့နောက် နေမိမင်းကြီးအား မာတလိနတ်သားက ခုနှစ်အင်သော ရတနာအဖြာဖြာ အသွယ်သွယ်တို့ဖြင့် အံ့ဖွယ်ကောင်းလှသည့် ဘုံနန်းဗိမာန် ရေကန်ဥယျာဉ်တို့ကို ပြသပြီး သုဒဿနမြို့တွင်းသို့ ဝင်လေသည်။ နတ်သဘင်၌ စည်းဝေးနေကြသော နတ်အပေါင်းတို့သည် နေမိမင်းကြီးရောက်လာသည်ကို မြင်လျှင် နတ်ပန်းများဖြင့် ပူဇော်ကြိုဆိုကြလေသည်။

နတ်သဘင်စည်းဝေးနေသည့် သုဓမ္မာသဘင်သည် ရွှေ ငွေ၊ ဖလ်ပုလဲ၊ ကျောက်မျက်ရွဲတို့ဖြင့် ပြည့်လှုံနေသည်။ ဤသုဓမ္မာဇရပ်ကြီးသည် သိကြားမင်း၏ မိဖုရား သုဓမ္မာဒေဝီ၏ ကောင်းမှုအာနိသင်ဖြစ်ပြီး၊ နတ်သားအပေါင်းတို့သည် သုံးလေးလတစ်ကြိမ် လှူပြည်သို့ဆင်း၍ ကောင်းမှုပြုသူများ စာရင်းကို ကောက်ယူလျက် မှတ်တမ်းတင် သာဓုခေါ်ရာ ဇရပ်ဖြစ်လေသည်။

နေမိမင်းကြီးအား သိကြားမင်း စီစဉ်ပေးသော ပလ္လင်ထက်သို့ ကြွရောက်စေသည်။ နတ်သားတို့လည်း မင်းကြီးအား နတ်စည်းစိမ်အလုံးစုံကို အပ်နှင်း၍ နတ်ပြည်၌သာ စိုးစံရန်၊ မင်းကြီး၏ အဆုံးအမကို ခံယူလိုကြောင်း ဖိတ်မန္တက ပြုကြသည်။ နေမိမင်းကြီးလည်း မိမိလှူပြည်သို့ဆင်း၍ သီတင်းသီလဆောက်တည်ကာ နတ်စည်းစိမ်ကို ထာဝရပိုင်အောင် ကြိုးစားလိုကြောင်း၊ လူအများကိုလည်း ဒါနသီလဖြည့်ဆည်းအောင် တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပြီး ကုသိုလ်မျိုးစေ့ကို စိုက်ပျိုးလိုသေးကြောင်း၊ လှူပြည်မှ မိဖုရားကြီးနှင့်တကွ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ စိတ်ပူပန်ခြင်းဖြစ်မည်ကြောင့် လှူပြည်သို့ပြန်ခွင့်တောင်းလေသည်။

သိကြားမင်းလည်း ခွင့်ပြုပြီး မာတလိနတ်သားကိုပင် ဝေဇယန္တာရထားဖြင့် ပို့ဆောင်စေသည်။ နေမိမင်းကြီးသည် လှူပြည်သို့ပြန်ရောက်သည့်အခါ မိမိမြင်ခဲ့ရသော ငရဲပြည်၊ နတ်ပြည်အကြောင်းတို့ကို ပြောပြဆုံးမလေသည်။ နေမိမင်းကြီးသည် တတိယအရွယ်သို့ရောက်သောအခါ ဆတ္တာသည်အား ဆံပြုပြင်စေရာ ဆံဖြူတစ်ချောင်းတွေ့ရလေလျှင် ရှေးမင်းအဆက်ဆက်တို့ကဲ့သို့ သားတော် ကာလရဋ္ဌ အား ထီးနန်းလွှဲအပ်ကာ တောထွက်တော်မူလေသည်။

the reigning king spotted grey hair on his head he handed over the throne to Prince Naymi and became a monk.

When he became king, Naymi built charity pandals at the four city gates and the city centre and gave donations for one and all of clergy and laity to take as much as they liked. He kept the Five Precepts daily and gave sermons for his people.

King Naymi was undecided which was more beneficial — charity or right conduct.

The King of Celestials saw this and came down to the human abode. He showed his presence before King Naymi and invited him to ask what he wanted to know.

When the king asked, the King of Celestials answered that even the noblest of charity could not vie with the least of good conduct. Those who have even one right conduct could have an emperor's wealth. Those who have considerable level of right conduct could have the luxury of the king of celestials. Those who keep to the noblest conduct could become king of Brahmas enjoying pure bliss.

He cited examples of kings who gave great charity becoming celestials and hermits who kept right conduct abstaining from worldly pleasures getting to the pure plane of Brahmas. He cited one specific case.

Between two golden mountains of Hamalayas there flowed River Thida, cool and idyllic, untouched even by sunlight. Around there lived ten thousand hermits. They ate just enough to sustain life and lived in Janas.

One day, one of them went on an alms round in Baranathi. The king's ponna respected him so much he invited the hermit to a meal at his house. He found out about the ten thousand hermits. So he asked the hermit to admit him into the order. The hermit told him he being a descendent of the king needed the consent of the king to do so. Then he made his way back to Thida River by aerial journey.

The ponna obtained permission from the king who gave it with a request for him to come to him later as a hermit. So the ponna went after the hermit, became one himself and practised meditation, and finally gained powers to make aerial alms rounds.

The ponna came to the king as he promised. The king was so inspired that he and his entourage followed the hermit to the ten thousand hermits in the Himalayas and attended to their needs with donations. He kept at it for ten thousand years. In the next existence he became king of nat celestials and the ten thousand hermits went to the plane of Brahmas.

The king of celestials urged King Naymi to practise both charity and good conduct and went back to his plane. The nats were then at an assembly. They asked him where he had been. He told them of his visit to King Naymi.

Hearing it, they wanted to see King Naymi and so asked the king of celestials to have him conveyed up to their plane. In compliance, the king sent the celestial craft down to fetch King Naymi. The latter went along.

Martali the master of the celestial craft told the King he could go by two routes—one passing by hell and the other by the plane of nats—and asked him where he would like to go. The king replied he would like to see both. On being told he could not go both ways at the same time, the king said he would first see hell and then he would see the nat celestial world.

So, Martali set out first to Usada Hell that was a reserve of Thinzo Hell.

King Naymi was shown how the denizens suffered in the hell of a sea of flaming iron lotus leaves and razors and barbed rattan twines for their having persecuted others by means of their power, wealth and physical strength.

Then there was a hell where hell hounds as large as elephants and giant vultures with beaks of iron attacked inmates for their having been sly, stingy and vile-mouthed in their human existence.

Then they came to a hell for those who had resented others doing good deeds and persecuted good persons. They were being driven across blazing ground with a burning whip as thick as a trunk of a palm tree.

Then they came to the hell for those who had collected donations and misused them. They were chased by keepers with blazing daggers into a pit of burning coals and poured on with burning coals from iron buckets.

Then the coach master took the king onwards to another hell where the keepers threw the inmates headlong into molten iron. It was the hell for those who had abused and tormented ones with the right conduct.

Then they came to the hell of molten iron pots for hunters of birds and the hell of searing ground and rivers of hot ashes for rice traders who sold rice mixed with impurities.

After that the coach master took the king to the hell of assorted weapons that tormented those who stole others' property.

Then they went on to other hells — that of torture for fishermen, that of filth for those who committed injustice and

corruption, that of blood and pus as food for inmates for those who sinned against parents and Sangha, that of skin-and flesh-tearing for dishonest judges and assessors, that for those who committed adultery and that for those who had wrong faiths.

All that brought alarm and realization to the king's mind.

After having travelled by all the hells the king was taken up to the various stages of celestial planes.

The first was the ruby palace of Virani Goddess who as a servant of a Ponna in the time of Kassapa Buddha cooked all meals offered to eight Sanghas by the Ponna and also made donations with her wages and kept the Precepts.

Then they went on to several other celestial structures on different planes till they finally reached Tavatimsa the abode of the king of gods.

King Naymi was shown the various abodes of 'nats' (celestials) including the following. —

— that of one who was a rich man who kept sabbath every day;

— that of those who were a group of friends who kept sabbath, made donations, practised religious meditation, upholding The Three Gems;

— that of pairs who were lay people who adhered to The Three Gems, made donations of requisites to the Sangha, building and donating lakes, wells and zayats;

— that of one who was a rich man who kept sabbath and donate requisites for the Sangha, monasteries and pagodas;

— that of one who was a rich man who built and donated gardens, lakes, covered stairways and gates for the Rahantas.

— that of one who was a rich man who believed in the consequence of one's own actions and made donations to the Sangha;

— that of one who was a rich man who built and donated **monasteries, zayats, wells,** lakes and keep sabbath;

— that of one who became a monk and kept up good conduct.

Coach master 'nat' (celestial) called Matali drove into the celestial city of **Thudatthana by the east gate** adorned with many figures of Nat king, Thagya. (Sakka).

The story was that a youth named Marga and 30 friends in Mazala village of the land of Magadarit did a lot of meritorious deeds and became Thagya, king of nats. As there was already one king of nats, the two shared the

celestial kingdom. The old king was too indulgent in sensual pleasures so the nat crowd and Marga overthrew him. He founded the kingdom of Asura at the foot of Mount Meru.

Marga had four wives while on earth. The three younger ones soon passed away after him to the abode of nats due to their good deeds. The eldest named Thuzata became a paddy bird in her next life. With Marga's help she was reborn as a poor woman. Then she became a 'nat' princess in the nat kingdom of Asura. Marga went there and carried her off to his abode to make her queen. Angered at losing the kingdom and now a daughter, Asura waged war on Marga, with annual offensives every time Thakut flowers bloomed. Hence the many figures of nat king at the gate, to ward off Asura.

Matali showed King Naymi various celestial abodes and took him to the assembly of nats in Thudhamma Hall. It was also a place where nats recorded good deeds of men as found on their quarterly visits to earth.

The nats asked the king to stay on there as 'nat' king but the latter declined as he still had to do good deeds on earth and get others as well to do so.

Thus he was conveyed back to earth where he related his experiences of hells and celestial planes and had all do good deeds. When he got old, he handed over the kingdom to son Kalarahtha and renounced the world, as was the tradition of ancestors.

Mahaothada Jataka



မဟောထာ အဝါတော်

မဟောသဓဇာတ်တော်

ရှေးအခါက ဝိဒေဟရာဇ်တိုင်း မိတ္ထီလာပြည်၌ ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးသည် သေနကအမတ် ပက္ကသအမတ်၊ ကာမိန္ဒအမတ်နှင့် ဒေဝိန္ဒအမတ်ဟူသော မင်းတိုင်ပင်အမတ် သုခမိန်နှင့်အတူ စိုးစံမင်းပြုလျက် ရှိသည်။

မိတ္ထီလာနေပြည်တော်၏ အရှေ့မျက်နှာ၌ ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံးရွာ အနောက်မျက်နှာ၌ ပစ္ဆိမယဝမဇ္ဈဂုံးရွာ၊ တောင်အရပ်၌ ဒက္ခိဏာ ယဝမဇ္ဈဂုံးရွာနှင့် မြောက်အရပ်၌ ဥတ္တရယဝမဇ္ဈဂုံးရွာတို့ တည်ရှိကြသည်။ အရှေ့မျက်နှာအရပ်၌တည်ရှိသော ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံးရွာ၌ သီရိဝိမုဒ်အမည်ရှိသော သူဌေးကြီးနှင့် သူဌေးကတော် သုမနဒေဝီတို့သည် ဆွေမျိုး အခြံအရံတို့နှင့် ပြည့်စုံချမ်းသာလှသည်။

ဘုရားလောင်းမဟောသဓသည် ယင်းသူဌေးကတော် သုမနဒေဝီ၏ ဝမ်းတွင်း၌ ပဋိသန္ဓေ ယူလေသည်။ ဖွားမြင်သောအခါ သိကြားမင်းထားလာသော ဆေးလုံးကိုကိုင်၍ ဖွားမြင်လေသည်။ ထို့ကြောင့် မဟောသဓဟူသော အမည်ကိုမှည့်လေသည်။ ထိုဆေးလုံးကြောင့် သူဌေးကြီး၌ ခုနစ်နှစ်တိုင် စွဲကပ်လျက်ရှိသော ခေါင်းကိုက်နာနှင့် လူအပေါင်းတို့၏ ရောဂါဝေဒနာတို့ ပျောက်ကင်းလေသည်။ မဟောသဓ ပဋိသန္ဓေယူချိန်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်ပင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီးသည် နန်းရင်ပြင်၌ မီးတောက်လေးပုံ အကြားမှသေးငယ်သော မီးတောက် တစ်ခုက လျှံတက်လွှမ်းမိုး နေသည်ဟု အိပ်မက်လေသည်။

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် မင်းချင်းတို့အား အိပ်မက်အရပေါ် ပေါက်မည့် ပညာရှိကို မြို့တော်အရပ် လေးမျက်နှာသို့စေလွှတ်ရှာဖွေစေသည်။ မဟောသဓသည် အသက် ခုနစ်နှစ်အရွယ်တွင် ဖွားဖက် ငယ်ပေါင်း တစ်ထောင်တို့နှင့်အတူ တည်ဆောက်ထားသော ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော ဇရပ်သို့ မင်းချင်းတို့

ရောက်ရှိစုံစမ်းရာ ဘုရားလောင်းမဟောသမဂ္ဂ စီမံတည်ဆောက်ခြင်း သိရလျှင် မင်းကြီးအား တင်လျှောက်ကြလေသည်။

မင်းကြီးလည်းအိပ်မက်အရ ပေါ်ပေါက်လာမည့် ပညာရှိသည် မဟောသမဂ္ဂဖြစ်မည်ဟု ဝမ်းသာလျက် ခေါ်ယူရန်သေနကအမတ်ကို တိုင်ပင် လေသည်။ သေနကအမတ်ကြီးက ဤဇရပ်ဆောက်လုပ်စီရင်နိုင်ရုံဖြင့် သုခမိန် မမြောက်သေးဟူ၍ ကန့်ကွက်လျှောက်တင်လေသည်။ မင်းကြီးလည်း အမတ်ကြီး၏ စကားကို ယုံကြည်၍ မင်းချင်းတို့အား မဟောသမဂ္ဂကို ဆက်လက် စူးစမ်းစောင့်ကြည့်ရန် မှာကြားလိုက်လေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ယူတစ်ယောက်သည် ဈေးမှအမဲသားဝယ်ပြီးပြန် လာရာ အမဲသားကို စွန့်တစ်ကောင်၏ သုတ်ချိုခြင်း ခံရလေသည်။ မဟောသမဂ္ဂ သည် စွန့်အရိပ်ကို မှန်းကာ လက်ခုပ်တီးလျက် အထက်သို့ဟစ်အော်လိုက်ရာ စွန့်လည်းဝမ်းထဲသို့ အသံပေါက်ဝင်သကဲ့သို့ ထင်မှတ်၍ အမဲသားကို ပစ်ချ ပျံ့ပြေးလေသည်။ ထိုသတင်းကို မင်းချင်းတို့က မင်းကြီးထံ လျှောက်တင်ရာ သေနကအမတ်ကြီး၏ သဘောတူညီမှုမရ၍ နန်းတွင်းသို့ခေါ်နိုင်ခြင်း မရှိဖြစ် ပြန်သည်။

တစ်နေ့သောအခါ နွားပိုင်ရှင်အိပ်ငိုက်နေစဉ် သူ့ခိုးတစ်ယောက်က ထိုနွားကို ခိုးပြေးလေသည်။ နွားပိုင်ရှင် သတိရ၍ သူ့ခိုးကိုမြင်လျှင် အပြေး လိုက်၏။ သူပိုင်ကိုယ်ပိုင် အပြန်အလှန်လုနေကြသည်ကို မဟောသမဂ္ဂသိလျှင် ခေါ်ယူစစ်ဆေးသည်။ နွားပိုင်ရှင်နှင့် နွားသူခိုးတို့အား နေ့စဉ် နွားကို မည်သည့် အစာကျွေးသနည်းဟု မေးမြန်းသည်။ နွားခိုးသူက ယာဂုနှင့် နှမ်းဖက် ကျွေး သည်ဟု ဖြေပြီး၊ နွားပိုင်ရှင်က မြက်ကိုသာ ကျွေးသည်ဟု ဖြေသည်။ သျှစ်သျှား ရွက်ကို အရည်ဖျော်၍ နွားကိုတိုက်၍ နွားဝမ်းသက်သည့်အခါ မြက်ဖက်တို့ သာ တွေ့ရ၍ နွားသူခိုးနှင့် ပိုင်ရှင်ကို ခွဲခြားဆုံးဖြတ်ပေးလိုက်လေသည်။ ထို

သတင်းကို မင်းကြီးကြားလျှင် မဟောသမဂ္ဂကို ခေါ်လိုသော်လည်း သေနက အမတ်၏ ကန့်ကွက်မှုကြောင့် မခေါ်နိုင်သေးဘဲ ရှိရလေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ သူ့ဆင်းရဲမတစ်ဦးသည် ချည်လည်ရွဲကိုချွတ်ပြီး ရေချိုးနေစဉ် မိန်းမငယ်တစ်ဦးက ခိုးယူလေသည်။ နှစ်ဦးသည် သူပိုင်ကိုယ်ပိုင် နှင့် ငြင်းခုံနေခြင်းကြောင့် မဟောသမဂ္ဂထံသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ မဟောသမဂ္ဂ လည်ရွဲကို မည်သည့် ရနံ့ဖြင့်ဆွတ်ဖြန်းထားကြောင်း မေးမြန်းသည်။ ခိုးသူက ရနံ့ပေါင်းစုံဖြင့် ဆွတ်ဖြန်းထားကြောင်း၊ ပိုင်ရှင်က သျှစ်သျှားပွင့်ဖြင့် ဆွတ်ဖြန်း ထားသည်ဟု ဆို၏။ မဟောသမဂ္ဂ လည်ရွဲကို ရေခွက်သို့ချ၍ အနံ့ခံစေခြင်း ဖြင့် ခိုးသူကိုဖော်ထုတ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းကို ဝိဒေဟရာဇမင်းကြီး ကြားလျှင် မဟောသမဂ္ဂအား နန်းတွင်းခေါ်လိုသော်လည်း သေနကအမတ်၏ ရှေးအတိုင်း ကန့်ကွက်စကားကြောင့် မခေါ်သာဘဲ နေရသည်။

တစ်နေ့သည့် ဝါခင်းစောင့် မိန်းမတစ်ယောက်သည် ချည်လုံးကို ရေကန် ဘေးချ၍ ရေချိုးနေစဉ် အခြားမိန်းမတစ်ယောက်က ခိုးယူထွက်ပြေးလေသည်။ ထိုမိန်းမနှစ်ယောက် ငြင်းခုံကာ မဟောသမဂ္ဂထံသို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ယင်းတို့နှစ်ဦးအား ချည်လုံးထဲ၌ မည်သည့်အရာခံ၍ထားကြောင်း မေးမြန်းရာ ခိုးသူက ဝါစေ့၊ ချည်လုံးရှင်က တည်စေ့ထည့်ထားကြောင်း ဖြေကြားရာ ချည်လုံး ကို ဖြေ၍ ကြည့်သော် တည်စေ့ကို တွေ့ရ၍ သူ့ခိုးမည်သူဖြစ်သည်ကို ထင်ရှား စေလေသည်။ ဤအကြောင်းကို မင်းကြီးကြား၍ မဟောသမဂ္ဂအား နန်းတွင်း ခေါ်လိုသော်လည်း သေနကအမတ်၏ ကန့်ကွက်စကားကြောင့် မခေါ်သာဘဲ နေရပြန်သည်။

တစ်နေ့သည့် မိန်းမတစ်ယောက်သည် သားငယ်ကို ရေကန်နားချ၍ မျက်နှာသစ်နေစဉ် ဘီလူးမတစ်ယောက်သည် ကလေးငယ်ကို စားလိုသဖြင့် ခိုးပြေးလေသည်။ မိခင်က မီလာ၍ ကလေးကိုလုကြသည်။ မဟောသမဂ္ဂ

ကလေးငယ်ကို စည်းပေါ်ထားပြီး မိန်းမနှစ်ယောက်တို့အား ခြေနှင့် လက်တို့မှ ကိုင်စေပြီး မိမိဘက်ပါအောင် ဆွဲစေသည်။ မိခင်ဖြစ်သူက ကလေးငယ် နာကျဉ်းစွာ ငိုသံကြားရ၍ သနားကာ မဆွဲရက်ဘဲ လွှတ်ပေးလိုက်သည်။ ဘီလူးမကမူ မညှာမတာဆွဲ၍ နေသည်ကို ထောက်ပြ၍ မိခင်ရင်းကို ဆုံးဖြတ် ပေးလိုက်သည်။ ဤအကြောင်းကို ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးကြား၍ အားရဝမ်းသာ ဖြစ်သော်လည်း သေနကအမတ်၏ ကန့်ကွက်စကားကြောင့် မခေါ်ယူနိုင်ဘဲ ရှိရပြန်လေသည်။

တစ်နေ့သောအခါ ဂေါတကာဠနှင့် ဇနီးဖြစ်သူ ဒီယတာလတို့သည် မိဘရပ်ထံသွားရောက်ရာ လမ်းခရီးအကြားတွင် မြစ်တစ်ခုသို့ရောက်ရှိကြသည်။ သူတို့သည် မြစ်ကို မကူးဝံ့ဖြစ်နေကြစဉ် ဒယပိဋ်ဆိုသူက ကူညီမည်ဟုဆိုကာ ဒီယတာလကိုထမ်း၍ ရေထဲ၌ထိုင်လျက် ကူးသွားသည်။ တစ်ဘက်ကမ်းသို့ ရောက်လျှင် မိန်းမကို သွေးဆောင်ဖျားယောင်း၍ ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ထိုအခါ ဂေါတကာဠလည်း သေစေလိုက သေစေတော့ဟုဆိုကာ မြစ်ထဲသို့ ခုန်ချလေရာ ရေတိမ်မှန်းသိရတော့သည်။ ၎င်းတို့နှစ်ဦးအား မိလေလျှင် သူ့မယားဖြစ်သည် ငါ့မယားဖြစ်သည်နှင့် အငြင်းပွားကြလေသည်။ မဟောသဇ ထံသို့ရောက်လေလျှင် လူသုံးဦးကိုသီးခြားခွဲထားပြီး ဒီယတာလ၏ မိဘအမည် များကို ဖြေကြားစေခြင်းဖြင့် ဒီယတာလ၏ ခင်ပွန်းအမှန်ကို ဆုံးဖြတ်ပေးလေ သည်။ ထိုအကြောင်းကို ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီး သိရှိခေါ်လိုသော်လည်း သေနက အမတ်စကားကြောင့် ရှေးနည်းတူပင် မခေါ်ယူနိုင်ဘဲ ရှိရပြန်သည်။

သိကြားမင်းသည် မဟောသဇ၏ ပညာဉာဏ်ကြီးပုံကို ပြလိုသော အကြောင့် လှည်းရထားစီးလာသော ယောက်ျားတစ်ယောက်၏ လှည်းကို ခိုးယူ ခံမောင်းပြေးလေသည်။ မဟောသဇ ရှေ့သို့ရောက်လျှင် လူတစ်ယောက်အား ခေါ်ယူပြီး ရထားကို မောင်းစေသည်။ အငြင်းအခုံဖြစ်သူနှစ်ဦးအား လှည်း

ရထားကို လက်မလွှတ်စေဘဲ ပြေး၍ လိုက်စေသည်။ ရထားရှင်မှာ လူသားဖြစ် ၍ မောပန်းကာ မလိုက်နိုင်ဘဲ လက်လွှတ်လိုက်ရသည်။ ထိုအခါ မဟောသဇ က ရထားရှင်အစစ်ကိုခွဲခြားဆုံးဖြတ်ပေးလေသည်။ ထိုသတင်းစကားကြောင့် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် ခေါ်ယူလိုသော်လည်း သေနကအမတ်စကားကြောင့် ဆိုင်းငံ့၍ နေရပြန်သည်။

တစ်နေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် မဟောသဇ၏ ဉာဏ်ပညာကို စမ်းသပ်လို၍ တစ်ထွာခန့်ရှိ ရှားတုတ်တစ်ချောင်းကို ပေးပို့၍ အရင်းနှင့်အဖျား ကို ရွေးချယ်စေ၏။ မဟောသဇက ရှားတုတ်၏ အလယ် ဗဟိုတည့်တည့်မှ ကြိုးချည်ပြီး ရေခွက်ထဲသို့ချစေ၏။ အရင်နှစ်သောအပိုင်းသည် အရင်းဖြစ် ကြောင်း ရွေးချယ်ပြန်ကြားလျှောက်တင်စေခဲ့ရာ မင်းကြီးက သဘောကျနှစ်သက် လှသော်လည်း သေနကအမတ်စကားကြောင့် သည်းခံတော်မူရပြန်သည်။

မင်းကြီးသည် မဟောသဇ၏ ပညာကို ထပ်မံစမ်းသပ်လိုပြန်သည် ကြောင့် ဦးခေါင်းခွံနှစ်ခုကိုပေးပို့ပြီး ယောက်ျားဦးခေါင်းခွံ၊ မိန်းမဦးခေါင်းခွံကို ခွဲခြားစေ၏။ မဟောသဇက ဦးခေါင်းခွံနှစ်ခုအနက် ဦးခြားရေလိမ်ယှက်သော ခေါင်းခွံကို မိန်းမခွံဖြစ်ကြောင်း ရွေးချယ်ဖြေကြားစေသည်။ မင်းကြီးလည်း အားရ ကျေနပ်တော်မူ၍ ချီးမွမ်းလျက် ခေါ်ယူလိုသော်လည်း သေနကအမတ်၏ ကန့်ကွက်မှုကြောင့် မခေါ်ယူနိုင်ဘဲရှိရပြန်သည်။

ဦးခေါင်းခွံပြဿနာကို ဖြေဆိုပြီးနောက်တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် မြွေဖို မြွေမနှစ်ကောင်ကို ဖမ်းစေပြီး မြွေဖို မြွေမကို ခွဲခြားစေသည်။ ဦးခေါင်းကြီး အမြီးဖွံ့ မျက်စိကျယ် လည်စပ်သော မြွေသည် မြွေဖိုဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခေါင်းငယ်၍ အမြီးသွယ်ပြီး မျက်စိကျဉ်းကာ လည်ရေးမစပ်သော မြွေသည် မြွေမဟူ၍ ခွဲခြား ပြရာ မင်းကြီးသည် လွန်စွာဝမ်းမြောက်၍ ခေါ်လိုပြန်သည်။ သို့သော် သေနက အမတ်၏ ကန့်ကွက်မှုဖြင့် မခေါ်ယူရဘဲရှိရပြန်လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးသည် ထိပ်ပေါ်၌ လဘိရိ၍ ခြေနှစ်ဖက်၌ဦးချိရှိပြီး ကိုယ်လုံးဖြူလျက် အခါသုံးချိန်လုံး တွန်တက်သည့် နွားလားဥဿဘကို ပို့စေရန် မဟောသခေ နေထိုင်ရာ ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံးရွာသို့ အမိန့်ထုတ်လေသည်။ မဟောသခေ ထိုအချက်များ ပြည့်စုံသော ကြက်ဖအဖြူကို ပေးပို့စေခဲ့ရာ မဟောသခေ၏ ဉာဏ်ပညာကို မင်းကြီးအားရတော်မူ၍ ခေါ်ယူလိုပြန်သည်။ သို့ရာတွင် သေနကအမတ်ကြောင့် မခေါ်ဖြစ်သေးချေ။

ထို့နောက်တစ်ဖန် မင်းကြီးသည် ရှေးဘေးလောင်းတော် ကုသမင်းကြီး လက်ထက်က သိကြားမင်းပေးဆက်ခဲ့သော အကောက်ရှစ်ပါးပါသည့် နန်းစဉ် ပတ္တမြား၏ ကြိုးဟောင်းပြတ်နေ၍ ကြိုးသစ်တပ်ရန်အတွက် မဟောသခေ နေထိုင်ရာရွာသို့ ပေးပို့စေ၏။ မဟောသခေက ပတ္တမြားအပေါက်ဝနှစ်ဖက်ကို ပျားရည်များ လိမ်းသုတ်စေသည်။ နူးညံ့သော ကမ္မလာကြိုးစချည်ကို ကျစ်ပြီး လျှင် ပျားရည်သုတ်၍ ကြိုးစကို ပတ္တမြားပေါက်ဝကြိုးဟောင်းတစ်ဖက်နှင့် တေ့ ထားပြီး ပတ္တမြားဝတစ်ဖက်ကို ပရွက်ကျဉ်နီပိုးရွတ်ို့ နေရာလမ်းဝ၌ တေ့လျက် ပတ္တမြားကိုထားလိုက်၏။ ပရွက်ကျဉ်နီ ပိုးရွတ်ို့သည် ပျားရည်နံ့ကြောင့် ပတ္တမြား ပေါက်တွင်း ထိုးဝင်ကိုက်ခဲစားသောက်ကြခြင်း၊ တစ်ဖက်က ကြိုးသစ်ကို ကိုက်ခဲ စားသောက်ကာအပေါက်ကို နောက်ဆုတ်ယူဆောင်ကြကုန်သည်။ ဤနည်းဖြင့် ပတ္တမြားကို ကြိုးသစ်တပ်ပြီးဖြစ်၍ မင်းကြီးအားဆက်သစေလေသည်။ မင်းကြီး သည် အလွန်နှစ်သက်တော်မူသော်လည်း သေနကအမတ်က ပညာစမ်းရန် ကျန်သေး၍ ငုံ့လင့်ရန် လျှောက်ထားသဖြင့် မင်းကြီးလည်း ပြဿနာတစ်နည်း စီရင်ပြန်လေသည်။

နောက်တစ်နေ့၌ မင်းကြီးသည် နွားလားတစ်ကောင်အား ဝမ်းဖောင်း အောင် ပဲပြုတ်ကို ကျွေး၍ တစ်ကိုယ်လုံးနုနွမ်းသုတ်လိမ်းစေပြီးလျှင် ထိုနွားလား ၏ ဝမ်းတွင်းမှသားကို ဖွားပေးရန် မဟောသခေနေထိုင်ရာရွာသို့ အမိန့်ထုတ်

ပြန်ခဲ့သည်။ မဟောသခေက ယောက်ျားတစ်ဦးအား မင်းကြီးထံသို့ အရောက် သွားစေပြီး မိမိ၏ဖခင် သားမမွေးနိုင်၍ ကယ်တော်မူရန် ငိုယိုပြောဆိုစေသည်။ မင်းကြီးက ယောက်ျားစင်စစ်ဖြစ်လျက် သားဖွားရန်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ပြောကြား လျှင် ယောက်ျားက သားမဖွားနိုင်ပါက နွားလားသည်လည်း သားဖွားနိုင်မည် မဟုတ်ပါဟု လျှောက်တင်လေသည်။ မင်းကြီးလည်း မဟောသခေ၏ ဉာဏ်စွမ်းဖြင့် ပြန်လည်ဖြေကြားခြင်းဖြစ်သည်ကိုသိ၍ ခေါ်ယူလိုစိတ် ဖြစ်ပေါ် ရပြန်သည်။ သို့သော် သေနကအမတ်စကားကြောင့် ငုံ့လင့်တော်မူရပြန်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် ဆန်လည်းမဟုတ်၊ ရေလည်းမဟုတ်၊ ထမင်းအိုးလည်းမဟုတ်၊ ခုံလောက်လည်းမဟုတ်၊ မီးလည်းမဟုတ်၊ ထင်းလည်း မဟုတ် စသည်တို့ဖြင့် စီမံချက်လုပ်ထားသည့် ထမင်းချဉ်ကို မိန်းမလည်းမဟုတ်၊ ယောက်ျားလည်းမဟုတ်သူက လမ်းမဟုတ်သည်မှ ပို့ဆက်ရမည်ဟု အမိန့် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ မဟောသခေသည် ဆန်ကွဲကို နှင်းရေဖြင့် အိုးသစ်၌ထည့်ပြီး သစ်သားစိမ်း သုံးချောင်းထောက်ပေါ်တွင် ပွတ်မီးဖြင့် သစ်ရွက်ခြောက်ကို လောင်စေ၍ ချက်လေသည်။ ပြီးလျှင် အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ထမင်းချဉ် ဟူ၍ ကမ္မည်းထိုးကာ နပုံးပဏ္ဍုတ်ကိုရွက်စေလျက် တောလမ်းမှသွားရောက် ဆက်သစေသည်။ မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်အားရဖြစ်ရပြန်သည်ကြောင့် ခေါ်လိုသော်လည်း သေနကအမတ်ကြောင့် မခေါ်သာဘဲရှိရပြန်သည်။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးသည် မဟောသခေနေထိုင်ရာ အရှေ့ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံး ရွာသားတို့အား သဲလွန်ကြိုးကျစ်၍ ပို့ဆက်ရမည်ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ မဟောသခေက စကားပြောလိမ္မာသူတစ်ဦးကို ရွေးပြီး မင်းကြီးထံမှ မူလသဏ္ဍာန် အလုံးအထွာကို နမူနာတောင်းခံစေ၏။ မင်းကြီးက သဲလွန်ကျစ်၍ မရနိုင်သဖြင့် နမူနာမရှိဟု ဆိုသည့်အခါ လျှောက်ထားသူတို့က သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ရွာသား များလည်း သဲလွန်ကျစ်၍ မရနိုင်ကြောင်း ပြန်၍လျှောက်တင်သဖြင့် ပြဿနာ

ပြေလည်ခဲ့ရသည်။ မဟောသဇောတ် ပညာပေးမှုဖြစ်သည်ကိုသိ၍ မင်းကြီးက ချီးကျူးဝမ်းသာကာ ခေါ်လိုသော်လည်း သေနကအမတ်ကြောင့် မအောင်မြင် သေးချေ။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးသည် အရှေ့ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံးရွာသို့ ကြာမျိုးငါးပါး နှင့်ပြည့်စုံသော ကေရန် ပို့ဆက်ရမည်ဟု စေတော်မူသည်။ မဟောသဇောတ် ရဲရင့်စကားတတ်သော ရွာသားတစ်ဦးကို တကိုယ်လုံးရေစွတ်စို၍ ရွံ့နွံတို့လိမ်းကံ့ လျက် မင်းကြီးထံသို့ဝင်စေသည်။ ထိုသူက သင်ကြားပေးလိုက်သည့်အတိုင်း တောမှ ရေကန်ကို ယဉ်ကျေးပြီးသော မင်းကြီး၏ရေကန်တော်နှင့် များခေါ်လို ၍ ရေကန်တော်လွတ်ပေးရန် လျှောက်တင်လေသည်။ မင်းကြီးက ရေကန်ကို ဆောင်ယူ၍ မရနိုင်ကြောင်းဆိုသည့်အခါ ထိုသူက ကျွန်တော်မျိုးတို့လည်း ဆောင်ယူ၍ ရနိုင်မည်မဟုတ်ပါဟု လျှောက်တင်ခဲ့သည်။ ထိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းသူမှာလည်း မဟောသဇောတ် ဖြစ်သည်ကို မင်းကြီးသိရှိ၍ အပါးသို့ ခေါ်လို သော်လည်း သေနကအမတ်စကားကြောင့် ဆိုင်းငံ့၍ နေရပြန်သည်။

နောက်တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်တော်သစ်ပို့ဆက်ရမည်ဟုစေ ပြန်သည်။ ရေကန်ပြဿနာနည်းတူ တော်မှဥယျာဉ်ကို များခေါ်ရန် မင်းကြီး၏ ဥယျာဉ်တော်ကို စေလွှတ်ပေးရန် ရဲရင့်၍ စကားတတ်သော ရွာသားတစ်ဦးကို လျှောက်တင်စေခြင်းဖြင့် ပြဿနာပြေလည်ခဲ့ရပြန်သည်။

မင်းကြီးသည် မဟောသဇောတ် ပညာပေးမှုကို အထူးအားရ ကျေနပ် သဖြင့် နန်းတွင်းသုခမိန့်အဖြစ် ခေါ်ယူထားလိုသော်လည်း သေနကအမတ် စကားကြောင့် အကြိမ်ကြိမ်ခေါ်ယူခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် နှလုံးမသာမယဖြစ်လှသည်ကြောင့် ကိုယ်တော်တိုင် အရှေ့ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံး ရွာသို့ ကြွချီတော်မူလေသည်။ လမ်းခရီး၌ မင်းကြီး၏ မြင်းတော်မြေကျံသဖြင့် ခြေကျိုးသည်ကြောင့် နန်းတော်သို့ပြန်ခဲ့ရလေသည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် မင်းကြီးသည် သေနကအမတ်ကြီး၏ အကြံပြုချက် အတိုင်း မဟောသဇောတ်သို့ “ယမန်နေ့က အရှေ့ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံးရွာသို့ ထွက်တော်မူစဉ် ငါ၏မင်္ဂလာမြင်းတော် ခြေကျိုးရသည်ဖြစ်သောကြောင့် အရှေ့ပါစိနယဝမဇ္ဈဂုံးရွာသားတို့က မြင်းကောင်းတစ်စီးနှင့် သူဌေးတစ်ယောက်ကို ငါ့ထံပို့ဆက်ရမည်” ဟု အမိန့်လွှာပေးပို့စေခဲ့သည်။ အမိန့်တော်အမှာကို ကြားသိရသည်နှင့် မဟောသဇောတ်လည်း မြင်းကောင်းတစ်စီးဟူသည်မှာ မိမိကို ရည်ရွယ်ပြီး သူဌေးတစ်ယောက်မှာ မိမိ၏ ဖခင်ကိုဆိုလိုကြောင်းသိ၍ ဖခင်အား ရှေးဦးစွာ သွားရောက်စေပြီး ၎င်းက နောက်မှလိုက်ပါလာခဲ့သည်။ လမ်းတွင် မဟောသဇောတ် သူငယ်ဖော်များအား မြည်းတစ်ကောင်ကို ဖမ်းယူစေခဲ့သည်။

မဟောသဇောတ် ရောက်လာလျှင် သူဌေးကြီးသည် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းထား သည့်အတိုင်း မိမိနေရာမှ ဖယ်ပေးလေသည်။ မဟောသဇောတ် ဖခင်သူဌေးကြီး ၏ နေရာသို့ ဝင်ထိုင်လေသည်။ အမတ်ကြီးများနှင့် လူအများကကဲ့ရဲ့ကြသည့် အပြင် မင်းကြီးကလည်း မဟောသဇောတ်အား ဖခင်ကို မရိုသေသူဟု ပြစ်တင် စကားဆိုလေသည်။ ထိုအခါ မဟောသဇောတ် ယူဆောင်လာသောမြည်းကို ပြ၍ မြည်းတစ်ကောင်သည် မြည်းထီးနှင့် ဆက်ဆံ၍ ပေါက်ဖွားလာသော အဿထိုရ်မြင်းနှင့် မြည်းတို့၏ တန်ဖိုးကွာခြားလှသည်ကို နှိုင်းယှဉ်ကာ တင် လျှောက်လေသည်။ သားသည် အဖထက် မြတ်သည်လည်း ရှိပေသည်ဟု မင်းကြီးသဘောပေါက်ချီးမြှောက်လေသည်။ မင်းကြီးသည် မဟောသဇောတ် သားအမှတ် မွေးယူပြီး သူဌေးကြီးကိုလည်း ရွာစားမင်းအရာ မြှောက်စားလေ သည်။ မဟောသဇောတ် ရွှေဖော်ဖွားဖက်တစ်ထောက်နှင့်အတူ နန်းတွင်း၌ ခစားရန်မသင့်၍ နန်းပြင်ကသာ ခစားခွင့်ပြုရန် တင်လျှောက်သည်ကို မင်းကြီးက သဘောတူ ခွင့်ပြုသည်။

မြို့၏တောင်တံခါးဝအနီးရှိ ရေကန်အနီးတွင် ထန်းပင်ရှိ၏။ ထန်းပင် ပေါ်ရှိ ကျီးသိုက်တွင် အလွန်တောက်ပသော ပတ္တမြားတစ်လုံး၏ အရိပ်သည်

ရေကန်သို့ ထင်ဟပ်နေသည်။ လူအပေါင်းတို့က ရေကန်မှ ရေကိုသွန်ထုတ် တူးဆွ၍ ရှာဖွေကြသော်လည်း မတွေ့ရချေ။ မဟောသဇောခမိန်သည် ထန်းပင် ထက်က ပတ္တမြားအရောင်သည် ရေကန်၌ ထင်ဟပ်နေသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိ ရသည်ကြောင့် လူတစ်ယောက်ကို တက်စေကာ အလွယ်တကူ ယူဆောင်ပေး လိုက်လေသည်။ မင်းကြီးသည် မဟောသဇော၏ ပညာကို မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်ရသဖြင့် အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် လှသည်ကြောင့် ဆုလာဘ်ချီးမြှင့် သည့်အပြင် အလိုရှိသမျှ ဝင်ထွက်ခံစားခွင့်ပြုလေသည်။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးသည် မဟောသဇောနှင့်အတူ ဥယျာဉ်တော်သို့ထွက် တော်မူရာ ပုတ်သင်ညိုတစ်ကောင်သည် မင်းကြီးခြေရင်း၌ ခစားသဖြင့် မင်းကြီး က နေ့စဉ်အမဲလေးရွေးဖူးဝယ်ကျွေးရန် ဥယျာဉ်စောင့်အား အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ ဥပုဒ်နေ့ကျရောက်သည့်နေ့တွင် အမဲဝယ်မရ၍ ဥယျာဉ်မှူးက ပုတ်သင်၏ လည်၌ အသပြာလေးရွေးဆွဲပေးထားလေသည်။ နောက်တစ်နေ့၌ မင်းကြီးအား အရိုအသေမပြုဘဲ နေလေသည်။ ထိုအခါ မဟောသဇော ပုတ်သင်ညိုသာမက ပညာရှိသူတို့သည်ပင် ဥစ္စာစည်းစိမ်ကိုမှီး၍ မာန်ထောင်ထားပလွှားတတ်သည် ကို ကျနစွာရှင်းလင်းလျှောက်တင်ခဲ့ရာ မင်းကြီးက ချီးမြှောက်လေသည်။

ကျော်စောထင်ရှားသော မဟောသဇောခမိန်ပေါ်ထွန်းချိန် ထိုမိတ္ထီလာ ပြည်၌နေသော ပိရိုတ္တရအမည်ရှိ လူလင်ပျိုသည် တက္ကသိုလ်ပြည်၌ ပညာ သင်ကြားတတ်မြောက်၍ ပါမောက္ခဆရာကြီးက ၎င်း၏သမီးနှင့် ထိမ်းမြားပေး လေသည်။ ပိရိုတ္တရသည် ဘုန်းမရှိဘဲ ဒီသာပါမောက္ခ၏ သမီးသည် ဘုန်းရှိသူ ဖြစ်၍ သတို့သမီးအနားသို့ ကပ်၍မရပေ။ ခုနစ်ရက်မြောက်လျှင် ပိရိုတ္တရလူလင် သည် မိဘများထံသို့ သတို့သမီးနှင့်အတူ ပြန်လေသည်။ လမ်းတွင် သဖန်းပင် ကိုတွေ့လျှင် သတို့သမီးသည် ဆာလောင်နေသည်ကိုသိရှိ၍ ကိုယ်တိုင်တက်၍ ခူးစေသည်။ သတို့သမီးသည် သဖန်းပင်ပေါ်သို့ ရောက်ချိန်တွင် ပိရိုတ္တရလူလင် သည် အပင်ရင်း၌ဆူးများ ကာရံထားပြီး ထွက်ပြေးလေသည်။

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် ထိုနေ့နံနက်၌ ဥယျာဉ်တော်သို့ ဆင်စီးလျက် ထွက်တော်မူသည်။ သဖန်းပင်အနီးသို့ရောက်၍ သတို့သမီးကိုတွေ့လျှင် မေးမြန်းစုံစမ်းစေသည်။ သတို့သမီး၏ ဖြစ်ကြောင်းစုံလင် သိရှိရလျှင် သတို့သမီး အား နန်းတွင်းသို့ ဆင်တော်နှင့် ခေါ်ဆောင်သွားသည်။ ထို့နောက် ဥဒုမ္မရဒေဝီ ဟူသောဘွဲ့ဖြင့် မိဖုရားကြီးမြှောက်တင်လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးသည် ဥယျာဉ်တော်သို့ထွက်တော်မူရာ မိဖုရားကြီး လည်း လိုက်ပါလာတော်မူ၏။ မြို့တံခါးဝအပြင်၌ အရပ်သားများနှင့်အတူ လမ်းပြင်နေသော ပိရိုတ္တရလူလင်ကိုမြင်လျှင် မိဖုရားကြီးသည် အားရစွာရယ်မိ လေသည်။ မင်းကြီးသည် အမျက်ထွက်တော်မူ၍ အဘယ်ကြောင့်ရယ်ရသည် ကို မေးလေသည်။ မိဖုရားသည် ပိရိုတ္တရလူလင်အားတွေ့၍ ရယ်မောမိသည်ကို အကြောင်းစုံရှင်းလင်း လျှောက်တင်သော်လည်း မင်းကြီးက မယုံကြည်၍ သတ်မည်ပြုလေသည်။ မိဖုရားကြီးတောင်းပန်သည့်အခါ သေနကအမတ်ကြီး အား တိုင်ပင်ရာ အမတ်ကြီးကလည်း ယုံကြည်မှုမရှိပေ။ သို့အတွက် မဟောသဇော က ဘုန်းကြက်သရေရှိသောသူနှင့် ဘုန်းကံမဲ့သူတို့ ထပ်တူမရှိနိုင်ကြောင်း၊ မဟာသမုဒ္ဒရာ၏ ကမ်းတစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက်ကွာဝေးလှသကဲ့သို့ ကောင်းကင် နှင့် မြေကြီး ကွာဝေးသလို သူမြတ်နှင့် သူယုတ်မာတို့ ကွာလှမ်းကြကြောင်း ဥပမာများနှင့် မိဖုရားဖြစ်စဉ်ကို ယုံကြည်ကြောင်း လျှောက်၍ မိဖုရားကြီး ချမ်းသာရလေသည်။ မိဖုရားကြီးသည် ကျေးဇူးတင်၍ မဟောသဇောအား မောင် အဖြစ် ကျွေးမွေးခွင့်နှင့် အစားအစာများ အချိန်မရွေးပို့နိုင်ရန် တံခါးကိုပိုင်ခွင့် တောင်းပန်ရာ မင်းကြီးက ခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးသည် စင်္ကြန်လျှောက်နေစဉ် ဆိတ်နှင့် ခွေးတို့ သင့်တင့်မိတ်ဆွေဖြစ်နေသည်ကို လေသာတံခါးမှ တွေ့လိုက်ရလေသည်။ ဆိတ် သည် ခွေးအား စားဖိုဆောင်မှ အမဲကိုခိုး၍ပေးပြီး ခွေးသည် ဆိတ်အား ဆင်

တင်းကုတ်မှမြက်ကို ခိုးပေးလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို ပြဿနာပြု၍ မိုးသောက်သော် သုခမိန်ငါးယောက်တို့အား မေးလေသည်။ သေနက အမတ်ကြီးက ဦးဆောင်၍ တစ်နေ့မျှ အချိန်ပေးရန် လျှောက်တင်ရာ မင်းကြီးက ခွင့်ပြုလေသည်။ မဟောသဓသုခမိန်သည် မင်းကြီးထံမှထပြီးလျှင် အမှုကို ဆင်ခြင်လိုသောကြောင့် ဥဒုဗ္ဗရဒေဝီမိဖုရားထံသွား၍ ယမန်နေ့က မင်းကြီး ကြာမြင့်စွာ ရပ်တော်မူသည့်နေရာကို မေးမြန်းဆင်ခြင်သော် အဖြေမှန်ကို ရရှိလေသည်။ အမတ်လေးဦးတို့က မဟောသဓအား အဖြေမေးသည့်အခါ မဟောသဓက အမြွက်မျှသာ အဖြေဂါထာတစ်ပုဒ်စီ နှုတ်တိုက်ချ သင်ပေး လိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့ မိုးသောက်သောအခါ အမတ်လေးဦးတို့က မဟောသဓသင်ပေးလိုက်သည့် ဂါထာတစ်ပုဒ်စီဖြင့် အကျဉ်းမျှသာ ဖြေဆိုနိုင် ပြီး မဟောသဓမှာ အပြည့်အစုံ လျှောက်တင်ဖြေကြားလေသည်။ မင်းကြီးသည် သုခမိန်ငါးဦးစလုံးအား ချီးကျူးလေလျှင် မိဖုရားကြီးက အဖြစ်မှန်ကို တင်လျှောက်လေသည်။

တစ်နေ့သ၌ မင်းကြီးက ဤလောက၌ လူနှစ်ယောက်ရှိရာ တစ်ယောက် က ပညာရှိ၏။ စည်းစိမ်ချမ်းသာမှု မရှိ။ တစ်ယောက်ကား စည်းစိမ်ရှိ၏။ ပညာမရှိ။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့တွင် မည်သူက မြတ်သနည်းဟု မေးမြန်းလေ သည်။ သေနကအမတ်က ပညာရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ ဥစ္စာရှင်၏ အစေအပါးသာဖြစ်ရ၍ ဥစ္စာကမြတ်ကြောင်း ဖြေကြားလေသည်။ မဟောသဓ ကမူ ဥစ္စာကြောင့် လူများသည် မကောင်းမှုကိုပြုတတ်သည်ကြောင့် အပယ်၌ ကျတတ်သဖြင့် ပညာရှင်ကသာ အပြစ်ကိုမြင်၍ ဆင်ခြင်နိုင်သည်ဖြစ်၍ ပညာကမြတ်ကြောင်း လျှောက်တင်လေသည်။ ထိုအခါ သေနကအမတ်က ပညာရှိသော ဂေါဝိန္ဒသူဌေးကို လူအများမှီခိုရကြောင်း သက်သေထုတ်လျှင် မဟောသဓက ဥစ္စာသည် အခိုက်အတံ့သာဖြစ်၍ ပညာမရှိက ဥစ္စာအသစ်

မဖန်တီးနိုင်သဖြင့် ပညာသာမြတ်ကြောင်း လျှောက်တင်ပြန်သည်။ သေနက အမတ်က ဥစ္စာကြွယ်ဝသူကို အရပ်ရပ်ရှိလူများခိုလှုံရကြောင်း တင်လျှောက်ပြန် လျှင် မဟောသဓက ပညာရှိမှသာလျှင် သံသရာ၌ ကောင်းမှု မကောင်းမှုကို ခွဲခြားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်တင်သည်။

တစ်ဖန် သေနကအမတ်က ပညာရှင်သည် ဥစ္စာရှင်ထံသို့သာ ဝင်ခို ရမြဲဖြစ်ကြောင်း တင်လျှောက်ပြန်ရာ မဟောသဓက ဥစ္စာရှင်ဖြစ်သော်လည်း သူမိုက်စကားသည် ပညာရှိကို မလွန်ဆန်နိုင်ကြောင်း ချေပ၏။ ထိုအခါ သေနကအမတ်က ဥစ္စာရှင်၏ စကားကိုသာ လူအများနာခံကြရကြောင်း တင်လျှောက်လျှင် မဟောသဓက သူမိုက်သည်ကဲ့ရဲ့ခံရကြောင်း၊ တစ်ဖန် သေနကအမတ်က ပညာရှင်သည် ဥစ္စာရှင်၏ ရှေ့၌ ပညာစွမ်းမပြနိုင်ကြောင်း လျှောက်တင်လျှင် မဟောသဓက ပညာရှိသည် ကိုယ်ကျိုး သူတစ်ပါးအကျိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ပုံကို တင်လျှောက်၏။ ထိုအခါ သေနကအမတ်က ကျွန်ုပ်တို့ ပညာရှင် ငါးဦးသည် ဥစ္စာရှင် မင်းကြီးအား ခစားနေရကြောင်း တင်လျှောက် လျှင် မဟောသဓက မင်းကြီးသည် ပြဿနာများ ပေါ်သောအခါ ပညာရှိများ ကိုသာ မေးရကြောင်း တင်လျှောက်သည်။ ထို့အပြင် မည်သည့် စည်းစိမ်ရှင် သူမိုက်မျှ ပညာရှိကို လွန်မြောက်နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်းကို သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ရ ဘုရားရှင်မြတ်စွာဘုရားကို သက်သေပြု၍ လျှောက်တင်လေလျှင် သေနက အမတ်သည် ပြန်လည်ခြေပနိုင်စွမ်းမရှိတော့ပေ။ မင်းကြီးလည်း မဟောသဓ အား ချီးမြှောက်လေသည်။

ဤသို့ဖြင့် မဟောသဓသုခမိန်သည် အသက်တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် အရွယ်သို့ ရောက်လေလျှင် မိဖုရားကြီးဒုဗ္ဗရဒေဝီက ထိုက်တန်သော သတို့သမီး နှင့် ထိမ်းမြားပေးရန် ကြံရွယ်လေသည်။ မဟောသဓက မိမိနှစ်သက်သူကို ရွေးချယ်ရှာဖွေခွင့်တောင်းကာ အပ်ချုပ်သမားအသွင်ဖြင့် တစ်ယောက်တည်း မြောက်တံခါးမှ ဥတ္တရယဝမဇ္ဈိဂုံးရွာသို့ သွားလေသည်။

ထိုရွာ၌ စည်းစိမ်ပြုန်းတီးပျက်စီးသဖြင့် လယ်ယာဖြင့်အသက်မွေးနေကြသော သူဌေးဟောင်းလင်မယား ရှိ၏။ ထိုလင်မယား၌ အမရာ အမည်ရှိသော သမီးတစ်ယောက်ရှိပေသည်။ မဟောသဇောရောက်ရှိသည့်နေ့တွင် အမရာသည် ဖခင်ရှိရာလယ်တောသို့ နံနက်စာယာဂုသွားပို့ရာ မဟောသဇောနှင့် ဆုံလေသည်။ မဟောသဇောခမိန်သည် အမရာအား အိမ်ထောင်ရှိမရှိကို လက်ဆုပ်ပြမေးလေရာ အမရာက ဉာဏ်ပညာရှိသူဖြစ်သဖြင့် အိမ်ထောင်မရှိကြောင်းကို လက်ဝါးဖြန့် ဖြေဆိုသည်။ ထိုအခါ မဟောသဇောက အမည်ကိုမေးလျှင် အမရာက အတိတ် ပစ္စုပ္ပန် အနာဂတ်တို့၌ မရှိသောအမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖြေလျှင် အမရာ ဖြစ်ကြောင်းကို သိရှိရလေသည်။ မဟောသဇောနှင့် အမရာတို့သည် အပြန်အလှန် စကားဝှက်ဖြင့် ဆက်လက်မေးမြန်းဖြေဆိုကြသည်။ ထို့နောက် မဟောသဇောသည် အမရာတိုက်ကျွေးသည့် ယာဂုကိုသောက်၍ အမရာ၏ နေအိမ်သို့ ကြိုတင် သွားနှင့်လေသည်။

အမရာ၏ မိခင်လည်း ဧည့်ဝတ်ကျေစွာ ကြိုဆိုခဲ့သည်။ မဟောသဇောသည် (၇)ရက်ကြာနေထိုင်ပြီး အမရာအားလေ့လာ ပညာစမ်းသပ်လေသည်။ ဆန်တစ်ခွက်နှင့် မုန့်ကြွပ်၊ ယာဂု၊ ထမင်း စသည့် သုံးမျိုးကို ချက်စေခဲ့ရာ အမရာက ဆန်ရင်းကို ထမင်း၊ ဆန်လတ်ကို ယာဂုနှင့် ဆန်ကွဲကို မုန့်ကြွပ် လုပ်ပေး၏။ မဟောသဇော ထမင်း ယာဂု မုန့်ကြွပ်တို့ ညွှန်ကြောင်း ပြစ်တင် ပြောဆိုသော်လည်း အမရာသည် ဒေါသအမျက်မထွက်ဘဲ သည်းခံလေသည်။ မဟောသဇောသည် အမရာမှာ မိန်းမမြတ်ဖြစ်ကြောင်း စမ်းသပ်သိရှိရပြီးနောက် ရွာ၌အဝတ်ပုဆိုးချုပ်ရသောဥစ္စာနှင့်အတူ အိမ်ကပါလာသော အသပြာ တစ်ထောင်တို့ကို သူဌေးလင်မယားတို့အား ပေးအပ်ကာ အမရာအား လက်ထပ်ခွင့် တောင်းလေသည်။ အမရာ၏ မိဘတို့သည် မဟောသဇောအား ဉာဏ်ပညာပြည့်စုံ၍ မျိုးကောင်းဆွေကောင်းသားအမူအရာနှင့် လက္ခဏာ

လည်း ပြည့်စုံသည်ကို သိသည်ဖြစ်၍ နှစ်သက်သဖြင့် အမျိုးအမည်ကိုမျှ မမေးဘဲ ခွင့်ပြုလိုက်လေသည်။

မဟောသဇောသည် အမရာအားမြို့သို့ ခေါ်ဆောင်လာရာလမ်းခရီးတွင် ထီးနှင့် ဖိနပ်ကိုပေး၏။ အမရာသည် လွင်ပြင်၌ ထီးကိုမဆောင်းဘဲ သစ်ပင် သစ်ခက်တို့ အောက်ရောက်လျှင် ထီးဖွင့်ဆောင်း၏။ ရေမရှိသောမြေပြင်၌ ဖိနပ်ကို မစီးဘဲ ရေရှိရာအရပ်ရောက်မှသာလျှင် ဖိနပ်ကိုစီး၏။ မဟောသဇော မေးလျှင် သစ်ပင်အောက်၌ သစ်ကိုင်းသစ်ဆွေးများကျမည်စိုး၍လည်းကောင်း၊ ရေထဲ၌ ဆူးငုတ်တို့ရှိမည်စိုး၍လည်းကောင်း ဖြစ်သည်ဟု ကိုးကားဖြေဆိုလေသည်။ ခရီးဆက်ကြရာ ဆီးသီးပင်တစ်ပင်သို့ရောက်လျှင် မဟောသဇော ဆီးသီး စားလိုကြောင်းပြော၍ အမရာသည် ဆီးပင်ပေါ်သို့တက်၍ ခူးယူပြီး ဆီးသီးပူ ကိုစားလိုသလား ဆီးသီးအေးကို စားလိုသလားဟု မေး၏။ မဟောသဇော ဆီးသီးပူကိုစားလိုကြောင်းပြောလျှင် အမရာလည်း ဆီးသီးကို မြေပူရာမြို့ဖုတ် ထဲသို့ ချလိုက်၏။ မဟောသဇောသည် ဆီးသီးအေးကိုစားလိုကြောင်း ထပ်မံ ပြောဆိုသောအခါ အမရာသည် ဆီးသီးကိုမြက်ပင်ပေါ်သို့ ချပေး၏။

မြို့သို့ ရောက်ကြသောအခါ မဟောသဇောသည် အမရာအား တံခါးမျိုး အိမ်၌ ထားခဲ့ပြီး ကျွန်ယုံတစ်ဦးအား ငွေအသပြာတစ်ထောင်ဖြင့် ဖြားယောင်း စေ၏။ အမရာက အသပြာတစ်ထောင်သည် မိမိခင်ပွန်း၏ ခြေဖဝါး၌ကပ်သော မြူလောက်မျှ အဖိုးမထိုက်၊ မိမိလွတ်လပ်သူ မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ငြင်းဆိုလေသည်။ သုံးကြိမ်တိုင်သွားရောက်ဖြားယောင်းသော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် အမိန့်ဖြင့်ခေါ်စေသောအခါတွင် အမရာသည် မိမိမှာ ခင်ပွန်းရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း ငြင်းဆိုသဖြင့် မင်းချင်းလုလင်ပျိုတို့သည် အမရာ၏ လက်ကိုဆွဲ၍ အတင်းခေါ် ဆောင်သွားလေသည်။ မဟောသဇော၏ အိမ်သို့ရောက်လျှင် အမရာသည် များစွာသောအခြံအရံဖြင့် မင်းသားစည်းစိမ်နှင့် တင့်တယ်ခြင်းများစွာဖြင့်နေ

မဟောသဇောတ်တော် ● ၇၂

သော မဟောသဇကို မမှတ်မိသဖြင့် ပြုံးရယ်ခြင်း၊ ငိုခြင်းပြုလေသည်။ မဟောသဇက အကြောင်းရင်းကိုမေးသည့်အခါ ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုးသည် လွန်စွာအံ့ဩဖွယ်ကောင်း၍ နှစ်လိုသောနှလုံးဖြင့် ရွှင်လန်းမိကြောင်း၊ ငိုသည်မှာ စည်းစိမ်ပြည့်စုံပါလျက် လင်ရှိမယားကို သိမ်းယူရန်ပြုသည့် မင်းသားကို သနားခြင်း ဂရုဏာသက်၍ ငိုမိကြောင်း တင်လျှောက်လေသည်။ ထိုအခါ မဟောသဇသည် မင်းချင်းတို့ကိုခေါ်၍ အမရာအား တံခါးမျှအိမ်သို့ပြန်ပို့စေသည်။ နံနက် မိုးသောက်သောအခါ နန်းတော်သို့ ဝင်၍ ဥဒုမ္မရဒေဝီ မိဖုရားအား မိန်းမကောင်း ရခဲ့ကြောင်း လျှောက်ကြားလေသည်။ မိဖုရားလည်း မင်းကြီးကို တင်လျှောက်၍ ကြီးကျယ်စွာ လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုလေသည်။

အမတ်သုခမိန်လေးယောက်တို့သည် သေနကအမတ်ကြီး၏ နေအိမ်တွင် နေ့တိုင်းမပြတ်ဆိုကြလေ့ ရှိတတ်၏။ မဟောသဇသုခမိန် လက်ထပ်မင်္ဂလာပြုပြီးသောတစ်နေ့၌ မဟောသဇ၏ ပညာကိုပြိုင်လျှင် အမြဲရှုံးခဲ့နေရာ၊ ယခုတစ်ဖန် မဟောသဇသည် ဘုန်းပညာရှိ မယားကောင်းနှင့် လက်ဆက်တိုးပွားလာသဖြင့် မည်သို့မျှ ယှဉ်နိုင်တော့မည်မဟုတ်သည်ကို သိရှိသောကြောင့် မဟောသဇအား ဖျက်စီးစေရန် မကောင်းသောစိတ်ထားဖြင့် မင်းကြီးအား ကုန်းချောစကား လျှောက်ထားရန် ကြံစည်ကြလေသည်။

ထို့နောက် သေနကအမတ်ကြီးသည် မင်းကြီး၏ ပတ္တမြားဆံကျစ်ကို လည်းကောင်း၊ ပတ္တသအမတ်သည် မင်းကြီး၏ ရွှေပန်းကုံး၊ ကာမိန္ဒအမတ်က မင်းကြီး၏ ကမ္မလာ၊ ဒေဝိန္ဒအမတ်က မင်းကြီး၏ ရွှေခြေကျင်းတို့ကို ခိုးယူကြသည်။ ထို့နောက် သေနကအမတ်က ဦးစွာ ပတ္တမြားဆံကျစ်ကို ရက်တက်အိုး ၌ ထည့်ကာ ကျွန်မတစ်ယောက်အား ရက်တက်ရောင်းဟန်ပြု၍ မဟောသဇ အိမ်သို့ ဝင်ရောက်ပေးစေသည်။

အမရာလည်း ရက်တက်သည်မ၏ အမူအရာထူးခြားသည်ကို သိရှိ၏။ ဈေးသည်မမရှိခိုက် ရတက်အိုးကို စစ်ဆေးလေသည်။ မင်းကြီး၏ ဆံကျစ်ကို

မဟောသဇောတ်တော် ● ၇၃

တွေ့သဖြင့် ဟန်မပျက်နေပြီး ရက်တက်သည်မအား မေးသောအခါ သေနက အမတ်အိမ်မှ ဖြစ်ကြောင်းသိရ၍ ဈေးသည်မ၏ အမည်၊ အမိအဘတို့ကို မေးမြန်းမှတ်သားကာ ဝယ်ယူပြီးလျှင် ရက်တက်အိုးတွင် ဝယ်ယူသောနေ့နှင့်တကွ ကမ္မည်းတပ်၍ သိမ်းဆည်းထားလေသည်။ ထိုနည်းတူစွာပင် ပတ္တသအမတ် အိမ်မှ ရွှေပန်းကုံးပါသော မြတ်လေးပန်းတောင်း၊ ကာမိန္ဒအမတ်အိမ်မှ ကမ္မလာပါသော ဟင်းရွက်တောင်း၊ ဒေဝိန္ဒအမတ်အိမ်မှ ရွှေခြေနင်းပါသော မုယောစပါးစည်း တို့ကို ဝယ်ယူပြီးနောက် မဟောသဇထံသို့ အကြောင်းကြားလေသည်။

သုခမိန်လေးယောက်တို့သည် တန်ဆာလေးခုကို ထိုသို့ မဟောသဇ အိမ်သို့ပို့ပြီးနောက် နန်းတော်သို့ဝင်ပြီး မင်းကြီးအား ဆင်တော်မူမြဲဖြစ်သော ပတ္တမြားဆံကျင်၊ ရွှေပန်းကုံး၊ ကမ္မလာ၊ ရွှေခြေနင်းကို အဘယ်ကြောင့် ဆင်တော်မူသည်ကို လျှောက်ကြ၏။ မင်းကြီးလည်း ပျောက်ဆုံးနေကြောင်း ဆိုလေလျှင် အမတ်တို့က မဟောသဇ ခိုးယူထားကြောင်း ကုန်းချော တင်လျှောက် ကြလေသည်။ မဟောသဇသည် မင်းကြီးထံအခစားဝင်ရာ မင်းကြီးသည် အမျက်ထွက်နေသဖြင့် မျက်နှာလွဲကာဝင်သွားသည့်အပြင် မဟောသဇအား ရာဇဝတ်ထုံးအတိုင်း ကွက်မျက်စေလိုက်၏။

မဟောသဇလည်း နန်းတော်မှ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်လေသည်။ ဒက္ခိဏယဝမဇ္ဈဂုံးရွာ၌ မထင်မရှားအသွင်ဖြင့် အိုးထိမ်းအိမ်၌ မှီခိုနေထိုင်သည်။ ထိုအခါ အမတ်လေးဦးတို့သည် အမရာအား သိမ်းပိုက်ရန် ကိုယ်စီအကြံဖြင့် အမရာဒေဝီထံသို့ ကောင်းမြတ်သော လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ အသီးသီးပို့စေ၏။ အမရာဒေဝီသည် အမတ်ကြီးလေးဦးပေးပို့သော လက်ဆောင်များကို လက်ခံ၍ လေးဦးစလုံးအား အချိန်ခွဲ၍ ချိန်းဆိုလိုက်၏။

ထို့နောက် အမရာဒေဝီသည် အိမ်တွင်း၌ လူလေးငါးယောက်နေသာရုံ

F. 12 11

တွင်းတူစေပြီး မစင်များ အပြည့်ထည့်၍ အိမ်ထဲမှနင်းသာအောင် ယန္တရားပျဉ်ဖုံး တပ်ဆင်ကာ ကဲလားကာရံထားလေသည်။ အချိန်ရောက်လျှင် သေနကအမတ် ရောက်ရှိလာ၏။ အမရာဒေဝီက အမတ်ကြီးအား ရေချိုးရန် ယန္တရားပျဉ်ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွား၏။ သေနကအမတ်ကြီး ပျဉ်ပေါ်သို့ရောက်သောအခါ အမရာ သည် အကြောင်းကိစ္စဖြင့် အပြင်ထွက်သယောင်ပြုကာ ယန္တရားပျဉ်ကို နင်း လိုက်ရာ သေနကအမတ်ကြီးလည်း မစင်တွင်းကျလေသည်။ ပက္ခယအမတ်၊ ကာမိန္ဒအမတ်၊ ဒေဝိန္ဒအမတ်တို့အားလည်း အလားတူစွာပင် မစင်တွင်းသို့ ကျရောက်စေလေသည်။ အမတ်ကြီးလေးဦးတို့သည် မစင်တွင်း၌ရပ်လျက် တစ်ညလုံးနေကြရလေသည်။ နံနက်လင်းသောအခါ အမရာဒေဝီသည် အစေခံများကိုခေါ်၍ အမတ်လေးဦးအားမုတ်ဆိတ်ရိပ်ကာ အဝတ်လုံရုံမျှ ဆင်စေပြီး တစ်ကိုယ်လုံးကို ကော်ရည်သုတ်၍ ဝမ်းများကပ်စေကာ ဖျာလိပ် ခေါင်း၌ တစ်ယောက်စီသွင်းစေ၏။ ထို့နောက် ပတ္တမြားဆံကျစ်စသော မင်းတန်ဆာလေးခုကိုလည်း ကမ္ပည်းနှင့်တကွ အမတ်ကြီးလေးဦးတို့ကို ဖျာလိပ် ကိုယ်စီနှင့်တကွ ထမ်းရွက်စေပြီး နန်းတော်သို့ ဝင်လေသည်။ မင်းကြီးအား မျောက်ဖြူလေးကောင်နှင့် ပဏ္ဍာလက်ဆောင်များ ဆက်သပါကြောင်း တင်လျှောက်လေသည်။ ဖျာလိပ်လေးခုကို ဖွင့်စေသောအခါ အမတ်ကြီး လေးဦးကို တွေ့ရသည်။ ထိုအခါ အမရာဒေဝီက အမတ်ကြီးလေးဦးတို့ မင်းကြီး ၏ တန်ဆာများကို ခိုးယူပုံနှင့် မဟောသဇအပြစ်မရှိပုံတို့ကို ရှင်းလင်း တင်လျှောက်လေသည်။ အမတ်ကြီးလေးယောက်တို့ ကြီးစွာအရှက်ရလေ သည်။ မင်းကြီးသည် မဟောသဇက ရန်ပြုလာပါက ယင်းသုခမိန် လေးဦးသာ တိုင်ပင်ရမည်ကို တွေးတောမိကာ အမတ်လေးယောက် တို့အား ခွင့်လွှတ် လိုက်လေသည်။

မဟောသဇသုခမိန်သည် ဒိက္ခဏယဝမဇ္ဈဂုံးရွာ၌နေသော ကာလ၌ မင်းကြီး၏ ရာဇပလ္လင်ထီးချက်စောင့်နတ်သမီးသည် ညဉ့်အခါ၌ ထီးချက်ကို

ဖွင့်၍ မင်းကြီးအား ပြဿနာလေးရပ်ကို မေးလေသည်။ ထိုပြဿနာလေးရပ်မှာ (၁) လက် ခြေ တို့ဖြင့် မျက်နှာကို ပုတ်ခတ်ခြင်းကို ခံရလျက် ချစ်ခင်နှစ်သက် ခြင်းမပျက် နှစ်သက်ကြရသူကား အဘယ်သူနည်း။ (၂) ဆဲရေးခြင်းကို မလိုလား သော်လည်း စိတ်ရှိတိုင်း ဆိုမြည်ဆဲဆိုသော်လည်း ချစ်မြတ်နိုးသူကား အဘယ် သူနည်း။ (၃) တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မဟုတ်မမှန်သော စကားဖြင့် အပြန်အလှန် စွပ်စွဲ၏ သို့သော်လည်း ချစ်မြတ်နိုးခြင်းရှိလေသည့်သူကား အဘယ်သူနည်း။ (၄) ထမင်း၊ အထည်၊ အဝတ်၊ အိပ်ရာနေရာတို့ကို ယူဆောင်သော်လည်း ချစ်မြတ်နိုးခြင်းရှိလေသည်သူကား အဘယ်သူနည်း။ ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

မင်းကြီးလည်း နောက်တစ်နေ့ မိုးလင်းသောအခါ သုခမိန်လေးဦးအား မေး၍ ဖြေဆိုပါမည်ဟုဆိုကာ ဆိုင်းငံ့စေ၏။ နံနက်လင်းသော် အမတ်ကြီးတို့ အား ပြဿနာလေးရပ်ကို ဖြေစေသည်။ အမတ်လေးယောက်တို့သည် ဖြေဆို နိုင်ခြင်းမရှိ၍ မင်းကြီးသည် ပြင်းစွာ နှလုံးမသာစွာဖြင့် ထီးချက်စောင့်နတ်သမီး အား အမတ်လေးယောက်တို့ မသိနိုင်ကြကြောင်း ပြောကြားလေသည်။ ထိုအခါ ထီးချက်စောင့် နတ်သမီးသည် ဤပြဿနာလေးရပ်ကို မဟောသဇမှ တစ်ပါး မည်သူမျှ ဖြေဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း မဟောသဇအားမေး၍ ဖြေလော၊ ဖြေဆိုနိုင်ခြင်းမရှိတ မင်းကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ရှစ်စိတ်ကွဲအောင် ရိုက် မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်၍ ပျောက်ကွယ်သွားလေသည်။

နံနက်လင်းသော် မင်းကြီးသည် အမတ်လေးဦးတို့အား မဟောသဇကို ရှာဖွေခေါ်ဆောင်စေသည်။ မဟောသဇ၏ တရားစကားကိုနာယူပြီး ထီးချက် စောင့်နတ်သမီး အမေးပုစ္ဆာလေးရပ်ကို မေးမြန်းလေသည်။ ပထမမေးခွန်းသည် နှစ်လ သုံးလ ရှိပြီးသော သားနှင့် မိခင်ဖခင်ကိုဆိုလိုကြောင်း၊ ထိုသားငယ်အား မိခင်သည် ရင်ခွင့်၌ နို့တိုက်သောအခါ သားငယ်သည် မိခင်အား ခြေလက်ဖြင့် မျက်နှာ၊ ရင်တို့ကို ကန်ကျောက်ရိုက်ပုတ် ဆံပင်ကို ဆွဲသော်လည်း ချစ်ခင်

ကြင်နာခြင်း မပျက်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။ ဒုတိယမေးခွန်းမှာ အမိသည် ခုနှစ်နှစ် ရှစ်နှစ်အရွယ်အရောက် သားအားခိုင်းစေသည့်အခါများ တွင် သားငယ်သည် စေခိုင်းသည့်အတိုင်း လိုက်နာခြင်းမရှိ၍ အမိက ဝါးခြမ်း စိတ်ဖြင့် ရိုက်ဟန်ပြုသည့်အခါ သားငယ်သည် ဆဲရေးလျက် လွတ်ရာပြေးလေ သော်လည်း အမိသည် သားငယ်ကိုချစ်မြဲသာ ဖြစ်သည်ကိုဆိုလိုကြောင်း ဖြေကြား၏။ တတိယမေးခွန်းသည် လင်နှင့်မယားကို ဆိုလိုကြောင်း၊ လင်မယား နှစ်ယောက်တို့သည် ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မနာလိုမနှစ်သက် အောင် မုန်းဟန်ဆောင်၍ ပြုကြသော်လည်း တစ်ဦးကို တစ်ဦး လွန်စွာကြင်နာ ချစ်ကြလေခြင်းကို ဆိုလိုကြောင်း ဖြေကြားလေသည်။ စတုတ္ထမေးခွန်းမှာ တရားစောင့်သော ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဆိုလိုကြောင်း၊ ထိုသို့သော ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား လူတို့သည် ပေးလှူကြ၏။ ပေးလှူသောပစ္စည်းများကို ထိုပုဂ္ဂိုလ် များ သုံးဆောင်တိုင်း အလွန်နှစ်သက်မြတ်နိုးကြသည်ကို ဆိုလိုကြောင်း ဖြေကြား လေသည်။ မဟောသဓ၏ အဖြေများကို ကြားရလျှင် ထီးချက်စောင့်နတ်သမီး သည် ကောင်းချီးပေး၍ ရတနာပန်းကလပ်ဖြင့် မဟောသဓအား ပူဇော်လေ သည်။ မင်းကြီးလည်း အတုမရှိသော စစ်သေနာပတိအရာ ချီးမြှောက်လေ သည်။

မဟောသဓသည် သေနာပတိအရာရသည်ကြောင့် အတုမရှိသော စည်းစိမ်အခြံအရံ ဘုန်းကျက်သရေတိုးတက်ပြန့်ပွားသည်ဖြစ်၍ အမတ်လေးဦး တို့သည် မဟောသဓအား ထိုစည်းစိမ်တို့မှ ပျက်စေရန် အကောက်ကြံကြပြန် သည်။ သေနကအမတ်သည် မဟောသဓအား လျှို့ဝှက်စကားကို မည်သူ့အား ပြောသင့်သနည်းဟု မေးရာ မဟောသဓက မည်သူ့မျှ မပြောထိုက်ကြောင်း ဆို၏။ ထိုအခါ သေနကအမတ်နှင့် ကျန်အမတ်တို့သည် မင်းကြီးထံဝင်ရောက် ခစားကာ မဟောသဓသည် လျှို့ဝှက်အကြံရှိနေသည်ကို မည်သူ့အားမျှ ပြော

ကြားခြင်းမရှိကြောင်း စသည်ဖြင့် အကောက်ကြံ လျှောက်တင်ကြလေသည်။ မင်းကြီးမယုံကြည်ပါက ကိုယ်တော်တိုင်ခေါ်ယူမေးမြန်းရန်ကိုလည်း လျှောက် တင်ကြလေသည်။ မင်းကြီးလည်း တစ်နေ့သောညီလာခံ၌ အမတ်များလျှို့ဝှက် အပ်သော စကားကို မည်သူ့အားပြောသင့်သနည်းဟု မေးလေသည်။ သေနက အမတ်က မင်းကြီး၏ အလိုကို ဦးစွာပြန်မေးရာ မင်းကြီးက မယားကောင်းအား တိုင်ပင်သင့်သည်ဟု မိန့်ကြားလေသည်။ ထိုအခါ သေနကအမတ်သည် မင်းကြီး၏ အလိုကျ အဆွေခင်ပွန်းကောင်းကို တိုင်ပင်သင့်ကြောင်း၊ ပတ္တုသ အမတ်က ဖြောင့်မတ်သောသားချင်းပေါက်ဖော်အား တိုင်ပင်သင့်ကြောင်း၊ ကာမိန္ဒအမတ်က အဘနှင့်တူသောသားအား တိုင်ပင်သင့်ကြောင်း၊ ဒေဝိန္ဒ အမတ်က အမိနှင့်အဘတို့အား တိုင်ပင်သင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် လျှောက်တင် ကြလေသည်။ မဟောသဓကမူ မိမိအပေါ် ကျရောက်လာမည့်အပြစ်ကို မငဲ့ဘဲ မည်သူ့အားမျှ မပြောအပ်ကြောင်း ဟုတ်မှန်တိုင်း ဖြေဆိုလေသည်။ မဟောသဓ သုခမိန်၏ စကားကိုကြားလျှင် မင်းကြီးသည် သေနကအမတ်ကြိုတင် ကုန်းချော စကားနှင့်ညီသည်ဖြစ်၍ ယုံမှားသံသယဖြစ်ကာ နှလုံးမသာမျက်နှာမရွှင်ဖြစ်လေ ၏။ သေနကအမတ်ကြီးကမူ ရွှင်လန်းသော မျက်နှာဖြင့် မင်းကြီးကို ကြည့် နေသည်ကို မဟောသဓသုခမိန် မြင်လေလျှင် မိမိအား အမတ်လေးဦး၏ အကောက်ဉာဏ်ဖြစ်သည်ကို သိရှိလေသည်။

ထိုအခါ မဟောသဓသုခမိန်သည် အမတ်လေးယောက်တို့၏ အကြံကို သိနိုင်ရန်အတွက် နန်းတော်မှထွက်လျှင် ၎င်းတို့လေးဦးနေတိုင်းမပြတ် တိုင်ပင် ပြောဆိုကြသည့် ထမင်းစားပွဲခုံအောက်သို့ ဝင်ရောက်၍ နေလေသည်။ သေနကအမတ်သည် မင်းကြီးက နောက်တစ်နေ့ မဟောသဓနန်းတော်သို့ ဝင်သည်နှင့် လုပ်ကြံရန် ၎င်းအားတာဝန်ပေးလိုက်သည်ကို အားရကျေနပ်စွာ ဖြင့် ထမင်းစားပွဲခုံသို့ရောက်လာ၏။

မဟောသခေတ်တော် ၇၈

အမတ်လေးဦးဆုံကြလျှင် ၎င်းတို့လျှောက်ထားချက်၏ အကြောင်းရင်းများကို ပြောကြားကြ၏။ သေနကအမတ်သည် တစ်ခါက ပြည့်တန်ဆာမတစ်ဦးနှင့် ဖျော်ပါးပြီးနောက် ပြည့်တန်ဆာမကို သတ်ဖြတ်၍ တန်ဆာများကို ယူခဲ့သည်ကို ၎င်း၏နှုတ်စောင့်သော မိတ်ဆွေတစ်ဦးတည်းသာ သိရှိခြင်းကို ဆိုလို၍ပြော၏။ ပတ္တသအမတ်၏ ပေါင်၌ ကုဋ္ဌနူနာရှိသည်ကို နှုတ်လုံသော ညီတစ်ဦးတည်းသာ သိသည်ကို ရည်ရွယ်ကြောင်းပြောကြားလေသည်။ ကာမိန္ဒအမတ်သည် တစ်လတစ်ကြိမ် ဘီလူးဖမ်းနာစွဲ၍ ခွေးရှူးကဲ့သို့ဖြစ်သည်ကို ၎င်း၏ သား သိသော်လည်းနှုတ်လုံသည်ကို ရည်ရွယ်ကြောင်း ပြောကြား၏။ ဒေဝိန္ဒအမတ်သည် မင်းကြီး၏ ပတ္တမြားကို ခိုးယူထားသည်ကို အမိကသိသော်လည်း နှုတ်လုံခြင်းကြောင့်ဟု ဆို၏။ ထို့နောက် အမတ် လေးဦးတို့သည် နောက်တစ်နေ့တွင် မဟောသခေတ် သုတ်သင်ရမည်ကို မမေ့လျော့ကြရန် အသီးသီးမှာကြားပြီး ပြန်ကြလေသည်။ မဟောသခေတ်လည်း ကြားသိရသမျှတို့ကို မှတ်သားပြီး အိမ်သို့ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် နန်းတော်၌ ထိုနေ့ညတွင် နန်းတော်ထဲမှ ထွက်လာသူကိုတွေ့လျှင် မိမိထံအမြန်ခေါ်လာရန် ယုံကြည်ရသူတစ်ဦးအား မှာထား၏။

ထိုနေ့ညတွင် မင်းကြီးသည် မဟောသခေတ် ကွပ်မျက်ရန် သေနကအမတ်အား သန်လျက်အပ်မိသည်ကို နောင်တရကာ စက်မွေ့ရာ၌ နေ့တိုင်းကဲ့သို့ မအိပ်စက်နိုင် တွေ့မြင်မိန်းမောကာသာ နေလေသည်။ မိဖုရားကြီးက မင်းကြီးနှလုံးမသာမယဖြစ်နေခြင်းကို မေးလျှောက်၏။ မင်းကြီးက အကြောင်းမှန်ကို မိန့်ကြားလေလျှင် မိဖုရားကြီးသည် မင်းကြီးအား နှစ်သိမ့်ကာ အိပ်ပျော်စေလေသည်။ မင်းကြီးအိပ်ပျော်လေလျှင် မိဖုရားကြီးသည် မဟောသခေတ်သို့ အကြောင်းကုန်စင်ကို စာရေးအသိပေးပြီးနောက်တွင် နန်းတော်သို့မဝင်ရန် သတိပေးခဲ့လေသည်။ ယင်းစာကို မိဖုရားကြီးသည် ကျွန်ယုံတစ်ဦးအား ကတုတ်မုန့်

မဟောသခေတ်တော် ၇၉

ထဲတွင်ထည့်၍ ပေးပို့စေခဲ့သည်။ ထိုကျွန်ယုံသည် နန်းတော်ဝတွင် အစောင့်ထားသောသူနှင့်တွေ့သဖြင့် မဟောသခေတ်သို့ ပို့လေ၏။ မဟောသခေတ် မိမိသိပြီးကိစ္စဖြစ်သော်လည်း မိဖုရားကြီးက စိုးရိမ်ကြီးစွာ အကြောင်းကြားလာသဖြင့် မိဖုရားကြီး၏ ကျေးဇူးတော်ကို ကြီးမားလှသည်ဟု မှတ်ယူပြီး ညင်သာစွာ အိပ်လေ၏။

အမတ်လေးယောက်တို့သည် နံနက်စောစောပင် နန်းတော်တံခါး၌ သန်လျက်ကိုစွဲ၍ မဟောသခေတ်ကို လုပ်ကြံရန်စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်။ မဟောသခေတ် ရောက်မလာသဖြင့် နှလုံးမသာ ပြင်းစွာစိုးရိမ်ခြင်းဖြင့် နန်းတော်သို့ ဝင်ကြလေသည်။ မဟောသခေတ် နေအရုဏ်တက်သောအခါမှ များစွာသောအခြံအရံနှင့် ရထားစီးပြီး နန်းတော်သို့ရောက်ရှိလာသည်။ နန်းတော်ဝရောက်သောအခါ ရထားမှဆင်းပြီး နန်းတော်ကို ရှိခိုးလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် လေသာပြတင်းကိုဖွင့်လှစ်၍ အရှေ့တံခါးသို့ မျှော်ကြည့်နေသော မင်းကြီးသည် မဟောသခေတ်၏ အပြုအမူကို မြင်လေလျှင် မိမိအားလုပ်ကြံမည့် ရန်သူမဟုတ်ဟု ယုံကြည်သဖြင့် မဟောသခေတ် နန်းတော်သို့ဝင်စေလိုက်သည်။

မင်းကြီးက မဟောသခေတ် အခစားနောက်ကျခြင်းနှင့် နန်းတော်ကို ချက်ခြင်းမဝင်ဘဲ တံခါး၌ရပ်နေလျက် ခေါ်တော်မူမှ ဝင်ရခြင်းကို မေးမြန်းလေသည်။ မဟောသခေတ် အရှင်မင်းကြီးသည် လျှို့ဝှက်အပ်သောကိစ္စကို မိဖုရားကြီးအား ပြောကြားခဲ့၍ အကြံအစည်များကို သိရှိကာ မလာရောက်ဝံ့သဖြင့် နောက်ကျရပါကြောင်း တင်လျှောက်၏။ မင်းကြီးသည် မိဖုရားကြီးအား များစွာအမျက်ထွက်လေသည်။ ထိုအခါ မဟောသခေတ် မိဖုရားကြီးမပြောလည်း အမတ်ကြီးလေးဦး၏ လျှို့ဝှက်ချက်များက အစ သိရှိကြောင်းကို ယမန်နေ့က စားမင်းစားပွဲ၌ အမတ်ကြီးလေးဦးတို့ တိုင်ပင်ပြောဆိုကြသည်များကို ရှင်းလင်း တင်လျှောက်လေသည်။

မင်းကြီးလည်း အမတ်လေးယောက်တို့ကို စစ်ဆေးရာ အမှန်ဖြစ်သည်ကို သိရှိရလျှင် နောင်အိမ်တွင်းသွင်းထားစေလေသည်။ မဟောသဇသည် လျှို့ဝှက်အပ်သောအမှုကို လျှို့ဝှက်မှသာ ကောင်း၏။ ရွှေအိုးကို သူတစ်ပါး မခိုးနိုင်အောင် လုံခြုံစွာစောက်ရှောက်သကဲ့သို့ မိမိလျှို့ဝှက်ချက်ကို လိုအပ်သော အမှု မပြီးသေးသမျှ မည်သူ့အားမျှ အသိမပေးသင့်၊ သိသူက မိမိကို မကောင်းပြုတတ်၏။ လျှို့ဝှက်အပ်သောအမှုကို မိန်းမ မချစ်မနှစ်သက်သော သူ၊ လာဘ်ပေး၍ဖြားယောင်း အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့တတ်သူ၊ စိတ်ထားမကောင်းသော်လည်း နှုတ်ချိုသူတို့အား လျှို့ဝှက်အပ်သော စကားကို ပြောမိကလျင်မြန်စွာ အမှုဖြစ်တတ်၏။ လျှို့ဝှက်အပ်သော အမှုကို သူတစ်ပါးသိရှိသည်မှစပြီး မိမိအား ပြင်းစွာ ထိတ်လန့်ခြင်း ဖြစ်စေ၏။ တိုင်ပင်အပ်သောအမှုကို ယုံကြည်ရသူတို့နှင့် တိုင်ပင်လိုသော် နေ့အခါ၌ဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌သာ တိုင်ပင်အပ်၏။ ထို့ကြောင့် လျှို့ဝှက်အပ်သောစကားဟူသည် သူတစ်ပါး မသိစေရအောင် လုံလသတိရှိစေသင့်သည်ဟု ပညာရှိတို့ကျင့်ထုံး ကျင့်စဉ်ကို ပြည့်စုံဟောကြားလေသည်။ မင်းကြီးလည်း မဟောသဇ၏ စကားကိုကြားလျှင် အမတ်လေးယောက်တို့အား မြို့ပြင်ထုတ်ပြီး ကွပ်မျက်ရန် အမိန့်ချမှတ်လေသည်။

မဟောသဇသုခမိန်သည် အမတ်လေးဦးတို့၏ မာန်စွယ်ကိုနုတ်ပယ်ပြီးနောက် မင်းကြီးအား မင်းတို့ကျင့်ရာဆောင်ရာ တရားလမ်းကြောင်း ထုံးဟောင်းဥပဒေကို ညွှန်ပြကာ ထီးနန်းစည်းစိမ်၌သာ ကြောင့်ကြမဲ့ စိတ်နှလုံးချမ်းမြေ့စွာ စိုးစံတော်မူစေ၏။ ပြည်ထဲရေးရာတို့မှာ မိမိ၏တာဝန်ဖြစ်ကြောင်း ကြံစည်ပြီးလျှင် မြို့ကို အသစ်ချဲ့ထွင်၍ မြို့ကြီးတည်၏။ မြို့တော် စည်ပင်ထွန်းကားလာသည်။ ရန်သူတို့ မြို့တော်သို့ အလွယ်တကူမချဉ်းကပ်ဝံ့အောင်လည်း စီစဉ်ထားလေသည်။ ထိုအခါ အခြားပြည်နိုင်ငံတို့မှ ကုန်သည်များစွာတို့ ကူးလူးဆက်သွယ်

လာကြသည်။ ထိုကုန်သည်များတို့အား မေးမြန်း၍ တစ်ရာသောမင်းတို့၏ အလိုကျ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများစီရင်ကာ ယုံကြည်ရသူ ဖွားဖက်တစ်ရာတို့ကို စေလွှတ်၍ ထိုနိုင်ငံများ၏ အတွင်းလူများအဖြစ် ခစား နေထိုင်စေ၏။ ထိုဖွားဖက်တော်တို့သည် ၎င်းတို့ရောက်ရှိနေထိုင်ရာ နိုင်ငံများ၏ အတွင်းစကားများကို မဟောသဇထံသို့ မပြတ်ပို့လေသည်။

ထိုအချိန်ကာလ၌ ကပိလတိုင်း ဥတ္တရပဉ္စလရာဇ်ပြည်၌ သင်္ခပါလက မည်သော စူဠာနိဗ္ဗာဒတ်မင်းသည် မင်းပြုနေသည်။ ထိုမင်းကြီး၌ ကေဝဋ်အမည်ရှိ အမတ်ကြီး တစ်ဦးရှိသည်။ ထိုမင်းသည် လက်နက်လူအင်အား စုဆောင်းလျက် ရှိသဖြင့် ထိုတိုင်းပြည်ရှိ မဟောသဇ၏ ဖွားဖက်တော်လူယုံက လျှို့ဝှက်အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့လေသည်။

မဟောသဇ၌ လူပညာရှိကဲ့သို့ စကားတတ် လိမ္မာသော ရွှေချိုင့်ဖြင့် မွေးမြူထားသည့် ကျေးသားတစ်ကောင်ရှိသည်။ မဟောသဇသည် ထိုကျေးသားကို ဥတ္တရပဉ္စလရာဇ်မင်း၏ အကြံအစည်များကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းစေလေသည်။ ထိုကျေးသားရောက်သည့်နေ့တွင် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားသည် မင်းကြီးအား ဥယျာဉ်တော်တွင်း၌ အခြားသောနိုင်ငံငယ်များကို သိမ်းပိုက်ရန် တိုက်တွန်းပြောကြားအကြံပေးလေသည်။ ထိုစကားကိုကြားရသော ကျေးသားသည် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏား၏ခေါင်းပေါ်သို့ မစင်စွန့်ချကာ မဟောသဇထံသို့ ပျံလာခဲ့ပြီး သတင်းစကားပါးလေသည်။

မဟောသဇလည်း မြို့ကိုအိုင်အမာပြုပြင်၍ ကြိုတင်စီမံထားလေသည်။ စူဠာနိဗ္ဗာဒတ်မင်းကြီးသည် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားအကြံပေးသည့်အတိုင်း တိုင်းပြည်ငယ်များကို စစ်သည်များဖြင့် ဝန်းရံထားပြီး ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားက မြို့တွင်းဝင်ကာ မင်းငယ်များအား ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုရန် ဖျားယောင်းလေသည်။ ထိုနည်းဖြင့် ၉၉ ပြည်ထောင်ကို သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ပြီး မိတ္ထီလာပြည်ကို ဆက်လက်

သိမ်းပိုက်ရန် ကြံစည်ကြပြန်သည်။ သို့သော် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားသည် မဟောသဓ၏ ပညာဉာဏ်ကို သိထားသဖြင့် ရုတ်တရက် တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုဘဲ ဆိုင်းငံ့ထားလေသည်။ စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် မင်းငယ် ၉၉ ပါးတို့အား အဆိပ်ပါသော အရက်ဖြင့် ဧည့်ခံရန်စီစဉ်ထားလေသည်။ မဟောသဓသည် လုဒ္ဒဖွားဖက်တော်မှ တစ်ဆင့် သိရှိထားပြီးဖြစ်လေသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းငယ် ၉၉ ပါးတို့၏ အသက်ကိုကယ်ရန် သူရဲတစ်ထောင်ကိုစေလွှတ်၍ မင်းငယ် ၉၉ ပါးတို့အတွက် နေရာခင်းစဉ် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးအတွက် နေရာယူဟန်ပြု၍ အဆိပ်ပါသော အရက်အိုးတို့ကို ရိုက်ခွဲစေလေသည်။

စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းလည်း မိတ္ထီလာပြည်မှ သူရဲတို့လာရောက်ဖျက်ဆီးသွားသည်ကို အမှတ်ထွက်၍ မင်းငယ် ၉၉ ပါးတို့နှင့်အတူ စစ်ဆင်လေသည်။ ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားက တားမြစ်သော်လည်း လက်ခံခြင်းမပြုပေ။ မိတ္ထီလာပြည်သို့ ရောက်လျှင် ညတွင်းချင်းပင် မြို့ကို အထပ်ထပ်ဝိုင်းရံထားလေသည်။ သေနကအမတ် အစရှိသော အမတ်တို့မှာ တုန်လှုပ်နေကြသည်။ မဟောသဓကမူ ကြိုတင်စီမံပြီးဖြစ်၍ မကြောက်မရွံ့ဘဲ နန်းတော်သို့ ဝင်ခစားလေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးအား စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကြီး၏ စစ်သည်တို့ ဝန်းရံထားကြောင်း လျှောက်တင်ရာ မင်းကြီးက စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကြီး၏ မယ်တော် စလာကဒေဝီသည် ပညာရှိဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။

မဟောသဓက မင်းကြီးအား မကြောက်ရွံ့ရန် နှစ်သိမ့်သည့်အပြင် မြို့သူမြို့သားများအားလည်း ကြောက်ရွံ့ကြခြင်းမရှိစေရန် မောင်းခတ်အသိပေးလေသည်။ မြို့တွင်း၌ ပွဲလမ်းသဘင်များကို ကျင်းပစေ၏။ ထိုအချင်းအရာကို စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကြီး ကြားသိ၍မေးလျှင် မဟောသဓလွှတ်ထားသော လူယုံအမတ်က ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် တစ်ရာသောထီးဆောင်းမင်းတို့အား အောင်ပွဲခံနိုင်တော့မည်ဖြစ်၍ ပျော်ရွှင်နေကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း လိမ်လည်လျှောက်တင်လေသည်။

စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် မိတ္ထီလာပြည်ကို အပြင်းဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သော်လည်း မဟောသဓ၏ တပ်များက ရွပ်ရွပ်ချွံချွံတိုက်ခိုက်ကြ၍ ၁၅ ရက်ကြာသည့်တိုင် မြို့ကိုဝင်ရောက်နိုင်ကြခြင်းမရှိပေ။ ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားလည်း မြို့တွင်း၌ ရေငတ်၍ အညံ့ခံအောင် မြို့ပြင်သို့ထွက်၍ ရေခပ်မရအောင်ပိတ်ဆို့ထား၏။ မဟောသဓက အတောင်ခြောက်ဆယ်မြင့်သော ဝါးလုံး၌အဆစ်ကို ဖောက်၍ ရေနှင့်ရွံ့တို့ထည့်ကာ ကြာစေ့ကို စိုက်စေသည်။ အပင်ပေါက်လျှင် အရိုးရှည်ကြာပင်များကို နှုတ်၍ ပဉ္စလရာဇ်မင်း၏ တပ်သားများထံသို့ ပစ်ချပေးပြီး သရော်လေသည်။

မဟောသဓ လွှတ်ထားသည့် လူယုံတော်တို့က ကြာရိုးတို့ကို ကောက်၍ စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းအား ဆက်သကာ မြို့တွင်း၌ အတောင်ရှစ်ဆယ်မကသော ရေကန်ကြီးများရှိသည်ဟု ကြားဖူးကြောင်း လျှောက်ထားကြလေသည်။ ထိုအခါ ရေငတ်အောင် ပိတ်ဆို့ခြင်းအစား မြို့တွင်းသို့ ဆန်စပါးမသွင်းနိုင်ရန် ပိတ်ဆို့ကြပြန်သည်။

ထိုအခါ မဟောသဓက မြို့ရိုးပေါ်၌ ရွံ့ညွှန်များတင်၍ စပါးစိုက်စေသည်။ စပါးပင်များပေါက်လာသောအခါ မဟောသဓ လူယုံတော်များက စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းအား မြို့တွင်း၌ ဆန်စပါးသိုလှောင်ထားရာမှ ပိုလှ၍ စွန့်ပစ်ထားသောစပါးတို့ အပင်ပေါက်နေကြောင်း တင်လျှောက်ကြလေသည်။ ထိုအခါ စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းက ထင်းသစ်များ မသွင်းနိုင်ရန် ပိတ်ဆို့စေပြန်သည်။ မဟောသဓက မြို့တံတိုင်းအနီးတွင် ထင်းသစ်များကို မိုးမောက်အောင် စုပုံပြုလေရာ မဟောသဓ၏ လူယုံတော်များက မြို့တွင်း၌ အလုံအလောက် ကြိုတင်စုဆောင်းထားသော ထင်းများဖြစ်ကြောင်း တင်လျှောက်ကြသည်။

စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် မိတ္ထီလာပြည်ကို လုပ်ကြံမရဖြစ်နေသဖြင့် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားက တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် ပညာရှိခြင်း တရားစစ်ထိုး၍ အနိုင်

ယူမည်။ ရှိခိုးခံရသောပညာရှိသည် အနိုင်ရခြင်းပင် ဖြစ်ပြီး၊ မဟောသဓသည် မိမိထက်ငယ်၍ မုချ မိမိအားရှိခိုးလိမ့်မည်ဟု အကြံပေးလေသည်။ ကေဝဋ် ပုဏ္ဏား၏ အကြံကို ကြိုတင်သိရှိနေသော မဟောသဓသည် မင်းကြီးထံမှ ပတ္တမြားကိုငှား၍ လက်ဝါးပေါ်တင်ကာ ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားရှိရာသို့ ရှေးရှုလာခဲ့သည်။ စူဠာနိဗ္ဗာန်ပုဒ်မင်းနှင့်အတူ မင်းငယ် ၉၉ ပါးတို့သည် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားနှင့်အတူ တရားစစ်ထိုးမည့်တလင်းပြင်၌ အသင့်စောင့်နေကြသည်။ ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားသည် မဟောသဓ၏ လက်ဝါးပေါ်မှ ပတ္တမြားကိုမြင်လျှင် လောဘတက်လာ၏။ မဟောသဓက လက်ဆောင်ပတ္တမြားကို ယူပါလော့ဟုဆိုကာ ကေဝဋ်ပုဏ္ဏား၏ လက်ကိုချော်၍ အောက်သို့ချလိုက်လေသည်။ ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားသည် လောဘတက်သတိလွတ်ကာ ပတ္တမြားကိုကုန်း၍ ကောက်နေစဉ် မဟောသဓက မြေးအရွယ်ရှိသော ကျွန်ုပ်အား မရှိခိုးပါနှင့်ဟု အားလုံးကြားလောက်အောင် ပြောဆိုသည့်အပြင် ပုဏ္ဏား၏နဖူးကို မြေနှင့်ပွတ်လိုက်ရာ နဖူးပြင်၌ ကွဲစုတ်လေသည်။ ပတ္တမြားကို မဟောသဓ၏ အခြံအရံတို့က ကောက်သိမ်းလိုက်၏။ ထို့နောက် မဟောသဓ၏ အခြံအရံများက ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားသည် ငါတို့အရှင်ကို ရှိခိုးသည်ဟု ကြွေးကြော်ကြရာ စူဠာနိဗ္ဗာန်ပုဒ်မင်းနှင့် မင်းငယ်တို့လည်း ဦးညွတ်နေသော ပုဏ္ဏားကိုမြင်၍ မိမိတို့စစ်နိုးပြီဟုဆိုကာ ထွက်ပြေးကြ၏။ မဟောသဓ၏ စစ်သည်များလည်း ခြိမ်းခြောက်လိုက်လံ နှင်ထုတ်ကြလေသည်။ ထို့နောက် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားက အကြောင်းစုံရှင်းလင်းပြောပြပြီး ကွဲပြားနေသောစစ်သည်တို့ကို ပြန်လည်စုဆောင်းပြီး သစ်တပ်တဲနန်းသို့ ပြန်လာကြလေသည်။

ပညာရှိခြင်းပြင်၍ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ပြီးနောက် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားသည် မြို့ကို စီးနင်းတိုက်ခိုက်ရန် စူဠာနိဗ္ဗာန်ပုဒ်မင်းအား အကြံပေးလေသည်။ ထိုအကြောင်းကို အနီး၌ခစားနေသော မဟောသဓ၏ လူယုံတော်ထံမှ မဟောသဓ သိရှိရသည့်အခါ စစ်တိုက်ခြင်းထက် ဉာဏ်ပညာဖြင့် ဆက်လက်ယှဉ်ရန် ဝိဒေဟရာဇ်မင်း

၏ ဆရာ ပုရောဟိတ် အနုကေဝဋ်အား ခေါ်တွေ့လေသည်။ အနုကေဝဋ်သည် ပဉ္စာလရာဇ်မင်း၏ စစ်သည်များအား အစားအစာများပေးကမ်းပြီး မိတ္ထီလာပြည်သားတို့အား မလိုလားသည့်စကားများကို ဟန်ဆောင်ပြောဆိုနေစဉ် မဟောသဓတို့က ဖမ်းဆီးမည်။ ဒဏ်ခတ်၍ ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးမည်။ ထိုအခါ မဟောသဓတို့အား ရန်ငြိုးဖွဲ့ဟန်ပြုပြီး ပဉ္စာလရာဇ်စစ်သည်တို့အား မိကျောင်းများပေါများသည့်ကျုံးဘက်မှ သက်ဆင်းတိုက်ခိုက်ရန် အကြံပေးရန်၊ စစ်သည်များ နောက်ပြန်ဆုတ်ခဲ့လျှင် မဟောသဓ၏ ဘက်တော်သားများဖြစ်သည်ဟု ကုန်းချောစကားဆိုရမည့်အပြင် ထိုစစ်သည်များ၏ အဝတ်တန်ဆာများတွင် မဟောသဓ၏ တံဆိပ်အမှတ်ကို လျှို့ဝှက်ထိုးပြီး စူဠာနိဗ္ဗာန်ပုဒ်မင်းကြီး ယုံကြည်အောင်ပြုလုပ်ရန်၊ ထို့နောက် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားနှင့် စစ်သည်အားလုံးတို့သည် မဟောသဓဘက်တော်သားများဖြစ်လေဟန် အယုံသွင်းကာ ပဉ္စာလရာဇ်မင်းကို ညဉ့်အခါထွက်ပြေးစေရန်ဆောင်ရွက်ပြီး မဟောသဓ၏ တပ်များသို့ သတင်းပို့ အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ပဉ္စာလရာဇ်မင်း၏ စစ်သည်တို့လည်း မိမိတို့၏မင်းကို မဟောသဓဖမ်းပြီဟု ထင်မှတ်မှားကာ ဖရိဖရဲဖြစ်ကုန်၏။ စစ်တပ်အားလုံး ညဉ့်တွင်းချင်းထွက်ပြေး၍ ကျန်ရှိသောပစ္စည်းများကို ဝိဒေဟရာဇ်ပြည်သူပြည်သားတို့က သိမ်းယူလေသည်။ မဟောသဓလည်း အနုကေဝဋ်ပုဏ္ဏားကို များစွာခိုးမြှင့်လေသည်။

စူဠာနိဗ္ဗာန်ပုဒ်မင်းကြီးသည် စစ်ရှုံးခဲ့သည်မှာ တစ်နှစ်ရှိခဲ့သော်လည်း ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားမှာ နဖူးမှအမာရွတ်ကိုမြင်တိုင်း မဟောသဓကို မကျေမချမ်းဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးအား သမီးတော် ပဉ္စာလစန္ဒီမင်းသမီးနှင့် ဖြားယောင်း၍ မင်းနှင့်တကွ မဟောသဓအား ကွက်မျက်ကာ နိုင်ငံကိုသိမ်းယူမည့် အစီအစဉ်ကို ကြံစည်ထားမှုကို စူဠာနိဗ္ဗာန်ပုဒ်မင်းအား လျှောက်ထားလေသည်။

မင်းကြီးအား နန်းတော်ပြဿင်ဆောင်၌ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်၍ စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်း၏ သာလိကာမသည် ကြားသွားသည်။ မင်းကြီးသည် သမီးတော်၏ လှပပုံကို ရတု၊ ကဗျာရေးစေပြီး အပြည်ပြည်၌ သီဆိုစေ၏။ မိတ္ထီလာပြည်၌လည်း သီဆိုဖျော်ဖြေသဖြင့် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးလည်း ကြားရသည့်အခါ မင်းသမီးကို တပ်မက်စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် မင်းသမီးအပေါ် တပ်မက်စိတ်ရှိကြောင်း သိရှိရသဖြင့် ကေဝဋ်အမတ်သည် စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းအား လျှောက်တင်ပြီး မိတ္ထီလာပြည်သို့ သွားရောက်၍ ရွှေလမ်း ငွေလမ်းဖောက်ရန် ကြံရွယ်ကာ လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများနှင့်အတူ လာရောက်လေသည်။ ထိုသတင်းကိုကြား၍ ပြည်သူများက မိမိတို့မင်းအပေါ် စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းက ရန်ငြိုးမထားတော့ဟု ယုံမှတ်ကာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြသည်။

မဟောသဓဇာတ်မိန့်က ရန်သူစစ်စစ်ဖြစ်ပါလျက် အမျိုးဆက်လို၍ လာသည်ကို သံသယရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ပဉ္စာလရာဇ်ပြည်ရှိသော သူ၏လူယုံတော်ထံသို့ ဆက်သွယ်ခဲ့သည်။ လူယုံတော်ကလည်း ကေဝဋ်အမတ်သည် အမျိုးဆက်ရန် ရောက်လာသည့်အကြောင်းရင်းကို မသိရှိသော်လည်း မင်းကြီးနှင့် ကေဝဋ်အမတ်တို့နှစ်ဦးတည်း နန်းတော်ပြဿင်အထက်အဆင့်၌ တိုင်ပင်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်၍ မင်းကြီး၏ အိပ်ရာစောင့် သာလိကာမကြားသိနိုင်ကြောင်း စာနှင့် မဟောသဓထံသို့ ပြန်ကြားခဲ့လေသည်။

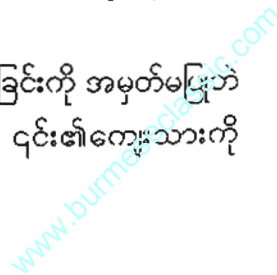
မဟောသဓသည် လူယုံတော်၏ပြန်စာကို ရရှိသည်နှင့် ပဉ္စာလရာဇ်မင်းနှင့် ကေဝဋ်အမတ်တို့သည် မရိုးသားသောစိတ်ထားဖြင့် အမျိုးဆက်ရန် လာရောက်ကြခြင်းဖြစ်သည်ကို ဆင်ခြင်မိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ကေဝဋ်အမတ်ဝင်ရာ တံခါးမှသည် နန်းတော်တံခါးဝ၊ နန်းတော်တံခါးဝမှ မိမိအိမ်တံခါးဝတိုင် အောင်လမ်းခရီးများကို အထူး အဆန်းတကျယ် ပြင်ဆင်ထားလေသည်။ ထိုသို့

ပြင်ဆင်ပြီးချိန်တွင် ကေဝဋ်အမတ် မြို့တွင်းသို့ ဝင်စေသည်။ ကေဝဋ်အမတ်သည် မင်းကြီးအား လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများ ဆက်သပြီးနောက် မဟောသဓနေအိမ်သို့ သွားရောက်လေသည်။ မဟောသဓသည် ကေဝဋ်ပုဏ္ဏားအား ကောင်းစွာဧည့်ခံခြင်းမပြုသည့်အပြင် လူယုံတော်များနှင့် ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ကေဝဋ်အမတ်အား တွန်းထိုးရိုက်ပုတ်လွှတ်လိုက်ကြလေသည်။

မဟောသဓ၏ ထိုသို့ဆက်ဆံခြင်းကို မင်းကြီးသိလျှင် မဟောသဓသည် အတုမရှိသော ပညာသတိဝီရိယဖြင့် ကြိုတင်သိမြင်ခြင်းရှိမည်ဟု နှလုံးသွင်းမိ၍ သေနကအမတ်အား ပဉ္စာလရာဇ်မင်းက သမီးတော်ဆက်လို၍ ၎င်းတိုင်းပြည်သို့ ဖိတ်ကြားခြင်းကို သွားရောက်သင့်မသင့် မေးမြန်းတော်မူ၏။ သေနကအမတ်က ကြွတော်မူသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။ အလားတူပင် ပတ္တသအမတ်နှင့် အမတ်သုံးဦးကလည်း ကြွတော်မူသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားကြလေသည်။

မင်းကြီးက မဟောသဓအား မေးမြန်းသည့်အခါတွင် မဟောသဓက စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် စစ်သည်အင်အားဖြင့် မိတ္ထီလာပြည်ကို အောင်နိုင်ခြင်း မရှိ၍ ကာမဂုဏ်နှင့် ဖြားယောင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ဥပမာများပြု၍ လျှောက်တင်လေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် ပြင်းစွာအမျက်ထွက်သဖြင့် ရာဇဒဏ်ပေး၍ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်လေသည်။ မင်းကြီးက အမျက်ထွက် နှင်ထုတ်လေလျှင် မဟောသဓလည်း မင်းကြီးအား ရှိခိုးပြီး မိမိအိမ်သို့သွားလေသည်။ မင်းကြီးလည်း မဟောသဓသည် မိမိ၏ အလိုဆန္ဒကို လိုက်လျောခြင်းမပြု၍ အမျက်ထွက်သော်လည်း မဟောသဓသုခမိန့်အား စိတ်ထဲ၌ အမြဲချစ်ခင်သနားခြင်းရှိသည်ကြောင့် မင်းချင်းတို့အား မဟောသဓအား ဖမ်းယူခွင့်ရာဒဏ်ကို မပေးခဲ့ချေ။

မဟောသဓသည်လည်း မင်းကြီးက ဆဲဆိုရှုတ်ချခြင်းကို အမှတ်မပြုဘဲ မိမိ၏ကျေးဇူးရှင်မင်းကြီး ပျက်စီးမှုကို မလိုလားသဖြင့် ၎င်း၏ကျေးဇူးသားကို



ပဉ္စလရာဇ်ပြည်သို့ စေလွှတ်၍ သာလိကာမထံမှ သတင်းစကားရယူရန် စေလွှတ်လိုက်လေသည်။

ကျေးသားသည် သာလိကာမထံသို့ရောက်လျှင် မိမိကိုယ်ကို သီဝရာဇ် တိုင်း အရိဋ္ဌပူရပြည်သားအဖြစ် လိမ်လည်ပြောဆိုလိုက်သည်။ သာလိကာမ က လာရောက်ရသည့်အကြောင်းကို မေးမြန်းသည့်အခါ ကျေးသားက ၎င်း၏ ခင်ပွန်း သာလိကာမကို စွန့်သုတ်သဖြင့် အသက်ဆုံးခဲ့ရကြောင်း၊ ၎င်း၏အရှင်က အသက်ဆုံးခဲ့ရသော သာလိကာမနှင့် အဆင်းသဏ္ဍာန် အကျင့်သီလနှင့် တူမျှစွာသော သင်သာလိကာမနှင့် ထိမ်းမြားပေးရန် ရည်ရွယ်ထား၍ လာရ ကြောင်းတို့ကို ပြောကြားလေသည်။ သာလိကာမသည် ကျေးသား၏ စကားကို ကြားလျှင် အလွန်နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်လေသည်။

ထို့နောက် ကျေးသားနှင့် သာလိကာမတို့သည် အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်ကြလျက် ဇနီးမောင်နှံအဖြစ် ရောက်ရှိကြလေ သည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် ကျေးသားသည် ပရိယာယ်ပြု၍ စုဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်းသည် မိမိ၏ တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သမီးတော် ပဉ္စလစန္ဒီမင်းသမီးကို ရန်သူတော် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းနှင့် လက်ဆက်ပေးရန် ကြံရွယ်သဖြင့် မိတ်ဆွေဖြစ်သော ထီးဆောင်းမင်းအပေါင်းတို့ မယုံကြည်နိုင် အောင် ဖြစ်ရကြောင်း ပြောကြားလေသည်။ ထိုအခါ သာလိကာမလည်း ကျေးသား၏ အချစ်မပျက်စေရန် စုဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်းနှင့် ကေဝဋ်အမတ်တို့ တိုင်ပင်သော လျှို့ဝှက်စကားကိုပြောကြားလေသည်။ ကျေးသားလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာစွာဖြင့် ထိုညဉ့်ပတ်လုံး သာလိကာမနှင့်အတူနေပြီး နံနက် မိုးသောက်သော် မိမိပြည့်ရှင်ထံသို့ပြန်၍ ခွင့်တောင်းမည်ဟုဆိုကာ မိတ္တီလာ ပြည်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။ မဟောသဇောတ်တော် သာလိကာမထံမှ သိရှိရသည့်အကြောင်းစုံကို ပြန်ကြားလျှောက်ထားလေသည်။

၈၈

ထိုသို့အခြေအနေများအရ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် ပဉ္စလရာဇ်သို့ သွားရောက်ပါက မလွဲမသွေကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းနှင့်ကြုံရမည်ကို မဟောသဇောတ် သိရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးပျက်စီးခြင်းမရှိရန်အတွက် မဟောသဇောတ် ပဉ္စလရာဇ်သို့ ရှေးဦးစွာသွား၍ စုဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်းနှင့် လျှောက်ပတ်အောင်စကားပြောဆိုပြီး လက်ထပ်ရန်စီစဉ်ပြီးမှ မင်းကြီးက ကြွရောက်ရန် လျှောက်ထားသည်။ မင်းကြီးကသဘောတူခွင့်ပြုသဖြင့် မဟောသဇောတ် စစ်သည်ဗိုလ်ပါများအဖြစ် ထောင်သွင်း အကျဉ်းထားသူများ ကိုပါ ထုတ်ယူတာဝန်ပေးသည်။ ထို့နောက် ဗိသုကာ၊ ပန်းရံ စသည့် ပညာသည် များနှင့် စုစုပေါင်း တစ်ဆယ့်ရှစ်ကုဋေတို့အား ဓား၊ လှံ အစရှိသောလက်နက်၊ ပေါက်ဆိန်၊ ပေါက်တူး၊ တူရွင်း အစရှိသော အဆောက်အဦး ဆောက်လက်နက် ကိရိယာတို့ကို ကိုယ်စီယူဆောင်စေ၍ ပဉ္စလရာဇ်ပြည်သို့ ချီတက်လေသည်။

မဟောသဇောတ်မိန့်သည် လမ်းခရီးတွင် တစ်ယူဇနာရောက်တိုင်း ရွာတစ်ရွာ တည်ထားပြီး အမတ်တစ်ယောက်စီအုပ်ချုပ်စေသည်။ မင်းကြီးသည် ပဉ္စလစန္ဒီ မင်းသမီးကိုယူ၍ နေပြည်တော်သို့ပြန်လာတော်မူသောအခါ ရောက်ရှိသည့်ရွာသည် ဆင်ယာဉ်၊ မြင်းယာဉ်၊ ရထားယာဉ်တို့ကို ကြိုတင် အသင့်ထားရှိပြီး နေပြည်တော်သို့ အဆောတလျင်ရောက်အောင် အဆင့်ဆင့် ပို့ဆောင်ပေးရမည်ဟု အသီးသီး အမိန့်ပေးထားခဲ့၏။ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ရောက်သော် ဖွားဖက်ဖြစ်သော အာနန္ဒာအား လက်သမား ၃၀၀ နှင့် မြစ်ညာသို့တက်၍ လှေအစင်း ၃၀၀ အပြည့် သစ်ပျဉ်များကို သယ်ဆောင်စေသည်။ မဟောသဇောတ် မြစ်ကိုကူးပြီးလျှင် မြစ်နှင့် နှစ်ဂါဝုတ်မျှအကွာသို့ရောက်လျှင် မြစ်ဆိပ်မှ ထိုနေရာအရောက် ဥမင်လိုဏ်ကျယ်ကို တူးစေသည်။ ထိုနေရာမှတစ်ဖန် ပဉ္စလရာဇ်မင်းကြီး၏ နန်းတော်သို့တိုင်အောင် တဂါဝုတ်မျှခရီးကို ဥမင်ကွဲ တူးဖောက်စေပြီးမှ မြို့တွင်းသို့ဝင်လေသည်။

စူဠနိဗ္ဗာန်ဟုဒတ်မင်းသည် မဟောသဓဇာတ်ကြောင်း ကြားရလေသော် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းသည်လည်း မကြာမီ ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်သဖြင့် မိမိအလိုပြည့်တော့မည်ဟု ဝမ်းမြောက်လျက်ရှိလေသည်။ မဟောသဓသည် နန်းတော်သို့ဝင်စကပင် နန်းတော် စောင်းတန်းလှေခါးများကို လေ့လာပြီး မိမိ၏ ဥမင်ကွေ့ကိုထားရန် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် စူဠနိဗ္ဗာန်ဟုဒတ်မင်းအား လှေခါးဟောင်းကို မိမိကိုယ်တိုင်ပြုပြင်ပေးလိုကြောင်း လျှောက်ထား၏။ မင်းကြီးလည်း မဟောသဓအကြံကိုမသိဘဲ မဟောသဓသည် ၎င်းအားချစ်ခင် မြတ်နိုးခြင်းရှိသည်ဟုမှတ်ယူကာ ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထို့အပြင် လက်ထပ်နန်းကိုလည်း သင့်ရာ အိမ်ကို သိမ်းယူစေကာ နောက်ယှက်သူတို့ နန်းတော်သို့ ဝင်ထွက်ခွင့်မပြုဘဲ လိုရာတံခါးစောင့် ထားရှိခွင့်ကိုပါ မဟောသဓအား ပေးအပ်လေသည်။

ထိုအခါ မဟောသဓသည် စူဠနိဗ္ဗာန်ဟုဒတ်မင်းကြီး၏ နန်းတော်လှေကားမှ လှေဦးအထိ နန်းတော်တံခါးဝ၌ မိမိ၏ အခြံအရံဗိုလ်ပါအပေါင်းတို့မှ ရဲရင့်သန်မာသူတို့ကိုရွေးချယ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်မျှမဝင်စေရန် ကြပ်တည်းစွာ စောင့်ရှောက်ကြရန် တာဝန်ချထားလေသည်။ ထို့နောက် စူဠနိဗ္ဗာန်ဟုဒတ်မင်း၏ မိခင်ဖြစ်သော စလာကဒေဝီ၏ အိမ်ကို မင်းချင်းတို့အား ဖျက်စေလေ၏။ စူဠနိဗ္ဗာန်ဟုဒတ်မင်း၏ မယ်တော် စကာလဒေဝီသည် အိမ်တွင်း တိုက်ခန်း၌ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံကြား၍ မေးမြန်းသည့်အခါ မဟောသဓသုခမိန်က ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးတည်းနေရန် နန်းတော်ဆောက်လို၍ ဖျက်ဆီးရကြောင်း ဖြေကြသည်။ မယ်တော်စလာကဒေဝီသည် အမျက်ထွက်၍ သားတော်ဘုရင်အား တိုင်ကြားမည်ဟုဆိုကာ နန်းတော်သို့ သွားလေသည်။ စလာကဒေဝီသည် နန်းတော်တံခါးဝသို့ရောက်သောအခါ မဟောသဓသုခမိန်၏ တံခါးစောင့်က ဝင်ခွင့်မပြုပေ။ စလာကဒေဝီသည် ကြံရာမရ၍ မဟောသဓထံ

သွားရောက်ပြီး အိမ်ကိုဖျက်ခြင်းမှလွတ်စေရန် အသပြာတစ်သိန်းပေး၍ မဟောသဓက ခွင့်ပြုလိုက်သည်။

တစ်ဖန် မဟောသဓနှင့် မင်းချင်းတို့သည် ကေဝဋ်အမတ်အိမ်ကို ဖျက်မည်ပြုရာ ကေဝဋ်အမတ်က အသပြာတစ်သိန်းပေး၍ လွတ်ခွင့်ပြုသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဆွေတော်မျိုးတော်များ၏ အိမ်များကိုဖျက်မည်ပြုပြီး တန်စိုးလက်ဆောင်ရယူခဲ့ရာ ဥစ္စာပေါင်း ကိုးကုဋေခန့်ရရှိလေသည်။ ထိုသို့ ကိုးကုဋေခန့် ဥစ္စာများရရှိပြီးနောက် မဟောသဓသည် နန်းတော်သို့ ဝင်၍ မင်းကြီးအား ခစားလေသည်။

မဟောသဓသုခမိန်က မြို့တော်တွင် အိမ်ကောင်းများသာဖြစ်၍ တဲနန်းအဖြစ် ဆောက်ပါက အိမ်ရှင်တို့နှလုံးမသာ မျက်နှာမရွှင် ပင်ပန်းခြင်းဖြစ်ကြသဖြင့် မြို့တော်နှင့် ဂင်္ဂါမြစ်အကြား မြို့တော်နှင့် တစ်ဂါဝုတ်ခန့်အကွာတွင် လက်ထပ်နန်းကို လွယ်လပ်စွာ ဆောက်ခွင့်လျှောက်လေသည်။ မင်းကြီးလည်း မြို့ပြင်၌ဆောက်ပါက သူ့လူကိုယ့်လူခွဲခြားရလွယ်ကူပြီး မဟောသဓနှင့် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းတို့အား အလွယ်တကူ ဖမ်းယူကွပ်မျက်နိုင်မည်ဟု တွက်ဆကာ ခွင့်ပြုလေသည်။ ထို့အပြင် ထိုနေရာသို့ ပြည်သူပြည်သားတို့ အသွားအလာမရှိစေရန် တားမြစ်ပေးခဲ့သည်။ မဟောသဓက ၎င်းတွင် ပါသော ဆင်များသည် ရေထဲ၌သာ ပျော်မွေ့ကြသဖြင့် ဖြစ်၍ ကစား၍ ရေနောက်ခံသော် ခွင့်လွတ်ရန် လျှောက်တင်သည်ကိုလည်း စူဠနိဗ္ဗာန်ဟုဒတ်မင်းက ခွင့်ပြုလေသည်။

ထို့နောက် မဟောသဓသည် မိမိအခြံအရံဗိုလ်ပါနှင့်တကွ မြို့ပြင်သို့ ထွက်၍ ပိုင်းခြားမှတ်သားခဲ့သောအရပ်၌ ဥမင်ကွေ့နှင့်တကွ မြို့နန်းတည်လေသည်။ မဟောသဓ၏ မင်းချင်းခြောက်သောင်းတို့သည် ဂင်္ဂါမြစ်နားမှ ဥမင်တံခါးဝလာရာအထိ နှစ်ဂါဝုတ်ခန့်ရှည်သော ဥမင်ကြီးကို တူးဖော်လုပ်ဆောင်

ကြ၏။ ထိုဥမင်ကြီး၏ ပေါက်တူးစာသဲ၊ မြေမှုန့်တို့ကို သားရေအိတ်ဖြင့်သယ် ထုတ်ပြီး မြစ်၌ချကာ ဆင်ဖြင့် နင်းခြေနယ်မွှေစေသည်။ မြို့တွင်းဥမင်ကြီးတံခါး ဝမှ စူဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်း၏ နန်းတော်လှေခါးခုံအထိ အရှည်တစ်ဂါဝုတ်ခန့်ရှိသော ဥမင်ကိုလည်း တူးစေ၏။ ထိုဥမင်မှထွက်ရှိသော ပေါက်တူးစာမြေများကို ရေဖြင့် နယ်၍ အမြင့် တစ်ဆယ့်ရှစ်တောင်ရှိသောမြို့ကို တည်စေ၏။ ထိုမြို့သည် ပဉ္စလရာဇ်ပြည်၏ အနီး၌ ကပ်၍တည်ခြင်း၊ ဝိဒေဟရာဇ်မင်း၏ ကျေးဇူးကို ဆောင်ရွက်မှုဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဥပကာရီမြို့ဟု ကမ္မည်းထိုး၏။ ဥမင်ကြီး၌ ယန္တရားစက်များ တပ်ဆင်ထားသောတံခါးကြီး (၈၀)ခု၊ တံခါးငယ် (၆၄)ခု၊ ဆီမီးတိုင်တံခါး (၁၀၀)ခု၊ မင်းနေရာ တိုက်တံခါး (၁၀၀)ခုတို့ ပါဝင်ပြီး အတွင်းက စက်ကိုနင်း၍ ထိုတံခါးမ၊ တံခါးငယ်တို့သည် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ပွင့်စေပိတ်စေ အောင် စီစဉ်ထား၏။

ဥမင်တံခါးမှဒဝ ဂင်္ဂါမြစ်နား၌ လက်ထပ်နန်းကို တည်ဆောက်စေ၏။ လေးလခန့်ကြာသော် ကိစ္စအားလုံးပြီးစီးလေသည်။ ထိုအခါ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီး ထံ ကြွရောက်လာရန် မှာကြားလျှောက်ထားလိုက်သဖြင့် မင်းကြီးလည်း ခရီးစဉ် အတိုင်း ကြွလာလေသည်။

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးသည် ဂင်္ဂါမြစ်နားသို့ရောက်သောအခါ မဟောသဇ သုခမိန်သည် ခရီးဦးကြိုပြု၍ မင်းကြီးကို ဥပကာရီမြို့တွင်းသို့ ဥမင်ကိုမမြင်တွေ့ စေဘဲ များမတ်အခြံအရံနှင့်တကွ ပင့်ဆောင်လေသည်။ ထို့နောက် စူဠနိ ဗ္ဗာဒတ်မင်းအား အကြောင်းကြားစေလေသည်။ မင်းကြီးလည်း ရန်သူတော် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းနှင့် မဟောသဇတို့အား ဖမ်းယူကွပ်မျက်၍ အောင်သေသောက် ခြင်း သဘင်ကြီးကို ပြုရတော့မည်ဟု ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်ပြီး သမီးတော်ကို ပို့ဆက်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ကြားစေခဲ့သည်။ တစ်ဘက်ကလည်း မင်းငယ် များနှင့်တကွ စစ်သည်တို့ကို ပြင်ဆင်ထားလေသည်။

ထို့နောက် စူဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်းသည် မယ်တော် စလာကဒေဝီမိဖုရား၊ မိမိ၏ မိဖုရားကြီး နန္ဒာဒေဝီမိဖုရား၊ သားတော် ပဉ္စာလစန္ဒာမင်းသား၊ သမီးတော် ပဉ္စာလစန္ဒီမင်းသမီး တို့ကို အခြွေအရံအစောင့်အရှောက်များနှင့်ထားခဲ့ပြီးလျှင် ထီးဆောင်းမင်း များမတ်အပေါင်းတို့ ခြံရံလျက် တစ်ဆယ့်ရှစ်ခေါဘကီခန့်သော စစ်သည်ဗိုလ်ပါများစွာနှင့် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းနှင့် မဟောသဇတို့အား ဖမ်းယူရန် ထွက်လေသည်။ ဥပကာရီမြို့ကို လေးထပ် ဝန်းရံထားလေသည်။

ထိုအခါ မဟောသဇသည် မြို့တံခါးကိုပိတ်စေ၍ သူရဲကောင်းသုံးရာ တို့ကိုခေါ်ပြီး ဥမင်ကွေ့ဖြင့် စူဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်း၏ နန်းတော်သို့သွားပြီး မင်းကြီး၏ မယ်တော်၊ မင်းကြီး၏ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်တို့ကို ခေါ် ဆောင်လာစေသည်။ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးမှာမူ စူဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်းသည် သမီးတော်ဆက်ရန်လာသည်ဟု ဆိုသော်လည်း စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အခြံအရံ များစွာတို့ဖြင့် ဝန်းရံထားသဖြင့် သံသယစိတ်ဝင်ကာ မဟောသဇနှင့်တကွ သုခမိန်တို့အား မေးမြန်းလေသည်။ သေနကအမတ်စသော အမတ်ကြီးတို့က စိုးရိမ်ဖွယ်မရှိကြောင်း လျှောက်တင်ကြသော်လည်း မဟောသဇက မင်းကြီးကို ဖမ်းယူရန်လာကြောင်း လျှောက်တင်သည့်အခါ သေနကအမတ်တို့ ထိတ်လန့် လေတော့သည်။ မင်းကြီးလည်း လွန်စွာထိတ်လန့်နေသဖြင့် မဟောသဇသုခမိန် က မိမိတင်လျှောက်ခဲ့သည်များကို မနာယူခဲ့သဖြင့် ယခုကဲ့သို့ သေဘေးနှင့် ကြုံရကြောင်းတို့ကို တင်လျှောက်သည့်အပြင် သေနကအမတ်တို့ဖြင့် လွတ် မြောက်ရေးကို တိုင်ပင်ဆောင်ရွက်ရန် လျှောက်ထားလေသည်။ မင်းကြီးနှင့် သေနကအမတ်လေးဦးတို့သည် တောင်းပန်စကားဆိုကြ၏။ ထိုအခါ မဟောသဇက မိမိကယ်တင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားကာ ဥမင်ခရီးဖြင့် မင်းကြီးနှင့် အမတ်ကြီးလေးဦးတို့အား ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ဥမင်အထွက်ဝ တွင် စူဠနိဗ္ဗာဒတ်မင်း၏ မယ်တော်၊ မိဖုရား၊ သားတော်နှင့် သမီးတော်တို့

မဟောသဓကောတ်တော် ❁ ၉၄

သည် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးကိုမြင်လျှင် မိမိတို့ရန်သူလက်တွင်း ကျရောက်နေပြီ ကို သိရှိလိုယုံကြလေသည်။ မဟောသဓသည် မင်းကြီးနှင့် ပဉ္စလစန္ဒီမင်းသမီး တို့အား ဥမင်တွင်း လက်ထပ်နန်း၌ လက်ထပ်ဘိသိက်သွန်းစေ၏။ ထို့နောက် ဝင်္ဂီမြစ်၌ သစ်ပျဉ်များ သယ်ဆောင်ပြီး ပြန်လည်ရောက်ရှိ၍ အသင့်စောင့်ဆိုင်း နေသော ဖွားဖက်တော်အာနန္ဒာ၏ လှေများဖြင့် မိတ္ထီလာပြည်သို့ ပြန်စေလေ သည်။

မဟောသဓမူကား စစ်ဘုရင်ဖြစ်သည်နှင့်အညီ နာယကဂုဏ်ကို ပြသကာ မလိုက်သေးဘဲ ဥပကာရိမြို့တွင်းသို့ ပြန်သွားလေသည်။ ဥမင်ကျွေ အတိုင်းလာရောက်ရင်း ဥမင်တံခါးဝ၌ သန်လျက်ကိုမြှုပ်ထားခဲ့ပြီး ထိုည၌ ကောင်းစွာ အိပ်စက်လေသည်။

စူဠနိဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် နံနက်တွင် ဆင်ပြောင်ကြီးစီးပြီး မဟောသဓ နှင့် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးကို အရှင်ဖမ်းကြဟု နှိုးဆော်၍ တိုက်ခိုက်စေသည်။ ကြောက်မက်ဖွယ်တိုက်ခိုက်သံများဖြင့် ဆူညံလျက်ရှိလေသည်။ စူဠနိဗြဟ္မဒတ် မင်းသည် စစ်သွေးကြွကာ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းနှင့် မဟောသဓတို့အား ဖမ်းဆီးကာ အောင်သေသောက်ရန် စိတ်စောနေသော်လည်း မိမိ၏ မိခင်၊ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်တို့ မိတ္ထီလာပြည်သို့ ပါသွားသည်ကို မသိသေးချေ။

မဟောသဓသုခမိန်သည် အိပ်ရာထက်မှထ၍ ကိုယ်လက်သုတ်သင်ပြီး မှ နံနက်စာကို စားသောက်သည်။ ထို့နောက် အဖိုးထိုက်တန်လှသော ဝတ်လဲ တော်တို့ကို ဝတ်ဆင်ကာ လေသာပြုတင်းကို ဖွင့်လှစ်စေသည်။ စူဠနိဗြဟ္မဒတ် မင်း မြင်သာအောင် စင်္ကြံသွားလျက်နေ၏။ စူဠနိဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မဟောသဓ ကို ဖမ်းယူနိုင်ရန် မိမိစီးသောဆင်ကို လျင်စွာတံခါးဝသို့ ရှေးရှုစိုင်းနှင်လေ၏။

ထိုအခါ မဟောသဓသည် စူဠနိဗြဟ္မဒတ်မင်းအား သန်လျက်နှင့် ချပ်ဝတ်တန်ဆာတို့ကို ချွတ်၍ မြို့တော်သို့ပြန်လည်ဝင်တော်မူပါရန်၊ အကျိုးမဲ့

မဟောသဓကောတ်တော် ❁ ၉၅

အပင်ပန်းမခံရန် ပြက်ရယ်ပြုလေ၏။ မင်းကြီးကမူ မဟောသဓသည် မိမိ အန္တရာယ်ကျရောက်နေသည်ကို မသိဘဲ ခြိမ်းခြောက်စကား ဆိုနေသည်ဟု မှတ်ထင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် မဟောသဓအား ဖမ်းဆီးကွက်မျက်ပြီး အောင်သေသောက်မည်ဟု ကြိုးဝါးလိုက်သည်။

မဟောသဓက မင်း၏အကြံသည် အကျိုးမရှိနိုင်တော့၊ မင်းကြီးနှင့် ကေဝဋ်အမတ်တို့ ပြာသာတ်ဘုံ၌ လျှို့ဝှက်တိုင်ပင်ကြသည့် အစီအစဉ်များကို မိမိသိရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းသည် ယမန်နေ့ညကပင် မိတ္ထီလာပြည် သို့ ပြန်လည်ကြွမြန်းသွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ မင်းကြီး၏ မယ်တော်၊ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်များပါရှိသွားကြောင်း၊ မိမိအားဖမ်းဆီးသုတ်သင်လျှင် ၎င်းတို့ကိုလည်း မိတ္ထီလာပြည်ရှင်က သုတ်သင်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆို လေသည်။ မင်းကြီးလည်း မယုံကြည်သဖြင့် မင်းမူထမ်းတို့အား သွားရောက် ကြည့်စေရာ အမှန်ပင် မရှိကြတော့ကြောင်းကိုသိရ၍ မဟောသဓအား ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်လေသည်။

ထိုအခါ မဟောသဓက မိမိ မိတ္ထီလာပြည်သို့ ပြန်ရောက်ပါက မိဖုရားကြီး နန္ဒာဒေဝီနှင့်အတူ မယ်တော်၊ သားတော်များအား ပြန်လည်ပို့ ဆောင်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် မင်းနှစ်ပါးချစ်ကြည်မှုကိုလိုလား၍ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ကြောင်းနှင့် ဥမင်ကိုလိုက်လံကြည့်ရှုရန် ဖိတ်ခေါ်သည်။ မင်းကြီး လည်း လက်နက်ကိုစွန့်၍ မင်းငယ်များနှင့်အတူ ဥမင်ကိုလိုက်ပါကြည့်ရှု၍ မဟောသဓ၏ အစွမ်းကို များစွာအံ့ဩခိုးမွမ်းလေသည်။ ထို့နောက် မဟောသဓ သည် ဝှက်ထားသောသန်လျက်ကိုယူ၍ မင်းကြီး၏ခေါင်းကိုမိုး၍ ခြိမ်းခြောက် လေသည်။ မင်းကြီးကြောက်လန့်သောအခါမှ သန်လျက်ကိုချ၍ မင်းကြီးအား အန္တရာယ်ပြုလို၍ မဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိအစွမ်းကိုပြသခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊

မဟောသဓဇာတ်တော် ၉၆

မိမိကိုသတ်လိုက သတ်ရန်၊ မသတ်လိုပါကလည်း အသက်ထက်ဆုံး လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပေးရန် တောင်းဆိုလေသော် မင်းကြီးက လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေးလေသည်။ မင်းအများသည် ဥမင်မှ ပြန်လည်ထွက်နိုင်စွမ်းမရှိကြသဖြင့် မဟောသဓက စက်ခလုတ်နင်း၍ ဖွင့်ပေးလိုက်ပြီး မင်းအများကို အောင်သေ သောက်ရန်ပြုစဉ်က မိမိ၏ ဖွားဖက်တော်များဖြင့် ကယ်ဆယ်ခဲ့ဖူးကြောင်းကို ရှင်းလင်းပြောပြရာ မင်းငယ်အသီးသီးတို့က မဟောသဓအား ပူဇော်ကြလေ သည်။

စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် မင်းငယ်အများကိုတောင်းပန်ကာ ဥမင်တံခါးဝ လက်ထပ်နန်း၌ ခုနှစ်ရက်တိုင်တိုင် ပွဲသဘင်ကျင်းပပြီးမှ ပဉ္စာလရာဇ်သို့ ပြန်ဝင် ၏။ မဟောသဓကို ရွှေ၊ ငွေ၊ ဆင်၊ မြင်း စသည့် လက်ဆောင်ပဏ္ဏာများဖြင့် ချီးမြှင့်ပြီး ၎င်း၏တိုင်းပြည်၌ပင် နေထိုင်ရန် တောင်းပန်လေသည်။ မဟောသဓ ကလည်း ဝိဒေဟရာဇ်မင်း မရှိသည့်နောက်တွင် လာရောက်နေထိုင်မည်ဖြစ် ကြောင်း ကတိပြု၍ မိတ္ထီလာပြည်သို့ အခြွေအရံတပ်များနှင့်အတူ ပြန်လေ သည်။

မဟောသဓရောက်လာကြောင်း သေနကအမတ်ကြီးသိလျှင် ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးထံသို့ သွားရောက်လျှောက်တင်လေသည်။ မြို့သူမြို့သား အပေါင်းတို့ကလည်း မဟောသဓအား ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာကြိုဆိုကြလေသည်။ ဝိဒေဟရာဇ်မင်းကြီးအား မဟောသဓက အကြောင်းစုံကို ပြန်လည်ရှင်းလင်း တင်ပြကာ တစ်ပြည်နှင့်တစ်ပြည် ချစ်ကြည်မှုရရှိကြပြီးဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း လျှောက်တင်လေသည်။ ထို့နောက် စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်း၏ မယ်တော်၊ မိဖုရား၊ သားတော်တို့အား ပဉ္စာလရာဇ်ပြည်သို့ ကောင်းမွန်စွာ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေး လေသည်။

မဟောသဓဇာတ်တော် ၉၇

ဝိဒေဟရာဇ်မင်းသည် စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်း၏ သမီးတော် ပဉ္စာလစန္ဒီကို ကောင်းစွာ ချီးမြှောက်ကာ ဥဒုမ္ပရဒေဝီမိဖုရားကြီးနှင့် ထပ်တူပင်ထားရှိသည်။ တစ်နှစ်ကြာသော် ပဉ္စာလစန္ဒီမိဖုရားသည် သားတော်ဒီယာဝုမင်းသားကို ဖွားမြင် လေသည်။ ဒီယာဝုမင်းသား ဆယ်နှစ်အရွယ်ရောက်ချိန်တွင် ဝိဒေဟရာဇ် မင်းကြီး နတ်ရွာစံသဖြင့် မဟောသဓသည် မင်းသားအား ထီးနန်းအပ်ပြီးလျှင် မိမိပေးခဲ့သည့်ကတိအတိုင်း ပဉ္စာလရာဇ်ပြည်သို့ သွားရောက်ခစားခွင့်တောင်း လေသည်။ မိဖုရားနှင့် သားတော်မင်းတို့က တားမြစ်တောင်းပန်ကြသော်လည်း မဟောသဓက စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကြီးအား ဝန်ခံကတိပေးခဲ့ပြီးဖြစ်၍ မသွား၍ မဖြစ်ကြောင်း ထိုပြည်မှပင် နှစ်ပြည်ကို စည်ပင်သာယာအောင် လုံ့လပြု၍ ကြည့်ရှုစောင့်မပါမည်ဟု ပန်ကြားပြောဆိုပြီး သားမယားအခြွေအရံတို့နှင့်တကွ ပဉ္စာလရာဇ်ပြည်သို့ သွားလေသည်။ ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့သည် ဝိဒေဟ ရာဇ်ပြည်တမ်းကြလျက် ခရီးလမ်းတိုင်အောင် လိုက်ပို့ကြ၏။

စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် မဟောသဓလာကြောင်းကြားလျှင် များစွာ သော အခြံအရံတို့နှင့်တကွ မိမိပြည်မှထွက်၍ ခရီးဦးကြိုပြုသည်။ ကြီးစွာသော သဘင်ဖြင့် ချီးမြှောက်၍ မြို့တွင်းသို့ဝင်စေသည်။ နေထိုင်စရာကြီးစွာသော အိမ်ကိုပေးပြီး မြို့ရွာခရိုင်များစွာတို့ကို ပေးပြန်၏။ ထိုရောက်သည့်နေ့မှစ၍ မဟောသဓသည် စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကြီးအား တစ်နေ့မပြတ်ခစား၏။

စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကြီး၏ ပဉ္စာလရာဇ်ပြည်၌ ဘေရီအမည်ရှိသော ပရိပိုင် ရဟန်းမသည်လည်း အလွန်ပညာရှိ၏။ ထိုဘေရီပရိပိုင်သည် နန်းတော်သို့ နေတိုင်းမပြတ်လာ၍ ဆွမ်းစား၏။ သို့သော် မဟောသဓနှင့် ပရိပိုင်တို့သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး မမြင်ဘူးကြချေ။ နန္ဒာဒေဝီမိဖုရားသည် မဟောသဓအား အမျက်မပြေနိုင်သဖြင့် မောင်းမင်းရာတို့အား မဟောသဓ၏ အပြစ်ကိုရာ၍

မဟောသဓဇာတ်တော် ၉၈

မင်းကြီးအား ကုန်းချောစကားဆိုရန် မှာကြားထားလေသည်။ မောင်းမင်းရာ တို့လည်း မိဖုရားကြီးမှာကြားသည့်အတိုင်း မဟောသဓ၏ အပြစ်ကိုသာလျှင် နေ့တိုင်းမပြတ် ရှာကြည့်လျက်နေကြသည်။

တစ်နေ့သ၌ ဘေရီပရဗိုဇ်မသည် ဆွမ်းစားပြီးနန်းတော်မှထွက်လာရာ မဟောသဓအား မင်းရင်ပြင်နန်းတော်တံခါးဝ၌ တွေ့ဆုံလေသည်။ မဟောသဓ သည် ပရဗိုဇ်မအားမြင်လျှင် ရှိခိုးလျက်ရပ်နေ၏။ ပရဗိုဇ်မသည် မဟောသဓအား စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းထံသို့ လာရောက်ခံစားနေသော်လည်း မင်း၏ခိုးမြှောက်ခြင်း ကိုခံရပါ၏လောဟု အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် လက်ဝါးဖြန့်ပြ၏။ မဟောသဓက မင်းကြီး၏ အခိုးအမြှောက်ရာထူးကို မခံရသေးဟု အဓိပ္ပာယ်ဆောင်ကာ လက်ကိုဆုပ်ပြ ၍ ဖြေကြားသည်။ ထိုသို့ခိုးမြှောက်ခြင်းမခံရပါက ဘာကြောင့် ငါတို့ကဲ့သို့ ရဟန်းမပြုသနည်းဟု ၎င်း၏လက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကိုသပ်၍ပြ၏။ မဟောသဓက မိမိတစ်ကိုယ်တည်းမဟုတ်၊ ကျွေးမွေးရသော သားမယားတို့ရှိ၍ ရဟန်းမပြုသာဟု ဟူသောအဖြေကို မိမိဝမ်းကိုသပ်၍ ပြလေသည်။

မဟောသဓသုခမိန်အား စုံစမ်းပြီးလျှင် ပရဗိုဇ်မသည် မိမိနေရာကျောင်း သို့သွား၏။ မဟောသဓလည်း ပရဗိုဇ်မအားရှိခိုးပြီး နန်းတော်သို့ဝင်၍ မင်းကြီး အား ခစားလေ၏။ မဟောသဓနှင့် ပရဗိုဇ်မတို့ပြဿနာမေးကြ ဖြေကြသော အချင်းအရာကို မိဖုရားကြီး၏ မောင်းမတို့မြင်ကြသဖြင့် မင်းကြီးအား မဟောသဓ နှင့် ပရဗိုဇ်မတို့ မင်းကြီး၏စည်းစိမ်ကိုလုရန် ကြံစည်နေကြကြောင်း ကုန်းချော စကားလျှောက်ထားကြ၏။ မင်းကြီးက အကြောင်းစုံမေးလျှင် ပရဗိုဇ်မသည် မဟောသဓအား လက်ဝါးပြင်လောက်မျှသာရှိသော စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကို သင်၏ပညာစွမ်းဖြင့် အဘယ်ကြောင့် မချေဖျက်သနည်း။ အဘယ်ကြောင့် ဤပြည်ကို သင်၏လက်သို့ရောက်အောင် မပြုသနည်းဟု လက်ဝါးဖြန့်ပြ၏။

မဟောသဓဇာတ်တော် ၉၉

မဟောသဓလည်း မစိုးရိမ်နှင့် နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာလျှင် စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းကို သန်လျက်ဖြင့် လုပ်ကြံ၍ပြည်ကို သိမ်းယူမည်ဟု သန်လျက်ရုံးကို ကိုင်ဆုပ် သောသဏ္ဍာန်ဖြင့် လက်ဆုပ်ပြ၏။ ထိုအခါ ပရဗိုဇ်မက စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းအား သံလျက်ဖြင့် ဦးခေါင်းကိုဖြတ်မည်လောက ခေါင်းကိုသပ်၍ မေးသည့်အခါ မဟောသဓက ခါးကိုနှစ်ပိုင်းဖြတ်မည်ဖြစ်ကြောင်း ၎င်း၏လက်ဖြင့် ဝမ်းကို သပ်ပြ၏ဟု လျှောက်တင်ကြလေသည်။

နောက်တစ်နေ့ မိုးသောက်သော် ပရဗိုဇ်မသည် နန်းတော်သို့ ဆွမ်းစား ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအခါ စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် ပရဗိုဇ်မထံ ချဉ်းကပ်၍ မဟောသဓနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ခြင်း ရှိမရှိ ကို မေးမြန်းလေသည်။ ပရဗိုဇ်မက မင်းကြီး ကို မဟောသဓနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ပညာစမ်းသပ်ခဲ့ပုံများကို ရှင်းလင်းပြောကြား လေသည်။ ပရဗိုဇ်မသည် ဆွမ်းစားပြီး နန်းတော်မှဆင်းသွားသောအချိန်တွင် မဟောသဓသည် မင်းကြီးကို ခစားရန် နန်းတော်သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ မင်းကြီးက မဟောသဓကိုလည်း ယမန်နေ့က ပရဗိုဇ်မနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သလောဟု မေးမြန်းပြန်သည်။ မဟောသဓက တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်းနှင့်၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြေကြားခြင်း မပြုဘဲ အမေးအဖြေ ပြုလုပ်ခဲ့ပုံများကို ရှင်းလင်းလျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ စူဠနိဗ္ဗာန်တော်မင်းသည် လွန်စွာအားရကျေနပ်သည့်အပြင် မဟောသဓ ကို အလွန်ယုံကြည်မြတ်နိုးသဖြင့် ချက်ချင်းပင် မဟောသဓကို စစ်သူကြီးအရာ ပေးသနားသည့်အပြင်၊ ပြည်ထဲရေးကိစ္စမှန်သမျှကို အပ်နှင်းလေသည်။

မင်းကြီးသည် ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုသာချန်ပြီး အလုံးစုံသော ပြည်ထဲရေး ကိစ္စမှန်သမျှတို့ကို နေ့ချင်းပင် အပ်နှင်းသည်ကို မဟောသဓသည် သံသယဖြစ် ခဲ့၏။ ခိုးမြှောက်လိုသောဆန္ဒတစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲ၊ အပြစ်ဖြစ်က ကွက်မျက် နိုင်ရန်အစီအစဉ်ပြုခြင်းလားဟု ဝေခွဲရခက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ပရဗိုဇ်မထံ

ချဉ်းကပ်၍ မင်းကြီး၏ သဘောရင်းကို စုံစမ်းပေးရန် တောင်းပန်လျှောက်ထားလေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် မိုးသောက်သော် ပရဗိုဇ်မသည် နန်းတော်သို့ဝင်၍ ဆွမ်းစားပြီးလျှင် မင်းကြီးအားအခြံအရံ မှူးမတ်အပေါင်းတို့မှ လွတ်ရာသို့ ခေါ်သွားသည်။ ထို့နောက် ရေစောင့်ဘီလူးရှိသော မဟာသမုဒ္ဒရာသို့ မင်းကြီးနှင့်အတူ မယ်တော်စလာကဒေဝီ၊ မိဖုရားကြီး နန္ဒာဒေဝီ၊ ညီတော်တိခိဏမန္တမင်းသား၊ မင်းကြီးသူငယ်ဖော်စားတော်ကဲ ဓနသေခ၊ ကေဝဋ်အမတ်၊ မဟောသဇတို့ သင်္ဘောဖြင့်ဖြတ်သန်း မျောပါခဲ့၍ ရေစောင့်ဘီလူးက ၎င်းခြောက်ယောက်တို့ကို အစဉ်အတိုင်း တောင်းပါလျှင် မည်သို့ဆောင်ရွက်၍ ရေစောင့်ဘီလူး၏ဘေးမှ လွတ်မြောက်အောင် ကြံဆောင်မည်နည်းဟု မေးလေသည်။

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် အကျိုးအကြောင်းပြချက်များဖြင့် မိမိကိုယ်တိုင်ပင် ရေစောင့်ဘီလူးအား ပေးကောင်းပေးမည်၊ မဟောသဇကို မပေးဟုဆိုလေသည်။ ပရဗိုဇ်မသည် မင်းကြီး၏ မဟောသဇအပေါ် ထားရှိသော နှလုံးကောင်းခြင်းကို သိရှိခဲ့ရ၍ အားရဝမ်းမြောက်မိသည်။ သို့သော် မဟောသဇ၏ ဂုဏ်သတင်းကို ပရိသတ်တို့အလယ်တွင် ချီးမွမ်းလို၍ နန်းတွင်းသူနန်းတွင်းသားတို့ကို စုစည်းစေပြီး ပရိသတ်အလယ်တွင် မင်းကြီးကို ဤရေစောင့်ဘီလူးပြဿနာကို ထပ်မံမေးလေသည်။ မင်းကြီးသည် ရှေးနည်းတူပင် မဟောသဇကို မပေးလိုသည့်အကြောင်းကို အကျိုးအကြောင်းနှင့် ဖြေကြားပြန်သည်။

ထိုအခါ ပရဗိုဇ်မသည် ပဗ္ဗာလရာဇ်ပြည်သူအပေါင်းတို့ကို ပညာဟူသည် အလိုရှိအပ်သော အရာခပ်သိမ်းကိုပြီးစေတတ်ပြီး အလွန်တန်ဖိုးကြီးကြောင်း၊ ပညာသည်သာလျှင် ပစ္စုပ္ပန်၌ ကိုယ့်စီးပွားနှင့်အတူ သူတစ်ပါးစီးပွားအကျိုးကို

ဆောင်၍ နောင်တမလွန်၌လည်း ချမ်းသာမြင့်မြတ်ခြင်း ဖြစ်စေလျက် မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာကိုလည်း ရွက်ဆောင်နိုင်၏ဟု မဟောသဇ၏ ပညာဂုဏ်ကို ချီးကျူးခြင်းပြုလေသည်။

မဟောသဇသည် ရေစောင့်ဘီလူးပြဿနာကို ဖြေဆိုပွဲဖြစ်သည့်နေ့မှစ၍ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအပြင်၌ ကျော်စောထင်ရှားလျက် ဧကရာဇ်မင်း၏စည်းစိမ်နှင့် ထီးနန်းမှတစ်ပါး ထပ်တူဖြစ်သော စည်းစိမ်ကို စိုးစံလေသည်။ ပြည်သူပြည်သားများ၏ အကျိုးစီးပွား၊ မင်း၏အကျိုးစီးပွားများကိုလည်း တစ်နေ့မပြတ် ရွက်ဆောင်ကြိုးပမ်း၍ အသက်ဆုံးသောအခါ၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ဘဝပြောင်းလဲ စံတော်မူ၏။

Mahothada

Long ago in Meiktila, in the reign of King Wideharit there were four ministers named Thenaka, Pekkutha, Karmainda and Dewainda.

There were four villages in the east, the west, the south and the north. In the east village, there was a rich man Thiriwaduna and his wife Thumana Dewi.

Embryo-Buddha Mahothada was born to them. He was born holding a pill delivered by the king of celestials. It cured the rich man of prolonged headaches and others of various maladies. The king had a dream of a small flame growing and overwhelming four others.

The king sent out his men in search of the new wise man that would emerge. They found Mahothada at the age of seven who had built a wonderful zayat with his thousand birth-mates. They reported it to the king.

Happily the king consulted Thenaka to bring Mahothada to the palace. Thenaka advised the king to wait and see.

One day a man bought meat from the market and was on way home when a kite swooped down and snatched it away. Mahothada sounded a sharp clap and a piercing cry. It made the bird drop the meat and fly away. Hearing of it the king consulted Thenaka but could not get his consent to bring Mahothada to the palace.

One day a thief made away with an ox while the owner was dozing. The owner ran after him and a dispute ensued. Mahothada asked each what he fed the ox. The thief unknowingly said gruel and sesamum oil-cake. The owner said grass. The ox was given a purgative that brought excreta containing grass. Thus the thief was exposed.

The king heard of it and wanted to bring Mahothada to the palace but could not due to Thenaka's objection.

One day a poor woman was bathing in a lake when her hand-woven cotton thread necklace she left on the bank was stolen by a young woman passing by. The dispute got to Mahothada who asked each what fragrance she used on the necklace. Then he had the necklace immersed in water to know its scent, thus proving who the owner was. The king heard of it and wanted to bring Mahothada but again Thenaka stayed his hand.

Similarly there was another case of a cotton field watcher woman who got her ball of thread stolen by another woman. Mahothada asked each what seed she used to wind the thread round. Then the ball of thread was unwound to reveal the seed and show the real owner. Hearing of it, the king asked Thenaka who again advised him to wait.

One day a woman was taking a bath in a lake, placing her child on the bank, when an ogress snatched it away wanting to eat it. The mother gave chase and caught up with the ogress. Hearing the dispute Mahothada asked the two to wrest the child by the limbs. Pulled by the two the child cried out in pain. The mother could not bear it and was compelled to let it go, while the ogress kept at it mercilessly. It showed who the mother was. The king heard of it and consulted Thenaka but the latter advised him to wait still.

One day a man named Gotakala and his wife Digatala were on way to parents' village when they got to a river they dared not cross. A stranger named Digapili offered to help. He carried the woman on his shoulder and waded across pretending the river was deep. He seduced her and ran off with her. The man went after them and caught up with them. Mahothada exposed the truth by asking each the names of parents. The king was further impressed but still Thenaka stayed his hand as before.

Wanting to show Mahothada's wisdom, the king of celestials in the guise of a man stole a man's cart. Mahothada asked another man to drive the cart and the two in dispute to run with it without letting it go. Being a mere human, the owner could not. Thus he was shown as so. Again the king asked Thenaka but he was advised once again to wait.

One day the king put a test to Mahothada. He had half a cubit long stick made of sha wood and asked Mahothada to tell which end was the lower and which end the upper. Mahothada tied a string in its middle and lowered it into water to know the lower end which sank first. The king was further impressed but still could not call Mahothada in, because of Thenaka's words.

Then the king sent two skulls and asked which was male and which female. Mahothada could discern it. The king was further impressed but Thenaka bid him wait.

Again, the king sent two snakes to Mahothada to discern which was male and which female. Mahothada did it but again the king was advised to wait.

One day the king asked Mahothada's village to send him a male animal that had a crest on the top, horns on two feet, was white all over the body and made a sound at all three marked hours of the day. Mahothada sent him a white cock. The king was pleased. Yet his hand was stayed by Thenaka.

One day the king sent the ancestral ruby to thread it anew as the old thread had worn out. Mahothada had both the thread holes smeared with honey and the ruby placed on the way of ants. The ants went into the hole in the ruby and got at the end of the new thread placed at the hole and pulled the thread through the hole. Thus the ruby was threaded. The king liked Mahothada's ingenuity greatly but was advised by Thenaka to wait and try him out with more problems.

The king ordered an ox fed boiled peas to have a bulging belly, smeared with turmeric and sent to Mahothada's village, ordering delivery of a calf from it to be brought to him. Mahothada sent a man to the king, coaching him to appeal to the king for help as his father could not give birth to a baby. When the king asked how a man could give birth, the man, as taught by Mahothada, supplicated that neither could an ox. Knowing it was Mahothada's wisdom, the king was pleased but had to wait because of Thenaka's words.

Then the king ordered Mahothada's village for a sour rice meal cooked not with rice, water, rice pot, stove, fire,

firewood and delivered by one neither a man nor a woman. Mahothada had one cooked with broken rice, dew, in a new pot, on green wood tripod on a wood-turned fire fuelled by leaves, and delivered by a homosexual. The king was pleased but again Thenaka stayed his hand.

One day the king ordered the village to get him a sand twine rope. Mahothada sent a clever man to the king and asked the king for a sample piece, thus making the king admit there was no such thing.

Again the king ordered delivery to him of a lake with five kinds of lotuses. As taught by Mahothada, a clever man went to the king asking for despatch of the king's lake to entice the one they were to deliver to him thus showing the absurdity of moving a lake.

Then the king ordered delivery of a new garden. As in the previous case, a man was sent to ask the king to deparch his garden to lure the new garden.

Getting tired of being deterred from calling Mahothada in, the king went out to the village. On the way his horse went lame as a foot stepped into a hole in the ground. He had to come back to the palace.

The next day the king ordered the village to send him a good horse and a rich man. Mahothada knew it meant him and his father. So the two went to the court. On the way he had his friends catch a mule.

The father went first. When Mahothada arrived, his father gave his place to his son. The king and ministers criticised him for taking his father's place. Mahothada showed the mule as an example to prove that sometimes the son can be better than the

father. The king felt pleased, took him in as his son, while bestowing wealth on his father. Mahothada, being together with a thousand birthmate friends asked to be allowed to live outside the palace.

Outside the city gate was a toddy palm tree. On it was a nest of crows where there was a bright ruby. People saw its reflection in the lake. They drained the waters away but did not find the ruby. Mahothada sent a man up the palm tree to get the ruby. The king was again impressed.

One day the King and Mahothada took a walk in the garden. The king spotted a chameleon that paid respects to him and ordered the gardener to buy some meat daily and feed it. The gardener could not get any meat as it was sabbath day so he hung some money on the neck of the chameleon. The next day the chameleon did not pay respects to the king. Mahothada explained that even those regarded as wise men could become haughty when they had wealth.

A young man named Peingottara from Meiktila went to the University. When he passed out from there, the professor gave his daughter's hand in marriage to him. The woman had greater aura than him. So he could not go near her. On the way home they came across a fig tree. The woman was starved, so he told her to climb up the tree. When she was up the tree, he put thorns at the foot of the tree and ran away.

When the king went to the garden, he saw her and made enquiries. He took her to the palace and made her queen.

One day the two went out to the garden. On the way she spotted Paingottara among labourers repairing the road. She laughed out loud. The king asked and she explained but he was suspicious

and made to order her killed. She pleaded with him. He consulted Thenaka who too was suspicious. Mahothada explained that one with high aura and one without any could not be the same and the virtuous and the wicked were far apart, and finally convinced the king. So spared, the queen was thankful and asked the king to allow her to treat Mahothada as her younger brother.

One day the king saw a goat and a dog on good terms with each other, the goat stealing meat from the kitchen for the dog and the latter stealing grass from the elephant shed for the goat. The next morning he set it as a puzzle for the five sages. Thenaka asked for a day to think it out. Mahothada went to the Queen to find out where the king had tarried for some time the previous day. Then he found the answer. The four sages asked him for it and he gave each a part of the answer. So they could only give a part of it whereas he gave the whole answer. The king praised all the five sages but the Queen told him the truth.

One day the king asked who was noble — one wise but not rich and the other rich but not wise. Thenaka answered the rich was noble because he could get the wise to serve him. Mahothada said the wise was noble because he could avoid sin, whereas the rich was prone to it. Thenaka argued giving a rich man as an example of one others could depend on. Mahothada countered that prosperity was momentary and one without learning could not create more wealth, so learning was noble.

Thenaka kept to his assertion. Mahothada said only the wise could discern the good and the bad in Samsara.

Thenaka said the wise had to go into service under the rich. Mohathada said the rich but foolish could not go against the wise. Thenaka said the words of the rich had to be heeded by many. Mohathada countered that the foolish was criticised. Thenaka said the wise could not show his wisdom before the rich. Mahothada said the wise could promote his own as well as others interests. Thenaka said they themselves the five sages had to serve the king. Mahothada said the king had to turn to them when problems arose and also that no foolish rich could get the better of the wise, citing Buddha as a case in point. Thenaka could say no more. Mahothada was rewarded by the king.

When Mahothada attained the age of 16 the Queen intended to get him married to a worthy lady. Mahothada asked for permission to find one he liked. In the guise of a maker of clothes he left the palace by the north gate and headed for Ottara Yawa Mizzigone Village.

In that village there was a man and his wife who were rich but lost their wealth and became farmers. They had a daughter named Amaya. Mahothada met her as she was on her way to the farm carrying morning gruel to her father. Mahothada showed her a closed hand Amaya understood he was asking if she was married. She responded showing an open palm, meaning she was still unmarried. Mahathada asked her name she answered in a riddle that it had no past, present or future. He knew she means Amara. The two carried on with their banter for a while and then Mahothada ate the gruel she offered and proceeded to her house a head of her.

Her mother received him well. Mahothada stayed there for seven days and tested her. He asked her to make a dried rice cake, gruel and boiled rice with a cupful of rice. She did it correctly. Mahothada scolded her saying they were bad but Amara

bore with it without getting angry. Certain that Amara was a virtuous woman, he asked for her hand in marriage offering the parents his earnings from making dresses and a thousand he brought. The parents seeing him as wise and endowed with behaviour and characteristics of good lineage gave their consent, without asking him of his lineage.

Mahathada brought Amara to the city and on the way he gave her an umbrella and slippers. Amara did not use the umbrella while travelling in the plains but opened it when travelling under trees. She did not use the footwear when there was no water, but used it only to travel in water. When Mahothada inquired, she replied that she used the umbrella under trees for fear of old branches falling on her and used the footwear to travel in water lest there were thorns she might step on. They travelled on and when passing a plum tree, Mahothada said he would like to have some plums. She climbed the tree and picked some plums. She then asked if he would have hot plums or cold plums. When he said he preferred hot plums, she dropped the plums on hot dusty ground. Then, when Mahothada again said he preferred cold plums, she dropped them on the grass.

When they reached the city, Mahothada left her at the home of the gate-keeper, and, entrusting a thousand silver to a faithful slave and asked him to entice her. Amara told him that the money was not even worth the dust that was on her husband's foot and that she was not single. Thrice he was asked to do so and thrice she turned him down. When she was summoned with a royal order Amara said she had a husband and the courtiers had to drag her away. When she arrived at Mahothada's house she noticed that he was living in opulence. She did not recognize him, yet she smiled and then wept. When asked why, she said the result of Fate was amazing and it caused her to laugh for joy. Yet she wept because a prince of much opulence would want a woman who already had a husband, and pitied him. Mahothada then asked the courtiers to take Amara back to the gate-keeper's house. The next morning, Mahothada went to the palace and told Queen Udonbara Devi that he had got himself a worthy wife. The Queen informed the King of this and caused a grand wedding to be held.

Four learned ministers used to get together at Minister Thaynaka's house every day. These men, always unable to match Mahothada's wisdom

and finding that the prince had won a wife who would complement his prowess, decided one day soon after Mahothada's marriage to connive and approach the King in the hope of destroying Mahothada.

Thereafter, Minister Thaynaka stole the King's a ruby hair-braid, Minister Pekkutha the King's gold garland, Minister Kameinda the King's rug, Minister Dewainda the King's gold anklet. Firstly, hiring a slave woman, to carry the hair-braid in a buttermilk pot, sent it to Mahothada's house, in the guise of selling buttermilk.

When Amara noticed the unusual nature of the buttermilk seller, she examined the pot while the seller was absent. Finding the King's braid, she maintained her composure and asked the seller, whereupon she found out that she was running an errand for the Minister Thaynaka. She asked the woman's and her parents' names, noted them down and inscribing these and the date on which the pot was bought on it, kept it by. Likewise, she bought the Myatlay flower basket containing the King's gold garland from Minister Pekkutha's house, the vegetable basket containing the King's rug from Minister Kameinda's house, and the bundle of muyaw paddy containing the King's gold anklet from Minister Dewainda's house and fully informed Mahawthada about what had transpired.

The four ministers, after causing the four ornaments of the King to be sent to Mahothada's house, went to the palace in audience and asked the King why he was not wearing the ornaments. When the King replied that they had been lost, the ministers told His Majesty that Mahothada had stolen them. When Mahothada entered in audience, the King, angry, turned the other way and left the audience chamber and decreed that Mahothada be killed.

Mahothada escaped from the palace. In low profile, he took up residence at the house of the pot-maker in Dekkhina-Yawamizzhagon village. Then, the four ministers each intent on taking Amara for himself, kept sending gifts to her. She accepted all of them and bided time to receive them.

Then, Amara ordered a ditch dug within the house to hold four or five persons, filled it with faeces and covered it with a trap door and put up a camouflage wall. At the appointed time, Minister Thenaka arrived. Amara took him on to the wooden cover for a bath. When he was on the trap door, Amara pretended to have to do something and unlatched the trap-door whereupon Thenaka fell into the cess pool. Similarly, she caused Pekkutha, Kameinda and Dewainda to fall into the cess pool via the trap door. The four ministers had to remain standing in the cess pool all night. When morning came, Amara Devi summoned the servants, order them to shave the beards of the ministers and after giving them only enough clothing to cover themselves, had them

glued, covered with cotton wool and individually put into rolled mats. The four ornaments were listed, with names attached and put together with the mat-rolls of the ministers and each carried separately to the palace. Then, the King was informed that four white monkeys and some ornaments were being presented. When the mat rolls were unwrapped, the King saw the four ministers. Then, Amara told the King how the ministers has stolen the ornaments and that Mahothada was innocent. The four ministers were immensely ashamed. However, the King felt that if Mahothada should harm him, it was up to the four ministers to defend him and they were duly pardoned.

While Mahothada was taking refuge in Dekkhina-Yawamizzhagon village, the guardian spirit of the umbrella to the King's throne opened it one night and asked the King to solve four problems. These included: (1) Who is the person who has to continue to adore some one who attacks the face with hands and feet? (2) Although cursing is not desired, who is the person who continues to adore someone who curses out at will? (3) Who is the person who continues to adore someone who hurls accusations at each other? (4) Who is the person who continues to adore someone even though he takes away food, clothing and place to sleep?

The King promised to give the reply after consulting the ministers the next morning. As day broke, he asked the ministers to give the answers. The ministers were unable to solve the problems, and, greatly disturbed, the King had to reply to the guardian spirit about the situation. Then, the guardian spirit told the King that no one other than Mahothada would be able to solve the problems, adding that if Mahothada is summoned and asked and cannot solve them, she threatened to split the King's head into eight pieces and then disappeared.

When morning came, the King had the four ministers look for Mahothada and bring him into audience. They sought Mahothada's solution to the questions of the Guardian of the King's Throne. He said the first question alluded to a two-three month old son and his parents. When the child was held to the mother's bosom for feeding, it would push and kick the mother in her face and chest or pull her hair. Yet she still loved it, Mahothada said. The second answer concerned the child of seven-eight years who would not obey the mother when asked to do petty work and when the mother threatened to beat him with a split bamboo, he would curse her out and run away. Yet she would not lose any love for it. The third answer concerned husband and wife who would pretend to be jealous and disagreeable, yet in fact

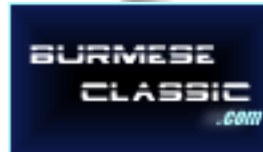
they loved each other very much, he said. The fourth question concerned the monks and Brahmin to whom the lay people would donate.

Whenever they consumed such donations, they felt very much satisfied. When the King's Throne Guardian Spirit heard Mahothada's answers, she applauded him, and paid obeisance with a floral cup. The King also appointed him the Incomparable Chief of Staff.

Since Mahothada as Chief of Staff enjoyed incomparable comforts and won great fame, the four ministers grew very jealous and schemed against him. Minister Thaynaka asked Mahothada whom he should tell a secret, and the reply was no one. Then, Thaynaka and the other three ministers entered into the King's audience and in their nefarious scheme told the King that Mahothada had a secret plan and would tell no one. They said the King should personally ask him if he did not believe them. At one of the audiences later, the King asked the ministers who they should confide a secret in, and Thaynaka in turn asked the king's opinion. The King replied that the good wife's opinion should be sought. So, the please the King, Thaynaka said opinion on a secret should be sought of a god companion, Pekkutha said the opinion of a good relative should be sought. Kameinda said the opinion of a son who could act like a father should be sought, and Deweinda said the opinion of parents should be sought. Mahothada, not fearing what fate might befall him, said in a straight forward manner that no one should be consulted. When the King found that Mahothada's answer was just as Minister Thaynaka had said Mahothada had told him, the King had doubts and felt uneasy. When Mahothada saw Minister Thaynaka looking at the King gleefully, he sensed that the four ministers had schemed against him.

Then, in order to know what the four ministers were up to, he hid under a table where they would rest and consult each other every day. Thaynaka arrived at the table boasting with much satisfaction that the King had ordered him to kill Mahothada when he entered into audience the next day.

When the four ministers got together, they talked about the main points of what they had told the King. Minister Thaynaka recounted how he once an-



joyed a woman of easy virtue, after which he killed her and robbed her and then shared the secret with a friend who would keep quiet.

Minister Pekkutha was referring to having confided to his trustworthy brother the fact that he had leprosy. Minister Kameinda said he was referring to having told his son who could keep the fact that once a month he had a hydrophobia-like attack secret. Minister Deweinda said he was referring to his mother not keeping his telling her of having stolen the King's ruby secret. Then, reminding one another not to forget to get rid of Mohathada the next day, they left the place. Mohathada noted all he heard and returned home. Then, he asked a trusted person to wait at the palace gate that night and to bring someone who had come out of the palace to him.

That night, the King, repenting he had given the dagger to Thaynaka to kill Mahothada, could not go to sleep as usual and lay awake in a sad mood. The Queen asked the King why he was so sullen. When he told her the truth, she consoled him to sleep. When the King was fast asleep, the Queen wrote all about what was going on and sent it to Mahothada hidden in a cake, delivered by a trusted slave, asking him not to enter the palace the next morning. That trusted slave met Mahothada's man at the palace gate and delivered what he had brought for Mahothada. What she wrote was all he had known but he took it as an act to be thankful of, and went to sleep soundly.

Early in the morning, the four ministers bearing the King's sword were waiting at the palace gate to kill Mahothada. Feeling disappointed that Mahothada did not show up, the four ministers entered the palace. When the sun rose higher, Mahothada, accompanied by a retinue, came to the palace in a carriage. At the palace gate he got off the carriage and paid obeisance to the palace. At that moment, the King, who was looking out at the front gate from a window, saw what Mahothada was doing. Believing he would not be an enemy who would kill him, he allowed him to enter the palace.

The King asked why Mahothada was late for audience and why he was waiting at the door till he was beckoned to enter. Mahothada answered that the King had told the Queen the secret and that he had come to know about it and had thus been afraid to enter and was therefore late. The King was very angry. However, Mahothada told the King that he had already known about the ministers' plans when he hid under the table and listened to their conversation.

When the King asked the ministers who confessed to the scheme, he had them put in jail. Mahothada told the King that a secret must be kept just as a secret. Just as one would safely guard one's pot of gold so as not to be stolen,

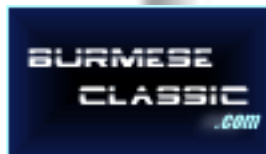
one must guard one's secret. Till one has done what must be done, it should be kept very secret and no one should be told, for that person could do one harm. If a secret is told to the wife or one who does not love you, or someone who bribes and befriends you, or to one who uses sweet words but is bad at heart, one could very quickly get into trouble. When a secret is known by someone else, it causes one to be enormously frightened. If there should be something for which opinion should be sought, it should be in the daytime or where it is safe. Therefore, Mahothada, quoting acts of the wise, told the King that due care must be taken to see that no secret is leaked. When he heard these words, the King had the four ministers taken outside the city and executed.

The sage Mahothada, after undoing the four ministers, taught the King how to live up to the qualities of a good sovereign in keeping with ancient tenets and helped him rule the nation in peace and quiet. He made home affairs his duty and rebuilt the city into a fine place, seeing to its development. He took measures to prevent the enemy from approaching the city easily. As a result, traders from other cities and nations came with their merchandise. On the information provided by the merchants he prepared presents for a hundred kings of other nations, got a hundred of his colleagues to deliver these and had them stay there as emissaries. They took note of the goings-on and secrets in those countries and passed them on to Mahothada.

At that time, there reigned a Sulani Brahmadat king named Thinkhapala in Uttarapyinsalarit nation in Kapila region. The King had a minister named Kaywut. Mahothada received a secret message from his emissary that the King was accumulating arms and ammunition.

Mahothada had a parrot who could speak like a human, which he kept in a golden cage. He sent the parrot to gather intelligence concerning the plans of the King of Uttarapyinsalarit. The day it arrived, it heard the Brahmin Kaywut advising the King to conquer other small kingdoms, while they were talking in the park. On hearing such plans, the parrot dropped excreta on the Brahmin's head and returned to Mahothada to deliver the news.

Mahothada made arrangements to fortify his city. King Sulani Brahmadat, as advised by the Brahmin, ordered his troops to surround small kingdoms and the Brahmin entered them to persuade the kings there not to resist. That way, they conquered 99 nations and proceeded to conquer Mitila nation. However, Brahmin Kaywut knew Mahothada's wisdom and put off taking the kingdom at once. Mahothada had known in



advance from his trusted emissary that Sulani Brahmadat had planned to give poisoned wine to the 99 inferior kings. Therefore, to save the lives of those kings, he sent a hundred brave men, who, while making with the courtiers and preparing places for the 99 kings, pretended to ready a place for King Wedeharit and broke up the pots containing the poison.

King Sulani Brahmadat, angered by what the brave men of Mitila had done began his march onto Mitila with the 99 inferior kings. He would not heed Brahmin Kaywut's protest. Arriving in Mitila at night, King Sulani Brahmadat surrounded the city in several circles. Minister Thaynaka and others were scared. Mahothada, who had made prior plans, was not scared and entered the palace for audience. When told that Sulani Brahmadat's forces had encircled the city, the King said King Sulani Brahmadat's mother Salaka Devi was a sage.

Mahothada advised the King not to be perturbed and also sent heralds into town beating gongs and reminding them to remain calm. He arranged entertainments within the city. When King Sulani Brahmadat heard about it and enquired, a trusted emissary Mahothada had sent outside the city lied to him that King Wideharit was rejoicing over the victory of 100 Kings.

King Sulani Brahmadat's forces stormed the city but Mahothada's forces fiercely repulsed them and even after 15 days, they could not get into the city. With the intention of depriving the city of water and giving no access to water outside, Brahmin Kaywut's forces blocked passage. Mahothada took a bamboo pole thirty yards long, cut holes in the nodes, put water and mud into the pole and planted lotus seeds. When the lotus plants flourished, he took the long lotus stems, dropped them onto King Pyinsalarit's forces and thus ridiculed them.

Mahothada's trusted men took the lotus stems and presented them to King Sulani Brahmadat, telling him that they have heard of a lake some forty yards long in the city. From then on, they stopped blocking water from being carried into the city and started blocking rice from getting into the city.

Then, Mahothada put mud on the surface of the city walls and planted paddy. When the paddy plants sprouted, the trusted men of

Mahothada told King Sulani Brahmadat that there was so much paddy in abundance in the city that they had thrown what was in excess around and thus the paddy patches had sprouted. Then, King Sulani Brahmadat blocked entry of firewood into the city. Mahothada brought plenty of firewood close to the city walls and piled them high and his trusted men told those who held siege that there was enough firewood stockpiled in the city.

Then King Sulani Brahmadat, was unable to take Mitila nation, and Brahmin Kaywut advised his King to hold a debate and whoever had to hold his hands in supplication would be the loser, sensing Mahothada was younger and would supplicate to him. Mahothada, having known the plan in advance, borrowed the big ruby from the King and, putting it on his palm, headed toward Brahmin Kaywut. King Sulani Brahmadat and other 99 minor kings had been waiting in the yard outside where the debate was expected to take place. When Brahmin Kaywut saw the ruby in Mahothada's palm, he was overcome by greed. Mahothada said, "Take this ruby as a present", but passing Kaywut's hand, he dropped it on the ground. When Kaywut, greedy as he was, bent down to pick the ruby up, Mahothada said aloud for all to hear, "Please don't supplicate to me who is about as young as your grandson". While saying that, he pushed Kaywut's forehead to ground and rubbed it with the earth, thus bruising and cutting it. Mahothada's men picked up the ruby and kept it. Then, they declared that Kaywut supplicated to our master. King Sulani Brahmadat and the minor kings, seeing Kaywut in a position of obeisance, declared they had lost the debate and the war and fled. Mahothada's forces went after them and drove them away. Then, Kaywut explained all that had happened and gathering his men who had fled went back to their wooden fortress.

Having lost in the match of wits, Brahmin Kaywut advised King Sulani Brahmadat to attack the city. When the scheme was known by Mahothada through his trusted men, Mahothada planned a match of wits again instead of fighting and asked King Wideharit's adviser Brahmin Anukaywut to see him. Anukaywut arranged to give King



Pyinsalarit's men food and delicacies and would be pretending to talk of his dislike for the people of Mittila. While they were thus engaged, Mahothada's forces would catch them and get them to leave, as punishment. Then, pretending to bear a grudge against Mahothada, Anukaywut would advise warriors of Pyinsalarit to attack from the side of a moat infested with crocodiles, and if they should retreat, he would tell the King that these men were Mahothada's, putting secret markings on their uniforms as Mahothada's men in order to convince King Sulani Brahmadat. Then, he would make the King believe that Brahmin Kaywut and his forces were siding with Mahothada and get King Pyinsalarit to escape during the night. He had this master plan despatched to Mahothada's forces. King Pyinsalarit's men, believing their King was captured by Mahothada ran helter skelter. With all of them having escaped in the night, Wideharit citizens confiscated whatever they left behind. Mahothada rewarded Brahmin Anukaywut immensely.

Although a year had passed since King Sulani Brahmadat had lost the battle, whenever Kaywut saw the scar on his forehead in the mirror, he begrudged Mahothada. Therefore, he hatched a plot to use King Wideharit's daughter Pyinsala Sandi as bait and get rid of both Mahothada and his King and take the city. He informed King Sulani Brahmadat of it.

As Kaywut told the King about the plan on the balcony of the palace, a female grackle bird overheard it. The King had verse and letters composed in praise of the beauty of his daughter and had these recited in other capitals. The verses were also sung in Mittila nation and when King Wideharit heard these he had an obsession for her.

When Brahmin Kaywut heard the news, he informed King Sulani Brahmadat about it, and carrying presents, went to Mittila, hoping to create liaison. When the people of the kingdom heard about it, they

were happy, thinking King Sulani Brahmadat no longer bore a grudge on their King.

Mahothada the sage had doubts as to the intent of wanting to give the princess' hand in marriage as the offer was made by a sworn enemy. So, he contacted his trusted man in Pyinsalarit nation. The man replied that although he did not know why Minister Kaywut had arrived in order to offer the princess' hand, he understood that the King and Kaywut held a secret talk on the balcony of the palace spire section and could have been overheard by the custodian female grackle.

As soon as Mahothada got the reply, he guessed that Minister Kaywut and King Pyinsalarit had worked out a scheme to cheat. He, therefore, made special decorations along the route Kaywut would be taking, from the door through which he would enter, to the palace gate and from there to his house. After he finished decorating, he allowed Kaywut to enter the city. After offering the presents he had brought to the King, Kaywut went to Mahothada's house. Instead of welcoming and entertaining Kaywut, Mahothada ordered him to be beaten and driven off as planned in advance with his trusted men.

When the King knew that Kaywut had thus been treated, he reasoned that Mahothada, with his wisdom and presence of mind, must have guessed the motive, and asked Minister Thaynaka whether he should go to the other kingdom to accept Pyinsalarit's daughter's hand in marriage or not. Thaynaka replied that he should. Similarly, Minister Pekkutha and his two colleagues advised that the King should go.

When the King asked Mahothada's opinion, he replied that King Sulani Brahmadat having failed to take Mittila by military means was using the persuasive marital power, giving an example. The King was furious and had Mahothada banished under a royal order. Mahothada paid the King obeisance and went to his house. Although the King was angry because Mahothada did not agree with him, he had affection for the sage and pitied him, so he did not order the courtiers to arrest Mahothada and carry out the royal order of banishment.

Mahothada did not mind the King's invectives and degradation,



and did not want to see his master the king falling into a trap. He sent his parrot to Pyinsalarit nation to get information from the female grackle.

When the parrot arrived at the side of the female grackle, he introduced himself in disguise as one from Arittapura in the Kingdom of Thiwarit. When the grackle asked why he had come, he said his spouse the female grackle had been seized by the kite and had lost her life. His master, he said, asked him to look for her, who resembled the dead pet and of equal stature, and intended to ask for her hand in marriage and that he had come as a messenger. The female grackle was very pleased to hear what the parrot said.

Then, the parrot and the female grackle rejoiced and led the life of husband and wife. The next morning, the parrot, using a trick, told the grackle that as King Sulani Brahmadat arranged to give the hand of his beautiful daughter Princess Pyinsala Sandi in marriage to his enemy King Wideharit, other kings had taken the news in disbelief. The grackle, in order to strengthen the parrot's love for her, told him how King Sulani Brahmadat had planned in secret for such a deal. The parrot was overjoyed and stayed with the grackle all night, but in the morning he sought her permission to return to Mittila to ask for the King's consent to their marriage, and left. When he got to Mahothada, he told him all he had heard from the female grackle.

Mahothada was aware that in such circumstances great misfortune would befall King Wideharit if he went to Pyinsalarit. Therefore, he asked the King's permission for him to go to Pyinsalarit in advance and then, only after preparing the marriage chamber after consulting King Sulani Brahmadat should King Wideharit go over. Then, as his forces, he took the prisoners. Afterwards, he gathered architects, carpenters, masons and others totalling one hundred and eighteen million and bearing tools and implements, they marched toward Pyinsalarit.

On the way, after a certain length, he built a village and left it in the care of a minister. He also left instructions that when the King had married Princess Pyinsala Sandi and returned home, these villages

would have to have elephants, horses and chariots ready to convey him to his kingdom as quickly as possible. When he arrived at the River Ganges, he asked his birthmate Ananda to lead 300 carpenters in 300 boats upriver to bring timber on those boats. After crossing the Ganges, Mahothada arranged to have two sets of tunnels to be dug from the riverbank to King Pyinsalarit's palace and then only entered the city.

When King Sulani Brahmadat heard that Mahothada had arrived, he was happy because King Wideharit would soon arrive and his plan would be fulfilled. While entering the palace, Mahothada carefully noted the stairway of the covered passage to the palace and studied how his tunnels should be placed. He asked the King's permission to repair the stairway, and King Sulani Brahmadat, not knowing his plan and thinking Mahothada had much affection for him, consented. He also permitted Mahothada to requisition a suitable house for the marriage chamber and even allowed him to place his own guards to prevent those who might disturb and to ensure the palace door.

Mahothada chose from among his retinue strong and robust men to guard against anyone entering the palace area from the gate toward King Sulani Brahmadat's palace right up to the stairway. Then, he ordered his retinue to destroy the house of the King's mother, Salaka Devi. When she asked about the commotion inside the building, she was told that Mahothada was dismantling it to build in its place a palace for King Wideharit to stay during his visit. Salaka Devi was furious and went to the palace to complain to her son. When she got to the gate, Mahothada's gate-keepers would not allow her in. Only when she went to Mahothada and paid him a hundred thousand silvers did Mahothada agree to spare her house.

Again, when Mahothada's men went to dismantle Minister Kaywut's house, it was spared when he paid them a hundred thousand silvers. Similarly, Mahothada's men went to the houses of the royal relatives, they were spared after they paid the men. Thus, they got about ninety million silvers. Then, Mahothada went into audience with the King.

He told the King that since the houses in the city were grand houses, a temporary, cheap house built for the royal couple among them

would make residents unhappy. Therefore, he asked that a temporary building be allowed between the city and the River Ganges independently. The King consented, reasoning that since it would be outside the palace compound, it would be easy to differentiate between the men of each side and also to catch King Wideharit and Mahothada and kill them. He even ordered that citizens be prevented from going to the place. Mahothada said his elephants were comfortable only when they bathed in the river and asked that they be allowed to bathe there and be excused if they turned the water muddy. The King also consented to this.

Then, Mahothada, with his forces, left for the chosen place and built a temporary palace, together with the tunnels. Sixty-thousand of Mahothada's men started tunnelling from the area near the Ganges right up to King Sulani Brahmadat's palace gate, which was quite some distance. The earth dug up while tunnelling was carried outside to the bank of the river in leather bags and dumped in the river where the elephants trampled and played with it. They proceeded to tunnel from the gate to the stairway of the palace. The earth removed from that tunnel was used to raise the ground under the palace outside to a height of thirty-six feet. The city was named Upakari because of its closeness to Pyinsalarit City and because it was meant for the good of King Wideharit. The tunnel's 80 big doors, 64 small doors, 101 doors carrying lights, and the 101 doors to the palace were all mechanized and could be opened and closed simultaneously.

The palace where the royal marriage was to take place was built on the bank of the Ganges next to the tunnel's entrance. All the work was finished in four months. Then, word was sent to King Wideharit to come and he started out on his journey.

When King Wideharit arrived on the bank of the Ganges, accompanied by his retinue, Mahothada welcomed him and took him to the Upakari City without letting him see the tunnelling. Then, he sent word to King Sulani Brahmadat about the arrival. King Sulani Brahmadat rejoiced at the prospect of catching and killing his arch-enemy King Wideharit and Minister Mahothada, and sent word back saying he would

be sending his daughter the Princess. At the same time, he got the minor kings and forces ready for battle.

Then, keeping his mother Queen Salaka Devi, his Queen Nanda Devi, his son Prince Pyinsaia Sandi and daughter Princess Pyinsala Sandi well-guarded in a secure place, he set out, accompanied by minor kings and with a large retinue and forces to catch King Wideharit and Mahothada. When they arrived at Upakari City, they had it surrounded by men on elephants, cavalry, charioteers and infantrymen in four circles.

Mahothada ordered the city gate closed and sent his men to Sulani Brahmadat's palace, using the tunnels, and had them bring the Queen Mother, the Queen, the Prince and the Princess. King Wideharit got worried, for though Sulani Brahmadat said he was bringing the Princess to give away, he had brought such an army. So, he consulted Mahothada and other wise men. Minister Thaynaka and others told him there was no need to worry, but when Mahothada told the King that Sulani Brahmadat had come to catch him, the others got scared. Mahothada told the King who was also very frightened, that such a situation had come about because he did not listen to his advice and asked the King to arrange for escape with Minister Thaynaka and others. The King and the four ministers asked for pardon. Mahothada said he would save them and arranged to take them via the tunnels. At the exit of the tunnels, Sulani Brahmadat's mother, the Queen, the Prince and the Princess saw King Wideharit they thought they had fallen into the hands of the enemy and cried bitterly. Mahothada arranged to have the royal marriage ceremony of King Wideharit and Princess Pyinsala Sandi conducted in the tunnels. Then, they went out to the bank of the Ganges, where birthmate Ananda's barges which were waiting in readiness, took them back to Mittila.

Mahothada woke up, washed himself and had his breakfast. Then, he dressed himself in fine clothes and ordered his attendants to open the balcony window. Then, he walked to and fro within sight of King Sulani Brahmadat. In order to catch Mahothada, the King quickly headed toward the door on his elephant.

Then, Mahothada jokingly told King Sulani Brahmadat to take off his armour, leave his four-edged sword and to return to the palace without attempting anything in vain. The King thought Mahothada was making fun of him not knowing he was in danger. So, he declared that he would catch and kill Mahothada and then have a victory drink.

Mahothada told the King that his plan would not work because he had already known about the King and Minister Kaywut discussing their plans, that King Wideharit had returned to Meittila the previous night taking with him King Sulani's mother, his queen, the prince and the princess and that if they arrest and kill him, all the others would be killed by the King of Meittila. Not believing, he asked the courtiers to go and see and when it was found to be true, he was very angry with Mahothada.

Mahothada then told the King that once King Wideharit was back at his palace in Meittila, he would release and send back Queen Nanda Devi, the Queen Mother and the Prince and that he had planned in this manner because he desired friendship between the two kings and invited him to view the maze of tunnels. The King abandoned his weapon and, together with the minor kings, went along with Mahothada to view the tunnels. He greatly praised Mahothada's ability. Then, taking his weapon out from where he had hidden it, he threatened the King. When the King was frightened, Mahothada put the weapons down and told him that he would not want to harm the King and that he only wanted to show his ability. He said the King could kill him if he wished, or pardon him for life if he did not want to kill him. The King pardoned him. The kings did not know how to get out of the maze of tunnels, so, Mahothada had to step on the switch and released them. When Mahothada told them that his birthmates had to save them when they were about to be killed and a victory feast held for the occasion, each of the minor kings paid respects to Mahothada.

King Sulani Brahmadat asked their pardon and held a grand feast for seven days at the royal marriage chamber at the entrance to the tunnels before returning to Pyinsalarit. The King gave Mahothada presents of gold, silver, elephants, horses and others and requested him to stay in their

country. Mahothada promised to come and settle there when the King was no longer there and, accompanied by his forces and retinue, returned to Meittila kingdom.

When Minister Thaynaka knew about Mahothada's return, he went and informed King Wideharit about it. All the citizens also welcomed him back heartily. Mahothada reported all that had taken place to the King, telling him that the two kingdoms had become friendly. Then, he helped King Sulani Brahmadat's mother, his queen and the prince to Pyinsalarit kingdom.

King Wideharit gave King Sulani Brahmadat's daughter, Princess Pyinsala Sandi equal standing with his earlier Queen, Udonbara Devi. After a year passed, Queen Pyinsala Sandi gave birth to Prince Deegawu. When the Prince was ten years old, the King died and Mahothada gave the throne to him and asked permission to go to Pyinsalarit to serve King Sulani Brahmadat as he had promised earlier. The Queen and the Prince persuaded him not to, but Mahothada said he would serve both kingdoms from Pyinsalarit and look after the wellbeing of both nations. Having made that promise, he took his family and retinue and left for Pyinsalarit. The people of the land cried and saw him off on his way.

When King Sulani Brahmadat got news of Mahothada's coming, he assembled his retinue and waited outside the city to welcome him. With great ceremony, he was welcomed and asked to enter the city. He was provided with a big mansion to live in and also given districts and townships. From the day of his arrival, Mahothada went into audience with King Sulani Brahmadat every day.

In King Sulani Brahmadat's Pyinsalarit nation, there was a learned female heretic whose name was Bedi. She would come to have her food at the palace every day. However, she and Mahothada had not met one another. Queen Nanda Devi could not ever forgive Mahothada and asked her retinue of five hundred to find fault in him and set him up against the King. As instructed, the courtiers tried all the time to find fault in Mahothada.

One day, when the heretic Bedi was leaving the palace after having her meal, she met Mahothada at the entrance to the palace. When Mahothada saw her, he stood still, paying respects. As a gesture of asking if he had been honoured by the King although he had been attending to

him, she held her palm out flat. In response, Mahothada, in a gesture that he had not been honoured, held one of his hands in a fist. Meaning to ask why he did not become a heretic like her if he had not been honoured, she gestured by brushing her head with her palm. Mahothada, meaning to reply that he could not do so because he wasn't alone and had a family to support, he made a gesture brushing his stomach with his palm.

After thus making enquiries with Mahothada, Bedi went to her living quarters. Mahothada paid respects to her and went into audience with the King. The Queen's courtiers who had witnessed Mahothada and Bedi communicating, carried a complaint to the King saying the two were planning to take away his possessions. When the King asked for details, they interpreted that the heretic Bedi gestured asking why Mahothada had not been able to destroy King Sulani Brahmadat who was just as small as his palm, why he didn't get the kingdom in his hands by showing her open palm. They interpreted Mahothada's showing his fist as a gesture meaning he had the four-edged sword in hand and that he would take the kingdom in two or three days by killing the King. When Bedi gestured asking if Mahothada would cut the King's head off, they said he answered by gesture saying he would cut the King's body in two.

The next morning, Parebaik arrived in the palace to have breakfast. King Sulani Brahmadat then approached her to ask if she and Mahothada had met or not. She told the King that they had met and that she had tested his intelligence. After she had breakfast and left, Mahothada came to have audience with the king, who asked him if he had met Parebaik the previous day. Mahothada replied that they had met, not spoken but only asked and answered questions by signs. The king was very pleased and trusted Mahothada greatly and appointed him a warrior and put him in charge of all interior affairs.

Mahothada became suspicious of the king's putting him in charge of all interior affairs within the day, except for kingship. He was unable to see if it was just simply to honour him or to find fault with him and kill him. Therefore, he went to Parebaik to ask her to inquire into the king's real intention.

The next morning, Parebaik, after having breakfast, drew the king aside from the courtiers. She then asked what he would do if he went in a boat to the ocean where the guardian ogre of the ocean was and if he and six other persons— Queen Mother Salaka Devi, Queen Nanda Devi, brother Tikhina Mandi Prince, the king's playmate the chef Dhana Thekha, Minister Kaywut and Mahothada— were adrift in the ocean and the guardian ogre asked for the six in that order what he would do to save them from the danger.

Under the circumstances, the king said, he might give himself up to the guardian ogre, but not Mahothada. Parebaik, having learnt the king's goodwill toward Mahothada, felt happy. However, as she wanted all the courtiers and retinue to know it, she asked the king to assemble all in audience and asked the question again, to which the king gave the answer that he would not give Mahothada away.

Then, Parebaik told the citizens of Pyinsalarit that knowledge helps to solve all problems and that it was very valuable and one with knowledge looks after one's interests at present and also that of others and sends one on the way to another existence where one can also enjoy benefits. She said this in honour of Mahothada's wisdom and knowledge.

After that Mahothada enjoyed all the benefits and fame throughout the Universe and was in second position only to the king. He looked after the people's interests and the royal interests till he died, when he went to Tavatimsa abode of celestial beings where he also enjoyed an honourable position.

(End)

ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော်

ရှေးအခါ ဗာရာဏသီပြည်၌ ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် မင်းပြုလေသည်။ သားတော်ကြီးကို အိမ်ရှေ့အရာကို ပေးထားတော်မူ၏။ အိမ်ရှေ့မင်းသား၏ အခြံအရံများ တိုးတက်ပြန်ပွားလာသဖြင့် မင်းကြီးသည် ထီးနန်းအန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်တော်မူမိသည်။ ထို့ကြောင့် သားတော်အား မိမိကွယ်လွန်ပြီးသည့်နောက် မှ တိုင်းပြည်သို့ပြန်လာ၍ မိမိ၏ အမွေထီးနန်းကို စိုးစံလေတော့၊ ယခုအခါတွင် တိုင်းပြည်မှထွက်၍ နှစ်သက်ရာအရပ်၌ နေချေဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်လေသည်။ ထိုအခါ သားတော်လည်း အမိန့်တော်မြတ်ကို ဦးထိပ်ဆင်ရွက်၍ တစ်ယောက်တည်း တိုင်းပြည်မှထွက်ခွာလာ၏။ ယမုံနာမြစ်သမုဒ္ဒရာ တို့၏ အလယ်တောင်ကြားတစ်ခု၌ ကျောင်းသိန်းနန်း ဆောက်လုပ်၍ ရသေ့အသွင်ဖြင့် နေလေသည်။

ထိုအချိန်ခါ သမုဒ္ဒရာအောက် နဂါးပြည်၌ မုဆိုးမဖြစ်သော နဂါးမတစ်ယောက်သည် အခြားလင်ရှိသော နဂါးမများနည်းတူ ပျော်မြူးလိုသဖြင့် လင်သားရှာဖွေရန် နဂါးပြည်မှထွက်လာခဲ့သည်။ မင်းသား၏နေရာသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ ထိုအချိန်တွင် မင်းသားသည် သစ်သီးရှာဖွေသွားနေခိုက်ဖြစ်သဖြင့် ကျောင်းသိန်းနန်းတွင်းဝင်၍ အကဲခတ်လေ့လာသည်။ ထိုအခါ ရသေ့တစ်ပါးတည်း နေထိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရလျှင် ထိုရသေ့သည်သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုခြင်း သို့မဟုတ် အခြားအကြောင်းကြောင့် ရဟန်းပြုခြင်းဖြစ်သည်ကို စမ်းသပ်ရန် ဆုံးဖြတ်ခါ အိပ်ရာတစ်ခုကို စီစဉ်လေသည်။ သဒ္ဓါတရားဖြင့် ရဟန်းပြုခဲ့ပါမူ ၎င်းပြုပြင်ပေးသည့် အိပ်ရာ၌ နားအိပ်ခြင်းမပြု၊ ကာမဂုဏ်ရှိသောသူဖြစ်ပါက အိပ်စက်လိမ့်မည်ဟု တွေးတောပြီး အိပ်ရာကို နတ်တို့၏ ပန်းရနံ့သာတို့ဖြင့် ပူဇော်စီစဉ်ထားရှိပြီး နဂါးပြည်သို့ပြန်လေသည်။

မင်းသားသည် ညချမ်းအချိန်တွင် သစ်သီးရှာဖွေရာမှ ကျောင်းသိန်းနန်းသို့ ပြန်ရောက်လာသည်။ ပန်းအခင်းအိပ်ရာကို တွေ့၍ အံ့ဩပြီး နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာ ထိုအိပ်ရာ၌နေလေသည်။ နောက်တစ်နေ့ မိုးသောက်သော်မင်းသားသည် သစ်သီးရှာထွက်ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် နဂါးမသည် ရောက်ရှိလာပြီး ကျောင်းသိန်းနန်းအတွင်းဝင်ကြည့်သည့်အခါ အိပ်ရာထက်မှ ပန်းညှိုးနွမ်းနေသည်ကိုတွေ့ရှိရ၍ ထိုမင်းသားသည် ကာမဂုဏ်အလိုရှိသောသူဖြစ်သည်ကို သိရှိသွားလေသည်။ နဂါးမသည် ထိုသူအားလင်သားအဖြစ် ရွေးချယ်လျှင်သင့်မည်ဟု တွေးတောကာ ဟောင်းသောပန်းများအစား ပန်းသစ်များကို ယခင်အတိုင်းစီစဉ်ထားရှိခဲ့ပြီး နဂါးပြည်သို့ ပြန်လေသည်။ မင်းသားသည် ထိုည၌လည်း ထိုအိပ်ရာ၌ပင်အိပ်၍ မိုးသောက်သောအခါ ဤသိန်းနန်းကို မည်သူလာရောက်ပြုပြင်နေသည်ကို သိလိုစိတ်ကြောင့် သစ်သီးရှာဖွေထွက်ဟန်ဆောင်ကာ သိန်းနန်းနှင့် မနီးမဝေးအရပ်၌ ပုန်းကွယ်၍ ချောင်းနေလေသည်။

နဂါးမလည်း များစွာသောပန်းနံ့သာကို ယူဆောင်၍ သိန်းနန်းသို့ ရောက်ရှိလာသည်ကို မင်းသားမြင်လိုက်ရသည်။ မင်းသားသည် မြတ်သောအဆင်းနှင့် ပြည့်စုံသောနဂါးမကိုမြင်၍ တပ်မက်စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ နဂါးမကလည်း လက်ခံကြည်ဖြူပေါင်းဖက်ကြရာ သားတော် သာဂရ နှင့် သမီးတော် သမုဒ္ဒဇာကို ဖွားမြင်လေသည်။ သားတော်နှင့် သမီးတော်တို့ကို သမုဒ္ဒရာအနီး၌ ဖွားမြင်ခြင်းကြောင့် သာဂရနှင့် သမုဒ္ဒဇာဟု အမည်မှည့်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

တစ်နေ့သောအခါတွင် ဗာရာဏသီပြည်မှ မုဆိုးတစ်ဦးသည် ထိုအရပ်သို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ စကားပြောဆိုကြပြီးသည့် အခါတွင် မုဆိုးသည် မင်းသားမှာ ဗာရာဏသီပြည်ရှင်၏ သားတော်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းသည် တိုင်းပြည်သို့ပြန်ရောက်ပါက ဤရပ်၌မင်းသားရှိနေကြောင်းကို မင်းကြီးထံ လျှောက်ထားမည်ဟုဆိုကာ နေပြည်တော်သို့

ပြန်လေသည်။ နေပြည်တော်သို့ရောက်လျှင် မင်းကြီး နတ်ရွာစံကြောင်း သိရှိရလေသည်။ ထိုအခါမုဆိုးသည် မှူးမတ်တို့ကို မင်းသားနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့သည် များကို ပြောကြားလေသည်။ အမတ်တို့သည် မုဆိုးအား ပဏ္ဏာလက်ဆောင် များပေး၍ မင်းသားရှိရာကို ဦးဆောင်ညွှန်ပြစေသည်။ မှူးမတ်အပေါင်းတို့က မင်းသားကို တွေ့ဆုံသောအခါ နေပြည်တော်သို့လိုက်ပါ၍ စိုးစံတော်မူရန် လျှောက်ထား ကြ၏။

မင်းသားလည်း နေပြည်တော်သို့ပြန်ရန် နဂါးမနှင့်တိုင်ပင်၏။ ထိုအခါ နဂါးမက ၎င်းတို့သည် အဆိပ်ရှိသောအမျိုးဖြစ်၍ အမျက်ဒေါသထွက်၍ တစ်စုံ တစ်ယောက်ကိုကြည့်မိလျှင် ထိုသူမှာဖွဲပြာကဲ့သို့ ဖြစ်သွားနိုင်၍ လိုက်ပါနိုင်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်းငြင်းဆိုလေသည်။ မင်းသားက အကြိမ်ကြိမ်ပြောဆိုသော်လည်း နဂါးမသည် ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ နဂါးမျိုးဖြစ်သော သားတော်၊ သမီးတော်တို့ကို ခေါ်ဆောင်သွားလိုပါက ခေါ်ဆောင်သွားရန်၊ သို့သော် သားတော်၊ သမီးတော် တို့မှာ ရေအမျိုးဖြစ်၍ နူးညံ့လှသောကြောင့် လှေကိုထွင်း၍ ရေအပြည့်ထည့် လျှက် ထိုသားငယ်၊ သမီးငယ်တို့ မပင်ပန်းအောင် ခေါ်ဆောင်သွားရန်၊ နေပြည်တော်သို့ရောက်သည့်အခါ ပြည်တွင်းတွင် ရေကန်ကြီးတူး၍ နေစေရန် မှာကြားလေသည်။ ထို့နောက်နဂါးမသည် မင်းသားကို လက်ယာရစ်လှည့်၍ ရှိခိုးပြီးငိုမြည်ကာ နဂါးပြည်သို့ ပြန်သွားလေသည်။

မင်းသားလည်း နဂါးမကိုခေါ်ဆောင်ခွင့်မရသဖြင့် နှလုံးမသာမယာဖြင့် မှူးမတ်တို့ကို လှေတစ်စင်းအလျင်အမြန်ထွင်းစေသည်။ ထိုလှေကိုလှည်းပေါ် တင်ပြီး ရေအပြည့်ဖြည့်ကာ အဆင်းအနံ့အရသာနှင့် ပြည့်စုံသောပန်းတို့ကို ထည့်စေသည်။ ထိုလှေအတွင်းတွင် သားတော် သမီးတော်တို့ကို လိုက်ပါစေ လျှက် နေပြည်တော်သို့ ပြန်လေသည်။ နေပြည်တော်သို့ ရောက်လျှင် မင်းသား သည် မင်းပြုလေသည်။ ပြည်တွင်း၌သားတော် သမီးတော်တို့ကစားရန် ပေါက်

ရကီရေကန်ကိုတူးစေသည်။ သားတော် သမီးတော်တို့သည် ထိုရေကန်၌ ကစားကြ၏။ တစ်နေ့တွင် ပေါက်ရကီရေကန်သို့ရေသွင်းရာတွင် လိပ်တစ် ကောင်ဝင်လာသည်။ မင်းသား၊ မင်းသမီးတို့ ရေကစားကြသည့်အခါ လိပ်သည် ခေါင်းဖော်ကြည့်ပြီး တစ်ဖန်ရေ၌ငုပ်လေသည်။ မင်းသား၊ မင်းသမီးတို့မြင်လျှင် ကြောက်လန့်ပြီး ရေကန်အတွင်း၌ ဘီလူးတစ်ကောင်ရောက်နေကြောင်း ဖခင် မင်းကြီးထံ လျှောက်ထားကြလေသည်။

ထိုအခါမင်းကြီးသည် မင်းချင်းတို့ကိုခေါ်၍ လိပ်ကိုဖမ်းဆီးစေသည်။ လိပ်ကို ဖမ်းမိလျှင် မင်းကြီးသည် အမှုနှင့်လျော်အောင်စီစဉ်စေ၏။ ထိုအခါ အမတ်တို့သည် ဆံ့၌ထည့်၍ ကျည်ပွေဖြင့်အမှုန်ဖြစ်အောင် ထောင်းသင့် ကြောင်း၊ သုံးပါး သောချက်ခြင်းဖြင့် ချက်၍စားသင့်ကြောင်း၊ မီးပုံကြီးထဲသို့ထည့် သင့်ကြောင်း၊ အခွံခွာပြီး အသားကိုပြန်ထည့်ပြီးချက်သင့်ကြောင်း၊ ယမုံနာမြစ်ဝဲ၌ချသင့်ကြောင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုးလျှောက်တင်ကြ၏။ မင်းကြီးသည် ယမုံနာမြစ်ဝဲသို့ ချစေသည်။ လိပ်ကိုချလိုက်သည့်အခါ လိပ်သည် နဂါးပြည်သို့စီးသော ရေစီးဖြင့် လိုက်ပါကာ နဂါးပြည်သို့ရောက်ရှိလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ရေ၌ကစားနေသော ဓတရဋ္ဌနဂါးမင်း၏ သားများဖြစ်ကြ သည့် နဂါးလုလင်ပျိုတို့သည် လိပ်ကိုမြင်၍ဖမ်းကြ၏။ ထိုအခါလိပ်သည် မိမိသည် ဗာရာဏသီပြည်ရှင်၏ တမန်တော်စိတ္တစူဠဖြစ်ကြောင်း၊ နဂါးမင်းဓတရဋ္ဌ မင်းအား ဗာရာဏသီပြည်ရှင်မင်း၏ သမီးတော်ကို ဆက်သလို၍ လာရောက် ခြင်းဖြစ်သဖြင့် နဂါးမင်းထံသို့ ပို့ပေးရန်ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောကြားလေသည်။

နဂါးလုလင်တို့လည်း လိပ်၏စကားကိုကြားလျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ စွာဖြင့် မင်းကြီးထံသို့ပို့ဆောင်၍ အကြောင်းစုံကို လျှောက်တင်ကြသည်။ မင်းကြီးလည်း လိပ်ကိုမြင်လျှင် ဤလိပ်သည်ဗာရာဏသီမင်းကြီး၏ တမန်တော် မဖြစ်နိုင်ဟုဆို၏။ လိပ်လည်းမခံမရပ်နိုင်ဖြစ်သဖြင့် မိမိသည်သာမည့်လိပ်

မဟုတ်ကြောင်း၊ စိတ္တစူဠ အမည်ရှိသော အမတ်ရာထူးရှိသည့် လိပ်ဖြစ်ကြောင်း စသည့်ဂုဏ် တို့ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလေသည်။ ထိုအခါနဂါးမင်းကြီးလည်း ယုံကြည်တော် မူပြီး ဗာရာဏသီမင်း၏ သမီးတော်နှင့် ထိမ်းမြားရန်ရက် သတ်မှတ်ချိန်းဆိုသည့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် နဂါး လုလင်လေးဦးတို့အား ထိုလိပ်နှင့် အတူလိုက်ပါ စေခဲ့သည်။ လမ်းခရီးတွင် ရေအိုင်တစ်ခုသို့ ရောက်သောအခါလိပ်သည် မင်းကြီး၏သားတော် သမီးတော်များအတွက် ကြာစွယ်ကြာဥ ချိုးမည်ဟုဆိုကာ ရေအိုင်အတွင်းဆင်း၍ ပုန်းအောင်းနေရစ် လေသည်။ နဂါးလုလင်ပျိုတို့လည်း လိပ်ကိုသွားနှင့်ပြီဟုထင်မှတ်ကာ လူယောင်ဖန်ဆင်းပြီး ဗာရာဏသီမင်းကြီးထံသို့ ဝင်လေသည်။ မင်းကြီး ထံမှောက်ရောက်သည့်အခါ သမီးတော် သမုဒ္ဒဇာကို ဓတရဋ္ဌ နဂါးမင်းအား ပေးဆက်ရန်နှင့် စိတ္တစူဠလိပ်ကိုစေလွှတ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ရက်သတ်မှတ်ရန် လိုက်လာကြောင်း လျှောက်တင်လေသည်။

ဗာရာဏသီပြည်ရှင်မင်းက နဂါးမျိုးနှင့်ဇာတ်မတူကြ၍ ထိမ်းမြားပေး နိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း မိန့်ကြားလေသည်။ ထိုစကားကိုကြားလျှင် နဂါးလုလင် ပျိုတို့သည် အမျက်ထွက်ကာနဂါးပြည်သို့ပြန်ကြပြီ နဂါးမင်းအားပြန်လည် လျှောက်တင်ကြ ၏။ နဂါးမင်းသည်အမျက်ထွက်ကာ နဂါးလုလင်တို့အား ဗာရာဏသီပြည်သို့ သွားရောက်ပြီး နှာခေါင်းလေလွှတ်၍ ကြောက်မက်ဖွယ် ဖြစ်အောင် ခြိမ်းခြောက်ရန်၊ သို့သော်တစ်စုံတစ်ယောက်ကိုမျှ မညှင်းဆဲ မသတ်ဖြတ်ကြရန် အမိန့်ထုတ် ပြန်လေသည်။ နဂါးမင်းသည် အမျက်ထွက် သော်လည်း ဗာရာဏသီပြည်မင်း၏ သမီးတော် သမုဒ္ဒဇာအား ချစ်ခင်မြတ်နိုး ကြင်နာလှသောကြောင့် ပြည်သူတို့အား ပျက်စီးခြင်းကို အလိုမရှိ၍ ဤသို့ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

နဂါးတို့သည် ဗာရာဏသီပြည်၌ ဤသို့နှာခေါင်းလေလွှတ်ခြိမ်းခြောက် သည့်အခါ ပြည်သူအပေါင်းတို့ကြောက်ရွံ့ကာ နဂါးတို့အားမေးလေသည်။

နဂါးတို့က ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် သမုဒ္ဒဇာ မင်းသမီးအား နဂါးမင်းထံသို့ ဆက်သမည်ဟုဆိုပြီး ဆက်သရန်ပျက်ကွက်၍ နဂါးမင်းကအမျက်ထွက်ကြောင်း ကို ရှင်းပြကြ၏။ ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးထံသွား၍ တောင်းဆိုကြလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် မင်းကြီးညောင်စောင်း၌ ရောက်ရှိနေ ကြသော နဂါးလုလင်ပျိုလေးယောက်တို့ကလည်း ပေးလော့ပေးလော့ဟုဆို လျက် မင်းကြီး၏ ဦးခေါင်းကို ပေါက်အံ့သကဲ့သို့ပြုကြသည်။ မင်းကြီးလည်း ကြောက်လန့်ပြီး ငါ၏သမီးတော်သမုဒ္ဒဇာကို ဓတရဋ္ဌနဂါးမင်းအား ပေးတော် မူမည်ဟု သုံးကြိမ်ဟစ်အော်လေသည်။

ထိုအခါနဂါးလုလင်တို့သည် တစ်ဂါဝုတ်မျှသောအရပ်၌ နတ်ပြည်ကဲ့သို့ ဖန်ဆင်းကာ စောင့်ဆိုင်းနေလေသည်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည် သမီးတော်ကို ခေါ်ယူ၍ ဖျောင်းဖျပြောဆို၏။ ထို့နောက်ဦးခေါင်းဆေးလျော်စေ၍ ဝတ်စား တန်ဆာများဆင်ပြီးလျှင် ရထားပေါင်းချုပ်၌တင်လျက် မှူးမတ်ပရိတ်သတ်နှင့် တကွပို့စေ၏။ နဂါးမင်းကလည်း ပရိသတ်နှင့်တကွ ခရီးဦးကြိုဆို၍ ကြီးစွာ ချီးမြှောက်လေသည်။ နဂါးမင်းသည်အစေအပါးများကို လူအသွင်ဖြင့်သာ မင်းသမီးအားအလုပ်အကျွေးပြု ခြံရံစေ၏။ မြွေအသွင်ပြသူများ ဒက်ကြီးစွာ စီရင်မည်ဟု အမိန့်ထုတ်ပြန်စေလေသည်။ မိဖုရားလည်း လူပြည်ဟူသော အမှတ်ဖြင့် နဂါးပြည်၌ ဓတရဋ္ဌနဂါးမင်းနှင့်အတူ မွေ့လျော်စံပျော်လေသည်။

သမုဒ္ဒဇာ မိဖုရားသည် သားတော်သူဒဿန၊ ဒတ္တ၊ သုဘောဂ၊ အရိဋ္ဌ ဟူသော သားတော်လေးပါးကိုဖွားမြင်လေသည်။ ထိုသားတော်လေးပါးတို့ အနက် သားလတ်ဖြစ်သော ဒတ္တသည် ဘုရားအလောင်းဖြစ်တော်မူ၏။ ဤသို့ သားလေးပါး မွေးဖွားပြီးသည်တိုင် မိဖုရားသည် မိမိပြည်သည် နဂါးပြည်ဖြစ် ကြောင်း မသိရှိပေ။

တစ်နေ့သ၌ သားအငယ်ဆုံး အရိဋ္ဌသည် မိမိ၏မိခင်မှာ လူမိန်းမဖြစ် ကြောင်း နဂါးငယ်တို့ထံမှ ကြားသိရလေသည်။ အရိဋ္ဌသည် နဂါးငယ်တို့

ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော် ၁၁၅

ပြောစကားမှန်မမှန် သိရှိနိုင်ရန်အတွက် မိခင်၏နို့စို့လျက် မြွေ၏သဏ္ဍာန်ဖန်ဆင်း၍ အမြီးဖြင့် မိခင်၏ ခြေကိုပုတ်ခတ်။ သမုဒ္ဒဇာမိဖုရားလည်း ကြောက်လန့်အော်ဟစ်ကာ သားတော်အရိဋ္ဌကို လက်ဖြင့်မြေသို့ ခါချလေသည်။ မိဖုရား၏ လက်သည်းဖြင့် သားတော်၏ မျက်စိကိုခတ်မိ၍ မျက်စိတစ်ဖက် ပျက်သွားလေသည်။ နဂါးမင်းသည် မိဖုရား၏အလန့်တကြား အော်ဟစ်သံကြား၍ မေးလေသော် သားတော်အရိဋ္ဌပြုလုပ်ကြောင်း သိရလျှင် သားတော်ကို ဖမ်း၍ သတ်မည်ဟုပြုလေသည်။ မိဖုရားလည်း သားတော်ကိုအပြစ်မပေးရန် တောင်းပန်၍ မင်းကြီးသည် သားတော်အပြစ်ကို သည်းခံခွင့်လွှတ်လိုက်လေသည်။ ထိုနေ့မှစ၍ သမုဒ္ဒဇာမိဖုရားလည်း ဤပြည်ကား နဂါးပြည်ဖြစ်သည်ကို သိရှိရလေတော့သည်။ သားတော် အရိဋ္ဌလည်း မျက်စိတစ်ဖက်ပျက်သည်မှ စပြီး ကာဏာရိဋ္ဌဟု အမည်တွင်သည်။

သားတော်လေးပါးတို့ အရွယ်ရောက်သောအခါ ခမည်းတော်မင်းကြီးသည် ယူဇနာငါးရာရှိသော နဂါးပြည်ကို ငါးပိုင်းပိုင်း၍ ယူဇနာတစ်ရာစီတွင် နဂါးမောင်းမ အခြံအရံတစ်သောင်းခြောက်ထောင်စီဖြင့် သားတော်တို့ကို စံစားစေသည်။ ခမည်းတော်သည် မိမိအတွက် ယူဇနာတစ်ရာမျှကိုသာ မင်းပြုတော်မူ၏။

သားတော်သူဒဿန၊ သုဘောဂနှင့် ကာဏာရိဋ္ဌ တို့သည် မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကို တစ်လတစ်ကြိမ် အဖူးအမြော်ရောက်ကြပြီး၊ အလောင်းတော် ဒတ္တနဂါးသည်မူ တစ်လခွဲတစ်ကြိမ်လာရောက်၏။ နဂါးပြည်၌ တစ်စုံတစ်ခုသော ပြဿနာရှိလျှင် ဘုရားအလောင်း ဒတ္တနဂါးသာလျှင် ဖြေရှင်းပေးရသည်။ ခမည်းတော်မင်းကြီးနှင့် စတုမဟာရာဇ် ဝိရူပပက္ခနတ်မင်းကြီးထံခစားသောအခါ နတ်ပြည်တွင် ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာကိုလည်း ဘုရားလောင်းသာ ဖြေရှင်းပေးရသည်။

ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော် ၁၁၆

တစ်နေ့သောအခါ ဝိရူပပက္ခနတ်မင်းကြီးသည် နဂါးပရိတ်သတ်နှင့်တကွ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့သွား၍ သိကြားမင်းကြီးထံခစား၏။ ထိုနဂါးသိကြားပရိသတ်တို့၌ တစ်ခုသော ပြဿနာဖြစ်ပေါ်နေသည်။ ထိုပြဿနာကို မည်သူမျှ ဖြေနိုင်ကြခြင်းမရှိ၍ ဘုရားလောင်း ဒတ္တသည် မြတ်သောပလ္လင်ထက်၌ နေရာယူ၍ ဖြေကြားလေသည်။ ထိုအခါသိကြားမင်းသည် ဘုရားလောင်းဒတ္တအား မြေကြီးနှင့်အမျှ ပညာကြီးမား ပြည့်စုံသည်ဟု ချီးကျူးကာ ဘူရိဒတ္တအမည်ကို ပေးတော်မူမည်ဟု ဘုရားလောင်းအား ဘူရိဒတ်ဟူသော အမည်ကိုမှည့်၏။ ထိုနေ့မှစ၍ ဘုရားလောင်းသည် သိကြားမင်းထံ မပြတ်ခစားရ၏။ ထိုသို့ခစားသောအခါ နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သည့် ဥပုသ်သီတင်းဆောက်တည်ခြင်း ပြုရန်ကြံရွယ် မိလေသည်။ နဂါးပြည်သို့ ရောက်သောအခါ မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကို ခွင့်ပန်ကာ ထိုနဂါးပြည်၏ ဆိတ်ငြိမ်ရာအရပ်တစ်ခုရှိ ဥယျာဉ်တော်၌ ဥပုသ်ဆောက်တည်၍နေ၏။ နဂါးမငယ်တို့သည် သီဆိုတီးမှုတ်မြူးတူးခြံကြ၏။ ဘူရိဒတ်လည်း ဥပုသ်သီတင်း ပြည့်စုံလိုသော်ကြောင့် မယ်တော်၊ ခမည်းတော်တို့ထံ ခွင့်ပန်ကြားခြင်းမရှိဘဲ မိမိမယားကိုသာခေါ်၍ လှူပြည်ယမုံနာမြစ်နားသို့သွား၍ ဥပုသ်ဆောက်တည်မည်၊ ဥပုသ်နေ့ကျော်လွန်မှ အဖော်များဖြင့် နဂါးပြည်သို့ ခေါ်ဆောင်ကြရန် မှာကြားခဲ့သည်။ ထိုအရပ်၌ ထွန်တုံးဖျား ပမာဏရှိသော ကိုယ်ကိုဖန်ဆင်းလျက် မိမိ၏အရေ အကြော၊ အရိုး၊ အသွေးအသားတို့ကို ယူလိုကယူကြစေသတည်းဟု အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဥပုသ်ကိုဆောက်တည်၏။ နေအရုဏ်တက်လျှင် နဂါးမတို့သည် မှာခဲ့သည့်အတိုင်း ဘုရားလောင်းကို နဂါးပြည်သို့ဆောင်ယူကုန်၏။ ဤသို့နည်းဖြင့် ဘုရားလောင်းသည် နေ့လရှည်စွာ ဥပုသ်သီတင်းဆောက်တည်တော်မူ၏။

ထိုအချိန်အခါ၌ ဗာရာဏသီပြည်တံခါးအနီး ရွာတွင် နေထိုင်သော နေသာဒဟုခေါ်သော ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် သောမဒတ်အမည်ရှိသော သားငယ်နှင့်အတူ သမင်များကိုဖမ်း၍ သတ်ဖြတ်ရောင်းချကာ အသက်မွေးမြူ လျက်ရှိသည်။ တစ်နေ့သ၌ ပုဏ္ဏားသည် သမင်သားကိုမရ၍ လက်ချည်းသက် သက် ပြန်ပါက ဇနီးဖြစ်သူ စိတ်ဆိုးမည်ကို စိုးရိမ်ကာ ဆက်လက်ရှာဖွေသည်။ ထိုအခါ ရေသောက်လို၍ ဘုရားလောင်းနေထိုင်ရာ ယမုန်နာမြစ်သို့ ရေသောက် ဆင်းလာသော သမင်များကိုတွေ့၍ လိုက်လံပစ်ခတ်လေသည်။ ပုဏ္ဏားပစ် လိုက်သော သမင်တစ်ကောင်သည် ပစ်ရာအရပ်၌ မလဲဘဲ မြားအဟုန်ကြောင့် ကြောက်လန့်တကြားပြေးလေ၏။ ထိုသမင်နောက်သို့ လိုက်ရင်းဖြင့် ဘုရား လောင်း ဘူရိဒတ်၏ နေရာ တောင်ပို့အနီး ညောင်ပင်ကြီးသို့ ရောက်ရှိလာ လေသည်။ ပုဏ္ဏားသားအဖသည် သင့်တင့်ရာ၌သမင်ကို ထားပြီး သစ်ပင်ထက် သို့တက်ပြီးလျှင် သစ်ပင်ခွကြားတွင် အိပ်ကြ၏။

ထိုအခိုက် နဂါးမတို့သည် ဘုရားလောင်းအတွက် ပန်းမွေ့ရာကို လာခင်း ကြ၏။ ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ်သည် နတ်၏ ကိုယ်ကိုဖန်ဆင်း၍ သိကြားမင်း ၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့် ပန်းမွေ့ရာ၌ နေလေ၏။ နဂါးမတို့သည် တီးမှုတ်ဖျော်ဖြေ ကာ ဘုရားလောင်းအား ခစားကြသည်။ ထိုအသံကိုကြားလျှင် ပုဏ္ဏားသည် သစ်ပင်မှ ဆင်း၍ ဘုရားလောင်းအား မေးမြန်းစုံစမ်းလေသည်။ ဘုရားလောင်း လည်း မိမိသည် တန်ခိုးကြီးသော နဂါးဖြစ်ကြောင်းပြောပြသည်။ ထို့နောက် နဂါးမင်း ဘူရိဒတ်သည် ဤပုဏ္ဏားသည် ရှန်ရင်းကြမ်းတမ်းသူဖြစ်၍ မြွေသမား ခေါ်၍ ဘုရားလောင်းအား ပြပါက ဥပါဒိအန္တရာယ်ဖြစ်တော့မည်ဟု တွေးမိကာ ပုဏ္ဏားကို နဂါးပြည်သို့ ခေါ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။ ပုဏ္ဏား လည်း သဘောတူညီကာ နဂါးပြည်သို့လိုက်ပါ၍ စည်းစိမ်ခံစားလေသည်။

ဘုရားလောင်းဘူရိဒတ်သည် ဥပုသ်မပြတ်ဆောက်တည်၍ တစ်လခွဲ တစ်ကြိမ် မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ထံပြန်၍ ခစားဝင်ကာ တရားစကားပြော

ဆိုသည်။ ထို့နောက် ပုဏ္ဏားသားအဖတို့ကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းလျက် အလိုရှိသည် တို့ကို ဖြည့်ဆည်းကာ မိမိနေရာသို့ ပြန်လေ့ရှိသည်။ ပုဏ္ဏားသည် ဘုန်းနည်း သောကြောင့် နဂါးပြည်၌ တစ်နှစ်ကြာ နေထိုင်ပြီးသည့်အချိန်တွင် ပျော်ပိုက်ခြင်း မရှိတော့။ ပျော်မွေ့နေသောသား သောမဒတ်ကို အကြိမ်ကြိမ်စည်းရုံးပြီး သားက သဘောတူညီသောအခါ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းထံ လူပြည်ပြန်ခွင့် တောင်းလေ သည်။ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းသည် မိမိဥပုသ်ဆောက်တည်ရာ အရပ်ကို သူတစ်ပါးကို ပြောဆိုခြင်းမပြုစေရန်အတွက် အလိုရှိသော ဥစ္စာကို ရရှိနိုင်သည့် ပတ္တမြားရှင်ကို ပုဏ္ဏားအား ပေးလေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် မိမိမှာအသက်ကြီးပြီဖြစ်၍ လူပြည်သို့ ရောက်က ရဟန်းပြုမည်ဖြစ်ကြောင်းပြော၍ ပတ္တမြားကိုလက်မခံချေ။ ထိုအခါ ဘူရိဒတ်မင်းက ရဟန်းအဖြစ် မကျင့်နိုင်၍ လူထွက်ချိန်တွင် အလိုရှိသူမျှကို လာရောက်တောင်းဆိုရန် မှာကြားပြီး နဂါးလုလင်လေးယောက်တို့ကို ပုဏ္ဏားကို လူပြည်သို့ လိုက်ပါလိုစေသည်။ နဂါးလုလင်လေးယောက်တို့သည် ပုဏ္ဏား သားအဖကို ဗာရာဏသီပြည်ခရီးသို့ ပို့ဆောင်ပြီး နဂါးပြည်သို့ ပြန်ကြလေသည်။

ပုဏ္ဏားသားအဖသည် ခရီးစဉ်အတိုင်း သွားကြရာ ခရီးအကြား၌ ရေကန် တစ်ကန်ကိုမြင်၍ ရေချိုးကြရန်အတွက် နဂါးပြည်မှ ဆင်မြန်းလာသော နတ်ဝတ် တန်ဆာကိုချွတ်၍ ထုပ်ပိုးလျက် ရေကန်နား၌ထားပြီး ရေကန်တွင်းသို့ သက်ဆင်း ရေချိုးကြလေသည်။ ထိုခဏ၌ ထိုအဝတ်တန်ဆာတို့သည် ပျောက် ကွယ်၍ နဂါးပြည်သို့ ပြန်ရောက်သွားလေသည်။ ပုဏ္ဏားအဖတို့ကိုယ်၌ အိမ်မှ ပါလာရင်းဖြစ်သော ဖန်ရည်ဆိုးသော ပုဆိုးညစ်သည် လာစွပ်လေသည်။ သားသောမဒတ်သည် ဖခင်ကိုကြည့်ပြီး မြတ်သောစည်းစိမ်တို့ဆုံးရှုံးပျက်စီးရ လေပြီဟု ငိုကြွေးလေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသည် တော၌ သမင်ပေါသည် ဖြစ်၍ သမင်တို့ကိုသတ်၍ အသက်မွေးကြမည်ဟု နှစ်သိမ့်ကာ နေအိမ်သို့ ပြန်လာကြလေသည်။

နေအိမ်သို့ရောက်လျှင် ပုဏ္ဏားသည်ပင်ပန်းသည်ဖြစ်၍ အိပ်ပျော်လေသည်။ ပုဏ္ဏားအိပ်နေစဉ် ပုဏ္ဏားမသည် သားသောမဒတ်ကို နေအိမ်မှ အချိန်ကြာ မြင့်စွာ ပျောက်ဆုံးနေခြင်းကို မေးမြန်းလေသည်။ သားသောမဒတ်က နဂါးပြည်သို့ ရောက်ရှိသွားသည်ကို အစအဆုံးပြန်လည် ပြောပြ၏။ ပုဏ္ဏားမကနဂါးပြည် မှအပြန် မည်သည့်ရတနာမျိုး ပါရှိလာသည်ကို မေးသောအခါ နဂါးမင်းက အလုံးစုံကို ရနိုင်သော ပတ္တမြားကိုပေးသော်လည်း ဖခင်ကလူပြည်ရောက်လျှင် ရဟန်းပြုမည် ဖြစ်သောကြောင့် လက်မခံသည်ကိုလည်းပြောပြ၏။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားမသည် လွန်စွာဒေါသထွက်ပြီး ပုဏ္ဏားကို အပြစ်တင် ပြောဆိုလေသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း တော၌သမင်ပေါများ၍ မုဆိုးလုပ်ကျွေးမည်ဟုဆိုကာ သားနှင့်အတူ တောသို့သွား၍ ယခင်ကနည်းတူ မုဆိုးလုပ်လျက် အသက်မွေး ကြ၏။

ထိုအချိန်တွင် တောင်သမုဒ္ဒရာလက်ပံတော၌ နေသောဂဠုန် တစ်ကောင်သည် သမုဒ္ဒရာရေကို ၎င်း၏တောင်ပံခတ်သော လေအဟုန်ဖြင့် ကွဲစေပြီး သမုဒ္ဒရာအောက်၌ရှိသော နဂါး၏ဦးခေါင်းကို ဆွဲသုတ်၍ ဟိမဝန္တာ တောသို့ ပျံသွားလေသည်။

ထိုအခါ၌ ကာသိကရာဇ်တိုင်း၌နေသော ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် ရသေ့ ရဟန်းပြုလျက် ဟိမဝန္တာတော၌နေရာ သင်္ခမ်းတည်ဆောက် သီတင်းသုံး လျက်ရှိသည်။ ထိုရသေ့သည် စကြိုဦး၌ရှိသောကြီးမားသည့် ပညောင်ပင်ကြီး အောက်တွင် သီတင်းသုံးနေစဉ် ဂဠုန်သည်နဂါးကို ထိုပညောင်ပင်ပေါ်မှ ဖြတ် သန်းသယ်ဆောင်လာသည်။ နဂါးသည် အမြီးဖြင့် ရစ်ခွေလိုက်သည်ကို မသိရှိဘဲ မိမိ၏ခွန်အားဖြင့် ကောင်းကင်ကို ပျံလေလျှင် ဂဠုန်သည် နဂါးကို လက်ပံပင်သို့ သယ်ဆောင်လာပြီး ဝမ်းကိုခွဲ၍နဂါးဆီကို စားပြီးလျှင် နဂါးအကောင်ကို သမုဒ္ဒရာသို့ပစ်ချလေသည်။ ပညောင်ပင်သည် သည်းစွာအသံမြည်၍ ဖရိုဖရဲဖြင့် ကျလေသည်ကို ဂဠုန်လည်း မိမိ၌အပြစ်ရှိ မရှိသိလို၍ လုပ်ပျိုအသွင်ဖြင့် ရသေ့

ထံပါး ချဉ်းကပ်မေးမြန်းလေသည်။ ရသေ့က ပညောင်ပင် ကျွတ်စေလိုသော စေတနာမပါ၍ အပြစ်မရှိကြောင်း ပြောကြားလျှင် ဂဠုန်သည်လွန်စွာ ကျေနပ် နှစ်သက်လှသည်ကြောင့် မြွေနဂါးတို့ ဘေးမှ တားမြစ်နိုင်သော မန္တန်ကိုပေး လေသည်။ ရသေ့ကငြင်းဆိုသဖြင့် အဖန်တလဲလဲတောင်းပန်လျက် အလမ္မာယ် အတတ် မန္တန်ကို သင်ပေးပြီး မိမိနေရာသို့ ပြန်သွားလေသည်။

ထိုအခိုက်ဝယ် ဗာရာဏသီပြည်၌နေသော ဆင်းရဲသားပုဏ္ဏား တစ်ယောက်သည် ကြွေးထူလှသဖြင့် တော၌သေမည်ဟု ကြံရွယ်ပြီး မြို့မှ ထွက်လာခဲ့သည်။ ရှင်ရသေ့နေသောသင်္ခမ်းသို့ ရောက်လျှင် ထိုဆင်းရဲသား ပုဏ္ဏားသည် ရှင်ရသေ့၏ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်တို့ကို ပြု၍နေလေသည်။ ရသေ့လည်း ကျေးဇူးတင်သဖြင့် မန္တန်ကိုသင်ပေးမည်ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုပုဏ္ဏားက လက်မခံပေ။ ရသေ့လည်း အဖန်တလဲလဲ တိုက်တွန်းဖန်များမှ မန္တန်နှင့် မြွေအလမ္မာယ် အတတ်ပညာကို သင်ယူလေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် အသက်မွေးရန် အတတ်ပညာရပြီဖြစ်၍ တစ်ရက်နှစ်ရက်နေပြီးလျှင် ရသေ့ထံမှ ခွင့်တောင်းကာ တောမှထွက်လာခဲ့ရာ ယမုံနာမြစ်နားသို့ရောက်ရှိလာ လေသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဘူရိဒတ်နဂါးမင်း၏ အလုပ်အကျွေး နဂါးမ တစ်ထောင်ခန့်သည် အလိုဟူသမျှ ပေးနိုင်သော ပတ္တမြားကို ယမုံနာမြစ်နား သဲပြင်ပေါ်ဝယ်ထား၍ ထိုပတ္တမြားအရောင်ဖြင့် ညဉ့်သုံးယံ ပတ်လုံး ရေကစားနေကြ၏။ အရုဏ်တက်သောအခါ၌ နဂါးမတို့ သည် အဝတ်တန်ဆာ ဆင်ပြီး ထိုပတ္တမြားကိုယူ၍ ပြန်ရန်ပြင်ဆင်ချိန်တွင် ထိုဆင်းရဲသား ပုဏ္ဏားသည် မန္တန်ကို ရွတ်ဖတ်ရောက်ရှိလာ၏။ နဂါးမတို့သည် မန္တန်ရွတ်သံကို ကြားလျှင်ဂဠုန်လာသည်ဟု မှတ်ယူပြီး ပတ္တမြားကိုပင် မယူနိုင် တော့ဘဲ မြေ၌ငုပ်ပြီးလျှင် နဂါးပြည်သို့ ပြေးကြလေ၏။ ပုဏ္ဏားသည် ပတ္တမြားကို မြင်လျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြင့် ယူသွားလေသည်။

ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းတော် ၁၂၁

ထိုခဏ၌ နေသာဒပုဏ္ဏားနှင့် သားသောမဒတ်တို့သည် သမင်ရှာရန် တောသို့ဝင်လာသည်။ ထိုဆင်းရဲသားပုဏ္ဏားနှင့် တွေ့ဆုံကြရာတွင် ပုဏ္ဏားလက်၌ ပတ္တမြားကိုမြင်လျှင် ၎င်းတို့အား ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းကပေးသော ပတ္တမြားဖြစ်သည်ကို သိရှိရလေသည်။ နေသာဒပုဏ္ဏားသည် ပတ္တမြားကို ထိုပုဏ္ဏားမည်သို့ ရရှိခဲ့ကြောင်း မေးမြန်းစုံစမ်းသိရှိရလေသည်။ ထိုအခါနေသာဒပုဏ္ဏားသည် ပတ္တမြားရတနာကို ဆောင်ရမည့်အစီအစဉ်ကို မသိက အကျိုးမရှိနိုင်၍ အစီရင်ကိုသိသော မိမိအား ရွှေအချိန်တစ်ရာဖြင့် ရောင်းချရန် ပြောဆိုသည်။ ထိုဆင်းရဲသားပုဏ္ဏားက ရောင်းချခြင်း မပြုလိုကြောင်း ငြင်းဆိုလေသည်။ နေသာဒပုဏ္ဏား၏အိမ်၌ ရွှေအချိန်တစ်ကျပ်သားမျှပင် မရှိသော်လည်း ထိုပတ္တမြားသည် အလို ကိုပေးတတ်သောကြောင့် ဦးခေါင်းကို ဆေးလျှက် ပတ္တမြားကိုရေနှင့်ဖျန်းပြီး ရွှေအချိန်တစ်ရာပေးလော့ဟုဆိုလျှင် ပတ္တမြားကပေးမည့် ရွှေအချိန်တစ်ရာဖြင့် ထိုဆင်းရဲသား ပုဏ္ဏားအားပေးရန် ကြံရွယ်ပြောဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုဆင်း ရဲသားပုဏ္ဏားသည် အကြောင်းစုံကို မသိရှိသော်လည်း ပတ္တမြားရတနာသည် မြတ်သော လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံ၍ မရောင်းနိုင်ဟု ငြင်းဆိုလေသည်။ သို့သော် ထူးသောတန်ခိုးရှိသော နဂါးကို ပြနိုင်ခဲ့လျှင် ထိုပတ္တမြားကို ပေးမည်ဟုဆိုလေသည်။

ထိုအခါနေသာဒပုဏ္ဏားသည် ဆင်းရဲသားပုဏ္ဏားအား နဂါးကိုအစာ အလို ငှာရှာဖွေနေသော ပုဏ္ဏားအသွင်ဆောင်ထားသော ဂဠုန်ဟု ထင်မှတ်မေးမြန်း သောအခါတွင် ပုဏ္ဏားသည် ဂဠုန်မဟုတ်အလမ္မာယ်သာ ဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားလေသည်။ နေသာဒပုဏ္ဏားသည် ပတ္တမြားကို တပ်မက်စိတ်ကြောင့် ဘူရိဒတ် နဂါးမင်း ဥပုသ်စောင့်သုံးသောနေရာကို ညွှန်ပြရန်အတွက် သားသောမဒတ်နှင့် တိုင်ပင်လေသည်။ သားသောမဒတ်က

ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းတော် ၁၂၂

ကျေးဇူးရှင်ဖြစ်သော ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းအား မပြစ်မှားသင့်ကြောင်း ဥစ္စာရွှေငွေ အလိုရှိက ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းထံသွားတောင်းလျှင် ရနိုင်၍ မပြစ်မှား သင့်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။

နေသာဒပုဏ္ဏားက မိမိရှေ့တွင် ရောက်ရှိနေသောအစာကို စားခြင်းက လျှောက်ပတ်၍ အဝေး၌ရှိသော ဥစ္စာကိုမျှော်မှန်းခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း ပြောဆို လေ၏။ သားပုဏ္ဏားသောမဒတ်က အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်သောအဆွေခင် ပွန်းအားပြစ်မှားပါက ကြီးစွာသောငရဲ၌ ခံရတတ်ကြောင်း ဥစ္စာလိုလျှင် ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းထံသို့သာ သွားသင့်ကြောင်း ယခုကဲ့သို့ပြစ်မှားခြင်းသည် မကြာမြင့်မီ အပြစ်ရမည်ဟုထင်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။ နေသာဒပုဏ္ဏားက ပုဏ္ဏား တို့မည်သည် မကောင်းမှုကို ပြုမိသည်ရှိသော် ကြီးစွာသောယစ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုပါက ပြုပြီးသော ထိုအပြစ်တို့မှလွတ်၏ဟု ပြောကြားလေသည်။ သားသော မဒတ်သည်လည်း နတ်များကို တိုင်တည်ကြွေးကြော်ကာ ဟိမဝန္တာတော်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် ရဟန်းပြု၍ အဘိညာဉ်သမာပတ်တို့ကို ပွားများသဖြင့် အသက်ဆုံး လျှင် ဗြဟ္မာပြည်သို့ ရောက်လေသည်။

နေသာဒပုဏ္ဏားသည် အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားအားခေါ်၍ နဂါးမင်းဘူရိဒတ် ဥပုသ်စောင့်သုံးသောနေရာသို့ သွားကြလေသည်။ ထိုအခါ တောင်ပို့ထက်၌ တရားကျင့်နေသော ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းကိုမြင်လျှင် အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားအား ဖမ်းယူရန်ပြောကြားလေသည်။ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းသည် ထိုအသံကိုကြား၍ မျက်စိဖွင့်ကြည့်သော် နေသာဒပုဏ္ဏားကိုမြင်၏။ သို့သော်လည်း မိမိတည်ဆောက် သည့် သီလကို အပျက်မခံလိုသဖြင့် မျက်စိကိုမှိတ်ပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကိုသွင်း၍ မတုန်မလှုပ် နေလေသည်။ အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားသည် နဂါးမင်းကိုအလွန်နှစ်သက်၍ အဖိုးများစွာထိုက်သော ပတ္တမြားကို နေသာဒပုဏ္ဏားလက်သို့ပစ်ပေး၏။ ပတ္တမြားသည် နေသာဒပုဏ္ဏားလက်မှလျောကျ၍ မြေတွင်းသို့ဝင်ပြီးလျှင် နဂါးပြည်သို့ ငုပ်လျှိုးသွားလေသည်။

အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားသည် နတ်၏ဆေးမြစ်ဖြင့် မိမိတစ်ကိုယ်လုံးကို လိမ်းကျံရုံတားထားလျက် မန္တန်စိမ့်ပြီးလျှင် ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းအား ဖမ်းယူရိုက်ပုတ်လေသည်။ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းသည် ဥပုသ်မပျက်စေဘဲ သည်းခံနေတော်မူ၏။ အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားသည် လှည့်လည်၍ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းဖြင့် အလမ္မာယ်ပြ၏။ အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားသည် ဥစ္စာတစ်ထောင်ရက ပြန်လွှတ်မည်ဟူသော စကားကို ယုံကြည်ကာ နဂါးမင်းသည် ပုဏ္ဏားစေခိုင်းသမျှကို သည်းခံ၍ လုပ်ဆောင်ပြသ၏။

အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားသည် ဥစ္စာတစ်ထောင်ပြည့်မြောက်ရရှိခဲ့သော်လည်း ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းအား မလွတ်ဘဲ ရတနာပခြုပ်ကိုရက်လုပ်ကာ ထိုပခြုပ်၌ နဂါးမင်းကိုထည့်လျက် ရွာစဉ်တစ်လျှောက် ကပြစေခဲ့ရာ ဗာရာဏသီပြည်သို့ ရောက်ရှိလာလေသည်။ ထိုမှတစ်ဆယ့် ငါးရက်မြောက်သော ဥပုသ်နေ့တွင် ဗာရာဏသီမင်းရင်ပြင်၌ အလမ္မာယ်ပြရန် စီစဉ်လေသည်။

အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားသည် ဘုရားလောင်းကို ဖမ်းသောနေ့၌ မယ်တော် သမုဒ္ဒဇာမိဖုရားသည် အိပ်မက်မြင်မက်၏။ အိပ်မက်ကား နီသောမျက်စိရှိသည့် ယောက်ျားတစ်ယောက်သည် သန်လျက်ဖြင့် လက်ယာလက်ရုံးကို ဖြတ်၍ သွေးယိုစီးသည်ဟု မြင်မက်၏။ ထိုအိပ်မက်သည် မိမိနှင့်တကွ သားလေး ယောက်၊ ဓတရဋ္ဌ နဂါးမင်းတို့အား ဘေးရန်ကျရောက်မည့် အတိတ်နမိတ်အဖြစ် တွေးမိကာ များစွာပူဆွေးသောကရောက်ရှာ၏။ အထူးသဖြင့် လူ့ပြည်၌သွားရောက် ဥပုသ်သီတင်း ဆောက်တည်နေသော ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းသည် တစ်လခွဲရှိသော်လည်း မယ်တော်ထံ လာရောက်ခစားခြင်းမရှိ၍ စိုးရိမ်ပူပန်ကာ နေ့စဉ် ရက်ဆက် မျက်ရည်ယိုစီး ငိုကြွေးရ၍ မျက်လုံးများ ကျိန်းစပ်နေရှာသည်။

ထိုအချိန်တွင် သားတော်ကြီးဖြစ်သော သုဒဿနသည် မယ်တော်ထံပါး ခစားဝင်ရောက်ရာ မယ်တော်နှလုံးမသာသည်ကို သိ၍မေးမြန်းလေသည်။

မယ်တော်က အိပ်မက်အကြောင်းကို ပြောပြသဖြင့် သုဒဿနမင်းသားနှင့်တကွ ပရိတ်သတ်အပေါင်းခြံရံလျက် မယ်တော်သမုဒ္ဒဇာသည် ဘူရိဒတ်အိမ်သို့ သွားလေသည်။ ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းအား အိမ်၌မတွေ့ကြရဘဲ ပျောက်နေသည်မှာ တစ်လကျော်ပြီဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ၍ ဘူရိဒတ်နေရာ ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်၍ ငိုကြွေးကြလေသည်။ ထိုအခိုက်မှာ သုဘောဂ၊ ကာဏာရိဋ္ဌမင်းသား ညီနောင် နှစ်ယောက်တို့သည် ရောက်ရှိလာကြရာ ထိုသို့ ငိုကြွေးသံကိုကြားရ၍ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းအိမ်သို့ သွားကြလျက် မယ်တော်ကိုနှစ်သိမ့်စေ၏။

ထို့နောက် ကာဏာရိဋ္ဌသည် နတ်ပြည်သို့လည်းကောင်း၊ သုဘောဂသည် ဟိမဝန္တာသို့လည်းကောင်း၊ သုဒဿသည် လူ့ပြည်သို့လည်းကောင်း သွားရောက်၍ ဘူရိဒတ်အား ရှာဖွေရန်တာဝန်ခွဲဝေကြသည်။

သုဒဿနမင်းသားသည် ရသေ့အသွင်ဆောင်၍ မယ်တော်ကိုရှိခိုးပြီး လူ့ပြည်သို့ထွက်ခဲ့၏။ ထိုအခါဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းကို အလွန်ချစ်ခင်သော ဘုရားလောင်း၏မိထွေးသမီးဖြစ်သော အဇမုခိနဂါးမသည် ဖားမငယ် ဟန်ဆောင်၍ သုဒဿန၏ဆံကျစ်ကြား၌ လိုက်ပါလေသည်။ သုဒဿနသည် ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ်ဥပုသ်စောင့်ရာအရပ်သို့ရောက်လျှင် အလမ္မာယ်သည် ဘူရိဒတ်အား ဖမ်းသည့်နေရာ၌ သွေးများကိုတွေ့မြင်ရသည့်အပြင် ဝါးကြိမ်နွယ် တို့ဖြင့် ပခြုပ်သွားထားသည့် နေရာတို့ကိုပါတွေ့ရှိရလေသည်။ ထိုအခါသုဒဿနသည် ဘူရိဒတ်အား မြွေသမားဖမ်းယူသွားသည်ကို သိ၍ စိုးရိမ်ခြင်း နှိပ်စက်သဖြင့် ငိုကြွေးလျက်အလမ္မာယ်သွားရာခရီးကို ခြေရာခံလိုက်ခဲ့သည်။ ဘူရိဒတ်အား ကပြစေခဲ့သော ရွာစဉ်အလိုက်ဆက်လက်စုံစမ်းခဲ့ရာ ဗာရာဏသီမင်း၏ နန်းအိမ်တော်သို့ ရောက်ရှိခဲ့လေသည်။

ထိုအခိုက် အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားသည် ဆန်းကြယ်သောအခင်း၌ ရတနာပခြုပ် ထား၍ဖွင့်လှစ်ပြီးလျှင် ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းကို ထွက်၍ကပြစေသည်။

ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော် ၁၂၅

ထိုအခါ သုဒဿသည် ပရိသတ်အကြား၌ရှိနေ၏။ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းသည် ဦးခေါင်းကို မော့၍ ဂဠုန်ရှိမရှိနှင့် ဆွေမျိုးရှိမရှိကိုကြည့်ရာ ပရိသတ်အကြား၌ ရသေ့အသွင်ဖြင့် အစ်ကိုသုဒဿနကို မြင်လေ၏။ ဘုရားလောင်းနဂါးမင်းသည် မျက်စိနှစ်ဖက်မှ မျက်ရည်အသွယ်သွယ်ယိုစီးလျက် ပခြုပ်မှထွက်၍ အစ်ကို ရှိရာသို့ ရှေးရှုသွားလေသည်။ လူအများတို့သည် နဂါးလာသည်ကိုမြင်လျှင် ကြောက်လန့်တကြား ရှောင်လွဲ၍ပြေးကုန်ကြ၏။ သုဒဿနတစ်ယောက်သာ ရယ်လျက်နေ၏။ နဂါးမင်းသည် သုဒဿန၏ ခြေဖမိုးပေါ် ခေါင်းတင်၍ ငို၏။ သုဒဿနလည်းငို၏။ ထို့နောက် နဂါးမင်းသည် ပခြုပ်သို့ပြန်ဝင်လေသည်။ ထိုအခါ အလမ္ဘာပုဏ္ဏားသည် ရှင်ရသေ့အား နဂါးကိုကပ်သည်ဟုထင်မှတ်ကာ မကြောက်ရန်နှင့် ကုသပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားလေသည်။ ထိုအခါ သုဒဿက ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိသည့်အပြင် မိမိထက်တတ်သော မြွေသမားမရှိဟု ဆိုသဖြင့် အလမ္ဘာပုဏ္ဏားသည် ဒေါသထွက်လေသည်။

မြွေအလမ္ဘာပုဏ္ဏား အမျက်ထွက်နေသည်ကို သုဒဿနသိသဖြင့် ၎င်း၏ မြွေဖြင့် မိမိကိုတိုက်ရန်၊ မိမိက ဖားငယ်ဖြင့်တိုက်မည်၊ ရှုံးလျှင် အသပြား ငါးထောင် လောင်းကြေးတင်ရန်ပြောလိုက်သည်။ မြွေအလမ္ဘာပုဏ္ဏားက သုဒဿသည် ဆင်းရဲသူဖြစ်ပါလျက် မည်သို့လောင်းကြေးငွေကို တင်နိုင်ပါ မည်နည်း၊ မည်သူက တာဝန်ခံမည်လဲဟုမေးမြန်းသဖြင့် သုဒဿနသည် မကြောက်မရွံ့ မင်းအိမ်ပေါ်သို့တက်၍ အသာပြာငါးထောင် အလှူခံလေသည်။ မင်းကြီးလည်း မြွေအလမ္ဘာပုဏ္ဏားဖြင့် လောင်းတမ်းကစား ရန်ဖြစ်သည်ကို သိရှိ၍ ရသေ့နှင့်အတူလိုက်ပါသွားလေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားက မင်းဆရာ အဖြစ်ထင်မှတ်ကာ မိမိက ရသေ့အား မလေးမစားမပြု၊ ရသေ့ကသာ အဆိပ် ထန်သောနဂါးကို မလေးမစားပြုသည်ဟုဆိုလေသည်။ ထိုအခါ ရသေ့က ပုဏ္ဏားကို အဆိပ်မရှိသောနဂါးဖြင့် လူအများကို လှည့်ဖျားနေသည်ကို သိရှိ

ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော် ၁၂၆

ကြလျှင် ဥစ္စာကိုမဆိုထား၊ ဖွဲတစ်ဆုပ်ကိုမျှ ပေးကြလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ပြောဆို လေသည်။ ထိုအခါ အလမ္ဘာပုဏ္ဏားလည်း အမျက်ထွက်ပြီး ရသေ့အား နဂါးအဆိပ်ဖြင့် သေစေမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြောဆို၏။ ရသေ့က ၎င်းကို ဖားမငယ်ဖြင့် တိုက်မည်ဟုဆိုကာ နှမငယ် ဖားမငယ် အဖေမိကို လက်ဝါးပေါ်သို့ ခေါ်ယူလိုက်၏။ အဖေမိလည်း ထိုအသံကိုကြားလျှင် ဆံကျစ်ကြားမှ အသံသုံး ကြိမ်ပြု၍ ပန်းပေါ်တွင် စွေစွေခွန်လျက် လက်ဝါးပြင်၌ သုံးခုသောအဆိပ်ပေါက် တို့ကိုချခဲ့၍ ဆံကျစ်ကြားသို့ပြန်လေသည်။ သုဒဿနသည်အဆိပ်ကိုယူ၍ ရပ်လျက် ဤဗာရာဏသီပြည်သည် ပျက်စီးတော့မည်ဟု ဟစ်အော်သည့် အသံမှာ တစ်ဆယ့်နှစ်ယူနာရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ကို လွှမ်း၍သွားလေ သည်။

ထိုအသံကို မင်းကြီးကြား၍ ရှင်ရသေ့ အဘယ်ကြောင့် ဗာရာဏ သီပျက် မည်နည်းဟုမေးရာ ဖားမငယ်ချခဲ့သော အဆိပ်သွန်ရန် အရပ်မရှိ၍ဟု ဖြေကြား လေသည်။ ဤအဆိပ်သည် မြေ၌သွန်လျှင် နွယ်မြက်ဆေးပင်တို့သည် ခြောက်သွေ့ကုန်မည်၊ ကောင်းကင်သို့ပစ်လျှင် မိုးခုန်နှစ်ခေါင်ပြီး နှင်းတစ်ပေါက် မျှမကျ၊ ရေ၌သွန်လျှင် ရေ၌ကျက်စားသော ရေသတ္တဝါများစွာ သေကျေကြ လိမ့်မည်ဟု သုဒဿရသေ့က ရှင်းလင်းပြောကြားလေသည်။ ထိုစကားကို မင်းကြီးကြားလျှင် ဗာရာဏသီမပျက်အောင် ကြံဆောင်ပေးရန် တောင်းပန် သဖြင့် ရသေ့က အစဉ်အတိုင်း တွင်းသုံးခုတူးစေသည်။ ပထမတွင်း၌ အထူးထူး သောဆေးများပြည့်စေ၏။ အလယ်တွင်း၌ နွားချေးတို့နှင့်ပြည့်စေ၏။ အဆုံး အတွင်း၌ နတ်၏ဆေးဖြင့်ပြည့်စေ၏။

ထိုသို့စီရင်ပြီးမှ ရှေးဦးစွာသောတွင်း၌ အဆိပ်ပေါက်သုံးခုတို့ကို ချလေသည်။ ထိုခဏ၌ အခိုးထွက်၍လျှံတက်၏။ ထိုအလျှံသည် နွားချေး တွင်း၌စွဲ၏။ နွားချေးတွင်းမှ အလျှံပြန်၍ နတ်ဆေးတွင်းသို့ဝင်ပြီးလျှင် ကျေပျောက်စေလေ သည်။ ထိုအချိန်တွင် တွင်းနား၌ရှိသော အလမ္ဘာပုဏ္ဏားသည်

အဆိပ်ခိုးငွေသင့်ကာ တစ်ကိုယ်လုံး အဖြူကွက်များထွက်၍ ထိတ်လန့်ပြီး ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းကို လွှတ်လိုက်လေသည်။

ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းသည် ရတနာပခြုပ်မှထွက်၍ တန်ဆာ ဆင်အပ်သော ကိုယ်ကိုဖန်ဆင်းလျက် သိကြားမင်း၏ တင့်တယ်ခြင်း ဖြင့်ရပ်နေ ၏။ သုဒဿနနှင့် အဇာမုခိတို့လည်း အလားတူဖန်ဆင်း၍ နေကြသည်။ ထို့နောက် သုဒဿနက ၎င်းတို့သည် မင်းကြီး၏ နှမတော် သမုဒ္ဒဇာ၏ သားတော်များဖြစ်ကြောင်း၊ မင်းကြီးသည် ၎င်းတို့၏ဦးရီးတော်ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြ၍ မင်းကြီးလည်း သုဒဿနနှင့် ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းတို့၏ ခေါင်းကိုနမ်း လျက် ငိုကြွေးလေသည်။ ထို့နောက် ပြဿဒိထက်သို့တင်ပြီး ဘူရိဒတ် နဂါး မင်းအား ဘုန်းတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံပါလျက် အလမ္မာယ်ဖမ်းခြင်းကို အဘယ်ကြောင့် ခံရသည်ကို မေးမြန်းလေသည်။ ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းလည်း သီလမပျက်လို၍ အလမ္မာယ်ဖမ်းခံရသည့် အကြောင်းကုန်စင်ကို ပြောပြပြီးမှ ဦးရီးတော်မင်းကြီးကို မင်းကျင့်တရားကို ပြည့်စုံဟောပြောလေသည်။

မင်းကြီးက မိမိ၏နှမ သမုဒ္ဒဇာကို ဓတရဋ္ဌ နဂါးမင်း ဆောင်ယူသွား စဉ်က ဖခမည်းတော်သည် ထီးနန်းကိုမိမိထံ အပ်နှံကာ ရဟန်းပြုသွားကြောင်း ရှင်းပြ၏။ ဘူရိဒတ်တို့လည်း ဦးရီးတော်နှင့် ဘိုးတော်ကို မယ်တော်နှင့်အတူ လာရောက်ဖူးမြော်ရန် နေ့ရက်ချိန်းဆို၍ နဂါးပြည်သို့ပြန်လေသည်။

ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းသည် နဂါးပြည်သို့ရောက်လျှင် နဂါး အပေါင်းတို့ အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ငိုကြွေးကြလေသည်။ ဘူရိဒတ်လည်း အလမ္မာယ်၏ ပခြုပ်အတွင်း၌ တစ်လပတ်လုံး ပင်ပမ်းကြီးစွာ နေခဲ့ရသော ကြောင့် နဂါးအပေါင်းတို့နှင့် စကားပြောဟောနိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် ပြဿဒိထက်၌ အိပ်စက်နေလေသည်။ ကာဏာရိဋ္ဌသည် နတ်ပြည်၌ ဘူရိဒတ်ကို ရှာမတွေ့၍

နဂါးပြည်သို့ ပြန်ရောက်နှင့် နေသောကြောင့် နဂါးပရိတ်သတ်တို့ ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းထံမဝင်ရအောင် ပြဿဒိ၌ တံခါးစောင့်လေသည်။

သုဘောဂလည်း ဟိမဝန္တာ၌ ဘူရိဒတ်ကို ရှာမတွေ့၍ မဟာသမုဒ္ဒရာ၊ ထိုမှတစ်ဆင့် မြစ်ကြီးမြစ်ငယ်များသို့ လိုက်ရှာရင်း ယမုန်နာမြစ်သို့ ရောက်ရှိ လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် နေသာဒပုဏ္ဏားသည် ဘူရိဒတ် နဂါးမင်းကို ဖမ်း၍ ညှင်းဆဲသော အပြစ်ကြောင့် နှူနေသော အလမ္မာယ်ပုဏ္ဏားကို တွေ့မြင်ရ၍ လွန်စွာကြောက်ရွံ့မိလေသည်။ မိမိသည်လည်း ဘူရိဒတ်နဂါးမင်း၏ ပတ္တမြားကို တပ်မက်ပြီး အဆွေခင်ပွန်းကို ပြစ်မှားမိသော မကောင်းကျိုးကို မကြာခင် ခံရ တော့ပေမည်။ ယမုန်နာမြစ်သို့သွား၍ ပယောဂဆိပ်၌ ဆေးကြောမည်ဟု ပြောဆိုကာ ရောက်ရှိလာလေသည်။ ထိုအရပ်၌ရောက်နေသော သုဘောဂ သည် နေသာဒပုဏ္ဏား၏ စကားကိုကြားလျှင် ပုဏ္ဏား၏ခြေကို အမြီးဖြင့်ရစ်ပတ် ၍ ရေ၌နစ်မွန်းစေ၏။ ရေ၌ အကြိမ်ကြိမ်နှစ်၍ ပင်ပန်းစေပြီးသော် နေသာဒ ပုဏ္ဏားကို မိမိသည် သုဘောဂနဂါးမင်းဖြစ်ကြောင်းပြောပြသော်၊ ပုဏ္ဏားလည်း နဂါးကို မြှောက်ပင့်စကားများဖြင့် အသက်ချမ်းသာခွင့်ရရှိအောင် ကြိုးစားလေ သည်။ သုဘောဂသည် လက်ခံခြင်းမပြုဘဲ အသေသတ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက် သည့်အခါ ပုဏ္ဏားတို့သည် ဗေဒင်အတတ်ကို သင်၏။ အလှူခံ၍လည်း စား တတ်၏။ မီးကိုလည်းပူဇော်တတ်၏။ ဤအကြောင်း သုံးရပ်ကြောင့် မသတ် သင့်ကြောင်း ဆိုပြန်သည်။

သုဘောဂလည်း ယုံမှားသံသယ ဖြစ်သဖြင့် နဂါးပြည်သို့ခေါ်သွားပြီး အစ်ကိုထံ ပုဏ္ဏား၏ဆိုစကားကိုမေးမည်ဟု ကြံရွယ်လျက် ပုဏ္ဏား၏လည်ပင်း ကို ထိုးကြိတ်တွန်းထိုး ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။ ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ်၏ အိမ်ပြာဿဒိ တံခါးသို့ရောက်သောအခါ တံခါးစောင့်ပြုနေသော ကားဧကရိဋ္ဌ

ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော် ၁၂၉

နှင့် တွေ့ဆုံရလေသည်။ ကာဏာရိဋ္ဌက နောင်တော်သုဘောဂကို ပုဏ္ဏားတို့သည် ငြဟ္မာမင်း၏ သားဖြစ်၍ ၎င်း၏သားပုဏ္ဏားကို ညှင်းဆဲကြောင်းသိရှိ၍ အမျက်ထွက်လျှင် နဂါးပြည်ပျက်စီးနိုင်သဖြင့် ပုဏ္ဏားကို ညှင်းဆဲခြင်း မပြုရန် တားမြစ်လေသည်။ ကာဏာရိဋ္ဌသည် အတိတ်ဘဝက ယဇ်ပူဇော်သော ပုဏ္ဏားဖြစ်ခဲ့ဖူးသောကြောင့် ယဇ်ပူဇော်ခြင်း အကြောင်းကိုလည်း ချီးမြှောက်ပြောဆိုလေသည်။

ကာဏာရိဋ္ဌသည် အထူးထူးသော နတ်တို့သည် ယဇ်ပူဇော်ကြပြီး ဗေဒင် တတ်သော ပုဏ္ဏားတို့ လိုအပ်သမျှ ပေးလှူကြ၍ နတ်ဖြစ်လာကြောင်း၊ မီးကို ပူဇော်၍ အင်အားကြီးမားကြောင်းတို့ကို ဥပမာများဖြင့် ပြောပြလေသည်။ နဂါးအပေါင်းတို့သည်လည်း ကာဏာရိဋ္ဌ၏ ဥပမာပေးပြောကြားသည့်စကားကို အမှန်ဟုထင်မြင်ကြလေသည်။ ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ်လည်း နေရာမှ လဲလျောင်းလျက် ကာဏာရိဋ္ဌ၏ အသံကို နားထောင်နေမိသည်။

ဘုရားလောင်း ဘူရိဒတ်သည် ကာဏာရိဋ္ဌ၏ အယူမှားကိုဖျက်၍ နဂါးအပေါင်းတို့အား ကောင်းသော သမ္မာဒိဋ္ဌိအယူကိုရစေခြင်းငှာ အိပ်ရာမှထပြီး ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ကို ဆင်မြန်းပြီး တရားဟောပလ္လင်ထက်၌ နေရာယူ၏။ ကာဏာရိဋ္ဌနှင့်အတူ နဂါးအပေါင်းတို့ကို စည်းဝေးကြစေလျက် ယဇ်ပူဇော်ခြင်း မီးပူဇော်ခြင်းတို့သည် မှားယွင်းသော အယူအဆများဖြစ်ကြောင်းကို ဟောပြောလေသည်။ မီးသည်ကြွေးသောသူအား ကောင်းမှုကိုပြုစေပါက၊ မီးသွေးထုတ်သောသူ၊ ဆားချက်သောသူ၊ စဖိုသည်သူ၊ သူကောင်ဖုတ်သော သူတို့သည်ကောင်းမှုပြုသည်ဟု မှတ်ယူနိုင်မည်လော၊ မီးနှင့်ရေတို့သည် နတ်မဟုတ်သည့်ပြင် မီးကိုပူဇော်ခြင်းဖြင့် မည်သည့် နတ်ရွာသို့ရောက်နိုင်ပါမည်လဲ စသည်ဖြင့် ကျိုးကြောင်းများနှင့်တကွ ရှင်းလင်းဟောပြောလေသည်။ ငြဟ္မာမင်း သည်လည်း လောကကိုအစိုးရ၏ဆိုပါမူ လူ့အပေါင်းတို့၏ ဆင်းရဲခြင်းကင်း၍ ချမ်းသာမှုကိုသာပေး၏လောဟု ရှင်းလင်းဟောပြောလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်း၏ တရားစကားကို ကြားနာကြရသော နဂါးပရိတ်သတ်အပေါင်းတို့

ဘူရိဒတ်ဇာတ်တော် ၁၃၀

သည် နှစ်လိုဝမ်းမြောက်ကြလေ၏။ ဘုရားလောင်းသည် နေသာဒပုဏ္ဏားကို နဂါးပြည်မှ နှင်ထုတ်စေသည်။

ထို့နောက် ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းသည် ဦးရီးတော်နှင့် အဖိုးအား ဖူးမြင်ရန် နဂါးအပေါင်းတို့အား စည်လည်တီးစေသည်။ များစွာသောနဂါးပရိတ်သတ်နှင့် တကွ ယမုန်နာမြစ်မှထွက်ခဲ့ပြီး အဖိုးရှိရာ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့သွားလေသည်။ ဘုရားလောင်း၏ အမိအဖနှင့် ညီတော် နောင်တော် သုံးယောက်တို့သည်လည်း လိုက်ပါကြ၏။ ဦးရီးတော် သာဂရဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ခမည်းတော်ထံ ရှေးဦးစွာ ရောက်နှင့်လေသည်။

သာဂရဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် များစွာသောပရိတ်သတ်ဖြင့်လာသော ဘုရားလောင်းကိုမမှတ်မိ၍ ခမည်းတော် ရှင်ရသေ့အားမေးလေသည်။ ခမည်းတော် ရှင်ရသေ့က ထိုနဂါးများသည် ဓတရဋ္ဌနဂါးမင်းနှင့် သမီးတော် သမုဒ္ဒဇာတို့၏ သားများဖြစ်၍ သားတော်၏ တူများဖြစ်ကြကြောင်း တန်ခိုးကြီးကြောင်း ပြောလေသည်။ ထိုသို့စကားဆိုနေကြစဉ်တွင် နဂါးပရိတ်သတ်တို့ ရောက်ရှိ လာကြပြီး ရှင်ရသေ့ကိုရှိခိုး၍ တင့်သင့်သောအရပ်၌နေကြသည်။ သမီးတော် သမုဒ္ဒဇာသည်လည်း ခမည်းတော်ကို ရှိခိုးပြီး ငို၍နဂါးပြည်သို့ နဂါးပရိတ်သတ် နှင့် အတူပြန်လေသည်။ သာဂရဗြဟ္မဒတ်မင်းသည် ခမည်းတော်ထံ၌ တစ်ရက် နှစ်ရက်နေပြီး ဗာရာဏသီပြည်သို့ ပြန်လေသည်။ သမုဒ္ဒဇာသည် နဂါးပြည်၌ပင် သေလေ၏။ ဘူရိဒတ်ဘုရားလောင်းသည် အသက်ထက်ဆုံး သီလကို စောင့်လျက် ဦးပုသ်စောင့်သုံးလျက်နေ၏။ အသက်ကုန်သောအခါ၌ ပရိတ်သတ်နှင့်တကွ နတ်ပြည်သို့ရောက်၏။

Buridat Jataka

It was in the reign of King Byamadat in Baranathi in ancient times. The regency was given to the son and gradually he gained quite a lot of following, so much so it worried his father. Finally he ordered his son to stay somewhere outside the city until he died to take the throne. So, obediently the son went out of the city alone, found a place in the valley between Yamonna River and the ocean, and lived as a hermit.

At about the same time, a female dragon who had lost her husband in the dragons' city below the ocean came out to seek enjoyment like her married dragon friends and came upon the prince's place, while he was out for food. She wanted to know if he was living so at will or otherwise. So she prepared a bed of fragrance of godly flowers and left.

In the evening, he came back from his search for fruits. He found the dragon's bed and happily spent the night there. The next day he went out for food again. At that time the dragon came and saw the flowers wilting. She re-made the bed with new flowers and left. The prince on his return found and slept in that bed but he

wanted to know who it was. So he pretended to go out for food but hid in a place not far from there.

The dragon came again bearing a lot of floral fragrance and he saw her, and became attracted to her. The dragon too was attracted by him and they lived together, and in time, had a son, Thagara, and a daughter, Thamokdaza. They got the names from their proximity to the ocean.

One day, a hunter from Baranathi came to the place and after some talk he came to know the prince. So, he went back to the palace with news of the prince's whereabouts. Upon return, he came to know that the king had died. So he told the ministers about the prince whereupon the ministers gave him some fine presents and had him led them to the prince. They finally met him and asked him to come back with them and take the kingdom.

The prince consulted with the dragon about it. The dragon said that, being dragons they had the power to reduce one to ashes if they looked at him in anger, and so refused to go with the prince. The prince repeatedly asked her to come but repeatedly she refused. She said he could take their son and daughter along but they being mercantile creatures he must carry them in a boat full of water and he must also dig a big lake to keep them when he got to the palace. Then the dragon paid obeisance to him turning clockwise and went back weeping to her land.

Unhappily, the prince had a boat dug, and filled with water and many fragrant flowers for

the son and daughter to get home. With all that he went home and reigned there. In the palace he had Paukkha Rani Lake built for his children to play in. One day as water in the lake was changed, a turtle came into the lake. As the prince and the princess played in the water, the turtle put his head out and then put his head in. The prince and the princess became apprehensive and reported it to the king.

The king had the turtle caught and appropriately dealt with. Some said it should be powdered and cooked to be eaten, some said it should be put to cinders, some said it should be dismantled and cooked within the mantle, some said it should be put into Yamona River gorge. Finally the turtle was placed in Yamona River gorge, whereby the turtle got to the land of the dragons.

At that time the sons of Datarahtha, the King of Dragons, saw the turtle and caught it. The turtle lied that he was Seitta Sula, the Missionary of the King of Baranathi, his mission being to send a daughter to the dragon king, so asking it to be taken to the dragon king.

Young dragons took him to the king with the happy tidings. The King said he could not be a royal emissary but later acquiesced and sent four dragons without the turtle to handle the matter. When they got to a lake the turtle dived in saying he would get lotus buds and eggs for the princes and princesses from the depths and remained behind. The dragons thought he had gone ahead and took the shame of men to enter the royal court and explain that they had come for the marriage of Princess Thamuddaza to Dragon King Datarahtha as told by Seitta Sula turtle.

The King of Baranathi said marriage between men and dragons was inept. Angered the dragons went back and reported it to their king. The King of Dragons was angered and sent the dragons to Baranathi to smite and fill them with fear but not to persecute or harm the men, because of his love for Princess Thamuddaza.

When people sensed fear as fumes came out of the dragons' nostrils, the question was put to the dragons who explained that the king of dragons was furious for King Byamadat's failure to present his daughter Thamuddaza, whereupon the people went to the king to ask for it. The four dragons in the king's chamber too asked for it. In fear the king promised three times to present his daughter Thamuddaza.

Thereupon the dragons went back to create a paradise-like nation about one gawud away. King Byamadat persuaded his daughter, had her hair washed and had her properly clothed and sent with a master coach flanked by ministers and entourage. She was well received by the dragon king with proper entourage and given a great deal of gifts. The king had her entourage dressed as humans with offers of heavy penalties for those who served dragon-style. The queen so thought it was a human abode and took her pleasure with the king of dragons.

Queen Thamuddaza gave birth to four sons named Thudatthana, Datta, Thubawga, and Arihta. The second son Datta was an embryo-Buddha. She did not know it was a dragons' city till she had given birth to four sons. One day the youngest son heard from other lesser dragons that his mother was a dragon. So to test it, he assumed the form of a dragon's tail while seeking milk from his mother. Shocked Queen Thamuddaza got rid of him with her hand. It turned one eye blind. Hearing the shocked cry from the queen, the king asked and came to know it was the youngest son, whereupon

he made to catch and kill him. The queen begged him not to do that and finally got her way. The son got his name changed to Kanarihta.

When the four sons came of age, the king divided the kingdom of five hundred yojanas into five smaller ones, each of one hundred yojanas, and gave four hundred to his sons, while enjoying one hundred himself, having each son attended by 16,000 female dragons.

The sons Thudatthana, Thubawga and Kanarihta paid obeisance to the parents once a month but embryo-Buddha Datta did so only once in one month and a half. Any problem in the dragons' land had to be settled by Datta, and even when his father, the king, was in audience with Satumaharil Wirupakka, the king of nats, any problem arising in the nat world, had to be settled by Datta himself.

One day, Wirupakka with an entourage of dragons was in the abode of Tavatinsā seeking the audience of the king of nats when there arose a problem among that crowd and there was nobody to settle it, whereon Datta took a seat on the high throne and settled the matter. Thereon, the king of nats lauded him as being full of earth's size in wisdom and named him Buridat. From that day on Buridat had to serve daily with the nat king. Thereupon he thought of keeping sabbath and when he got to the parents place, he asked their permission and kept sabbath at a garden in a silent place in the land of dragons, but it was surrounded by music of the female dragons. So without taking permission from his parents but only his wife, he went to a place near Yamona River to keep sabbath, asking his entourage to come and fetch him only after that time. At that place, he turned himself into a body of ploughshare and kept the four sabbaths giving a charity of his body and limbs. Each dawn the female dragons would carry his body to the land of dragons. In this way the embryo-Buddhā kept sabbath.

At that time a ponna named Nethada with his son Thomadat was living in the village near the bridge of Baranathi, earning a living hunting deer. One day he was finding it difficult to get deer, so he chose one from the herd that came down to drink water at Yamona River near the embryo-Buddha's residence. One deer hit ran to the banyan tree by Buridat's anthill but just then Buridat came back. The two ponnas hid the deer somewhere and climbed up then fork to spend the night.

That night, female dragons came up to lay the flowery carpet for embryo-Buddha who then lay upon it with the grace of Thagyamin. When the female dragons played music in attendance, the ponna came down and made enquiries. Buridat replied he was a powerful dragon. Fearing the ponna would take him by means of a snake-charmer to the human abode, he promised to take him to the land of the dragons. The ponna consented and he really did.

When it was time for Buridat to pay obeisance to parents once every month and a half, keeping sabbath all the time, he took the ponna and son there and attended to their needs before he went back to the dragon's land. However the ponna could not stay in the dragons' land for more than a year so he got permission of his happy son after many times and asked Buridat to let them get back to the human abode. Buridat gave him a ruby that let him get whatever he wanted, without telling anyone where he had kept sabbath, but the ponna refused saying he would go on to live as a rahan. So Buridat asked him to come again

if he decided to renounce rahanship, and sent for dragons to send the ponnas to Baranathi. The dragons duly did so.

On the way back they passed a lake whereupon they took off the dragons' clothes and bathed. Thereupon the clothes disappeared and their old clothes came back. The son cried thinking the father lost the fine clothes. The elder ponna said there were plenty of deer and he would earn their living hunting deer as before.

When they got home, the elder ponna fell asleep from tiredness and the woman asked the son about their long absence. The son retold their story in the land of the dragons. When the mother asked about any treasure, the son told her about the all-powerful ruby. The woman was very angry with her husband for his refusal. So the ponna indeed had to go out into the wild to earn a living hunting deer as before.

At that time, galon-bird living in Letpandaw of the south ocean smote the waters of the ocean with the force of the wind of his wings and snatched the head of a dragon to fly off to Himalayas.

At that time a ponna from Kathikarit was living at the place in Himalayas as a hermit. The hermit was in repose under the great banyan tree when the galon watched the dragon and the dragon happened to have wound round the tree. Unknowingly the galon exerted its strength, uprooting the banyan from the roots. The galon took the dragon to the Letpan tree and ate dragon oil, throwing the carcass into the ocean. The banyan tree fell with a terrible sound whereupon the galon saw upon reflection it had taken the tree from the hermit's presence. The galon in the guise of a boy approached the hermit and asked if he

was responsible. The hermit replied he was not because he had no motivation to uproot the tree. Heartened, the galon said he would give anti-venom mantam. The hermit refused, so finally the galon gave the snake-charming mantra and left.

At that time, a ponna from Bayanathi, being so-debt-ridden, came out of town to die but he reached the hermitage and stayed on there doing xxx. The hermit was thankful and wanted to give him snake-charming mantra but the ponna refused. After repeated requests the ponna finally learnt the snake-charming mantra. After one or two days, he asked permission and went out, and got near Yamona River. At that time about a thousand dragons of Buridat's female entourage were playing all three parts of the night with the all-powerful ruby. When it was dawn and the dragons got ready to go away with the ruby the ponna arrived there to chant the mantra. They could not even take the ruby but dived into the earth to the dragons' land. The ponna happily got the ruby.

At that moment, ponna Nethada and son Thawmadat were entering the forest to hunt for deer and after enquiries with the poor ponna they saw it was the all-powerful ruby offered them by Buridat. Nethada said it would be useless to one who did not know the ruby to use that ruby and offered to buy the ruby at a hundred units in gold. The poor ponna refused but said he would pay the ruby in exchange for their showing the place of a dragon of extraordinary ability.

Nethada ponna thought the poor ponna was a galon but later found he was not. So he consulted

with his son to expose Buridat's place. His son refused again and again and at the end attained Brammahood in his next life.

Nethada took the snake charming ponna to the recluse of Buridat. When they eventually saw him Nethada told him to catch him with his charms. Buridat heard it but did not wish to break his Sabbath so remained in state. The charmer ponna gave the ruby to Nethada but it fell off the latter's hand down to the ground to the land of the dragons.

The snake-charming ponna promised to let Buridat go when he got a thousand units in money but in reality he did not. He made a royal charm, put Buridat in there and carried on. Finally he got to Baranathi. Fifteenth day after, sabbath day, there was going to be a snake charming show in the royal courts display.

On the day Buridat got caught, mother Thamoddaza had a dream. It was about seepage of blood from removal of the right arm by a man with a red eye. Taking it as an omen about herself and her four sons especially about Buridat — so much so that she cried all the time for days.

At that time Thudathana got to the mother's house. Finding her crying and asking her about it, he knew it. So the mother and he

went to Buridat. Not finding him there, thereby they cried from the top of the terrace. At the same time, sons Thubawga and Kanarita got to the mother's place, heard her cries and followed them to where they were and soothed them.

Finally they shared duties to find Buridat — Kanarita in the nat world, Thubawga in the Himalayas and Thudathana in the human world.

Thudathana took the guise of a hermit and after paying obeisance to the mother, left, with Azamukhi, the cousin who loved Buridat so much, in his ears. He saw the place Buridat was captured and then taken on the ponna's charming tour. Finally they got to the court of the king of Baranathi.

At that time, the charmer had Buridat dance for all in the strange scene. Thudathana was among the crowd. Buridat looked if there was any galon or any relative and seeing no galon but Thudathana he got to him with tears from in eyes. While all others fled in fear, Thudathana stood alone. Buridat placed his head on Thudathana's foot and cried and so did his brother. Then, Buridat went back into his charm.

Thinking the hermit was bitten by the dragon, the charmer consoled him and said he had a cure. Thudathana said he was not afraid and there was no one better in the art of snake-charming than him whereon the charmer was angered. Knowing this, Thudathana asked him to attack him with his snake and he would with a small frog, the

loser to pay five thousand. The charmer asked who would guarantee the money for the hermit. Unafraid, Thudathana got to the royal palace, asking for a guarantee of five thousand, with the king going along, knowing the guarantee. The charmer thought the hermit was the king's but he was showing disrespect to his dragon. The hermit said people would give nothing if they knew he was tricking people with a dragon of no toxin. There upon the charmer got angry and threatened him with poison from the dragon. The hermit too threatened to attack him by means of toxin from a young frog whereupon Azamukhi got out of the hair onto his shoulder and spread three toxins onto his palm. Thudathana cried that the nation would perish and his cries about destruction of the nation of 12 yuzana reached all ears.

When the king heard that, he asked why and was given the answer that there was no way to place the venom put out by the small frog. The venom if put to the ground would dry all herbs. If put to the sky it would cause famine for seven years with not a drop of dew either. If put to the water, it would cause the death of many marine plants. The king asked the hermit to save the nation whereupon the hermit had the courtiers dig three pits and fill them with assorted herbs, cow manure and nat medications. The venom was placed in the first. The outgoing fumes were then put into the manure pit and the out come from there placed into the third to disappear. The charmer who stayed near the pits developed white blotches all over the body, so in fear he let Buridat go.

Buridat got out of the charm and stood in repose with the graceful attire of the king of nats. So did Thudathana and Azamukhi. Then Thudathana said they were the king's sister's sons. The king kissed them and cried. Then he placed Buridat on the higher throne and

asked why he let himself be caught by the charmer. Buridat explained it all and then told the king the kingly duties.

The king explained that his parents renounced the world on the day Thamuddaza was taken away by dragon king Datarahtha. Buridat and others gave a date to pay obeisance to the king and his parents and went away.

When they got back, all the dragons wept. Buridat too slept from exhaustion. Kanarihta stood guard over him so that no dragon could seek audience with him.

Thubawga, unable to find Buridat in the Himalayas, came down by the ocean and then through various rivers, finally through Yamona River. There he saw Nethada ponna who came to cure himself of leprosy he got by persecuting Buridat. Hearing of it, Thubawga tortured him by trying to sink him in the water. Then he said he was a king of dragons, and he would kill him.

Then the ponna feigned that he should not be killed because he knew astrology, he lived on alms and he revered fire.

Thubawga was hesitant but he took the ponna to the land of the dragons, persecuting him. There he met gate-keeper Kanarihta who persuaded him not to persecute the ponna saying he was born of a Brahma king and it could get the Brahma to smash the land of dragons. He also spoke well of an animist as he was once one such ponna. The dragons too believed all that. Finally Buridat heard all that.

In order that one and all got the right thinking, Buridat got up with all contraptions and took the place on the throne.

Then, he told all the dragons of the futility of animism and fire worship.

Finally, he banished Nethada from the land of the dragons.

Then, Buridat gave the signal and set out to pay obeisance to his uncle and his grandfather. He was also accompanied by his parents and brothers. Uncle Thagara Byamadat was at his father's place ahead of them.

Thagara Byamadat did not recognize Buridat and had to ask father hermit as he came with many in attendance.

Daughter Thamuddaza paid obeisance to the father and went back crying to the land of the dragons, where she passed away.

Buridat lived his life keeping sabbath all the time and was reborn a nat like all his disciples.

Sanda Kumara Jataka



စန္ဒကုမာရ ဇာတ်တော်



စန္ဒကုမာရဇာတ်တော်

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၌ ဗာရာဏသီပြည်ကြီးကို ပုပ္ဖဝတီဟု ခေါ်တွင်ခဲ့သည်။ ထိုပုပ္ဖဝတီပြည်၌ ဝသဝတ္တီမင်း၏သားတော် ဧကရာဇ်သည် မင်းပြုလေသည်။ ထိုဧကရာဇ်မင်း၏သားတော်ကြီးမှာ စန္ဒကုမာရဖြစ်ပြီး အိမ်ရှေ့အရာ စံစားလေသည်။ ဧကရာဇ်မင်း၏ ပညာရှိ ပရောဟိတ်သည်ကား ခဏ္ဍဟာလဖြစ်လေသည်။

ထိုခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားအား ပညာရှိသောသူဖြစ်၍ တရားဆုံးဖြတ်ခြင်း ပြုရာ လွတ်သဘင်၌ တရားစီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် အပ်နှင်းထားလေသည်။ ထိုခဏ္ဍဟာလ ပုဏ္ဏားသည် တရားစီရင်ရာ၌ မမှန်မကန်စီရင်လေ့ရှိပြီး တံစိုးလက်ဆောင် လာဘ်စားခြင်းတွင် လွန်ကဲလှသည်။ တစ်နေ့သောအခါတွင် ထိုပုဏ္ဏား၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်မှုတွင် တရားရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသော ယောက်ျားတစ်ဦးသည် တရားဆုံးဖြတ်ရာ လွတ်သဘင်မှ ကြွေးကြော်လျက် ထွက်ခွာလေသည်။ ထိုအခါ နန်းတွင်းသို့ ဝင်လာသော စန္ဒကုမာရအား မြင်လေလျှင် မင်းသား၏ရှေ့သို့ ပြေးဝင်လာကာ ခြေရင်း၌ဝပ်ဆင်း ငိုကြွေးလေသည်။ မင်းသားက အဖြစ်မှန်ကို မေးမြန်းသည့်အခါ ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားသည် တရားဆုံးဖြတ်ရာ၌ တံစိုးလက်ဆောင်ရယူပြီး မမှန်မကန်ဆုံးဖြတ်သဖြင့် မိမိတရားရှုံးခဲ့ရပါကြောင်း လျှောက်တင်လေသည်။ ထိုအခါ စန္ဒကုမာရမင်းသားလည်း အမှန်အတိုင်းဖြစ်စေရမည်ဟု နှစ်သိမ့်စကားဆိုကာ တရားဆုံးဖြတ်ရာ လွတ်သဘင်သို့ ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်လာ၏။ ထို့နောက်မင်းသားသည် မြင့်သောတရားသူကြီးနေရာ၌ နေ၍ အမှုကိုပြန်လည်စစ်ဆေးကာ ဖြောင့်မှန်သည့်အတိုင်း စီရင်ဆုံးဖြတ်တော်မူလေသည်။ ထိုအခါလွတ်သဘင်၌ရှိသော ပရိတ်သတ်အပေါင်းတို့သည် အိမ်ရှေ့မင်းသည် ကောင်းစွာစီရင်ဆုံးဖြတ် ပေးသည်ဟု ကြွေးကြော်၍ကောင်းချီးပေးကြကုန်၏။

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ❶ ၁၃၈

ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ဧကရာဇ်မင်းကြားသိလျှင် လွန်စွာဝမ်းမြောက်တော် မူသောကြောင့် ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားအား ရာထူးမှချပြီး စန္ဒကုမာရမင်းသားအား တရားသဘင်၌ တရားဆုံးဖြတ်ရန် အပ်နှင်းလေသည်။ ထိုနေ့မှစပြီး ခဏ္ဍဟာလ ပုဏ္ဏားသည် လာဘ်လာဘပျက်ခဲ့ရသဖြင့် အိမ်ရှေ့မင်းသားအား ရန်ငြိုးဖွဲ့ပြီး မင်းသားပျက်စီးရာ ပျက်စီးကြောင်းကိုသာ အခွင့်စောင့်ဆိုင်းနေလေသည်။

ဧကရာဇ်မင်းသည် အလွန်ပညာနည်းလှသောမင်းဖြစ်သည်။ တစ်နေ့ သ၌ ထူးဆန်းတင့်တယ်သော တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ အိပ်မက်မြင်မက်လေ သည်။ အိပ်ရာမှနိုးလျှင် ထိုတာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ရောက်လိုခံစားပျော်မွေ့ လိုသောစိတ်ကြောင့် နံနက်မိုးသောက်သောအခါ ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားအား အကြောင်းစုံပြောကြားကာ အကြံတောင်းလေသည်။ ခဏ္ဍဟာလ ပုဏ္ဏားသည် စန္ဒကုမာရ အိမ်ရှေ့မင်းသား၏ ပျက်စီးအောင်ပြုရန် အခွင့်ရပြီဟု ဝမ်းမြောက် စွာဖြင့် “သူတစ်ပါး စွန့်နိုင်လျှင်ခွဲသော အတိဒါနကိုပြုခြင်း၊ မသတ်အပ်သော သူတို့ကို သတ်ခြင်းတို့ဖြင့် နတ်ပြည်သို့ရောက်ကြကုန်၏”ဟု လျှောက်တင်၏။ ထိုအခါမင်းကြီးက အဓိပ္ပါယ်ကိုမသိ၍ ထင်ထင်ရှားရှား လျှောက်တင်ရန် မိန့်ကြားလေ၏။

ထိုအခါ ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားသည် ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ ဖုန်းတောင်းယာ စကားတို့အား အဝတ်အစား စသည်တို့ကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းသည် ဒါနသာ ဖြစ်သည်။ မိမိရင်သွေး၊ မိဖုရား၊ သူကြွယ်၊ နွားလားဥဿဘ၊ အာဇာနည်မြင်း စသည်လေးခုစီ၏ ဦးခေါင်းကို သံလျက်ဖြင့်ဖြတ်လျက် ရွှေခွက်ဖြင့် လည်ချောင်း သွေးကို ခံယူပြီး တွင်း၌ထည့်လျက်ပူဇော်ခြင်းဟူသော အတိဒါနကို ပြုခြင်းဖြင့် နတ်ပြည်သို့ရောက်နိုင်၏ဟု လျှောက်တင်လေသည်။

ထိုသို့ ဧကရာဇ်မင်းနှင့် ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားတို့သည် အတိဒါနစီရင်ရန် နှီးနှော ပြောဆိုနေကြသည်ကို နန်းတော်တွင်း၌ ခစားကြလျက်ရှိသော

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ❶ ၁၃၉

ပရိတ်သတ် များမတ်အပေါင်း မောင်းမမိဖုရား အပေါင်းတို့ကြားလျှင် တုန်လှုပ် ကြောက်လန့်လျှက် ငိုကြွေးကြလေသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို အမြန်ပြုလုပ်ရန် တိုက်တွန်းပြီး ကိုယ်တိုင် ယဇ်တွင်းကိုစီရင်လေသည်။ တရားစောင့်သော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့တွေ့ရှိက တားမြစ်မည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ယဇ်တွင်းကို မဝင်နိုင်အောင် ကာရံထားလေသည်။

ဧကရာဇ်မင်းသည် မင်းချင်းတို့ကိုခေါ်၍ မိဖုရားနှင့်အတူ သားတော် လေးပါးဖြစ်သော စန္ဒကုမာရ၊ သူရိယကုမာရ၊ ဘဒ္ဒသေန၊ ဝါမဂေါတ္တတို့ကို ခမည်းတော် မင်းယဇ်ပူဇော်တော်မူမည့် အကြောင်းကို ပြောဆိုခေါ်ဆောင်စေ လေသည်။ မင်းချင်းတို့သည် ရှေးဦးစွာအိမ်ရှေ့စံ စန္ဒကုမာရမင်းသားထံသို့ ရောက် ရှိ၍ အကြောင်းစုံလျှောက်တင်ကြလေသည်။ စန္ဒကုမာရမင်းသားလည်း မိမိ အပေါ် ခဏ္ဍဟာလ ပုဏ္ဏားသည် အငြိုးထား၍ ကြံစည်ကြောင်း သိရှိလေလျှင် မိမိကြောင့် ကျန်သူများမသေထိုက်ပါဘဲလျှက် သေကြရ တော့မည်၊ ခမည်းတော် မင်းကြီးကို ဖူးမြင်ရလျှင် ထိုသူတို့မှ သေဘေးမှ လွတ်အောင်ဆောင်ရွက်မည် ဟု စိတ်နှလုံးသွင်းကာ မင်းချင်းတို့နှင့် အတူ လိုက်ပါသွားလေသည်။

မင်းချင်းတို့သည် သားတော်လေးပါးကို မင်းရင်ပြင်၌ သင့်တင့်စွာထား ၍ မင်းကြီးထံ သားတော်လေးပါးတို့ ရောက်ကြပြီဖြစ်ကြောင်း လျှောက်တင် ကြလေသည်။ ထိုအခါမင်းကြီးက သမီးတော်လေးပါးဖြစ်သော ဥပသေနာ၊ ကောကီလာ၊ မုဒိတာ၊ နန္ဒာတို့ကိုလည်း ခေါ်ဆောင်၍ မောင်တော်များ အနီး နေစေရန် အမိန့်ချလေသည်။ ထို့နောက် မိဖုရားကြီးများဖြစ်သော သောဝိဇ ယာ၊ ဧရာဝတီ၊ ကေသိနီ၊ သုနန္ဒာနှင့် သူဌေးကြီး လေးဦးဖြစ်သော ပုဏ္ဏမုခ၊ ဘဒ္ဒိယ၊ သိင်္ဂီလာ၊ ဝမုတို့ကိုလည်း အသီးသီး ခေါ်ဆောင်စုစည်းထားရှိစေလေ သည်။

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ❁ ၁၄၀

မိဖုရား၊ သားတော်များ၊ သမီးတော်များကို ခေါ်ဆောင်စဉ်က ပြည်သူ ပြည်သားအပေါင်းတို့က တစ်ခွန်းသောစကားကိုမျှ မဆိုကြသော်လည်း သူဌေး လေးဦးကိုခေါ်ဆောင်ချိန်တွင် သူဌေးတို့၏ ဆွေမျိုးသားချင်းအပေါင်းတို့ ပူဆွေး ချောက်ချားကြလေသည်။ ထို့ကြောင့်သူဌေးလေးယောက်တို့ကို သတ်၍ယဇ် ပူဇော်ခြင်း မပြုရလေအောင် မင်းကြီးကို အသနားခံရန်အတွက် သူဌေးတို့ကို ခြံရံ၍လိုက်ပါလာကြလေသည်။ မင်းချင်းတို့လည်း သားမယား ပြည်သူ ပြည်သားအပေါင်းတို့ကို ဖယ်ထုတ်၍ သူဌေးလေးဦးကို ခေါ်ဆောင်လာခဲ့ လေသည်။

ထို့နောက် ဆင်တော် လေးစီးဖြစ်သော အဘယက်ရ နာဠာဂိရိဆင်၊ အဗ္ဗဂ္ဂတဆင်၊ ဝရုဏဒန္တဆင်၊ မြင်းလေးစီးဖြစ်သော ကေသီနိမြင်း၊ သူရာမုခမြင်း၊ ဝိနတမြင်း၊ ပုဏ္ဏကမြင်း၊ နွားလားဥဿဘ လေးစီးဖြစ်သော ယူထပတိ၊ အနေဇ နိသဘ၊ ဂဝံပတိ စသည်တို့ကိုယူဆောင်၍ သင့်ရာနေရာတွင် ထားစေလေ သည်။

ထိုအခါ အမတ်တို့သည် ဧကရာဇ်မင်း၏ မယ်တော်ထံသွား၍ မင်းကြီး သည် မိဘုရားသားတော် သမီးတော်တို့ကိုသတ်၍ ယဇ်ပူဇော်တော့မည့် အကြောင်း လျှောက်ထားကြလေသည်။ ထိုသို့ကြားသိလျှင် မယ်တော်သည် သားတော် ဧကရာဇ်မင်းထံသို့ သွားရောက်၍မေးလေသည်။ ဧကရာဇ်မင်းက မိမိနတ်ပြည်သို့ ရောက်လို၍ ယဇ်ပူဇော်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုလေသည်။ ထိုအခါ မယ်တော် သူတပါးကို အပြစ်မဲ့ ညှဉ်းဆဲသတ်ဖြတ်၍ ယဇ်ပူဇော်သဖြင့် နတ် ပြည်သို့ရောက်၏ဟူသော သူမိုက်တို့စကားကို မယုံသင့်၊ သူတစ်ပါးကို သတ်ခြင်းဖြင့် အပယ်လေးပါးတို့သာ လားကြောင်း၊ နတ်ရွာသို့ရောက်လိုလျှင် အလှူပေးခြင်း ပြုသင့်ကြောင်းကောင်းမှုတို့ကို ပြောကြားလေသည်။ ဧကရာဇ် မင်းသည် မယ်တော်၏စကားကို နာယူခြင်းမပြုဘဲ သူတစ်ပါးတို့ ပြုနိုင်ခဲ့သော

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ❁ ၁၄၁

ယဇ်ပူဇော်ခြင်းဖြင့် နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်း ကောင်းမှုပြုပါမည်ဟုဆို၏။ ထိုအခါမယ်တော်သည် မိမိ၏စကားကို နာယူခြင်းမရှိသဖြင့် ငိုမြည်တမ်းလျက် ထွက်ခွာသွားလေသည်။

ထို့နောက်ခမည်းတော် ဝသဝတ္တီမင်းသည် ထိုအကြောင်းကိုကြားသဖြင့် ကြွရောက်တော်မူလာပြီး မယ်တော်နည်းတူဖျောင်းဖျပြောဆိုသော်လည်း ဧကရာဇ်မင်းသည် နားဝင်ခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ခမည်းတော်ဝသတ္တီမင်းသည် လည်း လက်လျှော့ရပြန်လေသည်။

ထို့နောက်သားတော် စန္ဒကုမာရသည် ယဇ်ပူဇော်ရန်စီစဉ်ထားသူ အပေါင်းတို့သေဘေးမှလွတ်မြောက်ရေးအတွက် လျှောက်ထားတောင်းပန်ပြန် လေသည်။ ခမည်းတော်မင်းကြီး ကျွန်ုပ်တို့ကို သတ်တော်မူ၍ ယဇ်ပူဇော်ခြင်း မပြုဘဲ ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားထံ ကျွန်အဖြစ်ပေးလိုပါကပေးပါ။ ထိုသို့မပြုလိုလျှင် ဆင်ချေးကျုံး၊ မြင်းချေးကျုံး အဖြစ်ထားတော်မူပါ။ ထိုသို့မပြုလိုလျှင် တိုင်းပြည် မှနှင်ထုတ်တော်မူပါလော့။ ခွက်လက်ဆွဲ၍တောင်းစားပါမည်။ အသက်ကို ချမ်းသာပေးတော်မူပါဟု သနားစဖွယ်တောင်းပန်လျှောက်ထားလေသည်။ ဧကရာဇ်မင်းသည် သားတော်အိမ်ရှေ့မင်းသား၏ သနားချစ်ခင်ဖွယ် အသွယ် သွယ်တို့ဖြင့် လျှောက်ထားတောင်းပန်သည့်အခါ သား၏ချစ်ခြင်းဖြင့် နှလုံးကွဲ အံ့သကဲ့သို့ဖြစ်၍ မျက်ရည်ယိုစီးငိုကြွေးလေသည်။ ထို့နောက်နတ်ပြည်သို့ မရောက်လျှင်လည်း ရှိစေတော့ဟုဆိုကာ မိဖုရား၊ သားတော်၊ သမီးတော်များနှင့် တကွ သတ္တဝါတို့ကို လွှတ်လိုက်စေလေသည်။

ယဇ်တွင်း၌စီစဉ်နေသော ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားထံသို့ ယောက်ျားတစ်ယောက် သည် ရောက်ရှိလာပြီး၊ သားတော်၊ သမီးတော်တို့ကို လွှတ်လိုက်လေပြီ၊ သင်၏ သားမယားတို့၏ လည်ချောင်းသွေးဖြင့်သာ ယဇ်ပူဇော်လော့ဟုဆိုလေသည်။ ထိုစကားကိုခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားကြားလျှင် မျက်မှောင်ကြုတ်ပုတ်ညှိုးသည်းမည်း

သောမျက်နှာထားဖြင့် အရှင်မင်းကြီးထံသို့ အလျှင်အမြန်သွားပြီး အလွန်ပြု
နိုင်ခဲ့သော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို စီစဉ်ပြီးကာမှ အဘယ်ကြောင့်ဖျက်တော်မူသ
နည်း။ ဤယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြုသူသာမက သာဓုခေါ်သူပင် နတ်ပြည်သို့ရောက်
နိုင်ကြသည်ဟု လျှောက်တင်လေသည်။ ပညာနည်းပြီး အလွန်မိုက်မဲသော
ဧကရာဇ်မင်းသည် အမျက်ရန်ပြိုးကြောင့် အတင်းအဓမ္မတိုက်တွန်းနေသော
ပုဏ္ဏား၏စကားကို အမှန်ဟုထင်မှတ်၍ သားတော်၊ သမီးတော်၊ မိဖုရား၊ သူဌေး
စသည်တို့ကို ပြန်လည်ဖမ်းဆီးစေပြန်သည်။

ထိုအခါ အိမ်ရှေ့မင်းသား စန္ဒကုမာရသည် ခမည်းတော်မင်းကြီး
အကျွန်ုပ်တို့အား ချမ်းသာပေးပြီးမှ အဘယ်ကြောင့် သတ်ရန်ပြုတော်မူပါ
သနည်း။ ခမည်းတော်ကြီးသတ်လိုမှုက ငယ်စဉ်ကပင်သတ်သင့်ကြောင်း၊
အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့ သားတော်များရှိနေခြင်းကြောင့် နိုင်ငံကိုမည်သူမျှ ရန်မမူဝံကြ
ခြင်းမဟုတ်ပါလော။ ထိုသို့ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့် ပြည့်စုံသောသားတော်များကို ယဇ်ပူ
ဇော်ရန် မသင့်ကြောင်း မြို့၏အစွန်အဖျားတွင်ရှိနေကြသော လူမိုက်၊ လူသွမ်း၊
သောင်းကျန်းသူများကို ခမည်းတော်မင်းကြီး စိတ်နှလုံးအေးချမ်းအောင်
နှိမ်နှင်းပေးခဲ့သည်မှာလည်း သားတော်ပင်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ထိုသို့ ခမည်းတော်၏
အကျိုးကိုသာလိုလားသော သားတော်နှင့်တကွ အပြစ်မဲ့သတ္တဝါတို့ကိုသတ်ရန်
မသင့်ပါကြောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည် ကျေးဇူးရှင်ကို ပြစ်မှားတတ်သည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့်
ရှင်းလင်းလျှောက်ထားလေသည်။ ထိုအခါ ဧကရာဇ်မင်းကြီးသည် စိတ်နှလုံး
ယူကြုံးမရဖြစ်ကာ သားတော်များကိုလွှတ်ပြန်သည်။

ပုဏ္ဏားကြားသိလျှင် မင်းကြီးထံဒေါသမာန်ဖြင့် ရောက်ရှိလာပြီး မင်းကြီး
သည်ပြုနိုင်ခဲ့သောယဇ်ပူဇော်ပွဲကို စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိက ရှေးမဆွကပင်
စီရင်ခြင်းမပြုသင့်၊ စွမ်းဆောင်နိုင်ကြောင်းဆို၍ စီစဉ်ပြီးပါမှ ဖျက်ဆီးခြင်းမပြု
သင့်ကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။ မင်းကြီးလည်း သားတော်တို့ကို

ပြန်လည်ဖမ်းယူစေပြန်သည်။ ထိုအခါ အိမ်ရှေ့မင်းသား စန္ဒကုမာရသည်
ခမည်းတော်မင်းကြီးထံ ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားစကားမှန်လျှင် ၎င်း၏သားမယား
များကို ဦးစွာသတ်၍ပူဇော်စေပြီး နောက်မှခမည်းတော်မင်းကြီးသည် အကျွန်ုပ်
တို့ကို သတ်တော်မူပါ။ ပုဏ္ဏား၏စကားကို မယုံကြည်သင့်ကြောင်း
လျှောက်ထားလေသည်။

အိမ်ရှေ့မင်းသားသည် ဤမျှထင်ရှားသိသာစွာ လျှောက်တင်သော်
လည်း ခမည်းတော်မင်းကြီးသည် နာယူခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် မင်းသားသည်
မျှားမတ်၊ သူဌေး စသူတို့နှင့် ၎င်းတို့၏အိမ်ရှင်မတို့အား တောင်းပန်စကား
လျှောက်တင်ပေးကြရန် တောင်းပန်ပြောကြားလေသည်။ သို့သော်လည်း
မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မလျှောက်တင်ဝံသဖြင့် မင်းသားည် မိမိ၏မယား
ခုနှစ်ရာတို့ကိုတောင်းပန် စေပြန်သည်။ ခုနှစ်ရာသောအိမ်ရှင်မတို့သည် မင်းသား
စေခိုင်းသည့်အတိုင်း ဧကရာဇ်မင်းအားတောင်းပန်ကြ၏။ ဧကရာဇ်မင်းသည်
မိမိ၏ ချွေးမတို့ကို လှည့်၍ပင်မကြည့်ဘဲ တောင်းပန်စကားများကို လက်ခံ
နာယူခြင်းမရှိပေ။ ထိုအခါမင်းသားသည် မယားခုနှစ်ရာတို့အား ခဏ္ဍဟာလ
ပုဏ္ဏားထံသို့ စေလွှတ်တောင်းပန်စေပြန်သည်။

ထို့အပြင် အိမ်ရှေ့မင်းသား၏ နှမငယ် သေလာမင်းသမီးသည်လည်း
ခမည်းတော်မင်းကြီး၏ ခြေရင်းတော်၌ဝပ်လျက် မောင်တော်လေးပါးကို သတ်
မည်ဆိုပါက မိမိတစ်ဦးတည်းသာ ကိုးကွယ်ရာမရှိဖြစ်ရပါတော့မည်ဟု လူးလဲ
လျက် ငိုကြွေးမြည်တမ်း၏။ သို့သော်မင်းကြီးသည် လက်ခံတော်မူခြင်းမရှိပေ။
အိမ်ရှေ့မင်းသားသည် သားတော် ဝသုလမင်းသားအား စေလွှတ်တောင်းပန်
စေပြန်သည်။ သားတော် ဝသုလလည်း မိမိမှာနို့ရည်နံ့မပြယ် ငယ်ရွယ်ချိန်တွင်
အဖမဲ့သား ဖြစ်ပါတော့မည်ဖြစ်၍ သနားတော်မူပါဟု တပြောင်းတပြန်လူးလဲ၍
ငိုကြွေးလျှောက်တင်လေသည်။

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ၁၄၄

ဧကရာဇ်မင်းသည် မြေးတော် ဝသုလမင်းသား၏ ငိုကြွေးမြည်တမ်းသော အသံကိုကြား၍ နှလုံးကွဲအံ့သကဲ့သို့ မျက်ရည်ယိုစီးလျက် သတို့သားဝသုလအား ရင်ခွင်၌ ပိုက်ချီလျှက် သားတော်များကို စေလွှတ်စေပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား၏ တိုက်တွန်းမှုကြောင့် သားတော်တို့ကို ဖမ်းယူစေပြန်သည်။ ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏားလည်း မင်းကြီးသည် သားသမီးတို့ ချစ်မြတ်နိုးစိတ်ရှိ၍ ယင်ပူဇော်ခြင်း မပြုနိုင်ပါက ၎င်းအကြံအစည်များ ပျက်ရတော့မည်ကိုသိ၍ ယင်ပူဇော်ခြင်းကို အမြန်ပြီးစေရန် စီစဉ်တော့သည်။ မင်းသားများနှင့် တကွ သတ္တဝါလေးဦးစီတို့ကို ယင်တွင်းသို့ဆောင်ယူလာခဲ့ရာ မင်းသမီးခုနှစ်ရာတို့လည်းငိုကြွေးလျှက် လိုက်ပါလာကြလေသည်။ ထိုအခါ ပုပ္ဖပြည်တစ်ပြည်လုံး ချောက်ချားနေကြသည်။ ပြည်သူအပေါင်းတို့သည်လည်း အတူတကွထွက်လာကြရာ မြို့တံခါးနှင့်မဆုံ ပြည့်နှက်နေလေသည်။ ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏားသည် ထိုပြည်သူပြည်သားများစွာတို့ကိုမြင်လျှင် မြို့တံခါးကိုပိတ်ထားစေလေသည်။ ပြည်သူအပေါင်းတို့လည်း ထွက်မရသဖြင့် အနီးအနား၌ရှိသော ဥယျာဉ်သို့ သွားကြပြီး သည်းထန်စွာငိုကြွေးကြလေသည်။ ထိုပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့ ငိုကြွေးသံများကြောင့် ငှက်အပေါင်းတို့သည်လည်း လန်၍ပျံကြလေသည်။ ထိုပြည်သူများသည် ဥယျာဉ်တော်၌ ငိုကြွေးပြီးနောက် အိမ်ရှေ့မင်းသား ဘုရားလောင်း စန္ဒကုမာရ စံရာနန်းတော် ပြဿဒ်ထက်သို့သွား၍ လက်ယာရစ်လှည့်လည်လျှက် ငိုကြွေးမြည်တမ်းကြ၏။

ထို့နောက် အိမ်ရှေ့မင်းသား ဘုရားလောင်း စန္ဒကုမာရတို့သည် ယင်တွင်းသို့ ရောက်ရှိလေသော် ဧကရာဇ်မင်းကြီး၏ မိဖုရားကြီး၊ ဘုရားလောင်း စန္ဒကုမာရ၏မယ်တော်ဂေါတမီသည် သားတော်၏ အသက်ကိုချမ်းသာပေးတော်မူရန် မင်းကြီး၏ ခြေရင်း၌ဝပ်၍ ငိုကြွေးတောင်းပန် လျှောက်ထားလေသည်။ ဧကရာဇ်မင်းသည် လက်ခံနားမထောင်ချေ။

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ၁၄၅

ထိုအခါ ဂေါတမီသည် မိမိ၏ချွေးမများဖြစ်ကြသော (စန္ဒကုမာရမင်းသား၏မိဖုရားများ) ယဠိကာ၊ ဥပရိက္ခီ၊ ပေါက္ခရနီ၊ ဘာရိကာတို့ လေးဦး၏ လည်ကိုဖက်၍ ငိုယိုတောင်းပန်လေသည်။ ဧကရာဇ်မင်းသည် လက်ခံနားယူခြင်း မရှိပေ။ ထိုအခါမိဖုရား ဂေါတမီသည် ဒေါသထွက်ကာ ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏားကို -

- ဟယ်- ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား - ငါ့သားစန္ဒကုမာရကို သတ်၍ငါ့နှလုံး ပြင်းစွာ စိုးရိမ်သကဲ့သို့ သင်၏အမိဝမ်း၌တည်စေသတည်း။
- ဟယ်- ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား-ငါ့သားသူရိယကုမ္မာကိုသတ်ခြင်းကြောင့် ငါ့နှလုံး၌ပူဆွေးခြင်းဖြစ်ရသကဲ့သို့ သင်၏အမိဝမ်း၌ တည်စေသတည်း။
- ဟယ် ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား ငါ့သားစန္ဒကုမာရကိုသတ်ခြင်းကြောင့် ငါပူပန်ခြင်းဖြစ်ရသကဲ့သို့ သင်၏သားမယား ဝမ်း၌တည်စေသတည်း။
- ဟယ် ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား - ငါ့သား သူရိယကိုသတ်ခြင်းကြောင့် ငါပူပန်ခြင်းဖြစ်ရသကဲ့သို့ သင်၏မယားဝမ်း၌ တည်စေသတည်း။
- ဟယ် ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား - ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့ ရဲရင့်ခြင်းနှင့်တူသော ငါ့သားတော်တို့ကို အပြစ်မရှိဘဲ သတ်ခြင်းကြောင့် သင်၏အမိသည် သားနှင့်လင်တို့ကို မမြင်ရသည် ဖြစ်စေသတည်း။
- ဟယ် ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား - ပြည်သူပြည်သား လူအပေါင်းတို့၏ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်သော ငါ့သားတော်တို့ကို သတ်ခြင်းကြောင့် သင့်မိခင်သည် သားလင်တို့ကို မမြင်ရသည်ဖြစ်စေသတည်း။
- ဟယ် ခဏ္ဍာဟာလပုဏ္ဏား - ခြင်္သေ့မင်း၏ရဲရင့်ခြင်းနှင့်တူသော ငါ့သားတော်တို့ကို အပြစ်မရှိဘဲ သတ်ခြင်းကြောင့် သင့်မယားသည် သားလင်တို့ကို မမြင်ရသည်ဖြစ်စေသတည်း။

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ❶ ၁၄၆

- ဟယ် ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏား - ပြည်သူပြည်သား လူအပေါင်းတို့၏ မျက်ရှုဖြစ်သော ငါ့သားတော်များ သတ်ခြင်းကြောင့် သင်၏ မယားသည် သားကိုလည်းကောင်း၊ လင်ကိုလည်းကောင်း မမြင် ရသည်ဖြစ်စေသတည်း။

ဟူ၍ ကျိန်ဆိုပြစ်တင် ပြောဆိုလေသည်။
ဘုရားလောင်း စန္ဒကုမာရမင်းသားလည်း ယင်တွင်း၌ပင် ခမည်းတော် အား ဦးတင်လက်မြောက် အကြိမ်ကြိမ်တောင်းပန်လျှောက်ထားပြန်သည်။ သို့သော်ဧကရာဇ်မင်းသည်လှည့်၍ပင် မကြည့်ဘဲနေသည်ကြောင့် မင်းသား သည် မင်းကြီးခြေရင်း၌ ဝပ်၍ငိုကြွေးလေသည်။ မယ်တော်ဂေါတမီသည် သားတော်၏ငိုမြည်းသံကို သည်းမခံနိုင်၍ ဖွဲ့နွဲ့ငိုကြွေးပြန်သည်။ ထိုအခါ မင်းသား၏ မိဖုရားကြီးစန္ဒာဒေဝီသည် ဧကရာဇ်မင်း၏ခြေရင်း၌ ဝပ်ဆင်းငိုကြွေး လေသည်။ စန္ဒာဒေဝီက မင်းကြီးကိုရေမြေစိုးချင်း မင်းတကာတို့၏သခင်ဖြစ် တော်မူလျှက် ရင်တော်၌ဖြစ်သော သားရတနာကို မကြင်မနာအဘယ်ကြောင့် သတ်သနည်းဟုဆို၏။ ဧကရာဇ်မင်းသည် သားတော်၊ သမီးတော်၊ မိဖုရား၊ ချွေးမတော်တို့ကိုချစ်၏။ ထိုသို့ချစ်သော်လည်း နတ်ပြည်ကိုရောက်လိုသော ကြောင့် သတ်သည်ဟုဆိုလေသည်။ စန္ဒာဒေဝီလည်း ဘုရားလောင်းမင်းသား အား မသတ်မီ ၎င်းကိုသတ်ရန်လျှောက်တင်လေသည်။ ဧကရာဇ်မင်းလည်း ကျန်ရှိသောမတ်တော်မောင်များအနက်မှ နှစ်သက်ရာဖြင့် အိမ်ရှေ့မိဖုရားအဖြစ် မွေ့လျောစံပျော်စေမည်ဟု ဆိုလေသည်။ စန္ဒာဒေဝီသည် မည်သို့မျှတောင်း ပန်ငိုကြွေးသော်လည်း ဧကရာဇ်မင်းသည် အသိအမှတ်မပြု၍ အိမ်ရှေ့မင်းထံ သွားပြီး ငိုကြွေးလေသည်။

စန္ဒကုမာရဇာတ်တော် ❷ ၁၄၇

ထိုသို့ငိုကြွေးနေစဉ်ပင် အိမ်ရှေ့မင်းစန္ဒကုမာရကိုယင်တွင်းသို့ ခေါ် ဆောင်၍ တွင်းပေါ်၌ လည်တော်ကို ညွတ်စေသည်။ ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားသည် ရွှေခွက်ကို မင်းသား၏ လည်တော်အောက်၌ခံလျက် သံလျက်ကိုထမ်း၍ အိမ်ရှေ့မင်း၏လည်ကိုဖြတ်ရန် ရပ်နေလေသည်။ စန္ဒာဒေဝီမိဖုရားသည် ပုဏ္ဏား၏ ကြောက်မက်ဖွယ် အသွင်ကိုမြင်လျှင် သစ္စာစကားသာ ကိုးကွယ်ရာ ဖြစ်သည်ဟု နှလုံးသွင်းမိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ပရိတ်သတ်အလယ်၌ လက် အုပ်ချီ၍ သစ္စာဆိုလေသည်။ ပညာမရှိသော ခဏ္ဍဟာလ ပုဏ္ဏားသည် မမှန်သောသဘောဖြင့် မကောင်းမှုကို ပြုလေ၏။ ဤမှန်သောသစ္စာစကား ကြောင့် ကျွန်ုပ်၏လင်သည် ချမ်းသာ၍ ကျွန်ုပ်နှင့် အသက်ထက်ဆုံး နေရစေ သတည်း၊ နတ်အပေါင်းတို့လာရောက်၍ တရားကိုစောင့်ကြပါကုန်ရန် တောင်း ပန်ပါ၏ဟု သစ္စာဆိုလိုက်လေသည်။

စန္ဒာဒေဝီ၏ သစ္စာစကားကို သိကြားမင်းကြား၍ ဆင်ခြင်သော် အကြောင်းစုံကို သိရှိရလေသည်။ ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် ရဲရဲတောက်သော သံလှံတံကို လှည့်လျှက် ဧကရာဇ်မင်းကို ခြိမ်းခြောက်လေသည်။ သိကြားမင်း သည် ဧကရာဇ်မင်းကို “သင့်ဦးခေါင်းကို ထောင်းထောင်းပြတ်အောင် ရိုက်အံ့၊ ဦးခေါင်းပြတ်ခြင်းကို ကြောက်လျှင် အပြစ်ကင်းသော စန္ဒကုမာရမင်းသားကို မသတ်သင့်၊ နတ်ပြည်ကို တောင့်တသဖြင့် အပြစ်မဲ့သော သားမယား သူဌေး သူကြွယ်တို့ကို သတ်သည်ကို အဘယ်မှာ သင်မြင်ဖူးသနည်း” ဟုဆိုလေသည်။ သိကြားမင်း၏ စကားကိုကြားလျှင် ဧကရာဇ်မင်းနှင့် ခဏ္ဍဟာလပုဏ္ဏားတို့ လွန်စွာ ကြောက်ရွံ့သဖြင့် မင်းသား မင်းသမီးတို့မှစ၍ အားလုံးသော သူတို့ကို အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်စေလေသည်။ မင်းမိဖုရား၊ မင်းသား၊ မင်းသမီး၊ သူဌေး သူကြွယ်တို့သည် အနှောင်အဖွဲ့မှလွတ်သည်နှင့် ထိုယင်တွင်း၌ပင် စည်းဝေး ကြ၏။ ထို့နောက် လူအပေါင်းတို့သည် တစ်ယောက်လျှင် အုတ်ခဲတစ်ခွက်ဖြင့်

စန္ဒကုမာရဘဝတော်တော် ၁၄၈

ခန္တဟာလပုဏ္ဏားအား ပစ်ခတ်ကြ၏။ ထိုအုတ်ခဲဒါဏ်ဖြင့် ခန္တဟာလပုဏ္ဏား သေလေသည်။ ခန္တဟာလပုဏ္ဏားကို သတ်ပြီးနောက် ဧကရာဇ်မင်းကို သတ် ရန်ပြုကြလေသည်။ ဘုရားလောင်း အိမ်ရှေ့မင်းသားသည် ခမည်းတော်ဧက ရာဇ်မင်းကိုဖက်၍ လူအပေါင်းတို့ကို ခမည်းတော်၏အသက်ကို ချမ်းသာပေး ရန် တောင်းပန်တော်မူ၏။ ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့က အသက်ကို ချမ်း သားပေးရန် သဘောတူသော်လည်း ထီးနန်းစည်းစိမ်ကိုမပေးနိုင်တော့၍ မင်းဝတ်တန်ဆာများကို ဖယ်ချွတ်စေပြီး သစ်ခေါက်ဆိုးကို ဝတ်စေလျက် နန္ဒင်းပုဆိုးညစ်ကို ဦးခေါင်း၌ရစ်၍ ဒွန်းစက္ကား အဖြစ်ဖြင့် ဒွန်းစက္ကားနေရာ အရပ်သို့ ပို့လေသည်။

ပြည်သူပြည်သား အပေါင်းတို့သည် ဧကရာဇ်မင်းနှင့် ခန္တဟာလ ပုဏ္ဏားတို့ကို ဖယ်ရှားစီရင်ပြီးနောက် ရာဇာဘိသေကမင်္ဂလာအဆောက်အအုံကို ရှေးမူထုံးဟောင်းအတိုင်း စီရင်ကြသည်။ ထို့နောက်ဘုရားလောင်း အိမ်ရှေ့ မင်းသား စန္ဒကုမာရကို ဘိသိက်သွန်း၍ ထီးနန်းကိုအပ်နှင်းကြသည်။ မင်းညီ မင်းသား မင်းသမီး၊ မင်းမိဖုရား၊ ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့ တီးမှုတ်ကခုန် မြူးထူးကြလျက် များစွာသော ပူဇော်သက္ကာရကိုပြု၍ ဘိသိက်သွန်းကြ၏။

စန္ဒကုမာရမင်းသားသည် ဤသို့ဖြင့် ပုပ္ဖဝတီပြည်၌ ရွှေထီးရွှေနန်းကို စိုးစံတော်မူ၏။ ခမည်းတော်ဧကရာဇ်မင်းအား မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်မပြုသော် လည်း ဥယျာဉ်တော်ထွက်ခိုက် ဝတ်ရုံစားရုံ ရိက္ခာတို့ကို ပေးစေ၏။ အဘဖြစ် သည်ဟူ၍ကား ရှိခိုးတော်မမူဘဲ လက်ယက်ရုံသာပြု၍ အရှင်အသက်ရှည်စေ သတည်းဟု ဆိုတော်မူ၏။ အကြောင်းရှိက ကြားစေဟု အမိန့်တော်ရှိပြီး ရိက္ခာ လည်းမပြတ် ပေးတော်မူ၏။ စန္ဒကုမာရမင်းကြီးသည် တရားသဖြင့် ပြည်စည်း စိမ်ကို စိုးစံတော်မူ၍ အသက်အဆုံး၌ နတ်ပြည်သို့ လားတော်မူလေသည်။

Sanda Kumara Jataka

Long, long ago, the land of Baranathi was known as Pobhawady. At one time it was under the reign of King Wathawady's son Ekarit. His son was Sanda Kumara and was regent and the king's sage was Khanta Hala.

Khanta Hala was given authority of judgement in court as he was considered wise but he often placed unfair judgements, being excessive in bribery and corruption. One day, a man who lost in a case judged by him was going out crying against him when he saw Sanda Kumara coming in. He ran up to him and cried at his feet. When he asked, the man replied that he lost because Khanda Hala took bribes, judged wrongly and lost him. The prince promised him justice and took him back to the court. Then he sat on a higher throne and reviewed the case and adjudged the case truthfully. The audience in the court applauded the good judgement of the prince.

Hearing of it, King Ekarit felt very happy, de-moted Khanda Hala and appointed Sanda Kumara in his stead. From that day on, Khanda Hala lost bribes bore grudge against him, and bided his time to have vengeance on the prince.

King Ekarit was but a man of weak learning. One day he dreamt of enchanting life in Tavatimsa. When he woke he so wished to enjoy life in Tavatimsa that he told it to Khada Hala and consulted him. Happy with the thought that he at last got a way to wreck regent Sanda Kumara, he said

one could get to nat world by doing charity with what others rarely could and by taking the life of those one hardly could. Not quite knowing the answer, the king asked again to put it more clearly.

The ponna said giving charity to monks, ponnas and beggars was just charity but one could get to nat world if one could give charity of the blood from the throats one accepted in a gold cup and poured into a pit after slicing the heads of four of each— one's offspring, one's queen, the rich, the oxen and arzanl horses.

When they heard the king and the ponna discuss such absolute charity, those in attendance at court such as ministers, queens and ladies-in-waiting trembled in fear and cried. The ponna asked the king to arrange the matter and went off to create the pit himself. He covered it lest those guarded by truth might see it and prevent it.

King Ekarit sent attendants to fetch the queen and four sons—Sanda Kumara, Thuriya Kumara, Banda Thena and Wama Gupta—saying the father would offer them in absolute charity. They first submitted it to Sanda Kumara who knew it was due to evil-scheming by Khanda Hala and thought he would speak to the king to save them from death when he met the king so as to save them from unnecessary death because of him, and so went along with them.

The attendants placed the four princes as due in the court and reported it to the king. Thereupon the king gave the order to fetch the four daughters — Upa Thena, Kaukila, Mudita and Nanda — and place them near the princes. He also asked them to fetch the queens — Wizaya, Eyawady, Kethini and Thunanda — and four rich men — Ponnamukha, Baddiya, Theingala and Wadu as well.

No word was uttered by the people when the queens, the princes and the princesses were fetched but when the four rich men were fetched, their relatives became frightened and they accompanied the rich men to appeal to the king not to kill the men for charity. The attendants removed the wives, relatives and the people and brought only the four rich men.

Then, the four elephants — Abayinkara, Nalagiri, Issuggata and Waruna Danta — the four horses — Kethani, Thura Mukha, Winata and

Ponnaka — and the four oxen — Yuhtapati, Aneza, Nithaba and Gawunpati — were fetched and placed in their places.

Then, the ministers went to the king's mother and submitted that the king was putting the queen, princes and princesses in mortal sacrifice. Hearing that, the queen mother went to his son and asked. The king replied that he was doing it because he wanted to get to the nat world. The queen mother said he should not believe the words of the foolish that one could get to the nat world by persecuting and sacrificing the innocent; those who kill others would get to the four abayas; those who wanted to get to the nat world should conduct good charity. However, the king refused to accept his mother's words but said he would just do charity that could not be done by others. The queen mother went away crying as he did not listen to her words.

Then, his father king Wathawady, hearing the news, came to him and pleaded with him like his mother but King Ekarit would have none of it. So he too had to give up.

Thereafter, Sanda Kumara pleaded with the king for safety of those held for sacrifice. Pathetically he said that the king, instead of putting them into sacrifice, could. If he wanted, give them away as slaves for Khanda Hala, or he could keep them as tenders to royal elephants and horses or he might banish them from the country so that they could beg for food, in short, to spare them their life. It was put so pathetically that the king almost suffered a heart-break and wept. Then, saying so be it if he could not get to the nat world, he ordered a release of the queens, princes, princesses and the animals.

A man came to Khanda Hala at the sacrificial pit and said the king had released the princes and the princesses and so he should do the sacrifice with the thoraty blood of his own wife and sons. Hearing it, he went to the king post haste with a dark scowl and asked why he had called off the supreme sacrifice, saying that not just the one who made the sacrifice, but even one who could say sadu to it, would

get to the nat world. So lowly in learning and so foolish, the king took the forcible words of the ponna as right and ordered the recapture of the sacrifices.

Thereupon, regent Sanda Kumara said to the king why he should move again to sacrifice them after having spared them: if he had wanted to do away with them, he could have done so while young; was it not a fact that none could dare to harm the country because there were sons like them; the king should certainly not sacrifice such courageous sons; it was also these sons that had suppressed the bandits in the outskirts of the country to ease the minds of the father; so the princes and other animals that wanted only the well-being of the king should not be sacrificed; and the ponna was one to wrong a benefactor. Thereupon the king became heart-stricken and released the sons again.

Hearing of it, the ponna went to the king in anger and said the king should not say so if he could not do the supreme sacrifice but now he should not cancel it as he had gone ahead with it. Thereupon the king ordered the sacrifices rearrested. Sanda Kumara asked the king to put the ponna's wife and sons as sacrifices first, if what he said were true, before the king put them for sacrifice, saying the ponna's words should not be taken as they were.

Though the regent's put things so clearly, the king did not take them. So the prince asked ministers, and the rich men and their spouses to plead for them but none dared to do so; so the prince asked his 700 wives to do so: the 700 wives did so but the king did not look at any of his daughters-in-law and did not accept any of their pleadings. Then the prince asked the 700 wives to plead with Khanta Hala.

Moreover the regent's younger sister Princess Thela begged the father from his foot weeping that she alone

would be helpless if her four brothers were to be killed but the king would not have any. Then the regent asked his son Prince Wathula to plead for him and all. The Prince said weeping that he should be pitied as he would become a fatherless son even before he was rid of any milk stain.

Hearing the grandson weeping, the king was almost heart-stricken and with him in his arms he ordered them all released, but then at the urgings of the ponna, he ordered them rearrested again. Seeing that all his plans would fail if the king had love for his sons and could not do it after all, the ponna planned to hurry the sacrifice. He carried the princes and the animals to the sacrificial pit, with the 700 spouses in tow. The entire nation of Pobha was in shock. The people too came out with them, so much so the city gate could not take them. Seeing the people, the ponna had the gates closed. So, the people, being unable to get out, went to a garden near by and wept bitterly. Their weepings frightened the birds into shocked flight. Then the people went up to Sanda Kumara's palace and with a right turn, wept.

Then Sanda Kumara and others got into the sacrificial pit. His mother Gautami pleaded weeping for him but the king did not listen.

Then Gautami pleaded weeping, clinging to the necks of daughters-in-law Gatika, Uparikkha, Paukkharani and Barika, but it was all to no avail. So Gautami laid a curse on the ponna:

Hal, Khanta Hala ponna — just as my son's impending death is threatening my heart, so shall your mother be cursed.

Hai, Khanta Hala ponna — just as my son's impending death is troubling my heart, so shall you be cursed.

Hai, Khanta Hala ponna — just as my son's impending death is troubling me, so shall your wife be cursed.

Hai, Khanta Hala ponna — just as my son's impending death is troubling me, so shall your wife be cursed.

Hai, Khanta Hala ponna — just as my son's brave as the lion impending death is to be killed without any fault of his own, so shall your mother be cursed with disability to see her husband and her son.

Hai, Khanta Hala ponna — just as my son's brave as the lion impending death is to be killed without any fault of his own, so shall your mother be cursed with disability to see her husband and her son.

Hai, Khanta Hala ponna — just as my son, brave as the lion, is to be killed without any fault of his own, so shall your wife be cursed with disability to see you and the son.

Hai, Khanta Hala ponna — just as my son, the eye of the people, is to be killed, so shall your wife be cursed with disability to see you and your sons.

Then, Sanda Kumara inside the pit pleaded again and again with his father but the king refused to hear him and so he had to lie at his father's feet. Mother Gautami could not bear with the tone of her son and so kept weeping. Then the prince's queen Sanda Dewi wept at the father's feet. She asked him why he was killing his own son, despite his having been the mentor of many kings. Ekarit said he loved his sons, daughters, queens, and daughters-in-law but he was killing them for a desire to get to the nat world. Sanda Dewi asked the king to kill her before he killed him. Ekarit said he would have him happy with any suitable daughter-in-law as his second wife. No matter how pitifully she pleaded, it was not taken notice by the king and so she kept on weeping with the prince regent.

Even as they were crying, the regent was brought to the pit and his neck put on the rim. The ponna placed the gold cup underneath the prince's neck and stood at ready to cut the regent's neck. Seeing the terrible expression of the ponna, Sanda Dewi decided that only truth was left to be relied upon. So in the presence of all, she said the truth: "Khanta Hala ponna with untrue intent does the untrue deed. Because of this truth, may my husband be saved and live all his life with me." I beg all nats to come forth and guard the truth."

This truth was heard by the nat king and all became known upon contemplation. Thereupon the nat king poised the red-hot iron spear and threatened the king: "I shall smite your head to break into two: If you fear that, do not kill innocent Sanda Kumara. Where have you seen innocent son, wife and the rich because one wants to get to the nat world?"

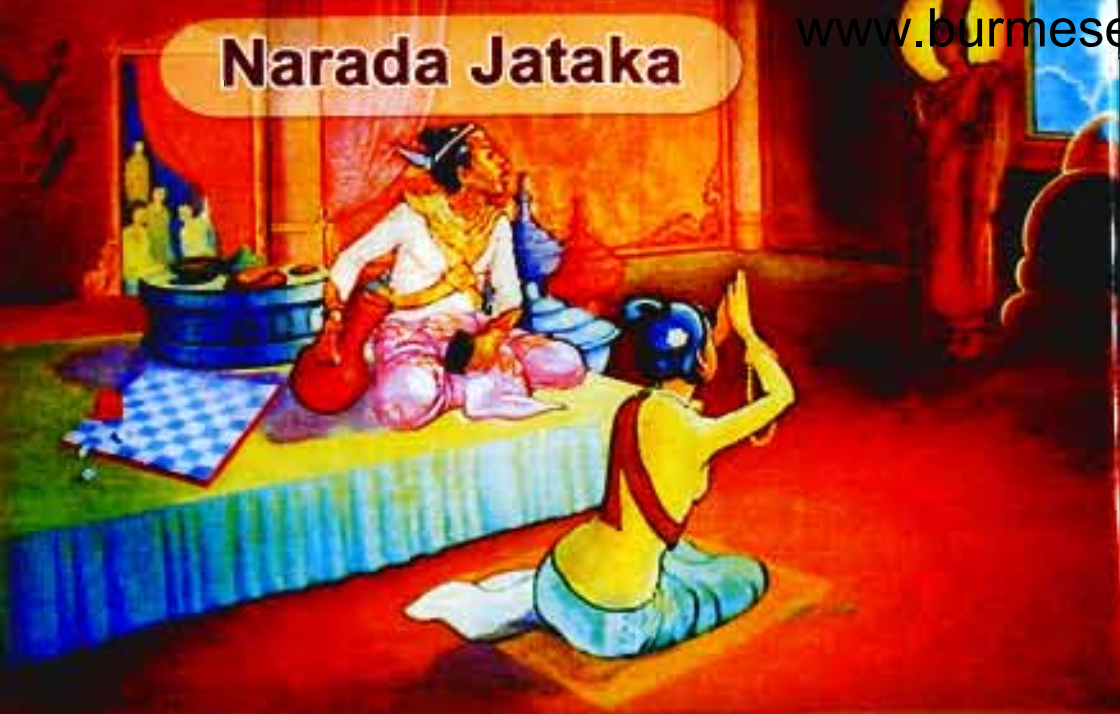
The words of the nat king were so terrible that the king and the ponna spared all from bondage. Once they got free of bondage, the princes, princesses, the queens and the rich held a meeting at the pit. Then the people threw stones at the ponna. As one stone hit him from each of the people, the ponna was killed. Then they went on to kill the king but Sanda Kumara hugged his father and pleaded with the people to spare him. The people agreed to spare him but they would not let him live on as a king; they had him get off the kingly clothes, and wear a beggar's clothes and sent him to their place.

After that, the people prepared the Yazabithaka building as by tradition and crowned Sanda Kumara king, much to great rejoicing of the princes, princesses, queens and the people.

Thus Sanda Kumara reigned at Pobhawady. The king was not permitted into the city but he was given food and clothing needs. He did not pay obeisance to him but showed his hand to let him live. He also gave him clothing, saying he be informed if there be any cause. Sanda Kumara lived a fair and just kingly life and died to become one in the nat world.

(End)

Narada Jataka



နာရဒ ဇာတ်တော်



နာရဒဇာတ်တော်

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ၊ ဝိဒေဟရာဇ်တိုင်း၊ မိတ္ထီလာပြည်၌ မင်းကျင့်
 တရားဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံကာ တရားကိုစောင့်သော အင်္ဂုတိမင်းသည် မင်းပြု
 လေသည်။ ထိုမင်း၏သမီးတော် ရုစာဒေဝီသည် အလွန်အဆင်းလှ၍ ရှုဖွယ်တင့်
 တယ် ကြည်ညိုဖွယ်သဏ္ဍာန် ကြန်အင်လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာ
 တစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး တောင်းသောဆုအထူးနှင့်လည်းပြည့်စုံ၏။ ရုစာဒေဝီ
 မင်းသမီးသည် တောင်ညာနန်းစံ အဂ္ဂသီမိဖုရားကြီး၏ တစ်ဦးတည်းသော
 သမီးကညာ ဖြစ်ပေသည်။ မင်းကြီးတွင် အခြားသားတော် သမီးတော် တစ်ဦး
 တစ်ယောက်မျှမရှိသဖြင့် သမီးတော် ရုစာဒေဝီကို အထိန်းတော်နှင့်တကွ မျှမတ်
 သမီးငါးရာတို့ ခြံရံစားစေလျက် ဘုံခုနစ်ဆင့်ရှိသော ပြဿဒိထက်၌နေစေ၏။

မင်းကြီးသည် ရုစာဒေဝီ မင်းသမီးအား သင်္ဃင်၊ စကား၊ ခယား အစရှိ
 သော အထူးထူးသော ပန်းတို့ဖြင့်ပြည့်သော ရွှေတံဆံကျင် နှစ်ဆယ့်ငါးခုနှင့်
 အဖိုးထိုက်လှပြီး သိမ်မွေ့နူးညံ့လှသော အဝတ်တန်ဆာတို့ကို နေ့စဉ်နေ့တိုင်း
 ပေးသနား၏။ ထို့အပြင် အလှူပေးနိုင်ရန် လခွဲတစ်ကြိမ် ဥစ္စာတစ်ထောင်ကို
 လည်း ပေးလေသည်။

အင်္ဂုတိမင်းကြီး၏ အမျိုးကြီးငယ်တို့ကို ဆုံးဖြတ်ပေးသော အမတ်သုံးဦး
 မှာ ဝိဇယအမတ်၊ သုနာမအမတ်နှင့် အလာတအမတ်တို့ဖြစ်ကြသည်။ မင်းကြီး
 သည် တစ်ခုသော တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့တွင် အမတ်ပေါင်းခြံရံလျက်
 ခြင်္သေ့ခံသော လေသာနန်းတံခါးကိုဖွင့်လျက် ပြဿဒိအထက်၌ ပျော်စံတော်
 မူလေသည်။ ထိုအခိုက် ဖြူသောရောင်ခြည်ဖြင့် ထွန်းလင်းတောက်ပသော
 လပြည့်ဝန်းကို မင်းကြီးမြင်တော်မူလေသည်။ ထိုအခါမင်းကြီးသည် အရှေ့မျက်
 နှာမှတက်၍ ထွန်းပသော လပြည့်ဝန်းရှိသော ယခုညသည် အလွန်မွေ့လျော်

ဖွယ်ရှိသဖြင့် မည်သို့သော မွေ့လျော်ခြင်း ပြုသင့်သနည်းဟု အမတ်တို့ကို မေးမြန်းလေသည်။

ထိုအမတ်တို့တွင် စစ်သူကြီးဖြစ်သော အလာတအမတ်ကြီးက များစွာ သော စစ်အင်္ဂါလေးပါး များမတ်ငိုလ်ခြေတို့ဖြင့် စုဝေးတိုင်ပင်ကာ စစ်ထိုး၍ အောင်ပွဲယူသင့်ကြောင်း လျှောက်ထား၏။ သုနာမ အမတ်ကြီးက လပြည့်နေ သည် မြတ်သောဥပုသ်နေ့ဖြစ်၍ စစ်ထိုးခြင်းမပြုဘဲ၊ မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် အဖျော်စသည်တို့ကို သောက်စား၍ ကခြင်း၊ သီခြင်း အစရှိသော အထူးထူး သော ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် မွေ့လျော်တော်မူသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။ ဝိဇယအမတ်ကြီးက မင်းကြီးသည် ကာမဂုဏ်တို့ဖြင့် နေ့တိုင်းစံပျော်မွေ့လျော် နေသည်ဖြစ်၍ ယခုကဲ့သို့လပြည့်နေ့တွင် အကြားအမြင် ဗဟုသုတနှင့်ပြည့်စုံ သော၊ အကျိုးစီးပွားကို သိတတ်သော ရဟန်းတို့ထံ ချဉ်းကပ်ခြင်းဖြင့် ယုံမှား မှုတို့ကို ပယ်ဖျောက်သင့်ကြောင်း လျှောက်ထားလေသည်။

အင်္ဂတိမင်းကြီးသည် ဝိဇယအမတ်ကြီးလျှောက်ထားသော စကားကို နှစ်သက်တော်မူကြောင်းဆို၏။ ထိုအခါ အလာတအမတ်ကြီးက ဗဟုသုတနှင့် ပြည့်စုံသော ရသေ့ရဟန်းတို့အား ဆည်းကပ်လိုလျှင် မိဂဒါဝုန်တော၌ အဝတ် မဝတ်သော တက္ကတွန်း ဆရာထံသို့ဆည်းကပ်သင့်ကြောင်း လျှောက်ထားလေ သည်။ ထိုတက္ကတွန်းမှာ ကဿပအမျိုး အနွယ်ဖြစ်ပြီး အကြားအမြင်များ၍ ပညာရှိဟူ၍ သမုတ်ထားကြောင်း၊ အဆန်းတကြယ် နာပျော်ဖွယ်သော စကားကိုလည်း ပြောဆိုတတ်ကြောင်း လျှောက်တင်ပြန်သည်။ ထိုသို့ တက္ကတွန်း ဆရာကို ဆည်းကပ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ပါရန် လျှောက်တင်လေ သည်။

မင်းကြီးလည်း အလာတအမတ်ကြီးညွှန်ပြသော ကဿပ တက္ကတွန်း ဆရာသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူမည်ဟုဆိုကာ မြင်းရထားကို ပြင်စေသည်။ အလုံးစုံ

နာရဒဇာတ်တော် ၁၅၅

စီရင်ပြီးသောအခါ အင်္ဂတိမင်းကြီးသည် မှူးမတ်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့ ခြံရံလျက် မြင်းရထားစီးကာ ကဿပတက္ကတွန်းဆရာထံသို့ သွားလေသည်။ မင်းကြီးသည် ကဿပတက္ကတွန်း ဆရာ၏ နေရာသို့ရောက်လျှင် တင့်သင့်အပ်သော မင်းနေရာ၌နေပြီးလျှင် နှုတ်ဆက်စကားပြောဆိုလေသည်။

ထို့နောက်မင်းကြီးက တရားကိုအလိုရှိသောကြောင့် လူအပေါင်းတို့သည် မိဘ၊ ဆရာ၊ သားမယား၊ အသက်အရွယ်ကြီးသောသူ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်၊ မှူးမတ်ဗိုလ်ပါတို့နှင့်တကွ မြို့ရွာနိဂုံး ဇနပုဒ်ပြည်ထဲရေးတို့ကို မည်သို့ကျင့်ရပါမည်နည်း၊ မည်သည့်အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းဖြင့် နတ်ပြည်သို့ရောက်ပါမည်နည်း၊ မည်သည့်တရားပျက်ခြင်းကြောင့် အောက်အဝိစိင်ရဲသို့ ကျရောက်မည်နည်းဟု မေးလေသည်။

ဤမေးခွန်းများသည် အလွန်သိမ်မွေ့နက်နဲခက်ခဲ၍ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓာ၊ သာဝကဘုရားလောင်းတို့သာ ဖြေစွမ်းနိုင်သောမေးခွန်းဖြစ်လေသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသော တရားကိုမသိဘဲ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိအယူရှိသော ကဿပတက္ကတွန်းသည် မိမိ၏အယူမှားကိုသာဖြေကြားလေသည်။ ကဿပတက္ကတွန်းက တရားကျင့်သူသည် ကောင်းကျိုးမကောင်းကျိုးကို မရရှိနိုင်၊ တမလွန်ဘဝဟူသည်လည်းမရှိ၊ အမိအဘဆရာဟူ၍လည်း မရှိ၊ ခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့သည် အတူတူပင်ဖြစ်၏။ အသက်ကြီးသောသူကို အရိုအသေအလေးအမြတ် ပြုရန်မရှိ၊ အားလုံးအမျိုးလည်းမရှိ၊ အလှူပေးခြင်းသည်အကျိုးမရနိုင်၊ လုံ့လသည် အစိုးမရ၊ သူမိုက်တို့သည် အလှူပေးကြ၍ ပညာရှိတို့က လက်ခံရယူစားသုံးကြသည်။ မီး၊ မြေ၊ ရေ၊ လေ၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ၊ အသက်ဟူသော ခုနှစ်ပါးသာလျှင်မြဲကြသည်။ ခပ်သိမ်းသောသူတို့သည် ၈၄ ကမ္ဘာမစေ့ရောက်မီ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးစောင့်ထိန်း၍ ကောင်းမှုပြုသော်လည်း မစင်ကြယ်နိုင်၊ ၈၄ ကမ္ဘာပြည့်မှသာ စင်ကြယ်ကုန်သည်ဟူ၍ ဖြေကြားလေသည်။

နာရဒဇာတ်တော် ၁၅၆

ထိုအခါစစ်သူကြီး အလာတအမတ်က ကဿပတက္ကတွန်း၏ စကားလည်း မှန်ကန်ကြောင်း၊ မိမိသည် ရှေးဘဝက ဗာရာဏသီပြည်၌ ပိင်္ဂလအမည် ရှိသော နွားသတ်သမား ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီ နွား၊ ကျွဲ၊ ဝက်၊ ဆိတ်တို့ကို သတ်၍ မကောင်းမှုများပြုခဲ့သော်လည်း ငရဲသို့မလားဘဲ မိတ္ထီလာပြည်၌ စစ်သူကြီးအမျိုး၌ ပဋိသန္ဓေယူ၍ အလာတအမတ်ကြီးဟု ယခုထင်ရှားစွာ ဖြစ်လာခဲ့သည်ဟု ထောက်ခံ တင်လျှောက်လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်ယောက်ျားဆင်းရဲသား ဝီဇကသည် ကဿပတက္ကတွန်းထံ၌ ဆည်းကပ်လျှက်ရှိသည်။ ထိုသူသည် ကဿပတက္ကတွန်းနှင့် အလာတအမတ်တို့ ပြောဆိုကြသော စကားကိုကြားလျှင် ရှိုက်ကြီးတင်ငိုကြွေးလေသည်။ မင်းကြီးမြင်၍ မေးလေလျှင် ဝီဇကသူဆင်းရဲက မိမိသည်ရှေးဘဝက သာကေတပြည်၌ သီလသီတင်း၌ မွေ့လျော်သော သူဌေးကြီးဘဝဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း၊ သူဌေးအဖြစ်မှ စုတေခဲ့ရာ ယခုမိတ္ထီလာပြည် အိုးထိန်းသည် ကျွန်မ၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ဝီဇကဟု ဆင်းရဲစွာဖြစ်လာရကြောင်း၊ ယခုဘဝ၌ ဆင်းရဲသော်လည်း ဥပုသ်သီတင်းဆောက်တည်ခြင်း၊ အလှူဒါနပြုခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ညှင်းဆဲခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကာ သူတစ်ပါးဥစ္စာခိုးခြင်း စသောမကောင်းမှုတို့ကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မပြုခဲ့သော်လည်း အလာတအမတ်ကြီး ပြောဆိုသည့်အတိုင်း အကျိုးမရှိဖြစ်ရတော့မည်။ ကဿပတက္ကတွန်း ပြောကြားချက်အရ နတ်ပြည်သို့ရောက်မည်လမ်းကို မမြင်၍ငိုမိကြောင်း လျှောက်တင်လေသည်။

ထိုဝီဇကသည် ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်၌ မထင်မရှား ယောက်ျားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ တစ်ခါတွင် ၎င်းနွားပျောက်သဖြင့် တောအရပ်၌နွားကိုရှာဖွေစဉ် ရဟန်းတစ်ပါးနှင့် တွေ့ဆုံရလေသည်။ ရဟန်းမှာလည်း တောအရပ်၌ ခရီးမှား၍ တလည်လည်ဖြစ်နေသဖြင့် ထိုဝီဇကနှင့်တွေ့၍ လမ်းခရီးကိုဖော်၏။

ထိုဗီဇကသည်နွား ရှာမရ၍စိတ်ပင်ပန်းနေသဖြင့် မဖြေဘဲနေလေသည်။ ရဟန်းကထပ်မံမေးပြန်သော် ထိုဗီဇကသည် စိတ်တိုအမျက်ထွက်ကာ ကျွန်မသားရဟန်းဟု နှုတ်ကြမ်းဆို၍ ဝစီကံဖြင့်ပြစ်မှားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုယောက်ျားသည် သံသရာ၌လည်ပတ်နေရာတွင် ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုများကြောင့် သာကေတမြို့တွင် သူဌေးဖြစ်ခဲ့၏။ ထိုအချိန်တွင် ကုသိုလ်ကောင်းမှုများ ပြုခဲ့သည်မှန်သော်လည်း ပြုခဲ့သောကောင်းမှုကုသိုလ်များ၏ အကျိုးကိုမခံစားရမည်။ နွားပျောက်ရှာစဉ်က ရဟန်းအား ဝစီကံပြစ်မှားသော အပြစ်ကို ယခုခံရကာ ဗီဇကဆင်းရဲသားဖြစ်နေရသည်ကြောင့် ကောင်းမှု၏အကျိုးကို မရရှိနိုင်ဟု ထင်မှတ်မှားကာ ပြောဆိုခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဗီဇက၏စကားကို မင်းကြီးကြားလျှင် မိမိသည် ရှေးကမြို့တံခါး လေးမျက်နှာ မြို့လယ်တို့၌ အလှူအတန်းများပြုခဲ့၍ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်စံပျော်ရခြင်း ယုတ်လျော့ခဲ့သည်။ ယနေ့မှစပြီး ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကိုသာ ခံစားတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ကဿပတက္ကတွန်းအား ပြောကြားကာ နန်းတော်သို့ ပြန်လေသည်။

မင်းကြီးသည် နောက်တစ်နေ့ မိုးသောက်သောအခါ ဝိဇယအမတ်၊ သုနာမအမတ်၊ အလာတအမတ်၊ အစရှိသော အမတ်ကြီးတို့နှင့် တကွ အမတ်ငယ်များ၊ မင်းပရိတ်သတ်များကို စည်းဝေးစေပြီး စန္ဒကအမည်ရှိသော နန်းတော်၌ အထူးထူးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို စီရင်စေ၏။ တိုင်းရေးပြည်ရာ ကိစ္စအဝဝတို့ကို အမတ်ကြီးသုံးဦးတို့ကသာ စီရင်ခန့်ခွဲကြဟု မှာကြားပြီး တစ်စုံတစ်ခုသောအမှုကိုမျှ နားထောင်ခြင်းမပြုဘဲ၊ ကြောင့်ကြမဲ့စွာ ကာမဂုဏ်၌သာ မွေ့လျော်လေသည်။ ထို့အပြင် မြို့တံခါး လေးမျက်နှာတို့၌ရှိသော အလှူဇရပ်တို့ကိုလည်း ဖျက်စေသည်။ မိမိနှစ်သက်သည်ရှိသော် သူတစ်ပါးတို့၏ မယားမိဘစောင့်ရှောက်မှုရှိ သမီးပျိုစသည်တို့ကို အနိုင်အထက် သိမ်းယူလေသည်။

မင်းကြီးသည် ကဿပတက္ကတွန်း၏မှားသောအယူကိုယူ၍ မပြုအပ်သည်တို့ကို ပြုနေခြင်းကြောင့် တစ်ပြည်လုံး မကျေမနပ်ဖြင့် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက် ဖြစ်ကြလေသည်။

ထိုသို့ ပြည်သူအများ ပြောဆိုသံများကို ရုစာဒေဝီ မင်းသမီး၏ အထိန်းတော်သည်ကြားသိရ၍ မင်းသမီးအား ခမည်းတော်သည် ကဿပတက္ကတွန်း၏ အယူမှားကိုမှတ်ယူကာ မပြုသင့်သည်များပြုမူနေသည်များကို အပြည့်အစုံ လျှောက်ထားလေသည်။ မင်းသမီးသည် ယခုဘဝသို့ မရောက်မီ နတ်သမီးဖြစ်ခဲ့စဉ်ကပင် လွန်ခဲ့ပြီးသော ခုနှစ်ဘဝနှင့် နောက်ဖြစ်မည့် ခုနှစ်ဘဝပေါင်း တစ်ဆယ့်လေးဘဝကို သိရှိသူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ရှေးဘဝကအဖြစ်ကို ပြ၍မင်းကြီးအား လွဲမှားသည့် မိစ္ဆာအယူကိုပယ်၍ မှန်ကန်သောအယူကိုသာ မြင်စေရန်အတွက် အကြံရရှိလေသည်။ သို့သော် မင်းသမီးသည် လခွဲတစ်ကြိမ်သာ ခမည်းတော်ထံပါးသို့ ဝင်ရောက်ခစားလေ့ရှိသဖြင့် အချိန်ပြည့်သည်အထိ စောင့်ဆိုင်းနေရလေသည်။

တန်ဆောင်မုန်းလမက္ခယမီ အဖိတ်နေသို့ ရောက်သောအခါ ရုစာမင်းသမီးသည် နတ်တို့၏ အဝတ်တန်ဆာနှင့်တူသော အထူးထူးသောအဝတ်တန်ဆာ ရတနာတို့ကိုဝတ်ဆင်လျက် အခြွေအရံရွှေဖော်ငါးရာတို့ ခြံရံလျက် ခမည်းတော်စံရာ စန္ဒကပြဿဒ်သို့သွားလေ၏။ မင်းသမီးသည် ပေးလှူမြဲဖြစ်သော ရသေ့၊ ပုဏ္ဏား၊ ဖုန်းတောင်းယာစကာ တို့အား ပေးလှူစွန့်ကြဲရန်အတွက် ပေးမြဲဖြစ်သော ဥစ္စာတစ်ထောင်ကို ပေးတော်မူရန် ခမည်းတော်အား လျှောက်ထားလေသည်။

ထိုအခါ မင်းကြီးသည် ပေးလှူစွန့်ကြဲခြင်းသည် အကျိုးမရှိ ဥစ္စာများစွာကို အချည်းအနီးဖျက်ဆီးသကဲ့သို့ဖြစ်ကြောင်း၊ ဥပုသ်စောင့်ကာ ထမင်းအဖျော်မသုံးဆောင် မစားသောက်ဘဲနေခြင်းမှာ ကောင်းမှုမဖြစ်နိုင်၊ ဗီဇကဟူသော

ကျွန်သည် ကဿပတက္ကတွန်း၏ ဤတရားကိုနာရ၍ ရှိကြီးတင်ငိုကြွေး၏။ ချစ်သမီးသည်လည်း နေလွဲသောအခါ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုမစားဘဲ မနေသင့်၊ တမလွန်လောကဟူ၍ မရှိသဖြင့် ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားလော့၊ ဆင်းရဲခံ မနေသင့်ကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။ ထိုအခါ ရုစာမင်းသမီးသည် ခမည်းတော် အား သူမိုက်နှင့်ပေါင်းဖက် ဆည်းကပ်သူသည် မိုက်သောအဖြစ်သို့သာ ရောက် ရှိသည်ကို ရှေး၌လည်း ကြားဖူးပြီ မျက်မှောက်၌လည်း မြင်ရ၍ ထိုစကားသည် မှန်၏။ ခမည်းတော်သည် ပညာအဆင်အခြင်နှင့်ပြည့်စုံသော်လည်း မိုက်မဲသော အလာတအမတ်နှင့် ဗီဇကတို့ကဲ့သို့ အတုယူမှားကာ တက္ကတွန်းသို့ ဆည်းကပ် ခြင်းမှာ မှားလေပြီ၊ မကောင်းမှုကို အကြိမ်ကြိမ်ပြု၍ မကောင်းမှုများလာကာ ငရဲ၌နှစ်ရတတ်သည်။ အလာတအမတ်သည် ရှေးကပြုခဲ့သော ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကြောင့် ယခုဤဘဝကို ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ထိုကောင်းမှုကုန်ချိန်တွင် မကောင်းမှု၌သာ မွေ့လျော်သော အလာတအမတ်သည် အပယ်သို့ရောက်ရ မည်သာဖြစ်သည်ဟု ပြောကြားလေသည်။

ဗီဇကသည်လည်း ပြုခဲ့ဖူးသော ကောင်းမှုတို့ကြောင့် နတ်ပြည်သို့သာ ရောက်ရှိမည်။ သို့သော်ဗီဇကသည် မကောင်းမှုပြုခဲ့သော အကျိုးဆက်ကြောင့် ယခုအခါ ကျွန်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိနေရသည်။ ဗီဇကသည် တက္ကတွန်းကို မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်းမပြုပါက ထိုမကောင်းမှု အကျိုးကုန်သည်နှင့် ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်သော အကျိုးကြောင့် သုဂတိသို့လားရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အကြင်သူ သည် သူတော်ကောင်းနှင့်သာ ပေါင်းဖက်ရာ၏။ သူယုတ်နှင့် ပေါင်းဖက်ပါက ထိုသူယုတ်၏ အကျင့်တို့သည် ကပ်ငြိလေ၏။ ငါးပုပ်ကို သမန်းမြက်နှင့်ထုပ်၍ သမန်းမြက်တွင် အပုပ်နံ့တို့ စွဲကပ်နေသကဲ့သို့ သူယုတ်နှင့် ပေါင်းဖက်သူသည်

လည်း ထိုသူယုတ်၏ အကျင့်တို့သည် ကပ်ငြိလေသဖြင့် ငရဲသို့သာ လားရတတ် သည်။ သူတော်ကောင်းသည် နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေတတ်၏ စသည်ဖြင့် တရားဟောပြောလေသည်။

ရုစာမင်းသမီးသည် ဤသို့ခမည်းတော်ကို တရားဟောပြီးနောက် မိမိ နတ်သမီးဖြစ်စဉ်က မြင်ခဲ့သော အတိတ်ခုနှစ်ဘဝနှင့် နောင်အနာဂတ်တွင် ဖြစ်တည်ခံစားရမည့် ခုနှစ်ဘဝတို့ကို ဆိုပြန်၏။ ရုစာမင်းသမီးသည် ရာဇဂြိုဟ် ပြည်၌ ရွှေပန်းထိမ်သည်၏ သားဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်း နှင့်ပေါင်းဖော်မိ၍ မကောင်းမှုတို့ကို ပြုခဲ့သည်။ သူတစ်ပါး၏ မယားကို အနိုင်ထက် ခိုးယူ ပြစ်မှားကျူးလွန်ခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ကောင်းမှုကံ အကျိုးရှိနေသော ကြောင့် နောက်ဘဝတွင် ဝံသတိုင်းကောသုမိပြည်တွင် သူဌေးသားဖြစ်ခဲ့သည်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှု၌ မွေ့လျော်သော အဆွေခင်ပွန်းကောင်းများနှင့်သာ ပေါင်းဖော်၍ ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်သီတင်းဆောက်တည်၍ ကောင်းမှုတို့ကိုသာ ပြုခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုဘဝမှလွန်သောအခါ ပန်းထိမ်သားဘဝက မကောင်းမှု များကြောင့် ရောရဝငရဲ၌ ကြာမြင့်စွာခံခဲ့ရလေသည်။ ထိုရောရဝငရဲ၌ နှစ်ရှည် လများခံပြီး၍ စုတေရာ ဘဝနွာဂတပြည်၌ ဝှေးစေ့ထုတ်ခံရသော ဆိတ် ဖြစ်လေသည်။

ထိုဆိတ်သည် အားနှင့်ပြည့်စုံသောကြောင့် လေးလံသောဝန်များကို ပေးခဲ့ရသည်။ ထိုမှတဖန် လွန်ပြန်သောအခါ တောကြီး၌ မျောက် ဖြစ်ရပြန် သည်။ မျောက်ဘဝတွင်လည်း ဖွားစကပင် ဖခင်မျောက်က ၎င်း၏ ဝှေးစေ့ကို ကိုက်ထုတ်ခဲ့သည်။ ထိုမျောက်အဖြစ်မှ သေလွန်သောအခါ ဒဿနတိုင်း၌ ဝှေးစေ့ထုပ်ခံရသော နွားလား ဖြစ်ရပြန်သည်။ ထိုနွားလားအဖြစ်မှ သေလွန်သောအခါ ဝဇ္ဇီတိုင်း ရွာသူကြီးမျိုးဖြစ်ရသောအခါတွင် မိန်းမလည်း မဟုတ်၊ ယောက်ျားလည်းမဟုတ်သော နပုန်းပဏ္ဍုက ဖြစ်လာ၏။

ထိုဘဝမှလွန်သော် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ သကြားမင်း၏ အလုပ် အကျွေးနတ်သမီးဖြစ်လာ၏။ နတ်သမီးဖြစ်သည့် နောက်ခုနှစ်ဘဝတို့သည် ချမ်းသာ မှုနှင့်များစွာ ပြည့်စုံ၏။ သို့သော် မိန်းမအဖြစ် ခြောက်ဘဝတိုင်ဖြစ်ပြီး ခုနှစ်ဘဝ ရောက်ချိန်တွင်မှ နတ်သားဖြစ်မည်။ နန္ဒဝန်ဥယျာဉ်၌ မင်းသမီး၏ အလုပ် အကျွေး နတ်သမီးများသည် ယခုတိုင် ပန်းသီကြွလျက်ရှိပြီး ဇဝနနတ်သားသည် မင်းသမီးချပေးသောပန်းတို့ကို ခံယူသည်။ ယခု မင်းသမီး၏အသက်သည် တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ဖြစ်သော်လည်း နတ်တို့အတွက် တစ်ခဏသာဖြစ်ပြီး လူတို့အတွက် နှစ်တစ်ရာသည် နတ်တို့အတွက် တစ်နေ့တာဖြစ်သည်။ ကောင်းမှု မကောင်းမှုသည် ပျောက်ပျက်သည် မရှိဘဲ အရိပ်သဖွယ်လိုက်တတ် ကြောင်းတို့ကို ဟောကြားလေသည်။

ထို့နောက် မင်းသမီးသည် ခမည်းတော်အား တရားရှိသည့်အတိုင်း သိရှိစေလို၍ “အကြင်ယောက်ျားသည် ယောက်ျားအဖြစ်ကို အဖန်တလဲလဲ အလိုရှိပါက ခြေဆေးပြီးသောသူသည် ရွံ့ကို ကြဉ်ရှောင်သကဲ့သို့ သူတစ် ပါးမယားကို မပြစ်မှားဘဲ ဝေးစွာကြဉ်ရှောင်ရမည်။ အကြင်မိန်းမသည် အဖန် တလဲလဲ ယောက်ျားအဖြစ်ကို အလိုရှိပါက မိမိကိုယ်ကို ကျွန်သကဲ့သို့ပြု၍ မိမိလင်ယောက်ျားကို အရိုအသေပြု၍ လုပ်ကျွေးရမည်။ အကြင်သူသည် လူနတ်တို့၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို အလိုရှိပါက မကောင်းမှု ဒုစရိုက်တို့ကို ရှောင်ကြဉ်၍ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးသုံးပါးကို စောင့်ထိန်းကာ ကုသိုလ်ကောင်းမှု သုစရိုက်ကို ပွားရ၏” ဟု မင်းသမီးသည် ခမည်းတော်အား နံနက်မှသည် ညဉ့်သုံးယံပတ်လုံး ဥပမာများစွာတို့ဖြင့် ဟောကြားလေသည်။

ခမည်းတော် မင်းကြီးသည် မင်းသမီး၏ သာယာစွာဆိုသောစကားကို အလွန်နှစ်သက်လို၏။ သို့သော် မိမိ၏မိစ္ဆာအယူအမှားကို စွန့်လွှတ်နိုင်ခြင်းမရှိ

ဖြစ်နေသည်။ ပြည်သူပြည်သား အပေါင်းတို့ကမူ ၎င်းတို့၏ ချမ်းသာစီးပွား အတွက် မင်းသမီးသည် ခမည်းတော် မင်းကြီးအား မိစ္ဆာအယူမှလွတ်အောင် တရားဟောသည်ကို အလွန်ဝမ်းမြောက်ကြပေသည်။

မင်းသမီးသည် ခမည်းတော်မင်းကြီး၏ မိစ္ဆာအယူအမှားကို ပျောက် ပျက်စေအောင် တရားဟောကြား၍ မရသော်လည်း လုံ့လမလျော့ဘဲ ဦးခေါင်းထက်၌ လက်အုပ်ချီမြောက်၍ အရပ်မျက်နှာတို့ကို ရှိခိုးတောင်းပန် လေသည်။ လောက၌ရှိကုန်သော ရဟန်း၊ ပုဏ္ဏား၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ အပေါင်းတို့ သည် ဤရပ်သို့ လာတော်မူကြပြီး၊ မိမိ၏သီလကျေးဇူး၊ မိမိ၏ဟုတ်မှန်စွာ ဆိုသော သစ္စာစကားကြောင့် ခမည်းတော်၏ မိစ္ဆာအယူမှားကိုလွတ်စေလျက် ခပ်သိမ်းသော ပြည်သူတို့၏ချမ်းသာကို ဆောင်ကုန်သတည်းဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ရှိခိုးလေ၏။

ထိုအချိန်တွင် ဘုရားလောင်း နာရဒဗြဟ္မာမင်းသည် အကျင့်မှားသူတို့ကို သိရှိရန်အတွက် လောကကို ကြည့်ရှုချိန်ဖြစ်သည်။ ရုစာမင်းသမီး၏ အဓိဋ္ဌာန် ပြု၍ရှိခိုးခြင်း အလိုကိုသိလျှင် မိမိသာ အင်္ဂတိမင်းကြီး၏ မိစ္ဆာမိဋ္ဌိအယူကို ပါယ်နိုင်မည်ကို သိရှိလေသည်။ လူတို့သည် ရဟန်းတို့ကိုချစ်မြတ်နိုး၍ အရိုအသေ အလေးအမြတ်ပြု နာယူတတ်သည်ကြောင့် ဘုရားလောင်း နာရဒ ဗြဟ္မာမင်းသည် ရဟန်းအသွင်ဖြင့် ကောင်းကင်ခရီးမှ အင်္ဂတိမင်းကြီး စရာစန္ဒကူး နံ့သာကုန်းပြဿဒ်သို့ဝင်ပြီး မင်းကြီး၏ရှေ့ကောင်းကင်၌ ရုစာ မင်းသမီးသည် နာရဒရှင်ရသေ့ကိုမြင်လျှင် ရှိခိုးလျှက်နေ၏။

အင်္ဂတိမင်းကြီးသည် ရှင်ရသေ့၏ အရှိန်အဝါကြောင့် မိမိ၏မင်းနေရာ ၌မနေဝံ့ဘဲ ကြောက်လန့်တကြားဖြင့် နေရာမှလျှော၍ အောက်၌နေလေသည်။ ထို့နောက် ရှင်ရသေ့၏ အမျိုးအမည် လာရာအရပ်တို့ကို မေးလေသည်။ နာရဒ ရှင်ရသေ့က မိမိနတ်ပြည်မှ ခပ်သိမ်းသော အရပ်မျက်နှာတို့ကို လ ကဲ့သို့

နာရဒဇာတ်တော် ၁၆၃

ထွန်းပစေလျက်လာပြီး၊ နာရဒဟုလည်းကောင်း၊ ကဿပဟုလည်းကောင်း အမည်ရှိကြောင်း ပြောကြားသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးက နာရဒ ရှင်ရသေ့အား မည်သို့သော တန်ခိုးရှိသောကြောင့် ကောင်းကင်၌ သွားလာရပ်တံ့နိုင်သနည်း ဟုမေးလေသည်။ နာရဒရသေ့က မိမိသည်ရှေးတမလွန်က သစ္စာ၊ တရား၊ ကုန်ကြွေးဆုံးမခြင်းနှင့် ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်း တရားလေးပါးကို ပြုခဲ့သော ကောင်းမှုကြောင့် ကောင်းကင်၌ သွားလာရပ်တံ့နိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြေကြားလေသည်။

မင်းကြီးက နတ်၊ အမိအဘ၊ ပစ္စုပ္ပန်လောက၊ တမလွန်လောကသည် ရှိ၏ဟုဆို၏။ ထိုစကား မှန်ပါရဲ့လားဟု မေးပြန်သည်။ နာရဒရသေ့က နတ်၊ အမိအဘ၊ ပစ္စုပ္ပန်လောက၊ တမလွန်လောကတို့ ရှိကြသော်လည်း လူတို့သည် ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်မောခြင်း၊ တွေဝေမိန်းမောခြင်းကြောင့် တမလွန်လောကကိုမသိမမြင်နိုင်ကြောင်း ဖြေကြားလေသည်။ ထိုအခါ မင်းကြီးက တမလွန် ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် ယခုမျက်မှောက်၌ မိမိအား အသပြာငါးရာပေးလော့၊ တမလွန်လောကသို့ ရောက်လျှင် တစ်ထောင်ပြန်ပေးမည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ နာရဒရသေ့က မင်းကြီးသည် သီလရှိ၍ သူ့ကျေးဇူးကိုသိတတ်သော သူတော် ကောင်းဖြစ်လျှင် ငါးရာသော ဥစ္စာကို ပေးနိုင်သည်။ သို့သော် မိစ္ဆာအယူရှိသော မင်းကြီးသည် ငရဲ၌ရောက်နေပါက မည်သို့တောင်း၍ ရနိုင်ပါမည်လဲဟု နာရဒ ရသေ့သည် အင်္ဂတိမင်းကြီးကို ပရိတ်သတ်တို့၏အလယ်၌ ကဲ့ရဲ့ပြောဆိုဖြေ ကြားလေသည်။ အင်္ဂတိမင်းကြီးသည် စကားဆိုစရာမရှိ၍ ဆိတ်ဆိတ်နေ၏။ ဘုရားလောင်း နာရဒဗြဟ္မာမင်းလည်း မင်းကြီးသည် မိစ္ဆာအယူကို အလွန်ပင် စွဲမြဲနေပြီဖြစ်သည်ကို သိမြင်တော်မူ၍ ငရဲဘေးဖြင့် ခြိမ်းခြောက်ကာ ဆက်လက် ဟောပြောပြန်သည်။

ငရဲ၌ ကျီးအပေါင်းတို့ ထိုးဖောက်ကြပြီး လင်းတ၊ သိန်း၊ စွန်၊ ခွေးတို့ ထိုးခုတ်ကိုက်ခဲ၍ သွေးအဖြာဖြာ ယိုစီးခံရသော ငရဲ ညဉ့် နေ့ဟူ၍ မရှိသော

နာရဒဇာတ်တော် ၁၆၄

လောကန္တရိုက် ငရဲ သံဖြင့်ပြီးသော သွားရှိခွေးကြီး နှစ်ကောင်၏ ကိုက်ဖဲ့ခံရသော ငရဲ မြား- လှံတို့ဖြင့် ကြောက်မက်ဖွယ် ထိုးသတ်သည့် ငရဲ၊ မီးကျိုး ကဲ့သို့ပြီးပြီး ပြက်သောငရဲ၊ လက်ပံပင်တို့၌ ထက်လှစွာသော သံဆူး တပ်ထားသော ငရဲ၊ ဝေတရဏီခေါ်သော ကြိမ်ပိုက်ချောင်း ငရဲတို့၌ မင်းကြီးကျခံနေရပါက မည်သူမျှ ဥစ္စာတစ်ထောင်ကို လာရောက်တောင်းယူမည်မဟုတ်ကြောင်းကို အကျယ် ရှင်းလင်း ဟောကြားလေသည်။ ဘုရားလောင်း နာရဒဗြဟ္မာမင်းက ငရဲခန်း များကို အကျယ်ရှင်းလင်း ဟောကြားသည့်အခါ အင်္ဂတိမင်းကြီးသည် လွန်စွာ ထိတ်လန့်ကာ ငရဲသို့မကျဘဲ သုဂတိသို့လားရာ မြတ်သောတရားကို ဟော ကြားရန် တောင်းပန်လေသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်း နာရဒဗြဟ္မာမင်းက ကောင်းသော အကျင့် ရှိကြသော ဓတရဋ္ဌမင်း၊ ဝေဿမိတ္တမင်း၊ အဋ္ဌကမင်း၊ ယမဒဂ္ဂိမင်း၊ ဥသိန္နီရမင်း၊ သိဝိရာဇ်မင်းတို့သည် ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့အား အလှူဒါနပြုကြ၏။ အလှူအတန်း ၌ မွေ့လျော် ကြသဖြင့် နတ်ပြည်သို့သွားကြပြီး မင်းကြီးသည်လည်း ဓတရား သောအမူအကျင့်ကို မကျင့်ဘဲ တရားသောအမူအကျင့်ကိုသာ ကျင့်လော့။ ငတ်မွတ်နေသူများ၊ အဝတ်တန်ဆာလိုအပ်သူများအား ပေးကမ်းလော့။ အိမ်အို၊ နွားအို၊ မြင်းအိုများကို ရှေးကဲ့သို့မပျက်စီးစေလင့်။ ကျေးဇူးရှိသောသူ တို့ အိုမင်းမစွမ်းဖြစ်၍ ရှေးကကဲ့သို့ ဝန်မထမ်းနိုင်သော်လည်း၊ ရှေးကကဲ့သို့ အခြံအရံမျိုး ရိက္ခာမပြတ် ပေးလော့ဟု မင်းမြတ်တို့ကျင့်ဆောင်အပ်သည်များ ကို ပြောကြားဆုံးမလေသည်။

ထို့နောက် ဘုရားလောင်း နာရဒဗြဟ္မာမင်းသည် ဒါနကထာသီလ ကထာကို ဟောပြောပြီးနောက် မင်းကြီးသဘောပေါက် နှစ်သက်စေရန်အတွက် ရထားဥပမာဖြင့် ဆက်လက်ဟောကြားပြန်သည်။ မင်းကြီးသည် မိမိကိုယ်ကို ရထားဟု မှတ်၍ စိတ်ကိုရထားထိန်းဟု မှတ်အပ်၏။ သူတစ်ပါးတို့အား

ညှင်းဆဲခြင်းမပြုဘဲ မေတ္တာကို ရထားဝင်ရိုး၊ ဝေဖန်ခွဲခွာခြင်းကို ရထားဝန်ခံ၊
 ခြေထောက်ကို ရထား၏ဘီး၊ ဝမ်းကိုဆီဖြင့် သွန်းသောရထားပုံတောင်း၊
 စကားကို ရထားအသံမှတ်စေသည်။ ထိုအပြင် ဟုတ်မှန်စွာစကားဆိုခြင်းကို
 ညီညွတ်သော ရထားအင်္ဂါအဖြစ် မှတ်ယူစေသည်။ ချောပစ်ကုန်းတိုက်သော
 စကားကိုမဆိုဘဲ သူတို့နှစ်ဦးအား စေ့စပ်သော စကားဆိုခြင်းကို ပြေပြစ်သော
 ရထားအင်္ဂါမှတ်ယူကာ ကိုယ်နှင့်တန်သော စကားဆိုခြင်းကို ရထားတန်ဆာ
 အဖြစ် မှတ်ယူစေသည်။ သဒ္ဓါတရားရှိ၍ အလိုဆန္ဒနည်းခြင်းကို ကောင်းစွာ
 ပြုပြင်အပ်သောရထား၊ နှိမ့်ချခြင်း လက်အုပ်ချီခြင်းကို ရထားဝက်စွယ်၊ မန်မ
 ခက်ထန်ဘဲ ကိုင်းညွတ်ခြင်းကို ရထားလှည်းသန်၊ သီလစောင့်ခြင်းကို ရထား
 စည်းကုံးသဖွယ် မှတ်စေ၏။

ဆက်လက်၍ အမျက်မထွက်ခြင်း၊ ညှင်းဆဲသတ်ဖြတ်မှုကင်းခြင်း၊
 တရားစောင့်ခြင်းတို့ကို ရထား၌ စိုက်ထားသောထီးဖြူ၊ အကြားအမြင်များခြင်း
 ကို ရထားလက်တင်နောက်မှိတ်ကဲ၊ တည်ကြည်သောစိတ်ကို ရထားခင်းနေရာ၊
 အခါခါကို သိသောအဖြစ်ကို ဆန်းကြယ်သော ရထားတန်ဆာ၊ ရဲရင့်ခြင်းကို
 ရထားထောက်သုံးချောင်း၊ နှိမ့်ချ၍ အဆုံးအမခံခြင်းကို ရထားဦး၌ ဖွဲ့သောလွန်
 ကြီး၊ မာနမရှိခြင်းကို ရထားတံကျင်၊ စိတ်၏တွန့်တိုမှုမရှိခြင်းကို အဆန်းတကြယ်
 ငြိမ်သက်သော ရထားခင်း၊ ပညာရှိကိုမှီဝဲခြင်းသည် မြူကိုဆေးကြောခြင်း၊
 သတိတရားကိုကား ရထားလှင်ကန်၊ တည်ကြည်ခြင်း၌ ယှဉ်ခြင်းကို ရထားထိန်း
 ဆွဲသောကြိုးစသည်ဖြင့် မှတ်ယူသင့်ကြောင်း ဟောပြောလေသည်။

ထိုသို့မှတ်ယူပြီးသည့်နောက် လှင်ကန်တို့ကြောင့် ကောင်းသောမြင်း
 တို့ဖြင့် ခရီးကိုဆောင်သကဲ့သို့ ယဉ်ကျေးသော နှလုံးနှင့် စင်ကြယ်သောခရီး
 ဖြင့်သာ နိဗ္ဗာန်သို့ဆောင်နိုင်မည်။ အလိုရမ္မက်ကြီးခြင်းသည် အပါယ်လေးပါး
 သို့သွားသော မကောင်းသည့်လမ်းဖြစ်ပြီး ကိုယ်နှုတ်နှလုံးစောင့်ထိန်းခြင်းသည်

ဖြောင့်သောလမ်းဖြစ်သည်။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတည်း
 ဟူသော အာရုံငါးပါးလမ်း၌ ကိုယ်တည်းဟူသော ရထားပြေးသည်ရှိသော်
 ပညာတည်းဟူသော လှင်ကန်ဖြင့် တိမ်းစောင်းခြင်းမရှိအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်း
 ပြုရမည်။ ထိုကိုယ်တည်းဟူသော ရထား၌ မိမိစိတ်သည်ပင်လျှင် ရထားထိန်း
 ဖြစ်သဖြင့် ကောင်းသောအကျင့်၊ ကောင်းသောတည်ကြည်ခြင်း၌ အမှန်မြဲသည်
 ဖြစ်ပါက ငရဲသို့လားရန် မရှိပေဟု ဟောကြားလေသည်။

ဤသို့ အင်္ဂုတိမင်းကြီးအား ဟောကြားကာ မှားသောအယူကိုပယ်၍
 သီလ၌တည်စေပြီး ဤနေ့မှစ၍ မကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းကိုပယ်၍
 အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့ကို အမြဲမပြတ် ဆည်းကပ်လျက် မမေ့မလျော့
 ကျင့်ရန်ဆုံးမလေသည်။ ထို့နောက်ရုစာမင်းသမီးအား ချီးမွမ်းပြီး မင်းမိဖုရား၊
 မောင်းမမိသံ၊ ခြွေအရံ ပရိတ်သတ်တို့အားလည်း ဆုံးမစကားဆိုကာ ဗြဟ္မာ
 ပြည်သို့ ပြန်လေသည်။

Narada Jataka

Long long ago, in Mittila the land of Wideharit, there reigned King Ingati guided by truth and ten principles of kingship. He had a daughter, Rusa Dewi, endowed with great beauty, grace and esteem. She was also honoured with fulfilment of special rewards asked for in the hundred thousand worlds. Her mother was Queen Agga Thiri, the royalty of the Southern Palace. The king had no other daughter or son, and so allowed her to occupy the seven-tiered pythat, attended by chaperones and five hundred ministerial maidens.

Every day, the king had 25 hair pins made of special flowers such as Thazin, Saga and Khaya and fine and intricate costumes. He also granted a thousand every half month to give charity.

The king had three ministers to decide on cases—Wizaya, Thunarma and Alarta. One fine full-moon night of Tazaungmon, the king with full entourage of ministers, lay in repose on the pythat, opening the lion-crested window. At a moment he noticed the full moon shining with white incandescence. So he asked the ministers how he could grace the night as it was the night of the fullmoon incandescent in the east.

Of the three ministers, Alarta who was also a general said it should be marked with military warfare and victory in consultation between numerous generals, ministers and commanders of the four war strategies. Thunarma said that as the full moon was a sacred sabbath day, it should be spent, not on warfare but on special sensual pleasures such as the best of food, songs and dances. Wizaya said the king had been enjoying such sensual pleasures every day, and so on such a sacred sabbath day he should quash his doubts by approaching monks who were well versed in knowledge and who knew respective interests.

The king said he liked what Wizaya said. Alarta said he should approach the unclothed heathen mentor full of knowledge in Migadawon Forest, as he was of Kassapa lineage, considered most knowledgeable sages and most wont to speak extraordinarily pleasant stories. So he asked the king to approach them and remove wrongful thoughts.

The king decided to approach Kassapa Tekkadun mentor as he said and ordered his horse carriage at ready. Then, with an entourage of generals and ministers, he proceeded by horse carriage to the mentor. Once there, he took a respectable position and said his greetings.

Then the king said the people all over—parents, teachers, sons, wives, elders, monks, ponnas, generals, ministers, commanders and those from towns and countryside → would like to know how to conduct themselves rightly in internal affairs, which practice would get them to the nat world, and which malpractice would get them down to avizi world of hell.

These questions were most difficult, answerable only by Buddha, Picokka Buddha and Thawaka. Without knowing any truth, a kathapa tekkadun with usedda dithi untruth answered only the untruth he knew. He said one who practised the truth could gain no credit or discredit; there would be no life after; nor could there be parent or mentor as all creatures were the same; there was nothing to pay respect to the elders; there was no relative; nothing could be gained from charity; diligence was ungovernable; even fools could give charity and the wise had to accept it; only those elements such as fire, land, water, air, wealth, poverty, and life were permanent; people could not be free of wrongs even when they did good for 84 worlds; they would be free of wrongs only after they made amends for 84 worlds; so was it replied.

At that, minister general Alarta said Kathapa Tekkadun's words were true. He had been a butcher in Baranathi long long ago, slaughtering cattle, goats and pigs but he did not go to hell. He became a general right to this day.

At that time there was a man named Bizaka with Kathapa Tekkadun. He heard these words and cried bitterly. When the king asked, he said he had been a piously rich man in the land of Thaketa. When he died he became Bizaka, a poor son of a potter in Mittila. Though poor, he kept sabbath, gave charity, avoided persecution of others, and thievery of others' property. Yet, as minister Alarta said, it would be of no avail. He cried as he saw no way of getting to the nat world as Kathapa Tekkadun said.

That Bizaka had been an unobtrusive man during the time of Kassapa Buddha. Once, while looking for lost cattle he met a monk who too was lost and finding his way here and there. Seeing Bizaka the monk asked his way but Bizaka did not answer, being distressed with his own trouble. The monk asked again Bizaka lost his anger and called him son of a slave. He had been a rich man that time because of the good deeds he did in samsara but in spite of all that he became a potter's son because he had to suffer the verbal sin of calling a monk a son of a slave and so had to be what he was.

Hearing his words, the king said he had been lax in enjoying sensual pleasures as he was giving charity at the four gates in the city and from that day on he would be bent only on indulging in sensual pleasures. So saying he went back to his palace.

The next morning, the king held a meeting with the three ministers and other ministers big and small and had special sensual desires arranged in the palace called Sandaka. He let all affairs of the State be handled only by the three ministers and enjoyed sensual pleasures without anxiety, ordering the gates of the four charity yayats closed. If he wished he would take even others' wives and parent-guided maidens forcibly as wives. So, because the king's taking the wrongful view of the Tekkadum and doing what should not be done, the whole country was seething.

It was retold to Princess Rusa Dewi by her maid who heard of it all in the country. The princess was one who as a

nat princess had knowledge of her past seven existences and her seven future ones. So she intended to show the king these seven past existences and have him see the truth, abolishing the wrong. But, as she had to wait a half month before she could see the king again, she had to bide her time.

On the eve of the dark moon of Tazaungmon, Princess Rusa wore the costumery like that of the nats and went to the king at Sandaka Palace, with an entourage of 500. Then she pleaded with him to give her as usual a charity of a thousand, meant for the hermit, ponna, and the beggar.

Thereupon the king said charity was of no avail and many of the wealth so spent came to naught; abstinence from food in sabbath could not good, as slave Bizaka wept hearing the tekkadum's words; so the princess too should not abstain from food; and as there was no life after, she should not abstain from sensual pleasures. Thereupon she said he had heard the words that one who associated with the fool would become a fool and those words had become true now; the king was a wise man but was wrong to have associated with foolish Alarta and Bizaka; if the king committed wrongs time and again he would waste in hell; minister Alarta became what he was because of what he did right in his past existences but if he went on doing wrongs in this life he would go to hell.

Bizaka too would go to the nat world for good deeds he had done. Now he was a slave because of his misdeeds but if he did not do any wrong as told by the Tekkadun he would enjoy good deeds if he had served the misdeeds; one should associate with the virtuous; if he associated with the wicked the latter's habits would catch on; if rotten fish was packed in grass, the putrid smell would get onto the grass; likewise one who associated with the wicked would catch on the habits of the wicked and had to go to hell; whereas the good would get to the nat world, she said.

Princess Rusa, after preaching so to her father, went on to tell about the seven past lives and seven future ones she had seen when she was in nat world. She had been a son of a goldsmith in Yazagyo. He had associ-

ated with bad companions and committed wrongful acts and had even stolen and violated another man's wife, but as there was still the effect of the good deeds in force, he became a son of a rich man in Kawthambi, Wuntha Taing, in a next life, associating with the good companions and keeping sabbath on sabbath days. But in the next he suffered in hell for a long time for his misdeeds as a goldsmith's son. Having suffered years there, he became a castrated goat in Binnagata and had to bear very heavy burdens, as he had strength. After that he became a monkey in a forest, and right after his birth, his father bit off his testicles. Thereafter, he became a castrated ox in Datthana Taing. Then, in his next life, he became one neither male nor female in the family of the headman of Wizzi Taing.

After that, he became a nat damsel in the service of Thagyamin. For seven lives after that he would be very rich but he had to be a woman in six lives and become a nat man in the seventh. In Nandawun Garden, the nat woman's maids-in-waiting were even then making garlands and nat Prince Zawana was still receiving the flowers laid down by the princess. At that time, the nat princess was 16 years old but it was just a while for a nat, since a hundred years for humans was about one day for the nats; good and evil did not dissipate but followed one like a shadow, she said.

Then the Princess Rusa, wanting the king to know the truth, spoke from morning till the three terms of the night, to the effect that "one who wanted to continue to be a man time and again must avoid another man's wife, without violating her, like the one who had cleansed his feet shunning the bog; and a woman who wanted to be a man time and again must submit herself as a slave and be of service to man; and if one wanted to enjoy the riches of men and nats, one must avoid misdeeds, exercise three restraints and enlarge on the good deeds."

The king very much desired to follow the sweet voice said by the princess but he could not renounce the wrongful thoughts. The people were greatly pleased that the princess

preached the king to free him of wrongful thoughts so that they would be freed of anxiety.

The princess tried but failed to bring the king to forsake the wrongful thoughts, but she did not relent. With hands at her heart she prayed in the directions, to the effect: May all monks, ponnas, nats and brahmas come to this place, and may they behold her father be free of wrongful thoughts thanks to hersila and truthful words, and may the people be at peace.

It was a time when embryo-Buddha Narada the king of Brahmas chanced to look at the world to know those of wrongful practices. Hearing the wish of Princess Rusa, he knew that only he would be able to get the king to renounce the wrongful practice. Knowing that men were wont to show more obedience to monks, Narada took the form of a monk, flew by aerial journey to King Ingati and stood before him in Sandagu Scented Palatial Mandat.

Seeing him, Princess Rusa paid obeisance to him. Because of the aura of Narada, the king could not remain in the royal place but went down lower with apprehension. Then he asked for identity and origin of the monk. He replied that he was Kathapa or Narada who had made all directions of the nat world shine like the moon. The king asked him why he could go by aerial journey. The monk said he could do so because he had practised the four principles of truth, justice, practical restraint and charity in the past.

The king asked if the words claiming the existence of nats, parents, present life and the life after were true. The hermit said they were true but they would not know the life after because of lust for sensual life and mental wandering. Thereupon the king asked him to pay him a sum of 500 if there was indeed life after and he would repay a thousand if he got there. Narada said he would pay 500 to someone with sila and sense of gratitude but he feared he would not be able to get it back if that one was in hell for having heretical thoughts — as a sign of ridicule amidst the public. The king kept silent, having nothing to say. Knowing the king was so heretic, he went on with a threat of the danger of hell.

He said no-one would come after him and ask for a thousand if he went to hell — a hell where one was packed by crows, and then by vultures, eagles, kites and dogs, a hell called Lawkandareik where there was no night or day, a hell devoured by two great dogs that had fangs of steel, a hell filled with arrows and spears piercing all there, a hell filled with coal fires like burning cinders, a hell of letpan trees studded with iron spikes, a hell called Wetarani filled with rattan pipes. When Narada explained the various hells in detail, the king was greatly apprehensive and asked him to show the principles of getting to good life, rather than to hell.

Thereupon embryo-Buddha Narada the king of Brahmas said the king should practise only the good deeds, none of misdeeds, like those of kings Datarahtha, Wethameittu, Ahtaka, Yama Deggi Utheindara and

Thiwirit — giving charity of good food and clothing, not letting old housing, horses, cattle to go limp, and giving the usual rations and entourage to old people who could no longer give their services.

He then preached the virtues of *dana* and *sila*, giving the example of the coach for better understanding of the king. The king should consider himself as the coach and his mind as the master, likening the various parts of the coach to such virtues as not persecuting anyone, radiating metta, consideration, saying the truth, not saying anything mischievous, but only words conciliatory, saying things suitable, having good thadda and lacking in excessive greed, having good manners of obeisance, not being haughty but being pliant, and observing sila.

Then he described as assets of the coach such virtues as non-violence, lack of persecution, observing the truth, being most knowledgeable, having a steady mind, knowing all, courageous, accepting admonition, lack of haughtiness, obedience to the wise, conscientiousness and integrity.

So, he said, with such a fine coach, he could go to nibbana by means of a cultured heart and a clean journey. Being excessively greedy would be a bad way to four apaiyas, and physical, verbal and mental restraint would be a good way. Should the coach run on the ways of the five senses, the way must be guided by wisdom, as by a spear. As the coach was being guided by the master that was his mind, he would not get to hell if there was good concentration. Thus, Narada sermonised

the king to reject the wrong and accept the silas, to reject the bad companions and accept the good ones. Then, with a praise for Princess Rusa, he gave words of advice to the king, queen, court maidens and all entourage and went back to the land of brahmas.

Widhura Jataka



ဝိဇ္ဇာတိတော်

ဝိမုရဇာတ်တော်

လွန်လေပြီးသောအခါ ကုရုတိုင်း ကုန္ဒပတ္တနဂိုရ်ပြည်၌ ဓနုဥယကော
ရဗျ မင်းသည်စိုးစံသည်။ ထိုမင်း၏ပညာရှိအမတ်သည် ဘုရားလောင်း ဝိမုရ
ဖြစ်သည်။ ထိုဝိမုရအမတ်သည် သာယာစွာသောစကားဖြင့် လူအပေါင်းတို့
အား တရားဟောလေ့ရှိသည်။ ဇမ္ဗူဒီပါကျွန်းအပြင်၌ရှိကြသော မင်းအပေါင်း
တို့သည် မိမိတို့ပြည်သို့ပင် မပြန်ဘဲ ဝိမုရသုခမိန်၏ သာယာလှစွာသော တရားသံ
ကို ကြည်ညိုတပ်မက်စွာ နာကြားကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဗာရာဏသီပြည်၌ ပုဏ္ဏားသူကြွယ်လေးယောက်တို့ရှိ
ကြသည်။ ထိုပုဏ္ဏား သူကြွယ်လေးဦးသည် အဆွေခင်ပွန်းများဖြစ်ကြသည်။
ပုဏ္ဏားသူကြွယ်လေးဦးတို့သည် ကာမဂုဏ်၏အပြစ်ကိုမြင်၍ များစွာသော
စည်းစိမ်ကိုစွန့်လွှတ်ကာ ဟိမဝန္တာသို့သွား၍ ရသေ့ရဟန်းပြုကြလေသည်။ ပုဏ္ဏား
သူကြွယ်ရသေ့ရဟန်း လေးပါးတို့သည် ဟိမဝန္တာ၌ ကာလရှည်စွာနေပြီးနောက်
မြို့ရွာနေပုဂံများသို့ လှည့်လည်သွားကြရာ အင်္ဂတိုင်း မွနဂိုရ် ပြည်မင်း၏
ဥယျာဉ်သို့ ရောက်ရှိကြလေသည်။ ထိုမြို့တွင်ရှိသော သူကြွယ်မိတ်ဆွေလေးဦး
တို့သည် ထိုရသေ့တို့အား တွေ့မြင်ကာ ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ်ဖြစ်ပေါ်လာကြ
သည်။ ထို့ကြောင့် သူကြွယ် လေးဦးတို့သည် ရသေ့တို့ထံမှ သပိတ်ကိုယူပြီး
မိမိတို့ အိမ်သို့ပင်ဆောင်ကာ ကိုးကွယ်ကြလေသည်။

ရသေ့တို့လည်း နေ့အခါတွင် တစ်ပါးသည် နတ်ပြည်၊ တစ်ပါးကား
ဂဠုန်ပြည်၊ တစ်ပါးကား နဂါးပြည်နှင့် ကျန်တစ်ပါးသည် ကုန္ဒပတ္တနဂိုရ်ပြည်
ဓနုဥယကောရဗျမင်း၏ မိဂါဇိန်အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်သို့အသီးသီးသွားရောက်
အနားယူကြ၏။ ထိုရသေ့လေးပါးတို့သည် မိမိ၏ဒကာနေအိမ်သို့ ပြန်ရောက်
သောအခါ မိမိမြင်တွေ့ခဲ့သော စည်းစိမ်ချမ်းသာကို အသီးသီးချီးမွမ်း၍ ပြော

ဟောကြ၏။ သူကြွယ်လေးယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ဆရာရသေ့ချီးမွမ်းသော စည်းစိမ်အသီးသီးကို အလိုရှိကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူကြွယ်လေးဦးတို့သည် အလှူပေးခြင်း၊ သီလဆောက်တည်ခြင်း အစရှိသော ကောင်းမှုကုသိုလ်များပြုကြ၏။ သူကြွယ်လေးဦး ကွယ်လွန်ကြသောအခါ သိကြားအဖြစ်ကို တောင့်တသောသူကြွယ်သည် သိကြားဖြစ်၏။ နဂါးအဖြစ်ကိုတောင့်တသော သူကြွယ်သည် သားမယားနှင့်တကွ နဂါးဖြစ်လေသည်။ ဂဠုန်မင်းစည်းစိမ်ကို တောင့်တသော သူကြွယ်သည် လက်ပံတောင်ဗိမ္မာန်၌ ဂဠုန်မင်းဖြစ်လေ၏။ ကောရဗျမင်းစည်းစိမ်ကို တောင့်တသော သူကြွယ်သည် ဓနုဥယျာဏကောရဗျမင်း၏ မိဖုရားကြီးဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေလေသည်။ ရသေ့လေးပါးတို့သည် ဗြဟ္မာပြည်၌တည်လေသည်။ ကောရဗျမင်းသားအရွယ်ရောက်ချိန်တွင် ခမည်းတော်နတ်ရွာစံသဖြင့် မင်းကျင့်တရားနှင့်အညီ မင်းပြုလေသည်။

ဥပုသ်နေ့တစ်နေ့၌ ကောရဗျမင်းကြီးသည် ဥပုသ်ဆောက်တည်ပြီး ရဟန်းတရားပွားရန်အတွက် မိဂါဇိန်ဥယျာဉ်သို့သွား၏။ သိကြားမင်း၊ နဂါးမင်းနှင့် ဂဠုန်မင်းတို့သည်လည်း ဥပုသ်သီလဆောက်တည်ကာ ရဟန်းတရားပွားများရန်အတွက် ထိုဥယျာဉ်သို့ ရောက်ရှိလာကာ သင့်ရာအရပ်၌နေရာယူကြသည်။ ထိုမင်းလေးပါးတို့သည် ညနေချမ်းအခါတွေ့ကြုံကြလေသည်။ ရှေးကသူကြွယ် လေးဦးဘဝ အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ဖူးသောကြောင့် ချစ်ခင်ကြင်နာဝမ်းမြောက်စွာ သာယာစကားဆိုကြသည်။ သိကြားမင်းသည် မင်္ဂလာရှိသော ကျောက်ဖျာထက်၌နေ၏။ ကျန်မင်းသုံးပါးတို့သည်လည်း သင့်ရာအရပ်၌နေကြ၏။

ထိုနောက် သိကြားမင်းက မင်းသုံးပါးတို့အား မိမိတို့လေးဦး ဆောက်တည်ခဲ့ကြသော သီလများအနက် မည်သူ၏ သီလသည် မြတ်သည်ဟု ထင်ကြသနည်းဟု မေးလေသည်။ နဂါးမင်း၊ ဂဠုန်မင်းနှင့် ကောရဗျမင်းတို့သည် မိမိတို့ ဆောက်တည်ခဲ့သော သီလသာလျှင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်ကြောင်း ဥပမာများ

ဖြင့် အသီးသီးဆိုကြလေသည်။ ထိုအခါ သိကြားမင်းကလည်း မိမိ၏သီလသည် သာလျှင် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ ငြင်းခုံကြလေသည်။ ကောရဗျမင်းကြီးက ငြင်းခုံကြခြင်းမပြုဘဲ မိမိ၏ ပညာရှိသုခမိန် ဝိဇ္ဇာရ၏ အဆုံးအဖြတ်ယူရန် အကြံပေးသည်ကို အားလုံးသဘောတူကြသဖြင့် ဥယျာဉ်တော်ထဲမှ ထွက်ခဲ့၍ ဝိဇ္ဇာရတရား စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာသဘင်သို့ သွားကြလေသည်။ မြတ်သော ပလ္လင်ကို တန်ဆာဆင်၍ ဝိဇ္ဇာရအမတ်သုခမိန်ကို ပလ္လင်ထက်၌နေစေပြီး မိမိတို့ယုံမှားသော ပြဿနာကို မေးကြလေသည်။

နဂါးမင်းသည် အမျက်ထွက်သင့်သောသူကို အမျက်မထွက်ဘဲ သီးခံခြင်းကိုချီးမွမ်း၏။ ဂဠုန်မင်းသည် အစာဆာလောင်မွတ်သိပ်သော်လည်း အစာကိုအကြောင်းပြု၍ မကောင်းမှုကို မပြုဘဲ ရှောင်ခြင်းကို ချီးမွမ်း၏။ သိကြားမင်းသည် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ မွေ့လျော်ခြင်း၊ ပျော်ပါးခြင်းမှ ဖယ်ကြဉ်ခြင်းကို ချီးမွမ်း၏။ ကောရဗျမင်းသည် ကြောင့်ကြမှုမရှိသော အဖြစ်ကိုချီးမွမ်း၏။ ထိုသီလတို့အနက် အမြတ်ဆုံးသီလကို ဝိဇ္ဇာရအမတ်အား ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်စေလေသည်။

ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်သည် စကားလေးခွန်းကိုကြားလျှင် သည်းခံခြင်း၊ အစာကြောင့်မကောင်းမှုကို မပြုခြင်း၊ ကာမဂုဏ်၌မွေ့လျော်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ ကြောင့်ကြမှုမရှိခြင်း စသည့်ဂုဏ်လေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသူကို ဤလူပြည်၌ ငြိမ်းချမ်းသောသူဟူ၍ ပညာရှိတို့က ဆိုကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မင်းလေးပါး၏ သီလသည် ထပ်တူပင်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဟောကြား ဆုံးဖြတ်ပေးလေသည်။ ထိုစကားကိုကြားလျှင် မင်းလေးပါးတို့သည် များစွာနှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ကြသဖြင့် ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်အား အသီးသီးချီးမြှောက်ကြလေသည်။ သိကြားမင်းသည် ဝိဇ္ဇာရအမတ်အား ဘွဲ့ဖြူပုဆိုး၊ ဂဠုန်မင်းသည် ရွှေပန်း၊ နဂါးမင်းသည် ပတ္တမြား၊ ကောရဗျမင်းသည် နို့ညှစ်နွားမတစ်ထောင်၊ နွားလားဥသဘာ၊ ဆင်၊ မြင်း၊

ဝိဓုရသုခမိန့်၏ ဝိဓုရသုခမိန့်၏ ဝိဓုရသုခမိန့်၏

သိန္နောမြင်း၊ ကသောရထားဆယ်စီး၊ ရွာကြီး တစ်ဆယ်ခြောက်ရွာတို့ကို အသီးသီး ပူဇော်ကြလေသည်။ ထို့နောက် မင်းလေးပါးတို့သည် မိမိတို့နေရာ ပြည်အသီးသီးသို့ ပြန်ကြလေသည်။

ထို မင်းလေးပါးတို့တွင် ဝရုဏနဂါးမင်း၏ မိဘုရားကြီးသည် နဂါးမ ဝိမလာဒေဝီဖြစ်သည်။ နဂါးမင်းသည် လူပြည်မှ ပြန်ရောက်သောအခါ လည်၌ ဆင်သော ပတ္တမြားကိုမတွေ့၍ ဝိမလာဒေဝီက မေး၏။ ဝိဓုရ၏တရား စကားကိုကြားနာရ၍ အလွန်ကြည်ညိုသဒ္ဓါစိတ် ဖြစ်ပေါ်ကာ ပတ္တမြားဖြင့် ပူဇော်ခဲ့ကြောင်း၊ မိမိသာမက သိကြားမင်း၊ ဂဠုန်မင်းနှင့် ကောရဗျမင်း တို့လည်း အသီးသီး ပူဇော်ခဲ့ကြကြောင်းနှင့် ဝိဓုရသုခမိန့်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ချီးမွမ်းပြောဆို၏။

ဝိမလာဒေဝီ မိဖုရားလည်း ဝိဓုရသုခမိန့်ကို အလွန်ကြည်ညိုကာ သုခမိန့်၏တရားကို နာယူလိုစိတ် ပြင်းပြခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးအား ပင့်ခေါ်ပေးတော်မူပါဟုဆိုရာ ပင့်ဆောင်ခြင်း မပြု၍ နာမကျန်း ဟန်ပြုလေသည်။ နဂါးမင်းကြီးက ဝိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် မေးမြန်းသော် ဝိဓုရသုခမိန့်၏ နှလုံးသားကိုရမှ အသက်ရှင်မည်ဖြစ်ကြောင်း စကားဆိုလေသည်။ နဂါးမင်းကြီးသည် ကြံရာမရဖြစ်နေချိန်တွင် သမီးတော် ဣရန္တတီသည် အခစားဝင်လာလေသည်။ သမီးတော်က ခမည်းတော်၏ အခက်အခဲကို မေးမြန်းလေသည်။ ထိုအခါ နဂါးမင်းက အကြောင်းစုံကို ပြောပြပြီး ဝိဓုရသုခမိန့်အား ခေါ်ဆောင်နိုင်မည့် လင်ယောက်ျားကို ရှာဖွေခိုင်းလေသည်။ ဣရန္တတီမင်းသမီးသည် ခမည်းတော်အား နှစ်သိမ့်ပြီး မယ်တော်အားသွားရောက်တွေ့ဆုံ နှစ်သိမ့်ပြန်သည်။ ထို့နောက် ပန်းအကည်ကိုဝတ်လျက် ပန်းတဘက်ကို ပန်းတစ်ဖက်၌ တင်၍ ဟိမဝန္တာအရပ်၊ သမုဒ္ဒရာနားရှိ ကာဠုအမည်ရှိ မျက်စဉ်းတောင်သို့ သွားလေသည်။ တစ်တောင်လုံးကို ပတ္တမြားစုကဲ့သို့ ရှုချင်စဖွယ် တန်ဆာဆင်ပြီး

ဝိဓုရသုခမိန့်၏ ဝိဓုရသုခမိန့်၏ ဝိဓုရသုခမိန့်၏

တောင်ထွတ်၌ ပန်းအခင်းကိုခင်း၍ နှစ်လိုဖွယ် သာယာစွာသော သီချင်းကို ဆိုလေသည်။ သီချင်း၏အမည်မှာ “ဝိဓုရသုခမိန့်၏ နှလုံးသားကို တရားသဖြင့် ရရှိအောင် ယူဆောင်ပေးနိုင်သူအား လင်ယောက်ျားအဖြစ် လက်ထပ်မည်” ဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

ထိုအခါ ဘီလူးတို့အစည်းအဝေးသို့ သွားသော ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ တူ ဘီလူးစစ်သူကြီး ပုဏ္ဏကသည် မင်းသမီး၏ သီချင်းသံကို ကြားလေသည်။ ပုဏ္ဏကဘီလူးသည် ဣရန္တတီ၏ သီချင်းသံကိုကြားရသောအခါ မင်းသမီးအား နှစ်သက်တပ်မက်ခြင်း ဖြစ်ပေါ်ကာ မြင်းကိုရပ်လေသည်။ မိမိ၏ ပညာစွမ်းဖြင့် ဝိဓုရနှလုံးသားကို ရစေမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုလေသည်။ ထိုအခါမင်းသမီးသည် ဖခင်နဂါးမင်းကြီးထံသို့ ပုဏ္ဏကအား ခေါ်သွားလေသည်။ ဝရုဏနဂါးမင်းနှင့် ဝိမလာဒေဝီတို့၏ ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်သောအခါ ဝိဓုရသုခမိန့်၏ နှလုံးသားကို ယူဆောင်ပေးပါမည်၊ ဣရန္တတီနှင့် ထိမ်းမြားပေးရန် ပုဏ္ဏကနတ်ဘီလူးက တောင်းဆိုလေသည်။ နဂါးမင်းက ဝိဓုရနှလုံးသားကို ယူဆောင်ပေးနိုင်ပါက ကတိအတိုင်း ပြုမည်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံကာ ပုဏ္ဏကနတ်ဘီလူးအား ဝိဓုရသုခမိန့်ရှိရာအရပ်ကို ညွှန်ပြလိုက်လေသည်။

ထို့နောက် ပုဏ္ဏကနတ်ဘီလူးသည် ဦးရီးတော် ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးထံ ခစားဝင်ရောက်၍ ခွင့်ပန်လေသည်။ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် နတ်နှစ်ပါးတို့၏ ဗိမ္မာန်အလှအယက်တရားကို စီရင်ဆုံးဖြတ်နေဆဲဖြစ်၍ ပုဏ္ဏက၏ တင်လျှောက်ချက်များကို မကြားပေ။ ပုဏ္ဏကသည် မိမိစကားကို ဦးရီးတော် မကြားမှန်းသိသဖြင့် တရားနိုင်သော နတ်၏အနီးသို့ ချဉ်းကပ်၍ နေ၏။ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းသည် တရားနိုင်သောနတ်ကို သင်ယခုသွားလော့ဟု ဆိုသောအခါ ပုဏ္ဏကသည် အချို့သောနတ်တို့အား ဦးရီးတော် ငါ့အား သွားခွင့်ပြုသည်ကို ကြားကြကုန်လော့ဟု သက်သေပြုလေသည်။ ထို့နောက်

ဝိဇ္ဇာရဇာတ်တော် ❁ ၁၇၆

ပုဏ္ဏကနတ်ဘီလူးသည် မနောမယ သိန္ဓောမြင်းယာဉ်ဖြင့် ကောင်းကင်ခရီးမှ နှင်လေသည်။

ထိုသို့သွားနေစဉ် ပုဏ္ဏကသည် ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်၏ နှလုံးသားကို ရယူနိုင် ရန်အတွက် ကြွေအန်ကစား ဝါသနာကြီးသော ကောရဗျမင်းနှင့် လောင်းက စားခြင်းဖြင့်ရယူရန် အကြံရရှိလေသည်။ ထိုသို့ ကြွေအန်အလောင်းအစားပြု ရာတွင် မင်းကြီးသည် ရွှေငွေ အစရှိသော ရတနာတို့ဖြင့် ပြည့်စုံနေပြီဖြစ်၍ ဝေပုလ္လတောင်ထိပ်ရှိ မနောမယ ပတ္တမြားကို လောင်းကြေးထပ်ရန် ဆုံးဖြတ် လိုက်သည်။ ထိုပတ္တမြားကို ကုမ္ဘာ့ဘီလူးတစ်သိန်းတို့က စောင့်ရှောက်ကြလျက် ရှိသည်။ ပုဏ္ဏကသည် ထိုကုမ္ဘာ့ဘီလူးတစ်သိန်းတို့ကို အမျက်ထွက်၍ မျက်စောင်းထိုးလိုက်ဟန်ပြုကာမျှနှင့် ထိုဘီလူးတို့ကြောက်လန့်ကာ ပြေးကုန် ကြ၏။ ပုဏ္ဏကသည် မနောမယပတ္တမြားကို ယူဆောင်၍ ကောင်းကင်ခရီးဖြင့် ကောရဗျမင်းကြီး စိုးစံရာ ဣန္ဒပတ္တနဂိုဏ်ပြည်သို့ ခရီးဆက်လေသည်။

ဣန္ဒပတ္တနဂိုဏ်ပြည်သို့ ရောက်သောအခါ ကစွည်းအမည်ရှိ လှမင်အသွင် ဖြင့် ကောရဗျမင်းထံ ဝင်ရောက်လေသည်။ မင်းကြီးအား ကြွေအန်ကစားရန် တောင်းဆိုသောအခါ မင်းကြီးကလောင်းကြေးကို မေးလေသည်။ ပုဏ္ဏကသည် မိမိ၌ပါလာသော ပတ္တမြားနှင့် သိန္ဓောမြင်းတို့ကို လောင်းကြေးတင်ပါမည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။ ထိုအခါမင်းကြီးက မိမိ၌ ဤသို့ပတ္တမြားနှင့် သိန္ဓောမြင်းတို့ များစွာရှိကြောင်း ဆိုလေသည်။

ကစွည်းလှလင်အသွင်ဆောင် ပုဏ္ဏကသည် မနောမယမြင်းကိုဖီးပြီး မြို့ရိုး ပေါ်စိုင်းနှင်လေသည်။ ခုနှစ်ယူဇနာအကျယ်အဝန်းရှိသော ဣန္ဒပတ္တနဂိုဏ်မြို့ကို ပတ်၍ စိုင်းရာမြန်လွန်းသဖြင့် မြို့တစ်ဝက်မှာ မြင်းများဆက်၍ စီးနေသကဲ့သို့ ထင်ရပြီး ကစွည်းလှလင်၏ ခါးကြီးအနီကိုသာလျှင် ဖီးစကိုကိုင်၍ လှည့်သကဲ့သို့ ထင်မြင်နေရသည်။ တစ်ဖန်မြို့တွင်း ဥယျာဉ်တစ်ခုရှိ ရေကန်ပေါ်၌ ခွာကို ရေ

ဝိဇ္ဇာရဇာတ်တော် ❁ ၁၇၇

မစွတ်ဘဲ ဘယ်ညာခေါက်တုံခေါက်ပြန် စီးပြ၏။ ထို့နောက်ကြာပဒုမ္မာရွက်ပေါ် ၌ သွားစေပြီးသော် လက်ခုပ်တီး၍ လက်ဝါးခင်းထားရာ မြင်းသည်လက်ဝါး ပြင်ပေါ်၌ ရပ်နေလေသည်။ ပတ္တမြား၏အစွမ်းကို ဆက်၍ပြသပြန်သည်။ ပတ္တမြား၏အရောင်တွင်း၌ မိန်းမ၊ ယောက်ျား၊ ပျံဝဲမြူးထူးသွားလာကြသော သားငှက်အပေါင်း၊ စစ်အင်္ဂါလေးပါး၊ စစ်ထွက်စစ်ခင်းကျင်းပဟန်၊ မြို့အင်္ဂါ အဆောက်အအုံများ၊ ရဟန်းရှင်လူအစုံ၊ တူရိယာများ၊ ငါးလိပ် စသည်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော ရေကန်၊ တောတောင် ရေမြေ သမုဒ္ဒရာ၊ တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိမ္မာနရတီ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတီ နတ်ပြည်နှင့်တကွ ရှုခင်း အစုံတို့ ထင်ဟပ်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရလေသည်။

မင်းကြီးသည် ထိုသို့သိန္ဓောမြင်းနှင့် ပတ္တမြားတို့၏ ထူးဆန်းအံ့ဖွယ်ရာ များကို တွေ့မြင်သောအခါ သဘောတူလေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏက မင်းကြီး၏ လောင်းကြေးကို မေးလေသည်။ မင်းကြီးက မိမိကိုယ်၊ မိဘုရားကြီးနှင့် ထီးနန်းမှ အပ ကျန်လိုသမျှကိုပေးမည်ဟု သဘောတူညီလိုက်လေသည်။ နှစ်ဦးသဘော တူညီချက် ရပြီးသောအခါ မစ္ဆမင်း၊ သုရာသေနမင်း၊ မဒ္ဒရာဇ်မင်း၊ ကေကကေ ဘိမင်း စသောမင်းပေါင်းတို့အား သက်သေထား၍ ကြွေအန်ကစားကြလေ သည်။

မင်းကြီးသည် အန်သီချင်းကို သီဆိုလျက် အန်ရွဲတို့ကို လက်ဖြင့်ပြောင်း ပြန်သွန်၍ ကောင်းကင်သို့ ပစ်လိုက်၏။ ပုဏ္ဏက၏ အာနုဘော်ကြောင့် မင်းကို ရှုံးစေလျက် ကျလာသည်။ သို့သော်မင်းကြီးသည် အန်အတတ်၌ လိမ္မာသဖြင့် အန်ရွဲအကျသည် မိမိရှုံးမည်ကို သိ၍ ငွေအင်းပျဉ်ပေါ် သို့မကျမီ ကောင်းကင်၌ ပင် အန်များကို ဖမ်းယူလေသည်။ ထိုသို့အကြိမ်ကြိမ်ပြုနေသည့် အကြောင်းကို ပုဏ္ဏကသည်ကြည့်သော် မင်းကြီး၏ကိုယ်စောင့် နတ်သမီး၏တန်ခိုးဖြစ်သည်ကို

ဝိဇ္ဇာရတနာတော်တော် ❁ ၁၇၈

သိရှိရလေသည်။ ပုဏ္ဏကလည်းနတ်သမီးကို အမျက်ထွက်သကဲ့သို့ပြု၍ မျက်စောင်းထိုးလိုက်ရာ နတ်သမီးသည် ကြောက်လန့်၍ ပြေးလေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ကြွေအန်ကို ဆက်လက်ကစားကြရာ မင်းကြီးရှုံးလေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏကသည် မင်းကြီးထံမှ လောင်းကြေးအဖြစ်ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန်ကို တောင်းလေသည်။

မင်းကြီးသည် ကြွေအန်မကစားမီက မိမိကိုယ်၊ မိဖုရား၊ ထီးနန်းတို့မှ တစ်ပါး လောင်းကြေးပြုထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရ သုခမိန်လည်း မိမိ အစိုးရသော ရတနာတို့နှင့် မနှိုင်းယှဉ်သာ၊ မိမိကိုယ်ပင် ဖြစ်သောကြောင့် လောင်းကြေးဥစ္စာမဖြစ်၍ မပေးလိုကြောင်းဆို၏။ ပုဏ္ဏကသည် မိမိနှင့်မင်းကြီး တို့ အငြင်းအခုံပြုနေလျှင် ကြာတော့မည်ဖြစ်၍ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန်၏ အဆုံးအဖြစ်ကိုသာ ရယူသင့်ကြောင်း ဆိုလေသည်။ မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာဖြစ်ကာ တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းတို့ခြံရံလျှက် ပုဏ္ဏကနှင့်အတူ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန် တရားဆုံးဖြတ်ရာ သဘင်သို့ လျင်မြန်စွာ သွားကြ လေသည်။

ပုဏ္ဏကနတ်ဘီလူးက ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်အား အကြောင်းစုံ ပြောဆိုလေသည်။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်က လောက၌ရှိသော အိမ်ပေါက် ကျွန်၊ ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်သောကျွန်၊ သူ့စားကျွန်နှင့် သုံးပန်းကျွန်တို့အနက် မိမိသည် မင်းခစားဖြစ်၍ သူ့စားကျွန်ပင်ဖြစ်သည်။ မင်းကြီးပြုလိုရာကို ပြုထိုက်သည်ဟု ဖြေကြားလေသည်။

ထိုအခါ မင်းကြီးက မိမိသည် ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်အား ဆွေမျိုးသဘောထား ပါလျှက် ၎င်းကကျွန်ဟု မင်းပရိတ်သတ်အလယ်၌ ဖြေသည်ကို လွန်စွာစိတ်ဆိုး လေသည်။ ထို့ကြောင့်ပုဏ္ဏကအား ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်အား အလို ရှိရာအရပ်သို့ ခေါ်ဆောင်လေတော့ဟုဆို၏။

ဝိဇ္ဇာရတနာတော်တော် ❁ ၁၇၉

မင်းကြီးသည် ဤသို့ဆိုပြီး နောက်တစ်ဖန် အကြံပြုရန်သည်။ ဘုရား လောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန် မရှိသည့်နောက်၌ မိမိအား သာယာသောတရားစကား ဟောပြောမည်သူမရှိချေပြီ။ သို့ပါ၍ ဝိဇ္ဇာရ သုခမိန်မသွားမီ အိမ်ရာထောင်ခြင်း နှင့် ပတ်သက်သည့် ပြဿနာငါးရပ်ကို ဟောကြားခဲ့ရန် ဆိုလေသည်။

မင်းကြီးမေးသော အိမ်ရာထောင်ခြင်း ပြဿနာငါးရပ်မှာ အိမ်ရာ ထောင်သော ဤလောက၌ ဘေးမရှိသော အသက်မွေးခြင်း၊ သင်္ဂြိုဟ်ခြင်း တရားသည် မည်သို့ဖြစ်ရသနည်း။ ကြောင့်ကြဆင်းရဲခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ရသနည်း၊ သစ္စာစောင့်ခြင်း အလေ့သည် အဘယ်ကြောင့် ဖြစ်ရသနည်း ဟူ၍ပင် ဖြစ်ပေသည်။

ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်က ဤလူ့ဘောင်တွင် အိမ်ရာထောင်ကြ သူတို့သည် သူတစ်ပါးတို့၏ မယားကို မပြစ်မှားအပ်၊ နေ့တိုင်းမပြတ် ငါးပါးသီလ ကို မကျိုးမပျက်အောင် စောင့်ရာ၏။ အိမ်ထောင်ပြုရမည့် ကျင့်ဝတ္တရား၊ မင်းတို့ဝတ္တရားကို ပြည့်စုံစေရမည်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့၌ မမေ့မလျော့ ပြုရမည်။ ခပ်သိမ်းသော အမှုတို့၌ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်ပြုရမည်။ မာနထောင် လွှားခြင်း မပြု၊ နှိမ့်ချခြင်းဖြင့် သူတော်ကောင်းတို့ ဆိုဆုံးမရာကို နာယူခြင်း၊ စောင်းမြောင်းငြူစူမှု မရှိခြင်း၊ လျှာဒါန်းပေးကမ်းခြင်း၌ တွန့်တို့မှု မရှိခြင်း၊ ချစ်ခင် နှစ်လိုဖွယ်သော စကားဆိုခြင်း၊ ကိုယ်၏နူးညံ့ခြင်း၊ စိတ်၏နူးညံ့ခြင်း တို့ဖြင့် လည်း ပြည့်စုံရမည်။ စသည်ဖြင့် ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော တရားများကို အကျယ်တဝ့် ရှင်းလင်းဟောကြားလေသည်။ ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်သည် မင်းကြီးအား ပြဿနာကိုဖြေပြီးလျှင် တရားဟောပလ္လင်မှဆင်း၍ မင်းကြီးကိုရှိခိုးလျှက် သင့်ရာအရပ်၌နေ၏။ မင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်း သုခမိန်အားကြီးစွာသော ပူဇော်သက္ကာရပြုပြီးလျှင် တစ်ရာတစ်ပါးသော မင်းအပေါင်းခြံရံလျှက် နန်းတော် သို့ဝင်လေသည်။

ဝိဇ္ဇာရတော်တော် ၁၈၀

ထိုအခါပုဏ္ဏကသည် ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်အား မိမိနှင့်လိုက်ပါ ရန် ခေါ်လေသည်။ ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်က မိမိ၏အိမ်တွင် နှစ်ရက်သုံးရက်မျှ နေပြီး သားမယားတို့ကို ဆုံးမပဲ့ပြင်ခြင်း စောင့်ဆိုင်းရန် ဆိုလေသည်။ ပုဏ္ဏကသည် သဘောတူညီခွင့်ပြုခဲ့သဖြင့် ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်သည် မိမိ၏မယား အနော်ဇော၊ သားဓမ္မ ပါလ၊ ချွေးမ စေတနှင့် သားသမီးအပေါင်းတို့ကို ခေါ်တွေ့သည်။ မိမိသည် ပုဏ္ဏကနှင့် လိုက်ပါရတော့မည့်အကြောင်းကို ပြောပြကာ နေထိုင်ကျင့်ကြံအပ် သော တရားများဟောပြော ဆုံးမလေသည်။ အိမ်သားအားလုံးတို့ ငိုကြွေး ပူဆွေးကြလေသည်။

ထိုသို့သားမယား အခြေအရံတို့အား သုံးရက်တိုင် ဆုံးမပြီးနောက် မင်းကြီးထံသို့ ဝင်ရောက်ခစားလေသည်။ မင်းကြီးအား ရှိခိုးဖူးမြော်လျှက် ခွင့်ပန်ကာ ပုဏ္ဏကနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားလေသည်။ ပြည်သူပြည်သားအပေါင်း နှင့် အိမ်သားတို့ ငိုယိုကြလေသည်။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်က သင်္ခါရ တရားကို ဟောကြားကာ ကောင်းမှုကုသိုလ်သာ မမေ့မလျော့အားထုတ်ကြရန် ဆုံးမဟောကြား နှစ်သိမ့်လေသည်။

ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန်သည် ပြုဘွယ်ကိစ္စအရပ်ရပ်တို့ ပြီးဆုံးသော အခါ ပုဏ္ဏကသည် ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရကို ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ပုဏ္ဏက သည် ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရအား သွားရမည့်ခရီးဝေးသဖြင့် ၎င်း၏မြင်းအမြီးကို ဆွဲလိုက်စေ၏။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်လည်း ဝတ်လဲတော်ပုဆိုးကို အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဝတ်ပြီးလျှင် မြင်းမြီးထူးပေါ် သို့တက်ပြီးသော် လက်နှစ်ဖက်ဖြင့် အမြီးကိုမြီစွာကိုင်၍ ခြေနှစ်ဖက်တို့ဖြင့် မြင်း၏ပေါင်နှစ်ဖက်တို့၌ချိတ်ပြီး လိုက်ပါ သွားလေသည်။

ပုဏ္ဏကသည် ဝိဇ္ဇာရအား ဤသို့ခေါ်ဆောင်သွားခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိနိုင်၊ ဟိမဝန္တာတောင်၌ တောင်သစ်ပင် ခြုံထူထပ်ရာ တောင်ကြားသစ်ပင်ကြားမှ

ဝိဇ္ဇာရတော်တော် ၁၈၁

ခေါ်ဆောင်သွားပါက သစ်ခက်စူးငြောင့်တို့ ထိခိုက်မိက ဝိဇ္ဇာရသေမည်။ ထိုအခါမှ နှလုံးကိုထုတ်၍ နဂါးပြည်သို့ပြန်ရန် ကြံရွယ်လေသည်။ ကြံရွယ်သည့် အတိုင်း ပြုသော်လည်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်သည် အမျက်ထွက်ခြင်းမရှိ မေတ္တာတော်၊ သီလတော်၊ သစ္စာတော် အဆက်ဆက်သောကုသိုလ် ပါရမီတော် အာနုဘော် အစွမ်းဖြင့် တောင်ကမ်းသစ်ပင်တို့သည် ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရ၏ ကိုယ်တော်ကို မထိဘဲရှိလေသည်။ ပုဏ္ဏကသည် ဝိဇ္ဇာရသေပြီး အမှတ်ဖြင့်ပြန်ကြည့်၏။ ရွှေကြေးမုံကဲ့သို့ ရွှင်လမ်းကြည်လင်သော ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရ၏ မျက်နှာတော် ကို မြင်ရလျှင် သုံးကြိမ်တိုင်မြင်းကိုစိုင်းနှင့်ပြန်လေသည်။ သို့သော်ဝိဇ္ဇာရမသေ သည်ကို ပုဏ္ဏကမြင်လေလျှင် ဒေါသထွက်ကာ ကောင်းကင်၌ ပြင်းလှစွာသော လေဟုန်အတွင်း စိုင်းနှင့်ပြန်သည်။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရ၏အာနုဘော်ကြောင့် လေဟုန်သည် နှစ်ခြမ်းကွဲလေသည်။ လေသင်ဇံသို့ ခုနှစ်ကြိမ်တိုင် နှင်ပြန်သည်။ လေသင်ဇံသည်လည်း နှစ်ခြမ်းကွဲလေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏကသည် ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရအား ကာဠာဂီရိတောင်သို့ ဆောင်ယူလေသည်။

ကာဠာဂီရိတောင်ထိပ်သို့ ရောက်သောအခါ ပုဏ္ဏကသည် ကြောက် မက်ဖွယ် ဘီလူးအသွင်ဖန်ဆင်းလေသည်။ ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်အား ပက်လက်လဲစေ ပြီး အထက်စွယ် အောက်စွယ်တို့၏အကြား၌ထားပြီးလျှင် ဝါးစားမည်ကဲ့သို့ ပြု၏။ ဘုရားလောင်းသုခမိန်သည် ကြောက်လန့်ခြင်းမရှိ၍ ခြင်္သေ့အသွင် မုန်ယိုသောဆင်အသွင်၊ ကြီးစွာသော မြွေအသွင်ဖြင့် ခြောက်လှန့်ပြန်သော် လည်း ဘုရားလောင်းသုခမိန်သည် စိုးစဉ်းမျှကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိပေ။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏကသည် လေပြင်းတိုက်ခိုက်စေခြင်း၊ တောင်ကိုလှုပ်ခါစေခြင်း၊ တောင်ခေါင်း ထဲမှ ဝိဇ္ဇာရနှလုံးကွဲစေသော အသံဖြင့် ပဲ့တင်ထပ်မျှအော်ခြင်း၊ ဘီလူးအသွင် တွန်းထိုးလှုပ်ရှားလျက် တောင်ထိပ်ပေါ်၌ လူးလာပြန်ခေါက် ပြုပြန်သည်။ သို့သော် ဝိဇ္ဇာရသည် မသေသေးသဖြင့် ပုဏ္ဏကသည် ဘုရားလောင်း၏

ဦးခေါင်းငိုက်စိုက်ကိုင်၍ တောင်ထိပ်သို့တက်ပြီး အထက်ကောင်းကင်သို့ လွှတ်လိုက်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ကောင်းကင်မှဝါဂွမ်းစုကျသကဲ့သို့ တစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာ ခြားရာအရပ်သို့ ကျလေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏကသည် ခြေကကိုင်ပြီးလျှင် ကောင်းကင်သို့ ပစ်ပြန်ရာ ယူဇနာသုံးဆယ်ခြားသော အရပ်၌ ဘုရားလောင်းကျလေသည်။ ဘုရားလောင်း မသေသေးသည်ကိုတွေ့၍ ယူဇနာခြောက်ဆယ်တိုင်အောင်ပစ်လွှင့်ပြန်သော်လည်း မသေဘဲရှိနေသဖြင့် ဇောက်ထိုးဆွဲကိုင်ထားပြန်သည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန့်က မိမိအားမည်သည့်အကြောင်း ကြောင့် သေစေလိုသနည်း။ သင်သည်ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်လှသည်။ မိမိသေ လျှင် မည်သို့အကျိုးရှိမည်နည်း။ သင်၏အဆင်းကား ဘီလူးအသွင်ရှိသည်။ အဘယ်မည်သော နတ်ဖြစ်သနည်းဟူ၍ မေးလေသည်။ ပုဏ္ဏကဘီလူးကလည်း မိမိသည် ပုဏ္ဏကနတ်ဘီလူးဖြစ်ပြီး နဂါးမင်းသမီးကို လက်ထပ်လိုသဖြင့် မယ်တော်ဝိမလာဒေဝီ အလိုရှိသော သင်၏နှလုံးကို ရယူရန်အတွက် သတ်လို ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြလေသည်။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရက နဂါးမင်းဝရုဏသည် မိမိ၏တရားကို နာခဲ့ဖူးသဖြင့် နဂါးမိဖုရားသည်လည်း တရားနာလို၍သာ ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောခြင်းဖြစ်သည်ကို သိရှိလေတော့သည်။

ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရလည်း ပုဏ္ဏကအား နှလုံးသားကို အမှန်ပင်ရယူ လိုပါလျှင် သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့ ကျင့်အပ်သော သိအပ်သော သာဓုနရ တရားကို ဦးစွာနာကြားရန် ပြောကြားလေသည်။ ပုဏ္ဏကလည်း သာဓုနရတရား ကို နာလိုသဖြင့် ဘုရားလောင်းအားချီ၍ တောင်ထိပ်၌ နေရာစီစဉ်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ကိုယ်လက်သန့်စင်ပြီး လေးပါးသော သာဓုနရတရားကို ဟောကြားလေသည်။ ထိုတရားလေးပါး ဆိုလိုရင်းမှာ အကြင်သူသည် မသိ

မကျွမ်းလျက် မိမိအားနေရာပေးခြင်း၊ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်တည်ခင်းခြင်း စသည့်ဧည့် ဝတ်ပြုခဲ့လျှင် ထိုသူအား မိမိသည်လည်း ကျေးဇူးတုံ့ပြန်ရမည်။ ထိုသူအား စိတ်ဖြင့်ပင် ပြစ်မှားခြင်းမပြုအပ်။ သစ်ပင်ရင်း၌ ခိုလှုံအိပ်စက်ဖူးက ယင်းသစ်ပင် ၏ အကျိုးပျက်စီးရာကို မလုပ်ဆောင်ရသကဲ့သို့ မိမိ၏အဆွေခင်ပွန်းကို မပြစ် မှားအပ်ပေ။ ယုတ်မာသောမိန်းမတို့သည် မာယာဖြင့် ဖြားယောင်းသည်ကို အကောင်းထင်၍ ရမ္မက်စိတ်ဖူးလွမ်းကာ မဆင်မခြင် မိန်းမအလိုရှိတိုင်း လိုက်၍ မပြုအပ်။ အကယ်၍ မဆင်မခြင် မိန်းမအလိုသို့လိုက်ပါက အကျိုးမရှိ၊ ပင်ပန်း ကာမှု ရှိတတ်ချေသည် ဟုဖြစ်သည်။ တရားလေးပါးကို ဟောပြီးနောက် ပုဏ္ဏက အား ဤတရားလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံစေလော့ဟု ဆိုလေသည်။

ပုဏ္ဏကဘီလူးလည်း ဘုရားလောင်း၏ တရားလေးပါးကို နာကြားရ ပြီးနောက် မိမိသည် သုခမိန့်၏ အိမ်၌ နှစ်ရက်သုံးရက် နေဖူး၏။ ထမင်းအဖျော် စသည်ကိုလည်း စားသုံးခဲ့ဘူး၏။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသည် မပြစ်မှားအပ်သော အဆွေခင်ပွန်းမှတ်ပေသည်ဟု တွေးတောပြောဆိုကာ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရအား နေအိမ်သို့ ပြန်ပို့မည်ဟုဆိုလေသည်။ ဝိဇ္ဇာရလည်း နဂါးမင်း၏ စည်းစိမ်ကို မြင်တွေ့ဖူးလို၍ နဂါးပြည်သို့ပို့ပေးရန်ဆိုလေ၏။ ပုဏ္ဏက က ရန်သူရှိရာနဂါးပြည် သို့ မသွားသင့်ကြောင်း ပြောဆိုလေလျှင် ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန့်က နဂါး မင်းအား တရားသဖြင့် နူးညံ့စေလိုကြောင်း ရှင်းလင်းပြောဆိုသောအခါတွင် ပုဏ္ဏကကလည်း ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရအား သိန္ဓောမြင်းပေါ် တင်ဆောင်ခဲ့ လေသည်။

နဂါးပြည်သို့ရောက်သောအခါ နဂါးမင်းက ပုဏ္ဏကအား ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရနှလုံးကို ယူဆောင်ခိုင်းသော်လည်း ဝိဇ္ဇာရကိုသာ ခေါ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် အပြစ်တင်စကားဆို၏။ ပုဏ္ဏကနတ်ဘီလူးက မိမိသည်ဝိဇ္ဇာရထံမှ တရားရသကဲ့ သို့ မင်းကြီးလည်းတရားနာကြားစေလို၍ ခေါ်ဆောင်လာကြောင်း ပြောကြား

လေသည်။ နဂါးမင်းက ဝိဇ္ဇာရအား သေရမည်ကိုကြောက်၍ မိမိအားမရှိခိုးဘဲ တွေဝေနေသလောဟု မေးလေသည်။ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန်က ခပ်သိမ်း သောသတ္တဝါတို့သည် မိမိသတ်ရမည်သူ၊ မိမိကိုသတ်သောသူအား ရှိမခိုး အပ်ပေဟုဖြေဆို၏။ ထို့နောက် ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်က မင်းကြီးသည် ဤဗိမ္မာန်ကို မည်သို့ကြောင့် ရရှိသနည်းဟုဆို၏။ နဂါးမင်းက မိမိရှေးက ပြုခဲ့ဖူးသော ကုသိုလ်ကြောင့် ရခဲ့သည်ဟုဖြေဆို၏။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရလည်း မင်းကြီးအား ရှေးကပြုခဲ့သော ကုသိုလ်ကြောင့် ဤဘုံဗိမ္မာန်စည်းစိမ်ကို ရရှိ၏။ ထိုသို့ကောင်းမှုအကျိုးကို သိတော်မူလျှင် မမေ့မလျော့တရားကိုသာ ကျင့်တော် မူရန် ထိုသို့ကျင့်တော်မူလျှင် နောင်ဘဝမှာလည်း ယခုကဲ့သို့ပင် ဘုံဗိမ္မာန်စည်းစိမ် ကို ရရှိမည်ဟု ဆိုလေသည်။ အမျက်မထွက် သည်းခံခြင်း ခန္တီချစ်ခြင်း မေတ္တာ ပွားခြင်းဖြင့်ပင် ဤဘုံဗိမ္မာန်အထက် နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရှိနိုင်ကြောင်း ချစ်ခြင်း မေတ္တာသည် မြတ်ကြောင်းတို့ကို ဟောကြားလေသည်။

နဂါးမင်းလည်း ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရ၏ တရားကိုနာကြားရသဖြင့် စိတ်နှလုံးကြည်နူးရွှင်လန်းခဲ့ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရားလောင်း၏ တရားကို နာလိုစိတ်ပြင်းပြနေသော မိဘုရားဝိမလာဒေဝီ၏ နေရာဗိမ္မာန်သို့ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရအား ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်လည်း ကုသိုလ်၏အကျိုး ကြောင့် ယခုဘုံဗိမ္မာန်တွင် စံမြန်ရသကဲ့သို့ ဘဝပြောင်းခဲ့ရသော် နတ်ပြည်စည်း စိမ်ကို ခံစားလိုက မေတ္တာတည်းဟူသောတရားကို ကျင့်ရန်ဟောလေ၏။ ဤသို့ ဘုရားလောင်း၏တရားစကားကိုကြားရလျှင် ဝိမလာဒေဝီသည် အားရကျေ နပ်လွန်း၍ သုခမိန်၏ နှလုံးတည်းဟူသောတရားကိုနာလိုခြင်း အာသာပြေငြိမ်း ခဲ့လေသည်။

ထိုအခါ ဝိဇ္ဇာရသုခမိန်သည် နဂါးမင်း၏ စိတ်ထားအမှန်ပင် နူးညံ့မှု ရှိမရှိကိုသလို၍ မိမိ၏နှလုံးကို ကိုယ်တိုင်လှီးဖြတ်၍ ပေးမည်။ အသားကို

လိုလျှင်လည်း အသားကိုလှီးဖြတ်ပေးမည်။ မင်းကြီးအလိုရှိရာကို ထုတ်ပေး မည်ဟုဆို၏။ မင်းကြီးက ပညာရှိသူတို့၏ နှလုံးသည် ပညာသာလျှင်ဖြစ်ပြီး သုခမိန်၏သာယာနာပျော်ဖွယ် တရားဟောခြင်း ပညာတည်းဟူသော နှလုံးကို ကြားနာရ၍ အလွန်နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သဖြင့် အခြားမလိုတော့ပြီဟု ဆိုလေ သည်။

နဂါးမင်းကြီးသည် မိဖုရားကြီး၏ အလိုအလုံးစုံကို ပြည့်စုံစေခဲ့သော ပုဏ္ဏကအား သမီးတော်ကုရန္တတီကို ဆောင်နှင်းလက်ထပ်ပေးတော်မူ၏။ သုခမိန်အား ကုန္တနဂိုရ်ပြည်သို့ ပြန်ပို့စေ၏။ ပုဏ္ဏကသည်လည်း ဝိဇ္ဇာရသုခမိန် အား ကျေးဇူးတင်တုံ့ပြန်သောအားဖြင့် မနောဟရပတ္တမြားကို ပေးလေသည်။ ထို့နောက် ပုဏ္ဏကသည် နဂါးမင်းနှင့် မိဖုရားတို့အား ခွင့်ပန်ပြီးလျှင် ဘုရား လောင်းဝိဇ္ဇာရအား မနောမယ ခြင်းပေါ် မိမိ၏ရှေ့၌တင်၍ ကုရရာဇ်တိုင်းသို့ ပြန်ပို့လေသည်။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာရ ပြန်ရောက်မည်နေ့တွင် ကောရဗျမင်းကြီး သည် မိမိ၏နန်းတော်တံခါးဝ၌ရှိသော အခက်အလက် အသီးအခိုင်နှင့် ပြည့်စုံ သောသစ်ပင်ကြီးမှာ ဆင်၊ မြင်း၊ နွားတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းနေသော်လည်း ရဲရဲနီသော ပုဆိုးပန်းနားငှောင်းတို့ကို ဝတ်ဆင်ထားသည့် ကြမ်းတမ်းသော သူတစ်ဦးက အရင်းကဖြတ်ယူပြီးနောက်မှ နေရာဟောင်းတွင် မူလပကတိအတိုင်း စိုက်ထား ခဲ့သည်ဟု အိပ်မက်မက်လေသည်။

နံနက်သို့ရောက်သောအခါ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရသုခမိန် ပြန်ရောက် လာခြင်းကြောင့် အိပ်မက်မက်သည်ကို သိရှိရလေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် တစ်ပြည်လုံးတန်ဆာဆင်ကာ ဘုရားလောင်းဝိဇ္ဇာရအမတ်အား ကြိုဆိုကြ၏။ ဝိဇ္ဇာရ အမတ်လည်း နဂါးပြည်သို့အသွားတွင် ပုဏ္ဏက၏ ရက်စက်မှုများ၊ နဂါး ပြည်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သောအခါ တရားဟောခဲ့သည်များ၊ ပုဏ္ဏကအမတ်က

ဝိဇ္ဇာတော်တော်  ၁၈၆

မနေဟရ ပတ္တမြား ပေးလိုက်သည်များကို အလုံးစုံပြန်လည် ပြောဆိုသည်။ ထို့နောက်ပုဏ္ဏကပေးလိုက်သော မနေဟရပတ္တမြားကို မင်းကြီးအား ဆက်သလေသည်။

မင်းကြီးလည်း ဝမ်းမြောက်တော်မူလှသဖြင့် ဘေးသင့်သူ၊ ဖမ်းဆီးထားသူ၊ သားငှက်စသည်တို့ကို လွှတ်စေသည်။ အလုပ်အကိုင်အရောင်းအဝယ်များကို ရပ်နားစေပြီး ပွဲသဘင်များကျင်းပပေးသည်။ ဘုရားလောင်း ဝိဇ္ဇာအား လက်ဆောင်အမျိုးမျိုးဖြင့် ပူဇော်စေလျက် တစ်လတိုင်တိုင် ပွဲသဘင်ကျင်းပလေသည်။

ဘုရားလောင်းသုခမိန်သည် တစ်လပတ်လုံးပွဲသဘင်ကာလပြီးဆုံးသောအခါ ရှေးနည်းတူ မင်းမိဖုရားအစ ပြည်သူအပေါင်းတို့အား တရားဟောမြဲ ဆုံးမပေးမြဲအတိုင်း ဒါန၊ သီလစသည်တို့ဖြင့် အဆုံးအမပေးတော်မူ၏။ အသက်၏အဆုံး၌ ကောင်းမှုပြုသူတို့၏ လားရာတာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်တော်မူလေသည်။

Widhura Jataka

Long ago, King Daninzaya Kawrabya reigned in Aindapattanago in the land of Kuru. His sage was an embryo-Buddha named Widhura. He spoke of the Dhamma pleasantly to one and all. Kings outside the Zabù Dipa often kept listening to his sermons in a sweet voice without going back home.

At that time there were four rich ponnas in Baranathi. They were friends. Seeing a lot of evil in sensual pleasures, they renounced worldly riches and became hermits in the Himalayas. After having lived there for years, they went on sojourn in towns and villages near by, and eventually got to the royal park of the king of Sampanago and the land of Inga. There the four rich friends saw the four hermits and had good wishes for them. So they invited them to their houses for reverence.

In the day, the hermits passed the time in the nat world, galon world, dragon world and Migarzain Park of King Daninzaya Kawrabya of Aindapattanago. On getting back home, each retold the grandeur of its own place. So the four rich men craved for the riches of the places described by the mentors. So they did good deeds such as charity and sila. When they passed away, one became the king of nats, one the king of dragons, one the king of galon birds and one was conceived in the womb of the Queen of King Daninzaya Kawrabya. The four hermits upon death became Brahmas in the higher plane. When Prince Kawrabya came of age, his father died and he became king to rule in accord with kingly responsibilities.

On one sabbath day, King Kawrabya took sabbath and went to Migarzain Park to contemplate on pious things. The king of nats, that was Thagyamin, the king of dragons and the king of galon birds, too, kept sabbath and came to the park to contemplate on pious things, taking their places as suitable. The four

met in the evening. Having been friends in the past they had a friendly conversation. Thagyamin took a place on the rock platform and the others took their places as suitable.

Then Thagyamin said all the four leaders here had kept sila and wondered whose was the most virtuous. The other three said their sila was the most virtuous, giving examples. Then Thagyamin said his was the most virtuous and they got in a quarrel. Kawrabya asked them not to quarrel but to get a decision from his sage Widhura. All agreed and so went out of the park to where Widhura was dispensing justice. They placed him on the throne and asked him to decide upon their problem.

Then Thagyamin said all the four leaders here had kept sila and wondered whose was the most virtuous. The other three said their sila was the most virtuous, giving examples. Then Thagyamin said his was the most virtuous and they got in a quarrel. Kawrabya asked them not to quarrel but to get a decision from his sage Widhura. All agreed and so went out of the park to where Widhura was dispensing justice. They placed him on the throne and asked him to decide upon their problem.

The King of the dragons praised forbearance of one that deserved anger. The king of galon birds praised abstinence of evil on account of food despite hunger. The Thagyamin praised abstinence from sensual desires. King Kawrabya praised freedom from any anxiety. Of all that they asked for the best.

Hearing the four words, Widhura said the wise in this world said those with forbearance, abstinence of evil on account of hunger, abstinence of sensual pleasures, and freedom from anxiety were said to be wise and so the four kings were of the same in sila.

Hearing that, the four kings joyously lauded the sage. The Thagyamin gave him a white-plumed garment, the king of galons gave him a gold flower, the king of dragons gave him a ruby and King Kawrabya gave him a thousand milch cows, bulls, elephants, and horses, ten carriages drawn by Theindaw horses and 16 villages. Then the kings left for home.

Of those four, the wife of the dragon king was Wimala Dewi. When he got back from the human world, she did not see the ruby at his neck and asked. The dragon king spoke of Widhura's virtues and how king of galon birds and King Kawrabya the king of men had also honoured him.

Wimala Dewi too wanted to hear words of wisdom from Widhura and asked her husband to bring him there but the latter did not. So she feigned illness. When the king asked, she said she would live only if she got Widhura's heart. The king was at a loss when his daughter Eranditi came in. She asked her father how it was whereupon the king explained his predicament and asked her to find a husband who could fetch Widhura. Eranditi placated her father and also went to her mother to do so. Then, wearing the clothes of flowers, with the shawl of flowers on her shoulder and went to Eyedrop Mountain near Karla near the ocean of the Himalayas. Then she beautified the entire mountain as though it were adorned with rubies, with a spread of flowers atop the mountain, and sang an alluring song. The song meant that she would marry one who could bring Widhura's heart in a legitimate way.

At that, the song was heard by ogre general Ponnaka, nephew of nat king Wethawun as he was going to the meet-

ing of ogres. When he heard her voice, he was attracted and stopped his horse. He told her he would get Widhura's heart with his art. Thereupon, she brought him to her father. There, before her parents Waruna and Wimala, Ponnaka said he would bring Widhura's heart and ask to be married to Eranditi. They agreed and showed him where Widhura was.

Ponnaka then sought permission from his uncle nat king Wethawun. The nat king was busy settling the residency case between two nats and so did not hear him. Sensing that, Ponnaka stayed close to the nat who would win. Eventually Wethawun told the winning nat to be off. Ponnaka told nats near by he was being dismissed. Then he went on aerial journey riding the Manaw Maya Theindaw horse.

He decided to get Widhura's heart by gambling with King Kawarabya as he was reputed to be so fond of it and he decided to get as bait the Manaw Hara ruby atop Wepolla Mountain as the king was rich in gold, silver and gems. That ruby was guarded by a hundred thousand Kombanda ogres. Ponnaka got rid of them by looking askance at them. Then he took the ruby and went on his journey to Aindapattanago the seat of King Kawrabya.

Once there, he took the form of a young man named Kissi and asked the king to play dice. The king asked him about the stake, whereupon he said he would stake his horse and his ruby with him. The king replied he had many horses and rubies like them.

Kissi demonstrated his horse. The city was seven yuzanas wide and he rode so fast that about half the way seemed to be filled with him while only the red

belt was going round. Then he rode on the lake without letting any hoof get wet. Then he had his horse step on the lotus leaf and then step onto the palm. Then he showed the power of the ruby. Inside he showed panoramic view of men, women, birds, armaments, city buildings, clergy and laity, aquatic animals in a lake, forests, mountains, oceans, and nat spheres of Tavatimsa, Yama, Tusita, Paranimita Wutthawady.

Seeing the wonders of the horse and the ruby, the king agreed on Ponnaka's stake. Then Ponnaka asked for the king's, whereupon the king said anything other than him, his wife and his sovereignty. Ponnaka agreed. Then they played, with Kings Missa, Thura Thena, Madriz and Keka Kebi and so on as witnesses.

The King first threw the dice, singing the dice song and throwing it upwards. Ponnaka with his powers made it a loser. Knowing it, the king caught the dice just before it fell on the silver platter. Again the king threw the dice and again it was to turn out for the king to lose. As it happened many times, Ponnaka looked and saw it was due to power of the king's personal goddess. Ponnaka looked askance at her and in fear she fled. Then they played. The king lost and was asked Widhura.

The king said Widhura was incomparable with other treasures and was virtually related to his person and he would not want to give him. Seeing it would take long to argue with the king, Ponnaka asked for Widhura's judgement. Delighted, the king with 101 kings as witnesses went to the court of Widhura.

Ponnaka told Widhura all. Widhura said all slaves, those born, those bought, those got in service including himself and those captured, were slaves and the king could do as he pleased with them.

The king was angry that the sage considered himself a servant despite the fact that he considered him a relative. So he told Ponnaka to take him away.

Then the king had to think of something. He asked Widhura to speak of five problems concerning marriage before he went away, for he remembered that there would be nobody to speak of such principles when he was gone.

What the king asked was the innocent way of living in this world of marriage, how people came to know the principle of Singyo, how it came to be without suffering, how the practice of observing the truth came to be in the world and how there was no suffering beyond this world.

Widhura said those in the habit of marriage should not offend other persons' wives; they should observe five principles of sabbath daily; they must observe the principles of marriage; they must practise the principles of kingship; they must not be forgetful in doing good; they must always be guided by wisdom in everything; they must be humble; they must abide by the teachings of the wise; they must not be lax in charity; in speaking pleasant words; must have humility in physical, verbal and spiritual aspects and so on. Then the sage paid obeisance to the king and stood at an appropriate place. The king made great offerings to him and then entered the palace with the 101 kings.

Then Ponnaka asked Widhura to come along. Widhura asked for two-three days to give counsel to his wife and children. Ponnaka consented. Widhura called his wife Anawza, son Dhammapala, and daughter-in-law Seta and sons and children. Widhura told them he would have to go with Ponnaka and told them the principles to observe in their lives.

After three days, he went into the king's audience, bade him goodbye and went away with Ponnaka. His wife and children bade him goodbye weeping. So did the people, whereupon Widhura asked them to observe the law of impermanence.

After all that was said and done, Ponnaka took him away. As it was far, Ponnaka asked Widhura to come

hauling the mare by the tail. He wore his garb with a vow, grabbed the mane with both hands and went along with his two feet around the thighs.

Ponnaka thought it would not do to take him as it was. If he took him by the rough terrain on the Himalayas he would die and he could take out his heart and carry it to the land of dragons. When he did so, however, Widhura was unhurt, as he was protected by powers of metta, sila, truth and effects of good deeds he had done in his lives. Ponnaka looked back to see if Widhura was dead, but saw he was fresh. Again he did for three times, and on all occasions, Widhura was unhurt. Getting angry, he rode like the storm in the air. With the power of Widhura, the air all round was split in two. Ponnaka kept at it for seven rounds. Those too split in two. Only then Ponnaka took him to Kalagiri Hill.

There, Ponnaka transformed into a fierce ogre. He put Widhura flat between upper and lower teeth and made to swallow him. Widhura was unperturbed. Then he transformed into a lion, an elephant and a great serpent, but to no avail. Ponnaka then caused heavy storms, earth tremors, and heart-rending sounds to come from the depths of the mountains, and orge-like movements on the mountain. It did not bring an end to Widura. So Ponnaka tried to end it by throwing him away from the top of mountain.

First Widhura fell just 15 yuzanas away like a cotton piece. Then he fell 30 yuzanas away. Then he fell 60 yuzanas away, far from dead. Ponnaka was still holding him upside down.

When Widhura told him he was most cruel, he looked like an ogre, and asked him what he hoped to gain by killing him. Ponnaka said he was indeed an nat ogre and he wanted to have the dragon princess whose mother Wimala Dewi wanted his

heart. Widhura knew then that Wimala Dewi wanted to hear his sermon as dragon king Waruna must have told her about his sermons.

Widhura said that if he truly wanted to get to the heart of the wise he should first observe the principle of Sadhunaya that should be practised by the wise. Ponnaka wanted to hear that sermon and so brought Widhura to the top of the mountain. Widhura cleansed himself and spoke of Sadhunaya principle. It means in effect that if one pays tribute to another unknowingly and pays respects with food and alms, he must repay the debt, and he should not wrong him even mentally. Just as one who had sought solace under the shade, one must not think wrongly of that tree. He should not wrong a friend. He should not do what a woman wanted just because a wicked woman lured him with wiles. If he did so it would be of no avail, but it would just be tiring. After giving the sermon, Widhura said "May Ponnaka be full of the four principles".

After hearing Widhura's words, Ponnaka remembered he had stayed two or three days at his place and had also partaken of food, and he was indeed a friend not to be wronged. So he said he would take him home. Widhura said he would like to see the riches of the dragon king.

Ponnaka said he should not go there as it was enemy territory. Widhura said he would tame him by his wise counsel. So Ponnaka took him there aboard his theindaw horse.

There, the king of dragons blamed him for having brought Widhura whereas he was to take only his heart there. Ponnaka said he would like the king to hear Widhura's sermon as he had. The king of dragons asked Widhura if he was wavering without paying obeisance to him because he was afraid he would die. Widhura said one should not pay obeisance to one whom one would kill or one likely to kill him. Then Widhura asked the king how he got this palace. The king replied that he got it because of his good deeds of the past. Widhura said if the king remembered so he should keep on doing good deeds so he

would get the palace also in future. Then he gave a sermon of love stating that keeping his anger and radiating love could get him beyond into the nat world. (More next week)

The dragon king was pleased to hear Widhura's sermon. So he took him to the palace of Queen Wimala Dewi who wanted to hear it so much.

There Widhura gave the sermon of radiating love to get to the nat world if so desired on passing from this existence. Having heard that, Queen Wimala was absolved of all desire to hear Widhura's wise sermon.

Wanting to know the true feeling of the dragon king, Widhura said he would cut off his heart if it was wanted, as he would also cut his flesh if so wanted. The king said the heart of the wise was the wisdom itself and having heard his sermon now was like having had his heart, and it was so pleasing that no more was needed.

The dragon king gave his daughter in marriage to Ponnaka who had brought about all that. Then he let the two go to the Indaago. Ponnaka in gratitude to Widhura gave him Manawhara ruby. Then he put him before him on Mnanwmaya horse and sent him back to Kururiza.

That day the king Kawrabya dreamt that a tree at the gate of his garden full of fruits and flowers and protected by elephants, horses and oxen was cut by a coarse person wearing bright red clothes and ornaments but later put as it was at the old place.

Only in the morning did he realize that he dreamt so as it was time for arrival of Widhura at the palace again. So, having prepared fine illuminations for him, he welcomed the sage. Widhura retold him of Ponnaka's bro-

talities, the places he had been in the dragon world, and presented the Manawhara ruby to the king.

Most pleased, the king gave a pardon for those in captivity. He stopped all commerce and held festivals. He held a ceremony to pay obeisance to Widhura for a month, presenting him with various gifts.

After that, Widhura kept on giving counsel to the king, the queen and the people all his life, till he passed away into Tavatimsa nat world. (End)



ဝေယျန္တရာ အတော်



ဝေသန္တရာဇာတ်တော်

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါ သိဝိရာဇ်တိုင်း၊ စေတုတ္ထရာပြည်၌ သိဝိရာဇ် မင်းကြီးသည် မင်းပြု၏။ ထိုမင်းကြီး၌ သားတော်သိဥည်းမင်းသားရှိပြီး၊ မဒ္ဒရာဇ် မင်း၌ သမီးတော်ဖုဿတီဒေဝီရှိသည်။

ဖုဿတီဒေဝီ၏ အတိတ်ဘဝကား ဤကမ္ဘာမှ ရေတွက်လျှင် (၉၁) ကမ္ဘာ၌ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားပွင့်တော်မူစဉ် ဗန္ဓုမတီပြည်ကို အစိုးရသော ဗန္ဓုမင်း ၏သမီးတော်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ မင်းကြီးအား တစ်ပါးနိုင်ငံမင်းက အဖိုးများစွာ ထိုက်တန်သော စန္ဒကူးနံ့သာနှစ်နှင့် ရွှေပန်းကုံးတို့ကို ဆက်သ၏။ မင်းကြီးသည် သမီးတော်နှစ်ပါးအား လက်ဆောင်အဖြစ်ပေးတော်မူသည်။ သမီးတော်အကြီး သည် မိမိရရှိသော စန္ဒကူးနံ့သာနှစ်ကို ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား ကပ်လှူပြီး နောင်လာလတ္တံ့သောကာလ၌ အရှင်ဘုရားကဲ့သို့ လူသုံးပါးတို့၏ ဆရာဖြစ် သော မြတ်စွာဘုရား၏ မယ်တော်ဖြစ်ရပါလို၏ဟု ဆုတောင်း၏။

မင်းသမီးသည် ထိုဘဝမှစ၍ အပယ်လေးပါးသို့ မလားရဘဲနတ်ပြည်၊ နတ်ပြည်မှသည်လူ့ပြည်သို့၊ လူ့ပြည်မှသည် နတ်ပြည်သို့စုန်ဆန်လူးလာ ကျင် လည်၍ (၉၂) ကမ္ဘာအဆုံးဖြစ်သော ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ မယ်တော်မဟာမာယာဒေဝီ ဖြစ်လာ၏။

ကဿပမြတ်စွာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ ကီကီမင်းကြီး၏သမီး တော်ဖြစ်၏။ ကီကီမင်းကြီး၏ သမီးတော် ခုနှစ်ပါးအနက် မဟာမာယာဒေဝီ လောင်း သုဓမ္မာမင်းသမီးသည် ခြောက်ပါးမြောက်သမီးတော်ဖြစ်သည်။ သုဓမ္မာ မင်းသမီးသည် ဒါန၊ သီလအစရှိသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ပြု၍ လူ့ပြည်၊ နတ်ပြည်တို့၌ ကျင်လည်ခဲ့ပြီး မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏ မိဖုရားဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေသည်။ မွေးဖွားသောအခါ စန္ဒကူးနှစ်ရည်ဖြင့် သွန်းဘိသကဲ့သို့ မွေးကြိုင်လှသော

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၁၉၄

ကိုယ်ဖြင့် မွေးဖွားသောကြောင့် ဖုဿတီဟူ၍ အမည်တွင်လေသည်။ ဖုဿီဒေဝီသည် မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏သမီးတော် မဖြစ်မီဘဝက သိကြားမင်း၏ မိဖုရားဖြစ်ခဲ့သည်။ မိဖုရားသည် သိကြားမင်းထံမှ ဆယ်ပါးသော ဆုကိုတောင်းသည်။ ထိုဆုဆယ်ပါးသည်ကား -

- (က) သီဝိရာဇ်မင်းကြီး၏ နန်းတော်ကိုအစိုးရသော မိဖုရားဖြစ်လို၏။
- (ခ) တစ်နှစ်သားအရွယ် သမင်မငယ်၏ မျက်စိနှင့်တူသော ညိုသည့် မျက်စိရှိလို၏။
- (ဂ) ညိုသောမျက်မှောင်တံရှိသည်လည်း ဖြစ်လို၏။
- (ဃ) အမည်အားဖြင့် ဖုဿတီဒေဝီဟူ၍ပင် အမည်ရှိလို၏။
- (င) အလိုရှိတိုင်း ပေးလှူစွန့်ကြဲတတ်ပြီး ဝန်တိုစဉ်းလဲခြင်းမရှိ၊ ကျော်စောခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသော သားကောင်းရတနာကိုရလို၏။
- (စ) ကိုယ်ဝန်ဆောင်သောအခါ ဝမ်းသည်လေးသမားကောင်းသင်အပ်သောလေးပျဉ်ကဲ့သို့ ညီညွတ်စွာပြကတေ့အတိုင်း ရှိစေလို၏။
- (ဆ) သားများစွာဖွားမြင်သော်လည်း သားမြတ်အစုံသည် အရွယ်ရောက်ဦးစအတိုင်း တည်စေလို၏။
- (ဇ) အရွယ်လွန်သည့်တိုင်အောင် ဆံပင်မဖြူ ငယ်မူငယ်သွေးအတိုင်း တည်စေသတည်း။
- (ဈ) ကိုယ်အဆင်းသည်လည်း ကြေးညှိမတင် စင်ကြယ်သောကိုယ်ရှိသည်လည်းဖြစ်လို၏။
- (ည) မင်းပြစ်မင်းဒဏ်သင့်၍ သေခြင်းအနီးသို့ ရောက်သောသူတို့ကို လည်း ကယ်ဆောင်နိုင်လို၏။

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၁၉၅

ဖုဿတီမိဖုရားသည် ဆယ်ပါးသော ဆုကိုတောင်း၍ နတ်ပြည်မှစုတေခဲ့သည့်အတိုင်း မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏ မိဖုရားကြီးဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေတည်လေသည်။

စေတုတ္တရာပြည်ကို အစိုးရသော သီဝိရာဇ်မင်းကြီးသည် သားတော်သိဉ္စည်း မင်းသားအရွယ်ရောက်သောအခါ ဖုဿတီမင်းသမီးနှင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာ ဆောင်ယူစေသည်။ ထို့နောက် သိဉ္စည်းမင်းသားအား ထီးနန်းကိုအပ်နှင်းသည်။ ဖုဿတီမင်းသမီးအား တစ်သောင်းခြောက်ထောင်သော ကိုယ်လုပ်မောင်းမ အပေါင်းခြံရံလျက် နန်းမတောင်ယာတင်ထား၍ မိဖုရားကြီးအရာကို ပေး၏။

ထိုအခါသိကြားမင်းသည် ဖုဿတီမိဖုရားအတွက် ကိုးပါးသောဆုသည် ပြည့်ခဲ့ပြီ။ သားဆုတစ်ပါးကျန်၍ သားဆုကိုပေးအံ့ဟုကြံရွယ်၏။ ထို့နောက် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နတ်သားဖြစ်လျက်ရှိသော ဘုရားလောင်းနတ်သားအား ဖုဿတီဒေဝီ၏ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေယူစေသည်။ စုတေခါနီး ဖြစ်သောနတ်သားပေါင်း ခြောက်သောင်းတို့ကိုလည်း ဘုရားလောင်း၏ အပေါင်းအဖော် အခြံအရံအဖြစ် အမတ်တို့အိမ်၌ ဖြစ်ကြစေသည်။

ဘုရားလောင်း ပဋိသန္ဓေနေလျှင် ဖုဿတီမိဖုရားသည် အလှူပေးခြင်း၌ ပြင်းစွာနှစ်လိုသည်။ မြို့တံခါး လေးမျက်နှာ မြို့လယ်နန်းတော်တံခါးဝ စသည့်ခြောက်ဌာန၌ အလှူဇရပ်ခြောက်ဆောင်ကို ဆောက်စေသည်။ နေ့စဉ် ခြောက်သိန်းသော ဥစ္စာတို့ကို စွန့်ကြဲသည်။ ဖုဿတီမိဖုရားသည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်လျက် ဆယ်လပြည့်သောအခါ မောင်းမကိုယ်လုပ်အခြံအရံများဖြင့် မြို့ကိုလှည့်လည်ကြည့်ရှုလေသည်။ လှည်းကုန်သည်တို့ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားသွားလာရာ လမ်းအလယ်သို့ ရောက်သောအခါ ဘုရားလောင်းကို ဖွားမြင်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းမှဖွားလျှင်ဖွားချင်း လက်တော်ကို ဆန့်တန်းလျက် “မယ်တော် အကျွန်ုပ် အလှူပေးအံ့၊ လှူရန်ဥစ္စာရှိပါသလော”

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၁၉၆

ဟု ဆို၏။ မယ်တော်သည် ချစ်သား အလိုရှိတိုင်း အလှူပေးလော့ ဟုဆိုကာ ဆန်သော လက်အနီး၌ အသပြာတစ်ထောင်တို့ကို ထား၏။ ဘုရားလောင်းကို ကုန်သည်တို့သွားရာ ခရီးစွန်း၌ ဖွားသောကြောင့် “ဝေဿန္တရာ” ဟူသော အမည်ကို မှည့်၏။

ဘုရားလောင်း ဝေဿန္တရာမင်းကို ဖွားမြင်သည့်နေ့၌ သိဝိရာဇ်မင်းကြီး၏ ဆင်တင်းကုပ်သို့ ဆင်ဖြူတော် တစ်စီးရောက်ရှိလာသည်။ ယင်းဆင်ဖြူတော်ကို ဥပေါသထဆင်မက ဆောင်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥပေါသထဆင်မသည် ဆင်ဖြူတော်ကို ထားခဲ့ပြီး ဟိမဝန္တာသို့ပြန်လေသည်။ ဆင်ဖြူတော်ပေါက်သည် ဘုရားလောင်းအား ကောင်းမြတ်သော အထောက်အပံ့ဖြစ်လာသောကြောင့် “ပစ္စယ” ဟူသောအမည်ပေးသည်။ သိစ္စည်းမင်းကြီးသည် သားတော်ဝေဿန္တရာအား ယုယထိန်းသိမ်းရန်အတွက် နုနယ်ကျစ်လျစ် အပြစ်လွတ်သော နို့ထိန်းအမျိုးသမီးနှစ်ရာလေးကိုပို့တို့ကို ရွေးချယ်၍ ပြုစုစေသည်။

ဘုရားလောင်းဝေဿန္တရာမင်းသည် အသက်လေးနှစ်၊ ငါးနှစ်အရွယ်တွင် လည်၌ဆွဲထားသော အဖိုးတစ်သိန်းတန် လည်ရွဲကို အထိန်းတော်တို့အားပေး၏။ အထိန်းတော်တို့က မယူဝံ့ကြ၍ မင်းသားအား ပြန်ဆက်၏။ မင်းသားက ပြန်လည်လက်ခံခြင်းမပြု၍ မင်းကြီးအား လျှောက်တင်ကြသည်။ မင်းကြီးက မိမိသားတော်က ပေးခြင်းသည် မိမိပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုကာ အထိန်းတော်တို့အား ယူစေသည်။ သားတော်အား လည်ရွဲအသစ်ကို ဆင်စေပြန်သည်။ ဝေဿန္တရာမင်းသားသည် ထိုလည်ရွဲတန်ဆာကို အထိန်းတော်တို့အား ပေးလိုက်ပြန်သည်။ ဤအသက်အရွယ်၌ပင် ဘုရားအလောင်းသည် အထိန်းတော်တို့အား ကိုးကြိမ်တိုင်အောင် ပေးစွန့်သည်။

ရှစ်နှစ်မြောက်သောအခါ၌ မြတ်သောရွှေနန်းပြဿင်ထက်၌နေလျက် အကြံဖြစ်လေသည်။ ယခုအပဖြစ်သော ပစ္စည်းများကိုသာလျှင်နေရ၏။ စိတ်ဝယ်

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၁၉၇

ကျေနပ် အားရခြင်းမရှိသေး၍ မိမိ၏နှလုံးသား၊ မျက်စိ၊ အသားကိုပင် တောင်းသူရှိကပေးမည်။ မိမိအား ကျွန်ပြုလိုသူရှိကလည်း ကျွန်အဖြစ် ခံယူမည်ဟု အကြံရတော်မူလေသည်။ ဤသို့အကြံဖြစ်သည်နှင့် ဘုရားလောင်း၏ ပါရမီတော်ကြောင့် နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထူးရှိသော မဟာပထဝီမြေကြီးသည် သည်းစွာအသံပြုလျက် တုန်လှုပ်၏။ ရှစ်သောင်းလေးထောင်အမြင့်ရှိသော မြင်းမိုရ်တောင်သည် ခွေပျော့လျက် စေတုတ္ထရာပြည်သို့ ရှေးရှုတည်လေသည်။ ထိုအခါ မိုးသည် သည်းထန်စွာရွာ၏။ မဟာသမုဒ္ဒရာသည် လှိုင်းတံပိုးများထနေသည်။ သိကြားမင်းသည် လွန်စွာရွှင်လန်းသည်။ တစ်ဆယ့်ငါးရွာ ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည်လည်း ကောင်းချီးပေးကြကုန်၏။ လူ့ပြည်မှသည် အကနိဋ္ဌဘုံ တိုင်အောင် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်တစ်ခဲနက်သော အသံဖြစ်၏။ ဤကား ရှေးဦးစွာမြေလှုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဘုရားလောင်းသည် အသက် ၁၆ နှစ်အရွယ်ရောက်သောအခါ မင်းတို့တတ်အပ်သည့် တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်သော ပညာတို့ကို တတ်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ခမည်းတော်သိဥည်း မင်းကြီးသည် သားတော်ဘုရားလောင်း ဝေဿန္တရာအား ထိမ်းမြားပြီး ထီးနန်းအပ်နှင်းလိုလေသည်။ ဘုရားလောင်း မယ်တော် ဖုဿတီဒေဝီ မိဖုရားနှင့်တိုင်ပင်ပြီး မိဖုရားကြီး၏ မောင်တော် မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏ သမီးတော်မဒ္ဒီမင်းသမီးဖြင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာဆောင်စေသည်။ မင်းသမီးသည် မင်းယောကျာ်းတို့ စိတ်ကိုယိုဖိတ်ညွတ်နှူးမူးယစ်အောင် လှသောကြောင့် မဒ္ဒီမင်းသမီးဟု အမည်တွင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ထီးနန်းစိုးစံသည့်နေ့မှစပြီး နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ခြောက်သိန်းသောဥစ္စာတို့ကို ထုတ်စွန့်လျက် ကြီးစွာသော အလှူကိုပေးသည်။ မဒ္ဒီဒေဝီမိဖုရားကြီးသည်လည်း သားတော်ဇာလီမင်းသားနှင့် သမီးတော်ဂဏှာဇိန်တို့ကို ဖွားမြင်သည်။ သားတော်ကိုဖွားမြင်စဉ်က ရွှေကွန်ယက်ဖြင့် ခံယူသော

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၁၉၈

ကြောင့် ဇာလီမင်းသားဟု အမည်တွင်သည်။ သမီးတော်ကို မွေးဖွားစဉ် သစ်နက် ရေပုဆိုးဖြင့် ခံယူသောကြောင့် ဂဏ္ဍာဇိန်ဟု အမည်မှည့်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ကလိဂံရာဇ်ပြည်၌ မိုးခေါင်ကာဒုက္ခိက္ခန္ဓရ တည်းဟူသော ကပ်ဆိုးကြီးနှင့် တွေ့ကြုံနေရသည်။ ပြည်သူအပေါင်းတို့ ငတ်မွတ်ခြင်းနှင့် တွေ့ကြုံနေရသည်။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး အနိုင်အထက်လှယက်ကြလျက်ရှိသည်။ မင်းကြီး၏နားတော်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ ပြည်သူအပေါင်း ငတ်မွတ်ခြင်းဘေးမှ မည်သို့လွတ်အောင်ဆောင်ရွက်ရမည်ကို မင်းအမတ်တို့နှင့်တိုင်ပင်ကြ၏။ မင်းအမတ်တို့က စေတုတ္တရာပြည်ရှိ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးထံမှ ဆင်ဖြူတော်ကို အလှူခံရရှိပါက မိုးခေါင်ခြင်းဘေးမှလွတ်ကင်းမည်ဟု လျှောက်တင်ကြသည်။ ကလိဂံရာဇ်မင်းသည် လိမ္မာရဲရင့်သော ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်ကိုရွေးချယ်ပြီး ဝေဿန္တရာမင်းကြီးထံ ဆင်ဖြူတော်ကို အလှူခံရရှိပါက မိုးခေါင်ခြင်း ဘေးမှ လွတ်ကင်းမည်ဟု လျှောက်တင်ကြသည်။ ကလိဂံရာဇ်မင်းသည် လိမ္မာရဲရင့်သော ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်ကိုရွေးချယ်ပြီး ဝေဿန္တရာမင်းကြီးထံ ဆင်ဖြူတော် အလှူခံရန် စေလွှတ်လေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်တို့ ရောက်ရှိလာသည့်အကြောင်းရင်းကို သိရှိရသည်နှင့် ဆင်ဖြူတော်ကို ရွှေကရားဖြင့် ရေစက်ချ၍ လှူတော်မူ၏။ ဆင်ဖြူတော်ကိုဆင်ထားသော အဖိုးနှစ်သန်းလေးသိန်းရှိ တန်ဆာများနှင့်အတူ အဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ပတ္တမြားခြောက်လုံးကိုလည်း လှူဒါန်းလိုက်သည်။

ဤသို့ ဆင်ဖြူတော်ကို လှူသောအခါ ရှေးနည်းအတူ ဒုတိယအကြိမ် မြေကြီးသည် ပဲ့တင်ထပ်မျှတုန်လှုပ်၏။ လူအပေါင်းတို့သည် သောင်းသောင်း အုတ်အော် ကြွေးကြော်သံမဆုံး တစ်ပြည်လုံးချောက်ချားကုန်၏။ ဆင်ဖြူတော်ကို စီး၍လာကြသော ပုဏ္ဏားရှစ်ယောက်တို့ကိုမြင်လျှင် ပြည်သူအပေါင်းတို့သည်

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၁၉၉

သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးထံဝင်ရောက် တိုင်တည်ကြသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းအား တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ပေးရန်တောင်းဆိုကြသည်။

မင်းကြီးက မမှန်သောလုပ်ရပ်၊ တရားမစောင့်မူလုပ်ဆောင်မှသာ တိုင်းပြည်မှ နှင်ထုတ်ရမည်ဖြစ်သည်။ ဝေဿန္တရာမင်းသည် မင်းတို့၏ အကျင့်အတိုင်း လှူဒါန်းခြင်းသာဖြစ်သည်။ နန်းစည်းစိမ်မှ ရှုတ်ချပြီး ရာဇဒဏ်ကို ပြုပါက ပြည်ထောင်မင်းတို့ ကဲ့ရဲ့မည်။ သားတော်အား သတ်ခြင်း၊ ပြည်မှနှင်ခြင်း မပြုသင့်ဟုဆိုလေသည်။

ထိုအခါမှူးမတ်ပြည်သူအပေါင်းတို့က ဆင်ဖြူတော်လှူခြင်းသည် မင်းတို့အကျင့် ချွတ်ယွင်းခြင်း မမည်သော်လည်း ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့၏ စီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်ယူသောဆင်ဖြူတော်ဖြစ်၍ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးအား ပြည်မှနှင်ထုတ်ကာ ဝက်ပါအမည်ရှိသော တောင်၌နေစေတော်မူသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားကြသည်။ မင်းကြီးလည်း နံနက်မိုးသောက်သော အခါ မှူးမတ်ပြည်သူအပေါင်းတို့ အလိုကို ဖြည့်ဆည်းပေးမည်၊ တစ်ညတာမျှ သည်းခံ ဆိုင်းငံ့စေသည်။ ထို့နောက်အမတ်ငါးယောက်တို့အား ဝေဿန္တရာမင်းကြီးထံသို့ စေလွှတ်၍ အကြောင်းစုံကို လျှောက်ထားစေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းသည် ခုနှစ်ရာခုနှစ်လီသော အလှူတော်ကို နက်ဖြန်ပေးတော်မူပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ပြည်သူအပေါင်းတို့၏ အလိုဆန္ဒပြည့်စေရမည်ဟု မိန့်ကြားသည်။

ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် စစ်သူကြီးအမတ်ကို ခေါ်တော်မူပြီး ဆင်ခုနှစ်ရာ၊ မြင်းခုနှစ်ရာ၊ ရထားခုနှစ်ရာ၊ မိန်းမခုနှစ်ရာ၊ နို့ညှစ်နွားမ ခုနှစ်ရာ၊ ကျွန်ယောက်ျားခုနှစ်ရာ၊ ကျွန်မိန်းမခုနှစ်ရာတို့ကို အလှူပေးရန် စီစဉ်စေသည်။ စားသောက်ဖွယ်ရာတို့၌လည်း သေရက်ပါမကျန် ပြုပြင်ကြစေသည်။

ထို့နောက် ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် မဒ္ဒိဒေဝီမိဖုရားကြီး၏ နန်းမဆောင်သို့သွားရောက်တော်မူသည်။ မိဖုရားအား ပေးလှူခြင်း စေတနာဖြင့် ရတနာ

အစစ်ဥစ္စာအနစ်ကို ကျစ်လျစ်သေချာစွာသိမ်းဆည်း မြှုပ်နှံနိုင်သော လှူဒါန်းခြင်း၊ ရွှေအိုး၌ မြှန်ရန် တရားပြ ဟောပြောသည်။ ပြီးနောက် မိမိသည်ပြည်မှ ခွာသွားရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီ မိဖုရားကလည်း မင်းကြီးနှင့်အတူ ဟိမဝန္တာတောသို့ လိုက်ပါ၍ မင်းကြီးအား စိတ်ချမ်းမြေ့အောင် ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်သည်။ ထို့အပြင် မဒ္ဒိဒေဝီ မိဖုရားသည် မိမိမရောက်ဖူးသော်လည်း မင်းကြီး၏စိတ်ကို ကြည်နူးစေရန် ဟိမဝန္တာတော၏ သာယာမှုကြောင့် ရွှေပြည်နန်းကိုလွမ်းဆွတ်ခြင်း ပြေပျောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

ထိုအချိန်တွင် မယ်တော်ဖုဿတီဒေဝီသည် ဘုရားလောင်း ဝေဿန္တရာမင်းကြီးစံရာနန်းတော် တိုက်တံခါးဝသို့ ရောက်ရှိနေသည်။ မယ်တော်သည် သားတော်နှင့် ချွေးမတော်တို့၏ ပြောစကားများကြားလျှင် ဆောက်တည်ရာ မရ သောကပ္ပားပြီး သနားဖွယ်ငိုကြွေးမြည်တမ်း၏။ သားတော် ဝေဿန္တရာသည် မြူလွှာတစ်ရစ်မျှ အပြစ်မရှိဘဲ အလှူအတန်းပြုရုံမျှဖြင့် ပြည်မှနှင့်ထုတ်ရက်ကြသည်ဟု မြည်တမ်းငိုကြွေး၏။ သားတော်သမီးတော်တို့အားလည်း စိုးရိမ်ကြောင့်ကြခြင်း မရှိရန်မှာကြားပြီး သိဉ္ဇည်းမင်းထံ ဝင်ရောက်ခစား လျှောက်ထားတောင်းပန်သည်။ မင်းကြီးသည် အသက်နှင့်အတူချစ်ကြည်ဖြူသော သားဖြစ်သော်ငြားလည်း ပြည်သူတို့၏စကားကို မလွန်ဆန်နိုင်သောကြောင့် လုပ်ဆောင်ရသည်ဟုဆို၏။ ထိုစကားကိုကြားလျှင် ဖုဿတီဒေဝီလည်း ပူပန်လှသည်ကြောင့် ငိုကြွေးပြန်သည်။ နန်းတွင်းသူနန်းတွင်းသာ တို့သည်လည်း ငိုကြွေးကြကုန်သည်။

ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ထိုနေ့တစ်နေ့ အလှူဇရပ်၌နေ၍ ခုနှစ်ရက်ခုနှစ်လီ အလှူကြီးပေးသည်။ ညဉ့်မိုးချုပ်သောအခါ မယ်တော်၊ ခမည်းတော်တို့ထံသို့ မဒ္ဒိဒေဝီမိဖုရားနှင့်အတူ သွားရောက်၍ ဖူးမြော်ပူဇော်ကန်တော့သည်။

မယ်တော်ဖုဿတီသည် ချွေးမတော်မဒ္ဒိဒေဝီအား တောကြီးနှင့်မတန်၍ သားတော်သမီးတော်တို့နှင့်အတူ နန်းတော်၌ပင် နေရစ်ရန်ပြောဆိုသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက မိမိကိုယ်ကိုမှအစိုးမရသဖြင့် သူမလိုက်လိုလျှင်နေစေလိုက်လိုပါကလိုက်ပါစေတော့ဟု လျှောက်ထားသည်။ ထိုသို့လျှောက်ကြားသံကို မင်းကြီးသိဉ္ဇည်းကြားတော်မူလျှင် ချွေးမတော်အား တော၌ပေါများလှသော သားရဲတိရစ္ဆာန်တို့ဖြင့် ခြောက်လှန့်၍ တားမြစ်ပြန်သည်။ မဒ္ဒိဒေဝီကလင်နှင့် ကင်းသောမိန်းမသည် မောင်တစ်ကျိပ်ပင်ရှိလင့်ကစား အချည်းနှီးဖြစ်၍ လင်နှင့်အတူထက်ကြပ်မကွာ လိုက်ပါသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ထိုအခါမင်းကြီးသိဉ္ဇည်းသည် သားငယ်ဇာလီနှင့် သမီးတော်ကဏ္ဍာဇိန်တို့သည် အလွန်နုနယ်သဖြင့် ထားရစ်ခဲ့ရန် ဆိုပြန်သည်။

မဒ္ဒိဒေဝီမိဖုရားက သားငယ်သမီးငယ်နှစ်ယောက်ကို မိမိ၏အသက်ကဲ့သို့ ချစ်ကြင်နာလှ၏။ ဆင်းရဲခြင်း မရှိအောင် မွေးကျွေးပါမည်ဟု လျှောက်ထားသည်။ ထိုသို့ပြောနေကြစဉ် ထိုညဉ့်မိုးသောက်ခဲ့သည်။ သိန္ဓောမြင်း လေးစီးက လျက်ရှိသောရထားသည် နန်းတော်တံခါးဝ၌ ပြင်ဆင်ခင်းကျင်း၍ ထားပြီးကြကုန်သည်။ မဒ္ဒိဒေဝီမိဖုရားသည် ဝေဿန္တရာမင်းကြီး ရထားထက်မတက်မီကပင် သားတော်နှင့် သမီးတော်ကို ချီလျက် ရထားထက်၌နေနှင့်သည်။ ဝေဿန္တရာမင်းသည် မယ်တော်ခမည်းတော်တို့အား လက်ယာရစ်လှည့်၍ ရှိခိုးပူဇော်ပြီးနောက် သိန္ဓောမြင်းကသော ရထားထက်သို့ တက်သည်။ ထို့နောက် သားမယားနှင့်တကွ ဖွားဖက်တော်အမတ်ခြောက်သောင်း ခြံရံလျက် ဝက်ပါတောင်သို့ ထွက်သွားတော်မူလေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ ခုနှစ်ရက်ခုနှစ်လီ အလှူကြီးပေးသည်ကို မမိလိုက်သော ပုဏ္ဏားလေးယောက်တို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ပြည်သူတို့ထံမှ မင်းကြီးသွားရာအရပ်ကို သိကြလျှင် ပုဏ္ဏားလေးယောက်တို့

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၀၂

လိုက်ကြ၏။ မဒ္ဒိဒေဝီသည် ပုဏ္ဏားလေးယောက်လာသည်ကို မြင်လျှင် အရှင်မင်းကြီးအား အလှူခံ ယာစကာတို့လာသည်ကိုမြင်ကြောင်း လျှောက်ထား၏။ ဘုရားလောင်းဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ရထားကို ရပ်တန့်စေသည်။ ပုဏ္ဏားလေးယောက်တို့က မြင်းလေးစီးကို အလှူခံလေလျှင် မင်းကြီးသည် မြင်းလေးစီးကို ရထားမှချွတ်၍ လှူ၏။ ရထားထမ်းပိုးသည် မြေသို့မကျဘဲ မြင်းကနေသကဲ့သို့ ကောင်းကင်၌ပင် တည်လျက်ရှိနေသည် ဘုရားလောင်း၏ ပါရမီတော်ကြောင့် နတ်သားလေးပါးတို့သည် စိုင်းလေးစီးအသွင် ဖန်ဆင်း၍ ရထားကို ဆောင်ကြကုန်သည်။ တစ်ဖန်ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည် ရထားအနီးသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ရထားကို အလှူခံပြန်သည်။ ဘုရားလောင်းသည် မဒ္ဒိဒေဝီနှင့် သားတော် သမီးတော်တို့ကို ရထားထက်မှဆင်းစေပြီး တွန့်တိုခြင်းမရှိပေးလှူပြန်သည်။ ထိုအခါ စိုင်းလေးစီးတို့သည် ကွယ်ပျောက်သွားလေ၏။ ဘုရားလောင်းသည် ဇာလီအားချီ၍ မဒ္ဒိဒေဝီအား ကဏှာဇိန်ကို ချီစေလျက် အချင်းချင်း ချစ်ဖွယ်သောစကားကို ပြောဆို၍ ခြေကျင့်ဆက်၍ သွားကြသည်။

ဘုရားလောင်းဝေဿန္တရာမင်းနှင့် မဒ္ဒိဒေဝီတို့သည် ခရီးဆက်ခဲ့ကြရာ စေတုတ္တရာပြည်တော်မှ ယူဇနာသုံးဆယ်ကွာဝေးသော စေတတိုင်း၊ ဦးရိုးတော်မင်းစံရာ မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏ ပြည်သို့နေ့ချင်းရောက်ရှိလေသည်။ (ထိုသို့ယူဇနာသုံးဆယ်ခရီးကို နေ့ချင်းရောက်ရှိခြင်းမှာ နတ်တို့က ခရီးကိုကျုံ့၍ နီးအောင် ဖန်ဆင်းခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။) ဘုရားလောင်းတို့သည် မြို့ပြင်တံခါးဝ၌ရှိသော ဇရပ်တွင် နားခိုကြသည်။ စေတမင်းသားနှင့် ဆွေတော်မျိုးတော်များ ကြားသိလျှင် ဇရပ်သို့ တညီတညွတ်တည်း ရောက်လာကြကုန်သည်။ အကြောင်းစုံကို မေးမြန်းကြပြီးနောက် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးအား တောင်းပန်မည့်အကြောင်း လျှောက်ထားကြသည်။ ဘုရားလောင်းက ဝင်္ဂပါတောင်သို့ သွားရမည့်ခရီးလမ်းကိုသာ ညွှန်ပြရန်ဆိုလေသည်။ စေတမင်းသားက ဝင်္ဂပါတောင်သို့

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၀၃

သွားရောက်ခြင်းမပြုဘဲ မင်းစည်းစိမ်ကိုခံစားရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်သည်။ ဘုရားလောင်းက လက်မခံဘဲ ပယ်လိုက်ပြီး နောက်တစ်နေ့ နံနက်မိုးသောက်သော် ဝင်္ဂပါတောင်သို့ ထွက်သွားတော်မူ၏။

စေတမင်းသား ဆွေမျိုးတော်အပေါင်း မင်းခြောက်သောင်းတို့သည် ဘုရားလောင်းတို့အား မဒ္ဒရာဇ်ပြည်မှ ၁၅ ယူဇနာဝေးသော ဟိမဝန္တာတောင်အဝင်အထိ လိုက်ပါပို့ဆောင်ကြသည်။ ဘုရားလောင်းက ဝင်္ဂပါတောင်ကို ညွှန်ပြပြီး ပြန်ကြရန်တောင်းဆိုသောကြောင့် ထိုဟိမဝန္တာတောမှ ၁၅ ယူဇနာကွာသော ဝင်္ဂပါတောင်သို့ သွားရာလမ်းကို ညွှန်ပြကြသည်။ ထို့နောက် ငိုယို၍ ပြန်ကြလေသည်။ ဘုရားလောင်းတို့သည် တောစပ်မှ ဂန္ဓမာဒနတောင်၊ ထိုမှ ဝေပုလ္လတောင်နှင့် ကေတုမတီမြစ်၊ ထိုမှလွန်သော် သာနုတောင်ထိပ်ပင်ညောင်ပင်၊ ထိုမှနောလိကကျောက်တောင်၊ မုစလိန္ဒာအိုင်စသည်ဖြင့် ၁၅ယူဇနာခရီးကို ဆက်လက်ထွက်ခွာကြသည်။ ဝင်္ဂပါတောင်သို့ ရောက်သည့်အခါ ဝိသကြုံနတ် ဖန်ဆင်းသောကျောင်း သင်္ခမ်းကို တွေ့ကြရသည်။ ထိုကျောင်း သင်္ခမ်း၌ မင်းလေးပါးတို့သည် ရသေ့အသွင်အသီးသီး ဝတ်ဆင်ကျင့်သုံးလျက် ရှိနေကြကုန်သည်။ ခုနှစ်လတိုင်ကြာမြင့်လာခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် ကလိင်္ဂတိုင်း ဒုန္နိဝိဋ္ဌအမည်ရှိသော ပုဏ္ဏားရွာ၌ နေသော ဇူဇကာ ပုဏ္ဏားသည် လှည့်လည်အလှူခံရာ အသပြာတစ်ရာရ၏။ ထိုအသပြာတစ်ရာကို ပုဏ္ဏားတစ်ဦးထံ၌ အပ်နှံထား၏။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် အလှူခံရန် အရပ်တစ်ပါးသို့ ထပ်မံထွက်ခွာသွားပြီး နှစ်ကာလကြာမြင့်သောအခါ ရွာသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသည်။ ဇူဇကာပုဏ္ဏား၏ အသပြာကို သိမ်းထားသော ပုဏ္ဏားသည် သုံးစား၍ ကုန်ခဲ့လေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် ဇူဇကာပုဏ္ဏားအား အသပြာကိုပြန်လည်ပေးဆပ်နိုင်ခြင်းမရှိ၍ သမီးပျိုအမိတ္တာပုံအား ပေးရလေသည်။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် အမိတ္တာပုံအား ခေါ်ယူ၍ ဒုန္နိဝိဋ္ဌရွာ၌ နေလေသည်။

အမိတ္တာပုံသည် အကျင့်သီလနှင့်ပြည့်စုံပြီး သက်ကြီးရွယ်အို လင်ယောက်ျား ဇူဇကာပုဏ္ဏားအပေါ် ရိုသေစွာ အလုပ်အကျွေးပြုစေလေသည်။ ထိုအခြင်းအရာ ကို မြင်ကြသော အခြားပုဏ္ဏားများသည် နေအိမ်သို့ အသီးသီးပြန်ရောက်ကြ လျှင် မိမိတို့၏ ဇနီးများသည် မရိုမသေပြုကြသည်ကို ပြစ်တင်ဆဲရေးကြလေ သည်။ ထိုပုဏ္ဏားမများသည် အမိတ္တာပုံကြောင့် လင်ယောက်ျားတို့၏ အပြစ် တင်ခံရသည်ဟုဆိုကာ အမိတ္တာပုံအား အပြိုးထားကြသည်။ အမိတ္တာပုံအား ရွာ၌ မနေဝံ့အောင် ဝိုင်း၍ အရှက်ခွဲဆဲဆိုပြစ်တင် ပြောဆိုကြသည်။ အမိတ္တာပုံ လည်း ရေဆိပ်သို့ပင် မဆင်းရဲတော့ဘဲ ဖြစ်နေသည်။ ထို့နောက်လင်အို ပုဏ္ဏား ဇူဇကာ အား အခိုင်းအစေ ရှာဖွေပေးရန် ပူဆာတော့သည်။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားက အခိုင်းအစေရှာရန် ခက်ခဲ၍ မိမိသာ အလုပ်အကျွေးပြုတော့မည်ဟု ဆိုလေ သည်။ ထိုအခါ အမိတ္တာပုံက ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ဝက်ပါတောင်၌ နေသည်။ ဝက်ပါတောင်သို့သွား၍ အခိုင်းအစေကို အလှူခံက မင်းကြီးသည် ပေးလှူမည် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။

ဇူဇကာပုဏ္ဏားလည်း မနေသာတော့ပြီဖြစ်၍ လမ်းခရီး၌ စားသောက် ရန် ရိက္ခာတို့ကို ယူဆောင်ပြီး ဝါးရင်းတောင်ငှေ့ကို ထောက်လျှက် စေတုတ္တရာ ပြည်သို့ ရှေးရှုထွက်ခွာခဲ့လေသည်။ စေတုတ္တရာပြည်သို့ရောက်လျှင် ပုဏ္ဏား သည် ဝေဿန္တရာမင်းကြီးရှိရာအရပ်ကို စုံစမ်းမေးမြန်းလေသည်။ ပြည်သူပြည် သားအပေါင်းတို့က အလှူခံမည့်ပုဏ္ဏားဖြစ်သည်ကိုသိရှိ၍ ခြိမ်းခြောက်ကြသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း ထွက်ပြေးရင်းဖြင့် ဝက်ပါတောင်သို့သွားရာလမ်း တောအုပ်သို့ ရောက်ရှိလေသည်။ တောအုပ်အဝင်တွင် စေတမုဆိုးနှင့် တွေ့ဆုံသည်။ မုဆိုး၏ ခွေးတို့သည် ပုဏ္ဏားကိုမြင်လျှင် ကိုက်ခဲရန်လိုက်ကြသည်။ မုဆိုးခွေးများ၏ ရန်မှဝေးရန် သစ်ပင်ထက်သို့ တက်ပြေးရလေသည်။ ထိုအချိန်တွင် စေတမုဆိုး ရောက်ရှိလာပြီး ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် ဝေဿန္တရာမင်းကြီးအား ဒုက္ခပေးရန် ရောက်ရှိလာသည်ကို သိသဖြင့် လေးဖြင့်ပစ်ရန်ရွယ်လေသည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏား

သည် သိဉ္ဇည်းမင်းက စေလွှတ်လိုက်သော စေတမန်ဖြစ်ပြီး ဝေဿန္တရာမင်း ကြီးအား ခေါ်ဆောင်ရန် ရောက်ရှိလာလေဟန် လိမ်လည်၍ ပြောဆိုလေသည်။

စေတမုဆိုးလည်း ယုံကြည်ကာ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးရှိရာအရပ်သို့ ညွှန်ပြ ပေးလေတော့သည်။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် ခရီးဆက်ခဲ့ရာ အစွဲတရှင်ရသေ့ သီတင်းသုံးရာ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ ရောက်ရှိလေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် ဝေဿန္တရာ မင်းကြီးထံမှ အလှူခံရန်လာသည်ကို ရှင်ရသေ့ကသိရှိ၍ မင်းကြီးထံမသွားရန် တားမြစ်သည်။ ထိုအခါ ပုဏ္ဏားက မိမိသည် မင်းကြီး၏ဆရာ ပုရောဟိတ်ဖြစ် ကြောင်း၊ မင်းကြီးအား ဖူးမြင်လို၍ လာကြောင်း လိမ်လည်ပြောဆိုပြန်သည်။ ရှင်ရသေ့လည်း ယုံကြည်တော်မူသဖြင့် ဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ ကျောင်းသင်္ခမ်းရှိ ရာအရပ်ကို ညွှန်ပြပေးလိုက်သည်။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် ခရီးဆက်ရင်းဖြင့် မဒ္ဒိဒေဝီမရီခိုက်တွင် အလှူခံပါက သင့်တော်မည်ဟု တွေးတောမိသည်။ ထို့ကြောင့် လေးထောင့်ကန်အနီး သာနုတောင်ထိပ် သစ်ပင်အောက်တွင် အိပ်လေသည်။

မဒ္ဒိဒေဝီသည် ထိုညကအိပ်မက်မြင်မက်သည်။ မည်းနက်ပြီးရုပ်အသွင် ဆိုးဝါးသော ယောက်ျားတစ်ဦးသည် ဖန်ရည်စွန်းသော ပုဆိုးကို ဝတ်ဆင် ထားသည်။ နားနှစ်ဖက်၌နီရဲသော ပန်းကိုပန်လျှက် လက်နက်ကိုင်စွဲထားသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီ၏ အိပ်ရာသင်္ခမ်းတွင်သို့ အတင်းခြိမ်းခြောက်ကာဝင်သည်။ ထို့နောက် မဒ္ဒိဒေဝီမိဖုရား၏ ဆံကျစ်ကိုဆွဲကာမြေ၌လဲစေသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီကငိုကြွေးနေစဉ် မိဖုရား၏ မျက်စိနှစ်လုံးကို ထုတ်ယူသည့်အပြင် လက်နှစ်ဖက်ကိုလည်း ဖြတ်ကာ ရင်ကိုခွဲ၍ နှလုံးသည်းပွတ်ကို နုတ်ယူသွားသည်။ ထိုသို့သောအိပ်မက်ကို မြင်မက်သဖြင့် မဒ္ဒိဒေဝီသည် ကြောက်လန့်ကာ အိပ်ရာမှနိုးလာသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးထံသို့ သွားရောက်၍ မိမိအိပ်မက်အကြောင်းကို ပြောပြ သည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက မိမိ၏ဒါနပါရမီဖြည့်ရတော့မည်ကို သိရှိလေ

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၀၆

သည်။ သို့သော်မိဖုရား စိတ်ချောက်ချား၍ အိပ်မက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အိပ်မက် အတိုင်း အကျိုးအပြစ်ဖြစ်သည် မဟုတ်၍ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်ခြင်း မဖြစ်ရန် ဖျောင်းဖျော့ဆိုလေသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီလည်း နံနက်မိုးသောက်သည့်အခါ ပြုမြဲ ကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပြီးလျှင် သစ်သီးသစ်မြစ်ရှာရန် တောသို့သွားလေသည်။

ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည်လည်း ဝေဿန္တရာမင်းကြီးရှိရာ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ ရှေးရှု၍ ရောက်လာခဲ့လေသည်။ ဘုရားလောင်းဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ကျောင်းသင်္ခမ်းတံခါးဝ၌ ခင်းထားသော ကျောက်ပြင်ပေါ်၌ ရွှေဆင်းကဲ့သို့ထိုင် တော်မူလျက် အလှူခံကိုစောင့်ဆိုင်းနေသည်။ သားတော်သမီးတော်တို့သည် ဘုရားလောင်း၏အပါး၌ ကစားလျက်နေကြသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ပုဏ္ဏားလာသည်ကိုမြင်၍ သားတော်ဇာလီအား မြင်သလောဟုမေးမြန်း၏။ ဇာလီမင်းသားကလည်း မြင်ပါကြောင်းနှင့် ပုဏ္ဏားအသွင်နှင့် တူကြောင်းဖြေ ကြားသည်။ ဇာလီမင်းသားသည် ပုဏ္ဏားအား ခရီးဦးကြိုဆိုခွင့်ပန်သည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် ပုဏ္ဏားအား လာရင်းအကြောင်းကို မေးတော်မူ၏။

ပုဏ္ဏားသည် သားတော်သမီးတော် နှစ်ပါးတို့အား အခိုင်းအစေအဖြစ် လှူတော်မူပါရန် တောင်းခံလေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက မဒ္ဒိဒေဝီ ပြန် ရောက်သည်အထိ စောင့်ဆိုင်းရန်၊ တစ်ညမျှနားနေရန် ပြောကြားသည်။ ပုဏ္ဏား လည်း မဒ္ဒိဒေဝီရောက်ရှိလာက ၎င်း၏အလိုမပြည့်မည်ကို ဖိုးရိမ်သဖြင့် ချက်ချင်းပင် သားတော်သမီးတော်များကို ခေါ်ယူသွားခွင့်ပြုရန် တောင်းခံပြန်သည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက မဒ္ဒိဒေဝီ မရောက်မီခေါ်လိုကခေါ်သွားပြီး ဘိုးတော် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးထံ အရောက်ပို့ရန် ပြောလေသည်။ ပုဏ္ဏားက မိမိ၏ဇနီး အမိတ္တာပုံ၏ အခိုင်းအစေအဖြစ် အလုပ်အကျွေးပြုစေမည် ဖြစ်ကြောင်း ဆိုလေသည်။ ဤသို့ဇူဇကာပုဏ္ဏား၏ စကားကို မင်းသားဇာလီနှင့် မင်းသမီး ကဏှာဇိန်တို့ကြားလျှင် လွန်စွာကြောက်ရွံ့သဖြင့် ကျောင်းသင်္ခမ်းနောက်ရှိ

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၀၇

ချုံအတွင်း၌ ပုန်းနေကြလေသည်။ သို့သော် ပုဏ္ဏားကအလွယ်တကူ ရှာဖွေ တွေ့ရှိနိုင်သည်ကို ဆင်ခြင်မိကာ ရေကန်ထဲသို့ဆင်းလျက် ကြာဖက်အုပ်မိုး၍ ငုပ်လျှိုးပုန်းကွယ် နေကြလေသည်။

ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် သားတော်သမီးတော်တို့ကို မတွေ့လျှင် ဘုရား လောင်းအားပြစ်တင်စကားဆိုလေသည်။ ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် သားတော်သမီးတော်တို့ကိုခေါ်၍ ပုဏ္ဏား၏ ဆဲရေး ဆိုမြည် ညှင်းဆဲနှိပ်ဆက် ခြင်းကို သည်းခံကာ ခမည်းတော်၏ ဒါနပါရမီကိုဖြည့်ဆည်းကြရန် တိုက်တွန်း ပြောဆိုလေသည်။ ဦးစွာ ဇာလီမင်းသားသည် ခမည်းတော်အား တစ်ခွန်းမျှ ပြန်၍မလျှောက်ထားတော့၊ ပုဏ္ဏားပြုလိုရာပြုစေတော့ဟု ကြံရွယ်ကာ ရေထဲ မှတက်လာပြီး ခမည်းတော် လက်ယာခြေရင်းတွင်ဝပ်လျက် ခြေကိုကိုင်ပြီး ငိုကြွေး၏။ ထိုအခါ မင်းကြီးသည် သမီးတော်ကို ထပ်မံခေါ်ပြန်သည်။ သမီး တော်လည်း တစ်ခွန်းမျှမပြောဘဲ ရေကန်မှတက်ကာ ခမည်းတော်၏ လက်ဝဲ ခြေရင်းတွင် ဝပ်လျက်ခြေကိုကိုင်လျက် ငိုကြွေး၏။ မင်းကြီးက သားတော် သမီးတော်တို့အား နှစ်သိမ့်စကားဆိုကာ ပုဏ္ဏားအား လှူလိုက်လေသည်။ ထို့အပြင် သားနှင့်သမီးတို့အား နွား၊ ကျွဲ၊ ဆင်၊ မြင်းကို အဖိုးဖြတ်သကဲ့သို့ တန်ဖိုးဖြတ်တော်မူ၏။ မင်းသားဇာလီသည် ပုဏ္ဏားအား တော်လှန်လိုက ရွှေစင်နီကွတစ်ထောင်ပေး၍ တော်လှန်ရမည်။ သမီးတော် ကဏှာဇိန်သည် ကျွန်ယောက်ျားတစ်ရာ၊ ကျွန်မိန်းမတစ်ရာ၊ ဆင်တစ်ရာ၊ မြင်းတစ်ရာ၊ နွားလား ဥသဘတစ်ရာ၊ ရွှေစင်နီကွတစ်ရာ၊ ငွေစင်တစ်ရာပေး၍ တော်လှန်တော့ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ ထို့နောက် သမီးတော် သားတော်တို့အား ပုဏ္ဏားထံ ရေစက် သွန်းချကာ လှူဒါန်းလိုက်လေသည်။ ထိုအခါ ပထဝီမြေကြီးသည် ပဲ့တင်ထပ် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်လေသည်။ ငါးကြိမ်မြောက် မြေလှုပ်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၀၈

ထိုအခါ ပုဏ္ဏားသည် သားတော်သမီးတော် နှစ်ပါးတို့၏ လက်ကို နွယ်ကြိုးဖြင့် တုပ်နှောင်၍ ရိုက်ပုတ်ခေါ်ဆောင်သွားလေသည်။ မင်းသား မင်းသမီးတို့၏ ကိုယ်၌သွေးတို့ယိုစီးကာ နာကျင်ကြသဖြင့် ကိုယ်တိမ်းကာ မညီမညာ လျှောက်ကြသည်။ ထိုအခါ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် ခြေလက်မထိန်းနိုင် ဘဲ ချော်လဲကျလေသည်။ သားတော် သမီးတော်တို့သည် လက်မှ နွယ်ကြိုးကို ဖြေကာ ခမည်းတော်ထံပါး ပြန်ပြေးကြ၏။ မယ်တော်ရောက်မှ ပေးလှူရန် တောင်းပန်ကြသည်။ ခမည်းတော်သည် မတုန်မလှုပ်နေသောကြောင့် ငိုကြွေး ကြပြန်သည်။ ထိုသို့ သားတော်သမီးတော်တို့ ငိုကြွေးနေစဉ် ပုဏ္ဏားရောက် လာပြီး ဘုရားလောင်း ရှေ့မှောက်၌ပင် နွယ်ဖြင့် တုပ်နှောင် ရိုက်ခတ်ပြန်သည်။

ဘုရားလောင်းသည် မိမိရှေ့တွင်ပင် သားတော်သမီးတော်တို့အား မညာမတာရိုက်ပုတ်နေသည်ကို မြင်တွေ့ရ၍ ကြီးစွာယူကြုံးမရ ဖြစ်မိသည်။ ထို့ကြောင့်ပုဏ္ဏားအား သန်လျက်ဖြင့်သတ်ပြီးသော် သားတော် သမီးတော်တို့ အား ပြန်လည်လုယူရန် ကြံရွယ်မိလေသည်။ သို့သော် ဘုရားလောင်းသည် သတိတရားဖြင့် စိတ်ရိုင်းကိုထိန်းကာ ကျောင်းသင်္ခမ်းတံခါး ကျောက်ပျဉ်၌ပင် ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ ငြိမ်သက်စွာ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် ခမည်း တော် ရှေ့မှောက်ပင် ရိုက်ပုတ်ခေါ်ဆောင်သွားပြန်သည်။ သားတော် သမီးတော် တို့သည် ဝမ်းနည်းမဆုံး ငိုကြွေးကြစဉ် ပုဏ္ဏားသည် ချော်လဲပြန်သည်။ ထိုအခါ သားတော်သမီးတော်တို့သည် ခမည်းတော်ထံ အတူတကွ ပြေးလာကြ ပြန်သည်။ ပုဏ္ဏားသည် လျင်မြန်စွာထပြီးလျှင် ဘုရားလောင်းရှေ့တွင်ပင် ပြင်းစွာ ဆဲရေး မောင်းမဲရိုက်ပုတ်လျက် လက်နှစ်ဖက်ကို နွယ်ကြိုးဖြင့် ကြပ်အောင်ချည် နှောင်၍ ခေါ်ဆောင်သွားပြန်သည်။ ထိုညတွင် ဝင်္ကပါတောင်တံခါးသို့ ရောက် ရှိကြကုန်သည်။

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၀၉

ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် သားတော်သမီးတော်တို့အား ပေးလှူလိုက် သောကြောင့် မဟာပထဝီမြေကြီးသည် ပဲ့တင်ထပ်မျှ တုန်လှုပ်ခဲ့သည်။ ဗြဟ္မာ့ပြည်တိုင်အောင် အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်အသံဖြစ်စေသည်။ ဟိမဝန္တာ တောစောင့်နတ်တို့သည် ထိုအသံနှင့်အတူ မင်းသားမင်းသမီးတို့၏ ငိုကြွေးသံကို ကြားကြလေသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီသည် ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ စောစောပြန်ရောက်၍ သားတော်သမီးတော်တို့အား မင်းကြီးလှူလိုက်ကြောင်း သိရှိရလျှင် ခြေရာခံ လိုက်တော့မည်။ ထိုအခါ မဒ္ဒိဒေဝီသည် အန္တရာယ် တွေ့ကြုံရပေမည်။ ထို့ကြောင့် နတ်တို့ချင်းတိုင်ပင်၍ သစ်၊ ကျား၊ ခြင်္သေ့ အသွင်ဖြင့် လမ်းခရီးမှ ကာဆီးထားကြလေသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီက အတန်တန်တောင်းပန်စကားဆိုမှ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားတို့က လမ်းဖယ်ပေးသည်။

မဒ္ဒိဒေဝီသည် ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ ရောက်သောအခါ တိတ်ဆိတ်လျက် ရှိသည်။ သားတော်သမီးတော်တို့က နေ့စဉ်အမြဲ ကြိုဆိုနေပါလျက် ယခု လာရောက်ကြိုဆိုခြင်းမရှိ၍ စိုးရိမ်စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ မဒ္ဒိဒေဝီသည် ဘုရားလောင်းအနီးတွင် ဦးခေါင်းမှ သစ်သီးတောင်းကို ချပြီးသော် ဘုရားလောင်းအား မေးမြန်းလေသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီသည် ငိုမြည်တမ်းလျက် ရှိသော်လည်း ဘုရားလောင်းသည် တစ်ခွန်းသောစကားကိုမျှ ပြန်မပြောဘဲ တိတ်ဆိတ်နေလေသည်။ ထိုအခါ မဒ္ဒိဒေဝီက အကယ်၍ ယနေ့ညဉ့်ပတ်လုံး စကားမပြောဆိုပါက မနက်ဖြန် မိုးသောက်ပါက မိမိ၏ ထွက်သက်ဝင်သက် မဲ့သော ကိုယ်ကိုသာ မြင်ရပါလိမ့်မည်ဟု ဆိုသည်။

ထိုအခါ ဘုရားလောင်းသည် မဒ္ဒိဒေဝီ၏ ပူဆွေးသောက စိတ်မှ ပြောင်းလဲစေအောင် အပြစ်တင်စကားဆိုလေသည်။ သင်သည် အချိန်လွန်မှ ရောက်ရှိလာပြီး ငါ့စိတ်နှလုံးကို မသာမယာရှိအောင် ပြုဘိ၏။ ထိုသို့

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၁၀

အချိန်လွန်၍ ရောက်လာခြင်းသည် သင်၏အပြစ်ပင်ဖြစ်သည် ဟု ဘုရားလောင်းက ဥပါယ်တံမျဉ်ဖြင့် ပြောဆိုလိုက်သည်။ မဒ္ဒိဒေဝီက မိမိသည် သားရဲတို့ကြောင့် အချိန်လွန်ခဲ့ရကြောင်း ရှင်းလင်းပြောဆိုပြီးနောက် သားနှင့် သမီးတို့အကြောင်းကိုသာ ထပ်ကာ မေးမြန်းလေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် မတုန်မလှုပ် နေမြဲသာနေ၏။

ဘုရားလောင်းသည် ထိုသို့စကားမပြောမဆိုဘဲ နေခြင်းကြောင့် မဒ္ဒိဒေဝီ သည် လူးလာခေါက်ပြန်ငိုကြွေးကာ ဘုရားလောင်း၏ ခြေရင်း၌လဲလေသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီသည် အတန်ကြာမှ သတိရလေသောအခါ သားတို့သမီးတို့အကြောင်း ကိုသာ မေးပြန်သည်။ ထိုအခါဘုရားလောင်းသည် သားနှင့်သမီးတို့အား အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ရောက်လာ၍ လှူလိုက်ကြောင်းပြောကြား၏။ မဒ္ဒိဒေဝီက မင်းကြီး၏ အလှူကိုဝမ်းမြောက်ပါ၏။ ထိုထက်လွန်၍လည်း အဖန်တလဲလဲ အလှူပေးရသည် ဖြစ်ပါစေသတည်း ဟု အနုမောဒနာပြု၏။

ထိုသို့ ဘုရားလောင်းနှင့် မဒ္ဒိဒေဝီတို့ အချင်းချင်းပြောဆိုကြလျက် ရှိနေစဉ် သိကြားမင်းသည် ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်၍ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးထံမှ မဒ္ဒိဒေဝီအား အလှူခံလေသည်။ မင်းကြီးလည်း မဆိုင်းမတွပ် မဒ္ဒိဒေဝီအား ရေစက်ချပေးလှူပြန်သည်။ သိကြားမင်းလည်း မင်းကြီးအားဆုပေးကာ မဒ္ဒိဒေဝီ အားပြန်၍ပေးအပ်ပြီး တရားစကားပြောဆိုကာ သိကြားမင်းအသွင်ကို ပြလေသည်။ သိကြားမင်းသည် ဤသို့ပုဏ္ဏားဟန်ဆောင်၍ မဒ္ဒိဒေဝီအား အလှူခံခြင်းမပြုပါက အခြားပုဏ္ဏားတစ်ဦးအား ပေးလှူခဲ့လျှင် ဘုရားလောင်း အား အလုပ်အကျွေးပြုမည့်သူမရှိ ဖြစ်မည်ကိုစိုး၍ ဖြစ်ပေသည်။

သိကြားမင်းက တရားစကားပြောကြားပြီးနောက် မင်းကြီးသည် သိကြားမင်းခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းယူသည်။ ဘုရားလောင်း တောင်းသောဆုရှစ်ပါးသည် -

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၁၁

- (က) ခမည်းတော်က အမျက်ပြေ၍ပြည်သို့ခေါ်ပြီး ယခင်ကဲ့သို့ မင်းအဖြစ်ကို ဆောင်နင်းပေးအပ်စေသတည်း။
- (ခ) မင်းအဖြစ်သို့ရောက်ပြီးလျှင် မင်းပြစ်မင်းဒဏ်သင့်၍သတ်အပ် သော သူကိုပင် သတ်လိုစိတ်မရှိသည်ဖြစ်စေသတည်း။
- (ဂ) ကြီးငယ်မဟူ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့သည် မိမိကိုသာလျှင် မှီ၍အသက်မွေးကြသည် ဖြစ်စေသတည်း။
- (ဃ) သူတစ်ပါးမယားကို တပ်မက်သောစိတ်ဖြင့် မကြည့်လို၊ ကိုယ်ပိုင် မယား၌သာ ရောင့်ရဲပြီး မိန်းမအလိုသို့ မလိုက်ခြင်း သည် ဖြစ်စေသတည်း။
- (င) မိမိသားမယားဆွေမျိုးတို့သည် အနာမရှိအသက်ရှည်ကြ၍ တရားသဖြင့် ရန်သူတို့ကို အောင်ကာ မင်းစည်းစိမ်၌ စံပျော် ရစေသတည်း။
- (စ) နေ့စဉ်ညဉ့်ဦးသောက်၍ နေအာရုံတက်ချိန်၌ ထမင်းအဖျော် စသော အသုံးအဆောင်တို့သည် ရှေ့သို့ ရောက်လာစေ သတည်း။
- (ဆ) ဥစ္စာစည်းစိမ်တို့သည် ပေးလှူ၍မကုန်နိုင်ဘဲ ထိုအလှူကိုသာ လျှင် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာအောက်မေ့ မိစေသတည်း။
- (ဇ) ဤသို့အဖြစ်မှ စုတေခဲ့သည်ရှိသော် တုသိတာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်၍ ထိုနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်၌ တစ်ကြိမ်သာလျှင် ပဋိသန္ဓေ နေရပြီးသော် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရပါစေသတည်း။

ဘုရားလောင်းသည် ထိုသို့ဆုရှစ်ပါးကို တောင်းပြီးသော် သိကြားမင်းက သင်၏ ခမည်းတော်သည် မကြာမီပင်လာ၍ ခေါ်ဆောင်လာလိမ့်မည်။ ခပ်သိမ်း သော သင်၏နှလုံးအလိုသည် အပြီးသို့သွားရောက်လတ္တံ့၊ မစိုးရိမ်လင့်၊ မမေ့

၆. ၃၄ B

မလျော့ လုံ့လပြုလော့ဟု ဆို၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ပြန်သွားလေ၏။ ဘုရားလောင်းနှင့်မဒ္ဒိဒေဝီတို့သည် နှစ်လိုဝမ်းမြောက်စွာ သိကြားမင်းပေးသော ကျောင်း၌နေကြ၏။

ထိုအချိန်တွင် ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် မင်းသား၊ မင်းသမီးတို့အား ယူဇနာ ခြောက်ဆယ်ရှိသော ခရီးသို့ခေါ်ဆောင်သွားနေသည်။ လမ်းခရီးတွင် ညဉ့်အခါ၌ ပုဏ္ဏားသည် သစ်ပင်ပေါ်တက်၍အိပ်၏။ သားတော်၊ သမီးတော်တို့ကိုမူ သစ်ပင်ရင်း၌ ချည်နှောင်ထား၏။ ထိုသို့ခရီးနှင့်ခဲ့ကြရာ ၁၅-ရက်ကြာသောအခါ စေတုတ္တရာပြည်သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားနှင့် မင်းသား၊ မင်းသမီးတို့ ရောက်မည့်ညတွင် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးသည် ကြီးစွာသောတရားသဘင်၌ မင်းကြီးအား လူမည်းကြီးတစ်ယောက်သည် ပဒုမ္မာကြာနှစ်ပွင့်ကို ဆက်သ သဖြင့် နားတစ်ဖက်တွင် တစ်ပွင့်စီပန်ထားရာ ဝတ်ဆံတို့သည် မင်းကြီး၏ ရင် ဘတ်ပေါ်သို့ ကြွေကျသည်ဟု အိပ်မက်မြင်မက်လေသည်။

ထိုနေ့နံနက်တွင် မင်းကြီးသည် တရားစီရင်ရာ လွတ်သဘင်၌ မှူးမတ် အပေါင်းခြံရံလျက် နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် မင်းကြီး မျက်နှာ မူရာတူရူသို့ ရောက်ရှိလာသည်။ မင်းကြီးသည် ခရီးလမ်းကို မျှော်ကြည့်လိုက်ရာ ကလေးငယ်နှစ်ယောက်ကိုမြင်လျှင် မိမိ၏မြေးများဖြစ်မည်ဟု ထင်တော်မူ၍ သူငယ်နှစ်ယောက်နှင့်တကွ ပုဏ္ဏားကို ခေါ်လာစေ၏။ မင်းကြီး၏ ရှေ့တော်သို့ ရောက်လျှင် ဇူဇကာပုဏ္ဏားက မိမိအား ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက ထိုသူငယ် နှစ်ယောက်ကို ပေးလှူလိုက်ရာ ၁၅-ရက်ပင်ရှိပြီဟု လျှောက်ထားလေသည်။ လွတ်သဘင်၌ရှိကြသော မှူးမတ်အပေါင်းတို့က ဝေဿန္တရာမင်းကြီးအား ရင်နှစ် သားသမီးများကို ပေးလှူ၍ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်ကြသည်။

ထိုသို့ မှူးမတ်တို့၏ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်စကားကို ကြားရသောအခါ ဇာလီ မင်းသားက ကာကွယ်ပြောဆိုလေသည်။ ထို့အပြင် မိမိတို့အား လှူဒါန်းစဉ်က အဖိုးဖြတ်၍ လှူလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း မင်းကြီးအား လျှောက်ထားသည်။ သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးလည်း ပုဏ္ဏားအား တန်ဖိုးဥစ္စာတို့ကိုပေး၍ မြေးတော်တို့ကို ရှေးယူသည်။ ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူးသော စည်းစိမ်ကို ရလျှင် ပြဿဒ်ထက်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇင်တို့ကိုစားလျက် မြတ်သော အိပ်ယာထက်ဝယ် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြင့် နေ၏။

သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးသည် မြေးတော်တို့အား ဦးခေါင်းဆေး မင်္ဂလာပြုစေပြီး မြတ်သော အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ဝတ်ဆင်စေသည်။ အဆင်း၊ အနံ့ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော မင်္ဂလာပန်းတို့ကို ပန်ဆင်စေသည်။ ထို့နောက် ဇာလီမင်းသားအား သိဉ္ဇည်းမင်းကြီး၏ ရင်ခွင်ပေါ်၌လည်းကောင်း၊ သမီးတော် ကဏ္ဍာဇိန်အား ဘွားတော် ဖုဿတီ မိဖုရားကြီး၏ ရင်ခွင်ပေါ်၌လည်းကောင်း နေစေပြီး ပဋိသန္ဓာရစကားဆိုကြ၏။ ထိုအခါ ဇာလီမင်းသားသည် ခမည်းတော် ဘုရားလောင်း ဝေဿန္တရာမင်းနှင့် မယ်တော်မဒ္ဒိဒေဝီတို့အား ပြည်တော်သို့ပြန် လည်ခေါ်ရန် တိုက်တွန်းလျှောက်ထား၏။

ထိုအချိန်တွင် ဇူဇကာပုဏ္ဏားသည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှ မတွေ့မကြုံဖူးသော စည်းစိမ်တို့ကို ခံစားကာ အာဟာရကို အတိုင်းအဆမရှိ မရောင့်ရဲနိုင်ဘဲ စားခြင်း ကြောင့် စားပိုးနှင့်၍ သေတော့သည်။ ကျန်ရှိသော စည်းစိမ်တို့ကို စေတုတ္တရာ ပြည်၌ အမွေဆက်ခံမည့်သူမရှိ၍ မင်းဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူလေသည်။ ထို့နောက် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးသည် ဇာလီမင်းသားတို့ရောက်သည့်နေ့မှ ခုနှစ်ရက် မြောက်သောနေ့တွင် မှူးမတ်စစ်သည်တို့နှင့်အတူ ဝင်္ဂပါတောင်သို့ ထွက်ခွာ လေသည်။ ကလိင်္ဂရာဇ်မင်းက ပြန်လည်ဆက်သခဲ့သော ဝေဿန္တရာမင်းကြီး၏ ဆင်ဖြူတော် ပစ္စယကိုလည်း တန်ဆာဆင် ဆောင်ယူခဲ့လေသည်။

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၁၄

သိဉ္ဇည်းမင်းကြီး စေတုတ္တရာပြည်မှ ယူဇနာခြောက်ဆယ် ကွာဝေးသော ဝင်္ကံပါတောင်ရှိ ဝေဿန္တရာမင်း၏ ကျောင်းသင်္ခမ်းအနီးသို့ ရောက်ရှိကြ လေသည်။ မုစလိန္နာအိုင်ကြီးသို့ ရောက်လျှင် ဇာလီမင်းသားသည် သစ်တပ် တဲစခန်းချ၍ တစ်သောင်းလေးထောင်ကုန်သော ရထားတို့ကို လာခဲ့သောခရီး လမ်းမသို့ ရှေးရှုထား၏။ တစ်ဆယ့်နှစ်ခေါင်ဘက်ရှိသော စစ်သည်ငိုလ်ပါ။ ဆင်၊ မြင်း၊ ရထားတို့၏ အသံသည် ဟိမဝန္တာတောင်အလုံး ပဲ့တင်ထပ်လျက်ရှိ၏။ ဘုရားလောင်း ဝေဿန္တရာမင်းသည် ထိုအသံများကိုကြားလျှင် မဒ္ဒိဒေဝီနှင့်အတူ တောင်ထိပ်သို့တက်၍ မှန်းမျှော်ကြည့်လေသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ရန်သူ များဝိုင်းနေသည်ဟု စိုးရိမ်မိသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီက ခမည်းတော် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီး ဖြစ်မည်ဟု နှစ်သိမ့်ကာ ကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ပြန်ကြသည်။

ထို့နောက် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်း၏ဖွားဖက်တော် အမတ် ခြောက်သောင်း ခြံရံလျက် ဆင်ဖြူတော်ပစ္စယကိုစီး၍ သားတော်ဘုရားလောင်း ထံသို့ သွားတော်မူ၏။ အနီးသို့ရောက်လျှင် ဆင်ဖြူတော်ထက်မှဆင်းပြီး အမတ် ခြောက်သောင်းခြံရံလျက် ဘုရားလောင်းကျောင်းသင်္ခမ်းသို့ သွားတော်မူသည်။ ကျောက်ဖျာပေါ်၌ မွေ့လျော်သောစိတ်၊ တည်ကြည်သောစိတ်နှလုံးဖြင့် ငြိမ်သက်နေသော ဝေဿန္တရာမင်းအား ရှုမြင်ရလေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းနှင့် မဒ္ဒိဒေဝီတို့သည် ခမည်းတော်ကိုမြင်လျှင် ခရီးဦးကြိုဆိုကြလျက် ရှိခိုးဖူးမြော်ကြ ၏။ ထို့နောက် ဝေဿန္တရာမင်းကြီးက တောအရပ်၌ ပင်ပန်းဆင်းရဲပုံနှင့် သားတော် သမီးတော်တို့အား ဇူဇကာပုဏ္ဏားလက်သို့လှူလိုက်ကြောင်း လျှောက်တင်လေသည်။ သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးက မြေးတော်တို့ကို ရွေးယူထားပြီးဖြစ် ကြောင်း ပြောပြ၏။ ထိုအခိုက် မယ်တော် ဖုဿတီဒေဝီမိဖုရားကြီး ရောက်ရှိ လာသည်။ မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့လည်း ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် ရောက်ရှိလာ

ဝေဿန္တရာဇာတ်တော် ၂၁၅

ကြသည်။ မဒ္ဒိဒေဝီ မိဖုရားလည်း သားနှင့်သမီးကိုတွေ့ရလျှင် သည်းထန်စွာ ငိုကြွေးမြည်တမ်းကာ မိန်းမော၍ မြေ၌လဲလေသည်။ နုနယ်လှသော သားတော် သမီးတော်တို့လည်း သည်းစွာငိုကြွေးလျက် အမိ၏အပေါ်၌ လဲလေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးလည်း မိဖုရား၊ သားနှင့်သမီးတို့ မိန်းမော၍ မြေ၌လဲနေ သည်ကိုမြင်လျှင် ပူဆွေးခြင်းကိုမဖြေနိုင်၍ မိန်းမောလျက်ပင် မိမိထိုင်ရာကပင် မြေ၌လဲလေသည်။ သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးနှင့် ဖုဿတီမိဖုရားကြီးတို့သည်လည်း သားတော်၊ ချွေးမတော်နှင့် မြေးများ၏အဖြစ်ကိုမြင်ကာ မိမိတို့ထိုင်ရာကပင်လျှင် မိန်းမောလျက်လဲကြကုန်၏။ ဘုရားလောင်း၏ ဖွားဖက်တော် အမတ် ခြောက်သောင်းတို့သည်လည်း မြေ၌လူးလဲလျက် ငိုကြွေးကြ၏။

ထိုအခါ သိကြားမင်းသည် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီး၊ ဖုဿတီမိဖုရား၊ ဝေဿန္တရာ မင်း၊ မဒ္ဒိဒေဝီနှင့် သားတော်၊ သမီးတော်တည်းဟူသော မင်းခြောက်ပါးတို့ သက်သာရစေရန် ပေါက္ခရဝဿမိုး ရွာသွန်းပေးလေ၏။ ထိုပေါက္ခရဝဿမိုး သည် ရွာသည့်အခါစိုစွတ်စေလိုသော မင်းခြောက်ပါးတို့သည်သာ စွတ်စိုကြ၏။ မင်းခြောက်ပါးတို့သည်လည်း သက်သာရာရကြကုန်၏။ ဆွေတော်မျိုးတော်တို့ သည် မင်းကြီးသိဉ္ဇည်းအား သနားဖွယ်သောအသံဖြင့် ဝေဿန္တရာမင်းနှင့် မဒ္ဒိဒေဝီတို့အား စေတုတ္တရာပြည်သို့ဆောင်၍ ပြည့်စည်းစိမ်နှင့်တကွ ထီးဖြူ နှင်းလျက် မင်းပြိုင်ပြုတော်မူပါရန် လျှောက်ထားတောင်းပန်ကြကုန်၏။ ဖုဿတီမိဖုရားကြီးလည်း သားတော်နှင့် ချွေးမတော်တို့အား ထီးနန်းအပ်နှင်းရန် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးအား လျှောက်တင်လေသည်။

ထိုအခါ သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးသည် ဘုရားလောင်း ဝေဿန္တရာအား ရသေ့ အသွင်ကိုစွန့်၍ ထီးနန်းဆက်ခံရန်ဆိုလေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းလည်း ဝန်ခံကာ ရသေ့အသွင်ကိုစွန့်လွှတ်လိုက်၏။ မဒ္ဒိဒေဝီလည်း ရသေ့အသွင်ကိုစွန့်၍ မိဖုရား

ကြီးအဖြစ် ဘိသိက်ခံယူလေသည်။ ဘိသိက်ခံယူသည့်အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဝက်ပါတောင်၌ ပွဲသဘင်ခံပြီးနောက် သိဉ္ဇည်းမင်းကြီး စခန်းချရာသို့ အဆောင် အယောင်ဖြင့်သွားကြသည်။

သိဉ္ဇည်းမင်းကြီးသည် ထိုစခန်း၌ တစ်လကြာမျှ တောင်ထိပ်ပွဲ ကစား ပြီးနောက် စေတုတ္တရာပြည်သို့ ပြန်ခဲ့ကြသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီးသည် နန်းတော်သို့ရောက်လျှင် လှူဒါန်းရန်ပစ္စည်းကို တောင့်တလေသည်။ ထိုအခါ သိကြားမင်းက မြို့တံခါးတွင်းအပြည့် ခါးနစ်အောင် ရတနာမိုးရွာသွန်းပေး၏။ ထို့အပြင် မြို့တံခါးအပြင်၌ ဒူးဆစ်နစ်အောင် ရတနာမိုးကိုလည်း ရွာစေ၏။ ပြည်သူပြည်သားအပေါင်းတို့ သာယာဝပြောကြလေသည်။ ဝေဿန္တရာမင်းကြီး သည်လည်း အသက်ထက်ဆုံး ခြောက်ဆောင်သော ဇရပ်တို့၌ နေတိုင်း ကြီးစွာ သောအလှူကိုပေး၏။ အသက်ထက်ဆုံးတွင် “တုသိတာနတ်ပြည်”၌ ဖြစ်တော်မူ၏။

Wethantaya Jataka

Long ago in Sedoktara of the land of Thiwirit, there reigned King Thiwirit. He had a son named Theinzi. King Madrit had a princess named Phutthati Dewi.

Princess Phutthati, about 91 worlds ago, had been the princess of King Bandu of Bandumady in the time of Wipathi Buddha. The king was presented the essence of sandagu fragrance and a gold chain, and these were presented to his two daughters. The elder princess got the essence of sandagu fragrance and she offered it to Wipathi Buddha, with a prayer to be born the mother of a Buddha like him.

From that life on, the princess passed lives in 91 worlds in nat and human abodes, shunning the four apaiyas, and finally became Mother Maya of Gautama Buddha.

In times of Kassapa Buddha, the one before Gautama, she was the princess daughter of King Kiki—the sixth in succession, of all seven. Princess Thudhamma was full of charity and the right conduct and did all meritorious deeds. So she was reborn in human and nat worlds. She was then born to King Madarit and his queen. Even at birth, she was charmed with sandagu essence and so called Phutthati. Just before she was born in this human world, she had been wife of the nat king Thagyamin and she had asked ten gifts from him.

- (a) She wanted to be the wife in charge of Thiwirit's palace
- (b) She wanted to have brown eyes like that of a deer at one year
- (c) She also wanted to have brown lashes
- (d) She wanted to be named Phutthati
- (e) She wanted to have a son who was famous for fullest charity without jealousy and craftiness
- (f) She wanted to have a pregnancy like the bow of an

- (g) She wanted to have perfect breasts as first-born
- (h) She wanted to have a perfect hair on the head
- (i) She wanted to have a cleansed body
- (j) She wanted to save one given the king's punishment.

Thus she wished for the ten gifts and was born to the queen of King Madarit in her next life.

When Prince Theinzi came of age, he was married to Princess Phutthati. Then he was given the kingdom. Phutthati became queen with 16,000 maidens of the court.

The king of nats thought of giving her the prize of a son, after having been granted nine other prizes. He had an embryo-Buddha nat in the nat world. So he had him get confinement in the womb of Princess Theinzi. He also had 16,000 other nats take confinement as his friends and companions.

When embryo-Buddha was in confinement, the queen had an urge to give charity. She had charity zayats built at the city centre, the palace gate and the four cardinal directions. She gave charity of six lakhs every day. When she was close to due date, she went on tour of the city. When she got to a place of trade among cart men, the embryo-buddha was born. As he was born of the mother's womb, he stretched his hand and said "Mother, I will give charity. Is there things for charity? She said "My son, there indeed are things for charity. Give as much as you like." At every stretch of the hand there was a thousand pieces of money. The embryo-Buddha, having been born at the outskirts of the cart men, was named Wethantaya.

On the day he was born, a white elephant came to the royal elephant hut. he was brought there by royal elephant U Pawthata. Having brought him there, she went back to the Himalayas. The new arrival, being of good assistance to the embryo-Buddha, was named Pyitsaya. King Theinzi had

240 nursemaids, young, tender and free of blame, to take care of Wethantaya.

When he was four or five, he gave a one-lakh necklace to his attendants. They dared not take it and so gave it back to him. When the prince refused to take it back, they reported it to the king, who said his son's giving them was like himself giving it and so they should take it. He had a new necklace for his son. Wethantaya gave that too to his attendants. Even at that age he gave charity for nine times like that.

When he was eight, Prince Wethantaya had an idea even as he sat on the palace. So far he had been giving away artificial things. He was not satisfied with just that for he would donate his eyes and even himself if someone wanted to make a slave of him. It was then that the great earth with a mass of 840,000 made a great sound, Mount Myint Mo with a height of 84,000 went limp and lay towards Sedoktara. It rained very heavily. The ocean was stormy with waves. King of nats was most joyous. Brahmas of 15 villages gave good cheer. From the human abode to the Akanita Abode it became tumultuous. This was the first earth tremor.

When he was 16, he completed studies of 18 princely arts. The king had him married and given the kingdom. He consulted Phutthati the queen and married him to Maddi the princess of King Madrit, her brother. She was so called because of her power to allure men.

From that day on King Wethantaya gave charity daily of about 600,000 pieces of property. Queen Maddi Dewi gave birth to a son and a daughter. The son was caught in a gold net and was so named Prince Zali and the daughter was caught was a paso of black wood and so named Ganhazain.

At that time in Kalingarit, there befell the Pestilence of Famine. There were many dead and many struggled to get food.

When the news reached the king, he consulted with ministers to know how to overcome it. The ministers said they would escape the pestilence if they got the white elephant from King Wethantaya of Sedoktara. The king sent eight wise and brave ponnas to ask for charity of the white elephant. Hearing of it, King Wethantara made a charity of the white elephant with a gold jug of the waters of libation. The white elephant was considered to be worth 2,400,000 and also with it went caparisons and invaluable six rubies.

At this, the great earth made the second great sound. The people were in a state of panic. When they saw the eight ponnas they sought the king's audience and made their complaint. They asked King Theinzi to deport King Wethantara.

The king said deportation was due only for those who did wrong or evil things, and as Wethantaya was doing his right as a king his deputation would be criticised by successive kings and so King Wethantaya should not be deported.

However, the ministers said King Wethantaya was not lax in kingly duties but he was donating the white elephant that had been giving the people their wealth and so should be deported and placed at the foot of Wingaba Mountain. The king tarried for a day, and sent five ministers to report it to Wethantaya. King Wethantaya said he would give a feast of seven hundreds and then he would adhere to the wishes of the people.

Wethantaya summoned the minister general and had him arrange 700 elephants, 700 horses, 700 coaches, 700 women, 700 milch cows and 700 men slaves and 700 women slaves to be given as charity, complete with food to be taken by them, not even leaving drinks.

Then Wethantaya went to Queen Maddi and preached her the right way of giving charity to keep gold hidden well and then told her he would have to leave the city. Maddi asked him to let her come with him to keep him company and said he would be spared of missing the city because of the beauties of the Himalayas.

At that time Mother Queen Phutthati was at their doorstep. She heard their words and wept bitterly, lamenting that he had to be banished from the city for not having done any fault, but just because he had given charity. Then she asked the children not to have any worry and went to the king's audience to beg for them. The king replied that he loved his son with all his heart but had to do it because of the people. The queen cried again, as did all court ladies.

Wethantaya gave charity of all 700s the whole day. At nightfall he proceeded together with Queen Maddi to the parents to pay obeisance. Phutthati asked Maddi not to go with him as it was not deserving but to stay there with the children. Wethantaya said since none could overwhelm oneself, she might be permitted to go if she pleased or stay if she so chose. Hearing that, the king tried to haunt her with imagined threats of the beasts of the forests. Maddi said one who would have ten brothers but not a husband was of no avail, and so a woman should be with her husband. Then the king asked them to leave the two children there as they were so little.

Queen Maddi said she loved them as her life and would give them no trouble in feeding them. So saying they passed the night. The coach with four theindaw horses was ready at the gate of the palace. Even before him, Maddi and the two children were already atop in the coach. Wethantaya went round clockwise and paid obeisance before he got onto the coach. Then flanked by his wife and children, and 60,000 birthmate ministers, he left for Wingaba Mountain.

The four ponnas who did not make it to Wethantaya's great feasts then arrived upon the scene. When the king was gone, they enquired with the people and went after him. When Maddi finally saw them coming, she reported it to Wethantaya. He said he saw them and stopped the coach for them. The four ponnas asked for the four steeds. Wethantaya let them loose from the coach and donated the four steeds to them. The coach did not come down to earth but stayed in the sky as if drawn by the horses. It was in fact drawn by four nats in the guise of four wild oxen. Then again one ponna came and asked for charity of the coach.

The embryo-Buddha asked Maddi and children to get off and donated it unstintingly. Then the four wild oxen disappeared. Wethantaya carried little Zali and with Maddi carrying Gahnazain walked on saying sweet words to each other.

They made it in a day to King Madrit's palace, in Ceta Taing, about 30 yozanas from Sedoktara. (Its speed was brought about by the nats.) They spent some time at the zayat at the gate of the city. Prince Ceta and other relatives heard of it and came in unison out there to see them. They made enquiries and decided to ask King Theinzi to forgive them. The embryo-Buddha asked them the way to Wingaba Mountain. Ceta asked him not to go there but to enjoy the kingdom. Wethantaya refused and went on towards Wingaba Mountain the next day.

Ceta and 60,000 relative princes saw them off for 15 yozanas to the Himalayas from Madrit. There, asked by Wethantaya about the road to Wingaba, they showed the way of 15 yozanas. Then they cried again. Wethantaya and family went on their way from that place to Gandama Dhana Mountain, then to Wepolla Mountain and Ketumady River, then to Pinnyaung tree atop Thanu Mountain, then to Nawlika Rock and then to Monsalinda Lake and so on. When they got to Wingaba Mountain, they found the abode created by Nat Withagyon. There they donned the attire of hermits and settled down. They stayed on for seven months.

There was a ponna named Zuzaka in the ponna village of Donni Wihta in Kalinga Taing. He went on an alms round and got a hundred pieces of silver. He entrusted it in the care of a ponna and went on again for an alms round. After years he returned to his village. The ponna who was entrusted with his silver spent all of that, so he had to give Zuzaka his daughter Amittabom. Zuzaka took her and went to Donna Wihta village. Amittabom was of good practice and conduct and served the old husband well. It was observed by the others. They cursed their wives if they saw them being untoward against their husbands. So the wives were against Amittabom. They talked ill of her till she could no longer stay on in the village. She could not even go to the water well. So she urged her husband to get her a maid. Zuzaka said it was difficult to

get a maid and so he said he himself would serve his wife. Amittabom said King Wethantaya was staying at Wingaba Mountain and said if he would go to him the king would get someone for him.

As he could not stay put, Zuzaka headed for Sedoktara carrying his rations and a bamboo staff. There, he enquired the whereabouts of Wethantaya. The people, who knew the ponna to be on an alms round, made threats. Running from them, Zuzaka got to a path that led to Wingaba Mountain. As he headed into the wood, he met the hunter Seta. The hunter's dogs seeing the ponna went after him. Zuzaka had to go atop the trees to get away from the dogs. Then Seta came. He saw that the ponna was here to give trouble to King Wethantaya and aimed at hitting him with his bow. The ponna sensing it lied that he was an emissary sent by King Theinzi and that he had come to fetch King Wethantaya. Believing him finally, Seta showed him the way to Wethantaya.

Zuzaka made his way on and passed by the hermitage of Assuta. The hermit knew the ponna was on an alms round to Wethantaya and asked him not to go there. Then the ponna lied that he was the king's counsellor and he came with a wish to meet him. The hermit was taken in and showed him the way to Wethantaya's hermitage. As he came on, Zuzaka thought he should ask for alms when Maddi Dewi was not there. So he slept waiting at the top of Thanu Mountain near Ledauntkan.

Maddi Dewi had a dream that night. A dark ugly man was wearing a tanned garment. He wore red flowers on his ears and was armed. With threats he entered Dewi's bed chamber and had her laying on the ground. While she was crying, he took out two eyes, cut off two arms, broke her chest and took her heart away. Maddi Dewi woke up startled. She went out and told the dream to Wethantaya. He knew that his acquired virtue of charity would be fulfilled, but he told his queen that the dream was to satiate some alarm of hers and one should not take it as omens. At dawn, Maddi Dewi did her chores and went out to look for food. Zuzaka ponna came to the hermitage of Wethantaya. The king was waiting seated in golden aura on the rocky plate at the gate of the hermitate. The son and the daughter

were playing near by. When he saw the ponna coming, he asked Zali if he saw him. Zali said he did and that he looked like a ponna. Zali welcomed the ponna and Wethantaya asked why he had come.

The ponna asked Wethantaya to give his children as servants. He asked him to wait till Maddi Dewi came back and to stay a night there. Fearing Maddi Dewi might not fulfil his wish, he asked Wethantaya to let him go with his son and daughter. Wethantaya told him to do so if he wanted and take them to King Theinzi. The ponna said he would make servants of them as his wife said. The two children, much frightened by the ponna's words, hid near the bushes behind the hermitage, but then saw that the ponna could easily find them, and so they went down into the pond and hid under the lotus leaves.

Not seeing the children, the ponna blamed Wethantaya. The king then called the two children and asked them to fulfil his acquired virtue, bearing with oppression of the ponna. First Zali came out of the pond saying no more and letting himself be done as the ponna wished, and he lay prostrate at his father's right foot, crying. Wethantaya then called out for his daughter. She too came out of the pond without saying any more and lay prostrate at her father's left foot, crying. The king said placating words and made a charity of the two children. He set a value for the two, like one usually did in donating cattle and horses. For Zali, he said he must pay a thousand pieces of gold to get free. For Gahna, he set the value of freedom as 100 men slaves, 100 women slaves, 100 elephants, 100 horses, 100 oxen, 100 pieces of gold and 100 pieces of silver. Wethantaya poured the water of libation and made the donation. Thereupon the earth trembled. It was the fifth time.

The ponna tied the two children with a twine and went away beating up and goading them. Blood fell from the wounds on their bodies and it hurt so bad they could not walk evenly. Then the ponna could not keep himself steady and fell. The children took off the twine and ran to their father. They asked their donation to be held till their mother came. The father said nothing and so they cried again. Then the ponna came to bind and hit them there.

The embryo-Buddha was pained to see the children cruelly beaten. He thought of killing the ponna with his thanlyet and saving the children but later he regained his

composure and sat silent on the rock slab at the gate of the hermitage, like a golden statue. Again the ponna took them away beating them. As the children cried, the ponna fell again. The children came to their father again. The ponna cursed them even before their father and tied them more firmly and took them away. They reached Wingaba Mountain gate that night.

As Wethantaya donated the two children to the ponna, the earth trembled, in a great sound that went up to the land of the brahmas. The nats guarding the Himalayas heard the children cry. Maddi Dewi would if she were present know about the children and she would have traced them. Then she would have met danger. So they assumed the form of leopards, tigers and lions and blocked her way home. Only after Maddi's repeated requests did they give way.

It was quiet when she came back to the hermitage. She became worried as the children had not come to greet her. She put the basket from her head near Wethantaya and asked him about the children. Then she cried and kept asking, but not a word came from Wethantaya. She said that if there was no word all night she would be lifeless in the morning.

Then Wethantaya said the words of blame to deviate her mind. He feigned and said she was late and displeased him and that she was to blame. She explained that she was blocked by beasts and asked about the children. He remained silent.

As Wethantaya chose not to speak to her, Maddi Dewi cried again and again at his feet, finally losing consciousness. A little later she regained consciousness and again she asked Wethantaya about the children. Only then did Wethantaya say he had donated them as there came one who asked for them. Maddi Dewi blessed the king's charity and wished they could donate still more.

As they spoke thus, the king of nats, Thagyamin, came in the guise of a ponna and asked for charity of Maddi Dewi. Without hesitation, the king made a charity of Maddi Dewi. The Thagyamin blessed Wethantaya, presented Maddi Dewi back to him, and showed his true self. He feared that if he did not do so

another ponna would come to ask for charity of Maddi Dewi and then there would be none to look after Wethantaya.

The king with the permission of Thagyamin made eight wishes as follows:

- (a) that his father the king should get over his anger and make him king again as before;
- (b) that he should not even have anger to kill any prisoner if he was made king again;
- (c) that all young or old should make their living with dependence on him;
- (d) that one should not indulge in the whims of one's wife, while being content with just one's wife and not even wanting to look at another's with a sensual desire;
- (e) that his wife and relatives had no disease, to live long to overcome the enemy and enjoy kingship;
- (f) that all eatables like meals be served before them in due course all the time;
- (g) that all treasures be endless in charity and they be given joyously only in charities;
- (h) that he, after death from this world, be reborn in Tuthita plane of nats once and then he be reborn only once in this world to attain Enlightenment.

The Thagyamin, after granting the eight wishes, said his father would soon come to fetch him and that all his wishes would be fulfilled. He asked him to have no anxiety but to show diligence with mindfulness. Then he went back to Tavatimsa. The king and Maddi Dewi went on living in the hermitage donated by Thagyamin.

At that time Zuzaka was taking the children on a journey of sixty Yuzanas. At night he slept atop a tree while tying the children at its feet. After 15 days, they reached Sedoktara. That night King Theinzi dreamt that at a large assembly a black man presented him two padomma lotuses that he wore on two ears, and the petals fell on the king's chest.

The next day the king sat at a huge assembly flanked by ministers and entourage. Zuzaka came toward to the king. From afar, the king saw the children, thought he recognised them to be

his grandchildren and had the three brought before him. Zuzaka said he was given the care of the two children 15 days ago. The ministers criticised Wethantaya for having given the children.

Hearing it, Zali came to his father's defence. He also told the grandfather that the king had fixed a value fixed at their charity. King Theinzi redeemed them on the value affixed by Wethantaya. Zuzaka was stupefied to see riches never seen before. He went on the pythat and rejoiced, having sumptuous meals.

King Theinzi had the grandchildren bathed well to put on fineries and wear beautiful and fragrant flowers. Then Theinzi put Zali on his lap and Phutthati put Ganazain on hers and exchanged pleasantries. Zali asked the king to escort Wethantaya and Maddi Dewi back. King Theinzi prepared the coach and readied the way to bring them back.

At that time Zuzaka had had an incontinent enjoyment of riches and foods unheard of before, so much so that he fell down dead eating. The rest of his shares of wealth, with no-one to inherit them, went to the king's coffers. Then, on the seventh day after their return, Theinzi with ministers and entourage set out to Wingaba Mountain. He also brought along the white elephant Pyitsaya that was returned by the king of Kalaingarit.

Eventually King Theinzi and the children got to a place near Wethantaya's hermitage on Wingaba Mountain. At Monsalainda Lake, Prince Zali made camp and prepared the 14000 coaches for the return journey. The movement of troops numbering 12 Khawbinis were reverberated in the Himalayas. Hearing the sounds, Wethantaya took Maddi Dewi and went up the mountain to see. He feared being surrounded by the enemy. Maddi Dewi placated him saying it must be King Theinzi.

Then they came back to the hermitage.

King Theinzi, flanked by 60,000 Wethantaya's birthmate ministers, went on the white elephant Pyissaya, to Wethantaya. On the rock slab, he beheld his son, calm, quiet and pleasant. Seeing the father, Wethantaya and Maddi Dewi welcomed him with paying of obeisance. Wethantaya told his father how hard it was in the jungles and that he had donated the two children

to Zuzaka. Theinzi told him he had already redeemed them. Then mother Queen Phutthati arrived followed soon by the two children. Seeing the two children, Maddi Dewi wept onto the ground and fainted. So did the two children on their mother. Seeing the queen and the two children faint, Wethantaya himself fainted even as he sat there. And so did Theinzi and Phutthati. And the 60,000 birthmate ministers wept rolling on the ground.

Then the Thagyamin effected the Paukkharawatha rain so as to appease Theinzi, Phutthati, Wethantaya, Maddi Dewi and the two children. It was the rain that wetted only those who wanted to be wet. It wetted only the six principals, so they were appeased. Then the relatives with a pitiful voice asked Theinzi to bring Wethantaya and Maddi Dewi back home to a parallel kingship. Queen Phutthati asked the king to give the kingdom to the son and the daughter-in-law.

Theinzi asked Wethantaya to renounce the hermitage and claim the kingship. Wethantaya so pledged and claimed kingship. Maddi Dewi likewise renounced the hermitage and claimed her place as the queen. There on Wingaba Mountain they held the victory celebrations.

Theinzi for a month held a mountain-top celebration and then came back to Sedoktara. Wethantaya, once back to the palace, craved for wealth for charity. The Thagyamin rained treasures waist-deep in the palace and also knee-deep outside. The people became prosperous. King Wethantaya gave charities all his lifetime at the six zayats. In his next life, he ascended the nat plane of Tuthita.

ဇာတ်တော်ကြီးဆယ်ဘွဲ့

မြတ်မင်းလှိုင် ပြုစုပြီး
မင်းကျော်မင်း၊ စိုးမြင့် ဘာသာပြန်သည်။



The Ten Jatakas

Adapted By :
Myat Min Hlaing
Translated By :
Min Kyaw Min & Soe Myint